This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

GRAD
BT
608.5
.V47
1878
Bulk

Vena, Juan de.

Casalesayan ning panalangin, A. P. ...
Mipalaguiuan letania ---

C 486,496

Digitized by Google

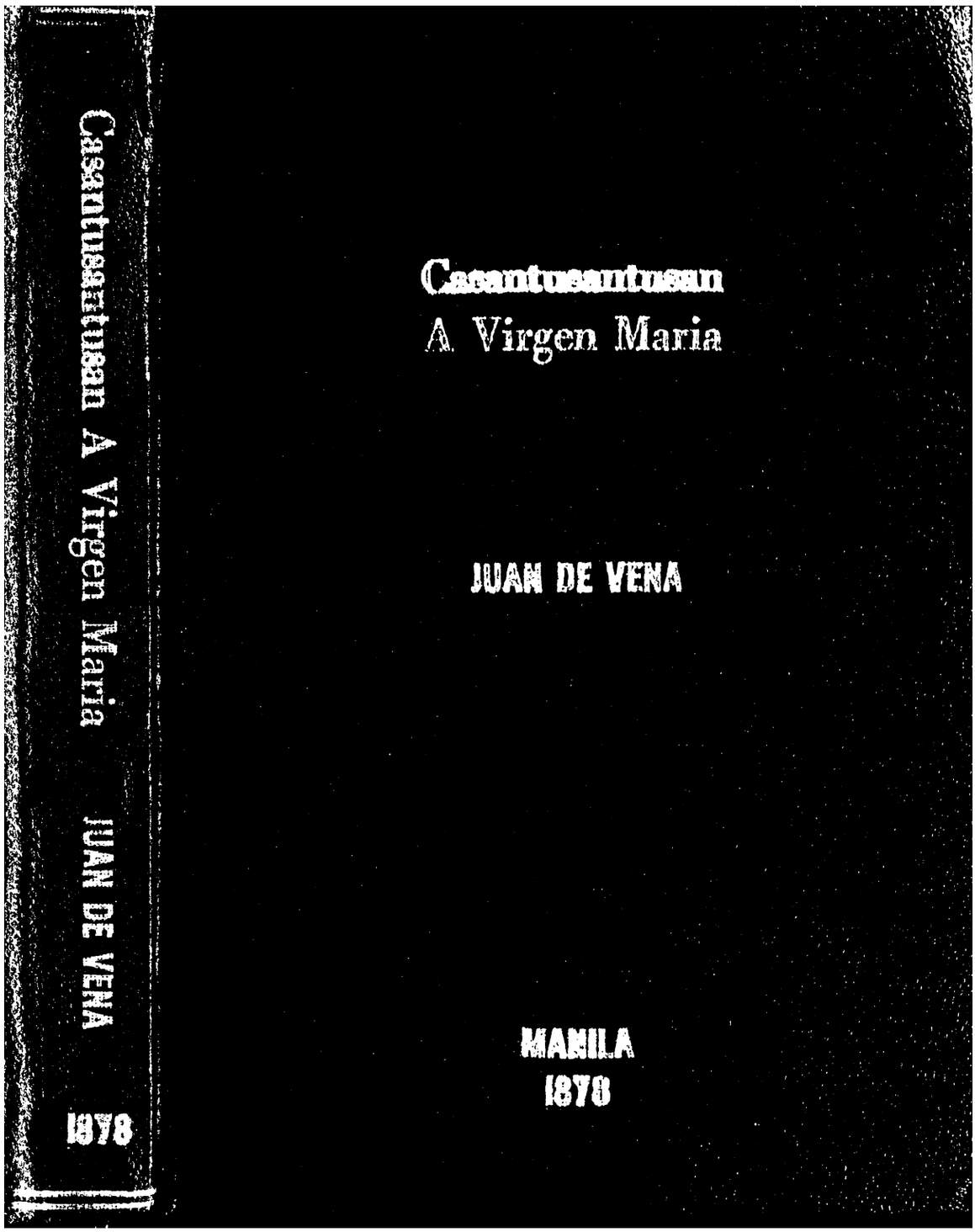

Hosted by Google

BIBLIO-FILIPINO
PO BOX SM116, STA. MESA,
MANILA, PHILIPPINES.

Hosted by Google

GL - Bruce
406 205x
SEASI
10 - 12 - 1995

Hosted by Google

Hosted by Google

Hosted by Google

Hosted by Google

CASALESAYAN

NING

PANALAÑGIN, A MIPALAGUIUAN

LETANIA QÑG

CASANTUSANTUSAN A VIRGEN MARIA,

PICATSA NA

ning P. Fr. Juan de Vena.

QÑG ORDEN NANG S. AGUSTIN.

Qñg capaintulutan ning maquiupaya.

MANILA.

Imprenta de los Amigos del Pais,
Calle de Anda, núm. 10.
1878.

Hosted by Google

Hosted by Google

EL LECTOR JUBIL. FR. JOSÉ CORUJEDO,

Prior Provincial de la Provincia del Santísimo Nombre de Jesus de Filipinas, del Órden de N. P. San Agustin, etc.

Vista la aprobacion que dieron los RR. PP. Fr. Agustin Muñoz y Fr. Benito Ubierna, á quienes cometí el exámen de la obra en Pampango con el titulo de *"Casalesayan ning panalangin, á mipalaguiuan Letania quing casantusantusan á Virgen Maria,* que compuso el R. P. Fr. Juan de Vena; por la presente le concedemos nuestra facultad y licencia para que la pueda mandar imprimir, precediendo las licencias necesarias que la ley dispone, y mando que ningun nuestro inferior lo impida. Dada en este nuestro Convento de San Pablo de Manila á veintiseis de Abril de mil ochocientos setenta y ocho: sellado con el sello menor de nuestro oficio y refrendado por nuestro infrascrito Secretario.

Fr José Corujedo.
Prior Provincial.

Por mandado de N. M. R. P. Prior Provincial,
Fr. Benito Ubierna.
Srio.

Hosted by Google

Hosted by Google

DON LUIS REMEDIOS,

PRESBITERO, PREBENDADO DE ESTA SANTA IGLESIA CATEDRAL Y SECRETARIO DE CÁMARA Y GOBIERNO DEL ARZOBISPADO DE MANILA, ETC.

Certifico: que á una instancia presentada por D. Bernardo Patron, en solicitud de licencia de impresion, S. E. I. el Arzobispo mi Señor, se ha servido decretar lo siguiente:

Manila 2 de Mayo de 1878.—Por las presentes y por lo que á Nos toca, concedemos la licencia necesaria para que se pueda imprimir el manuscrito Pampango titulado: *Casalesayan ning panalanĝin, á mipalaguiuan Letania quing casantusantusan á Virgen Maria;* en atencion á que ha sido examinado, y no contiene, segun la censura, cosa alguna contra el dogma católico y sana moral. Librese por Secretaria copia certificada de este decreto al interesado, y archívese original.—Fr. Pedro Arzobispo.—Por mandado de S. E. I. el Arzobispo mi Señor.—Luis Remedios, Secretario.

Y en cumplimiento del preinserto decreto libro la presente en Manila á tres de Mayo de mil ochocientos setenta y ocho.

Luis Remedios.

Hosted by Google

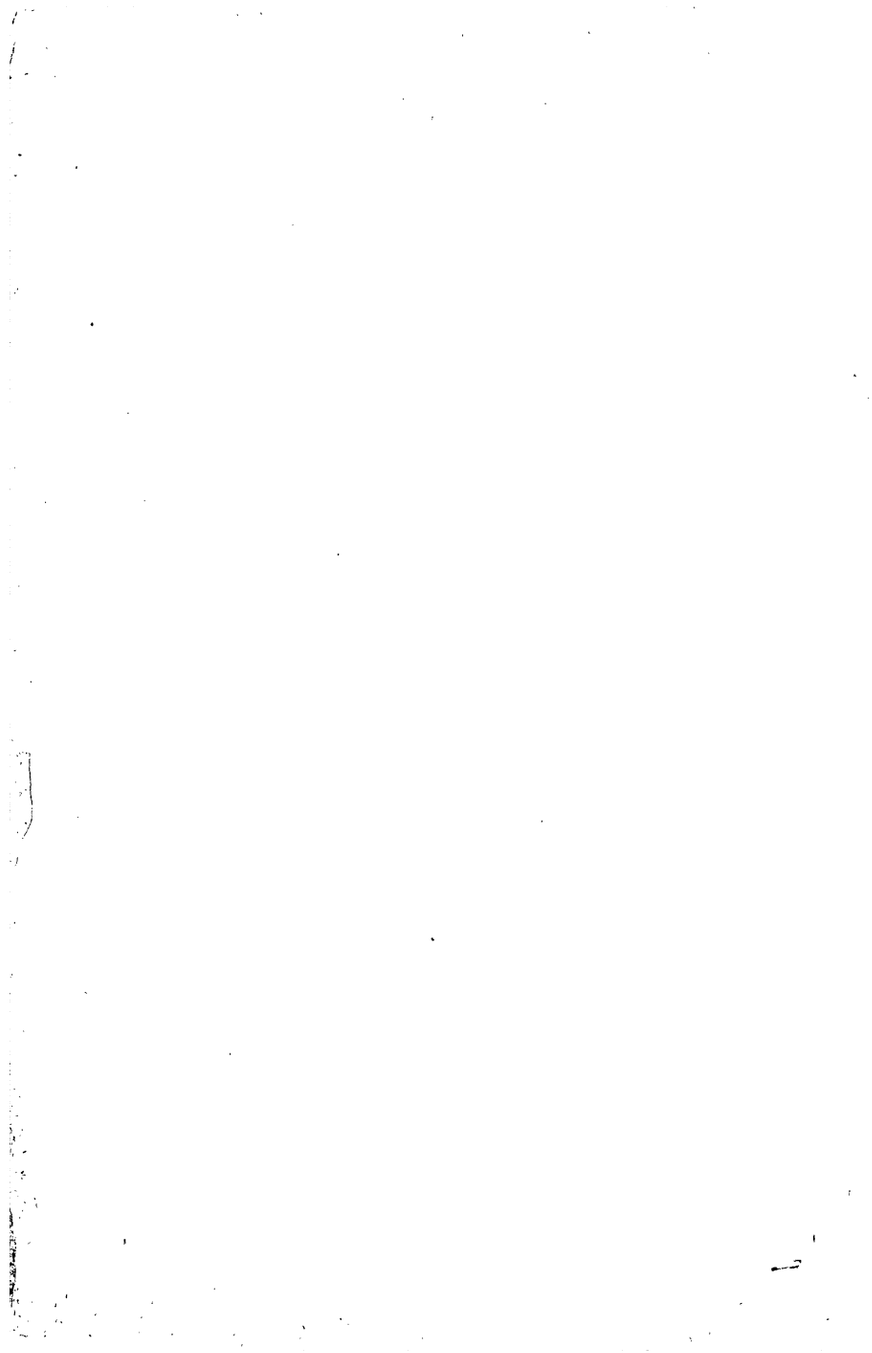

Hosted by Google

SANCTA MARIA,

ORA PRO NOBIS.

Itang panalangin, á mipalaguiuan letania qñg ca santusantusan á Vírgen María, melambat neng bina ampon matampa neman masaquit, ba ta yang igalang mangá yausan ing mayubung Indu ning Dios ampon ding tauo. Caring quecatang pisasamban daramdaman tang parati ing dalit á misnang yumu ning mesabing panalangin; caring bale ra ding biniñagan, á é pa merimla lub qñg pamanupad da qñg catungculan á bague na ning carelang pangabiñagan, piabayan da aldo aldo qñg pamangaddi ra qñg casantusantusan á Rosario ing letania cang nuan á Vírgen; ding tauong bisang maguing talasuyu na, piulitulit da neman tutunggayan ing mesabing panalangin qñg capangániban da mangá calungcutan ampon tucsu: nanuta qñg ing anti caniting devocion macalaganap yang bina caring sablang biniñagan.

Antiman carin, qñg queraclan da, nun misan ya mu itang balu ra ing pupudian da ya mangá yausan ing casantusantusan á Vírgen María; dapot é ra naman balu nung nanu itang pangaddian da qñg pamumuri ra quea, ita cayang daralit da qñg pamangalang da qñg catasan nang é munanu. ¿E uari matampa ing mipasalese caring biniñagan itang piulitulit dang tutunggayan qñg pamanalangin da qñg casaatusantusan

á Indu ning Dios, ampon qñg pamañiauad da qñg mayupaya nang pamagpatulun? Nĝening balu rang matalastas ding biniñagan ing calamnan na,t, cabaldugan ning balang metung at metung caretang pamansag, á icayauad da qñg lugud ning Guinu tang Dios ulining pamamintacasi na nindu nang casantusantusan. ¿é ra casi pañgaddian ing mesabing panalanĝin qñg lusuc á casalpantayanan, qñg lacuas á capanaligan ampon qñg lalung maragul á capalsintan?

Nio queni, anac cung caluguran, ing sangcan á nung baquet telaga cung salesayan tunggaltunggal quecayu, ibat qñg aldo nĝeni, ing miayaliuang pamamuring macalaman qñg mesabing panalanĝin, á mipalaguiuan letania qñg casantusantusan á Vírgen María. Iñapin, anti qñg ing camumulan á pamansag, á babie tang ipupuri quea, ya pin ing qñg cacamalcamalan á laguiu na, y María pin: *Sancta María*, laguiung misnang yumu, ampon macauiliuiling masaquit caring tauong banal caibat ning cang Jesus, yang buri cung panaral quecayu quening saguling horas ing nuanting macasnĝo quecatamu ing pamagdevocion qñg cacamalcamalan á laguiu nang María, ulina ning é pabilang á calam á panabang na qñg icacayap ning caladua tamu. Saupan yu cu pamung mauad qñg gracia ning Guinu tang Dios ulining mayupaya nang pamamilatan ning casantusantusan á Vírgen Maria: *Bapu María*.

Ing cacamalcamalan á laguiu nang María, nĝanang San Antonio de Padua, millari yang panibatan na ning dacal á tula ampon capanaligan caring anggang tutungue queca qñg sadsad á capalsintan manĝa ca-

galangan: macalalu ya cayumuan qñg asbuc tamu qñg pulut panilan; macaiguit ya catni qñg quecatang capanamdaman qñg lusuc á macayamayamang pamiralit; macalusuc neman á saya qñg pusu tamu qñg lacuas ganap á tula. ¿Insang laguiu, muna ing cang Jesus, ing mangaintulid qñg pamamuri ta quea, ampon ing catungculan tang tunggayan qñg sadsad á cagalangan, anti mo sa ing laguiu nang María? ¿E uari manayun ing paquialimbauan ta ya qñg banglung lusuc yama, á ing samiu nang alang cadua misasambulat yang sasalingalngal numan carin?

E mitauli canita,t, lalu pang dacal ing pamamuri nang nuan á San Anselmo qñg casantusantusan á laguiu nang María, iñang sasabian na quecatamu qñg macabulad lalung é masulit macayabut gracia ampon pacalulu, mung yang tutunggayan ta ing laguiu nang María, qñg nung yang tutunggayan ta ing laguiu nang Jesus. E na rin sasabian San Anselmo qñg ing laguiu nang Jesus é ta ya catuliran igalang lalu pa qñg laguiu nang María, nun é ya uaring sasabian na qñg ing casantusantusan á Vírgen María ya mismung mamilatan arapan ning Anac nang cacamalcamalan caretang anggang migagap magnasa qñg mayupaya nang pamagpatulun, ulina ning pamañaus da qñg casantusantusan á laguiu na, anti ing sasalesayan na ning mesabing Santo.

Ing cacamalcamalan á laguiu nang María laguiu yang macabie casngauan, canuanan ampon pacalulu; laguiu yang ibat banua, uling anti ing sasabian nang San Epifanio, aliua la ding pangari nang María ding minie patunggue quea qñg mesabing laguiu, nun é iña mipalaguiuan yang María, lub na mu ita ning Guinu

tang Dios. Muna ing laguiu nang Jesus, ing laguiu nang María macamal yang dili caring aliuang laguiu, pablasang ing Guinu tang Dios quipunan neng gracia ampon cayumuan, banting upayang palabulan no sa ding tutunggue quea qñg anggang calam ampon cayapan. Cabud á pamanunggue ta qñg laguiu nang María, agad tang daramdaman micalucu ing capalsintan qñg pusu amu; cabud á pamañaus ta quea, agad tang susubucan ing maragul á saup ampon casnĝauan, á babie na quecatamu qñg pamaquilaban ta,t, pamañaul qñg anggang tucsu. At nun anti ya queta cayumuan, capalsintan ampon cayupayan ing laguiu na mung María, ¿nanu caya ing cayumuan, capalsintan ampon cayupayan ning casantusantusan á Vírgen María?

Ing cacamalcamalan á laguiu nang María laguiu yang macabie casnĝauan, é ya anti caring aliuang laguiung alang cabaldugan ampon cayupayan. Qñg pamiisipisip da muman qñg laguiu nang María gaglas la caladua ding tapat á talasuyu na; qñg pamanunggue ra muman quea matutula la ding malungcut, misusubli la qñg dalan á mayap ding melili qñg dalan á matulid, miririnan lang tepanĝan á lub ding macasalanan, ban é la sa masira capanaligan: at anti mo uari ing banding mipagcalam qñg tauong maluca capnuan neng tula manĝa canuanan, macanian mu naman ing laguiu nang Maríang macalalung é palac qñg anggang bandi queting yatu, sisicatan na catang casnĝauan ampon sasacluluan na na cata man qñg anggang cagulanan ta queting bie á iti. Iñapin matulid pin mo qñg ding sablang macasalan, á bisang sumisi qñg carelang casalanan, payampun la sang agad qñg cayupayan niting casantusantusan á laguiu, á ing pamannunggue ra

muman queang laus á lub macaguiu nang macacayap qñg anggang salun ning caladua ra, anti qñg alang salut, á é sa agad macuang masaul qñg cayupayan na.

E ta lasa atunggue ing cacamalcamalan á laguiu nang María, á é ta sa agad ayabut ing dacal á casngauan qñg caladua tamu; ampat anti ya queta dagul ing cayupayan na, qñg macalambut ya caring lalu mang mangasias á pusu; anti ya queta samiu ing queang banglu, qñg pabangluan no ding caladua tamu qñg samiu ning cabanalan; sangcan uling ding anggang mamaus queang laus á casalpantayanan, capanaligan ampon capalsintan, é ra salanan acamtan ing panibatan na ning dacal á gracia queting yatu ampon ing sibul ning canuanan á alanangga carin banua. Ya pin ita ing maulagang bunga ning pamañaus da ding tauo qñg laguiu nang Maríang salese na pin ning Guinutang Jesucristo cang nuan á Santa Brigida, iñang mangamanu ya quetang misan cang Indu nang cacamalcamalan, arapan ning misabing Santang anti queni: Indu cu, ngana pin Jesucristo cang María, atlung calam ing tagana cung ipanabang caring mamaus maniuala qñg casantusantusan á laguiu mu, nung tapat la lub mangacung mibalic cacu; ing pamanisi rang matactac qñg carelang casalanan, ing pamisulung da qñg cabanalan ampon ing pamandatila ra qñg graciang icaras da qñg cayarian banua. Macanian pin ing malallari, uling anti ing sasabian na ning Beato Alano, cabud á daramdaman nang matutungue ning diablo iting laguiu, tatacas yang cararali, ampon gagalgal ya layun ing mabilug á infiernos.

Manayun pin masaquit á bina ing yalimbaua ta ya naman ing laguiu nang María qñg metung á cu-

tang matas mañga matibe á pañgatalacad, ali mu qñg icacayap ding banal, ba rang alabanan ing tucsu ra carela ding diablos, nun é pa naman qñg icacayap díng macasalanan, ba la sang micabus qñg dusang tulid na ning casalanan da. At qñg catutuan, ¿ninu cayang macasalese qñg dacal á pamaniaul da,t, pamagtagumpe ding tapat á talasuyu nang María ulina ning pamaniaus da muman qñg cacamalcamalan á lagniu na? ¿ninu naman cayang macasalese nung nuanti tibe ing pagsantuñgan á sucat dang pagcanluñgan ding tauong macasalanan qñg pamagpatulun da qñg laguiu nang María? Ali mu ing pamipatacas da ding banal caring diablos qñg pamanunggue ra muman qñg laguiu nang María; lulumpuñgan do pa,t, paniaulan, ulina ning cayupayan ning anti quetang macamal á laguiu, ding sablang tucsung pasari na carela ning mabilug á infiernos; uling é la binang tatacut ding tauong mangmang caring casalang dang dacal á mañgatapang, á macayadiang maquipamuc carela queting yatu, anti mo ing tacut da ding diablos qñg infiernos caring mamaus qñg laguiu nang María, payampun qñg queang pamagpatulun ampon maquiapus qñg cabanalan na; iñapin sucat tang maniuala qñg ding mamaus laus á lub ampon capalsintan qñg macamal á laguiu na, cabang maquisilang lang maquilaban qñg masiring tucsu ning quelabuaran, é la rin masaul, é naman labug ing calinauan ning cabanalan da,t, calinisan.

Dapot é ta sa paipiraya, biniñagan; catungculan ta ya pin panintunan baguian ing mesabing cabanalan ning calinisan, ampon tandanan ta naman layun qñg isip tamu qñg ing laguiu nang María, nung carin ta ya

babasan qñg Evangelio, macalangcap ya murin qñg amanung Vírgen: *et nomen Virginis María*, ba tang abalung mausta qñg nun catutuan pin mo qñg iting casantusantusan á laguiu maquicayupayan yang cumauat qñg marauac á cayasalan ning quelabuaran tamu, sui neman mallaring tanda ning quecatang pamalsinta qñg anti quetang uagas á cabanalan. Nung macanian ing daptan tamu, iting laguiung macabie capanaligan, catapañgan, casnñgauan ampon canuanan, é na cata salanan ampunan, é na cata salanan icabus qñg anggang capañganiban á macapalibut quecatamu, ampon layun é na cata salanan sapnuan qñg quecatang cagulanan ampon cascupan, qñg quecatang casaquitan ampon cayalan palad.

Catataulian, ing casantusantusan á laguiu nang María anti ya queta cayubuan manga cayupayan, qñg ing banua mamapa ya uari, ing laluad matutula ya,t, ding Angeles naman gaglas la pusu balang daramdaman deng matutungue ya. Indu tang Santa Iglesia, cabud á pamanamdam na qñg laguiu nang María durucu yang mipnung capacumbaban; ulining maragul á galang da caniting casantusantusan á laguiu é re ayagcas man ding mayap á biniñagan, á é ra susulung ing pamagdevocion da cang María. Eata, anac cung caluguran, itala ta ya sa qñg pusu tamu iting cayubuyubuan ampon cacamalcamalan á laguiu nang María: tunggayan ta yang sadsad á casalpantayanan, sagmitan ta yang laus á capanaligan, yausan ta yang uagas á capalsintan: nun uari queninang anñgin á panepane, á sasangcapan na ning pusu tang icapañgisnauang icabie, ya sang anñgin á icapañgisnaua ning lub ta, manga icabie ning caladua tamu, ing pamaniaus ta qñg

cayubuyubuan ampon cacamalcamalan á laguiu nang María caba na ning patingapun, caba na ning parumingu, caba na ning pabulan, caba na ning pabanua, caba na ning bie ta queti qñg yatu: tutu nang tutu nun salanan tang dasngan ing capaindatunan ning caladua tamu, ampon ing micabus ta qñg calingasngasan á ipasari na quecatamu niting mapamirayang yatu.

Bapu María, ¿nanu cayang sucat cung sabian á matampa sa qñg cayubuan mu? ica pin pu ing pasbul ning banua, ing dangal ning mabilug á quetauan, ing Ari ding Angeles, ing pitatacutan da ding demonios, ing pagsacdalan da ding macasalanan, ing salamin á malino ning calinisan, ing sibul ning anggang gracia, ing pisisimpanan qñg sablang calam á ibat banua, ing casngauan ding mangaluca, ing tula ding mababa lub, ing tatalan caring pemili ning Dios, ing tataid caring lalacad queting yatu, ing sadsaran dang bitasa ding lalayag, ing calasag da ding maquipamuc, ing Indu ra ding ulila, ing tutularan da ding talasaua, ing sasapnu caring mebalu, ing patulunan da ding sisisi, ing manulu caring salunan, ing capanaligan da ding biniñagan, ing tanda ra ding tapat á pamañalpantaya qñg aral ning Dios. Ulining ligaya ning cacamalcamalan á laguiu mu, papagdalitan da ca pung miumanuman, qñg cabud á pamangauani ra ding caladua mi caring catauan, salubungan mo sang tanggapan qñg mayupaya mung gamat; é mu sa itanggui quecami canitang horas á ita ing graciang manlualu ampon mamatula caring caladua mi qñg arapan mung capapalsintan; ica sa uari ing dalan ampon éran á icaras mi qñg cayarian banua, ba ming acamtan carin ing tulang é mapupus ampon ing capainauan á alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

SANCTA DEI GENITRIX,

ORA PRO NOBIS.

Magmulala yang masaquit y nuan á Santo Tomás de Villanueva, ampon ding aliua pang talasuyu nang tapat María, qñg ing mal á sulat baguia na na catamu mu pamalitanan diquil qñg degulan na,t, cayubuan niting casantusantusan á Vírgen, at buri ra qñg ing Evangelio ditac pa sa ing patuyag na quecatamu ingguil qñg capurian niting Indu ning Dios; dapot anti ing sasalesayan na ning mesabing Santo, ing nung pilang catayang amanu ning Evangelio macaguiu nang pabalu quecatamu qñg lalung maragul á dañgal, á sucat mayaquit qñg quenumang tauo: anti queni ing sasabian na nitang catayang amanu: y María, á quea ya mibait y Jesus, á mipalaguiuan Cristo: *María, de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus.* Ing Dios Espíritu Santong maquibalung mausta nung nanu ing catutuan á penibatan ning degulan na,t, cayubuan ning queang calinislinisan á Esposa, pepauaga na quecatamu qñg ing pamansag na mu ning Indu ning Dios ya uaring caganapan ning anggang capurian á tungcul quea; ampat qñg pamipaquilala nang masala quecatamu qñg pañgadios na ning Anac nang casantusantusan María, ulina ning é pabilang á pagmalang depatan na, catuliran ing igalang ta yang parañgalan

ing Indu na ning anti quetang cacamalcamalan á Anac.

Y María, ngánang San Bernardo, yang mecaquit qñg sibul ning gracia, é mu queang dili na, nun é pa naman quecatamu. Ya naman ing mamilatan á macapasngo quecatamu ampon ing minlarin qñg panaun: anti na pin carin ing daralit na,t, bubulalag aldo aldo nindu tang Santa Iglesia. Ing casantusantusan á Vírgen María, ngana naman San Juan Damasceno, milaln yang é palac qñg anggang capurian á sucat tang ibie quea. At ¿macananu caya sa qñg ing Guinu tang Dios bauasnan na sa ditac muman ing cayupayan na ning metung á Indung anti queta calinisan, anti queta caganapan, anti queta capalsintan, á telaga nang sinut caba ning bie na?

E marapat ita, biniñagan; y Jesucristong guinalang ampon memintu qñg casantusantusan á Indu na cabang queti ya qñg yatu, babaguian na naman tutuparan ita qñg cayarian banua: at lauan yu queti ing pacsa na nining, aral cu qñg aldo ngeni, á é pin aliua nun é ing pamipatalastas quecayu qñg ing pamansag na mu ning Indu ning Dios: *Santa Dei Genitrix,* á babie tang ipupuri qñg casantusantusan á Vírgen María, ya pin ing sangcan á lalung matibe ning queang degulan at cayupayan. Dapot ba cung atuparan mayap ing cacung nasa, panaligan cu ing aguiatan yu cu sang mauad qñg saup ning gracia ning Dios, ulining pamintacasi na ning casantusantusan á Indu nang pudian tang mipnung cagalangan at ngatang gungcas: ***Bapu María.***

Ing degulan nang María anti yang Indu ning Dios

aliua rin qñg degulan nang alan angga ning cacamalcamalan á Anac na: dapot antiman carin tutung matas ampon lalat alang uacas. Ya pin ita ing pabatas da ding Santos Padres ampon Indu tang Santa Iglesia, iñang dumurup lang manigapu qñg casantusansan á Vírgen qñg amanung tutung malambut ampon mipnung cagalangan. Queca quengan pu payampun, ba nuan caring sablang babay, ngana quea ning mangabiasang Orígenes. Ipanalangin mu cami, Guinung Ari ning banua,t, sicluban ampon Indu ning Dios, ngana queang San Atanásio. Yaduan mu qñg Dios qñg icabus no sang alanangga ding caladua mi; anti na pin carin ing panalangin nang San Juan Crisóstomo. Ilingus mo quecami, ibat quean banuang pacasautan mu, ding panlalaue mung calugudlugud; antina pin carin ing panalangin nang nuan á San Basilio. Bapu Vírgen á casantusantusan, saupan mu quengan pacacalulu ampon alang palad á macasalanan; macanian ing pamipagdalita na quea nibpa cung San Agustin. Pupudian da cang é calaru, ba Aring matas, Indung mapamacalulu, sibul na ning bie, mapamatula quecami, ampon mayubu rang capanaligan ding quequeng caladua; macanian ing pamipagdalita na nindu tang Santa Iglesia.

Nun anti casi carin ing pamaquisangguni rang muri ampon maus qñg casantusantusan á Vírgen María ding Santos Padres ila nindu tang Santa Iglesia, ¿ninu cayang mangangas malsala manga manlibac qñg pamagdevocion dang tune ding biniñagan caniting Indu ning Dios, qñg tapat dang pamangalang quea ampon qñg capurian á babie ra queang parangal? ¿Sucat la casing mipalaguiuan magalang á alang balu ding gagalang cang María qñg galang á tungcul na ulining panga-

indu na qñg Dios; ding mamaus quea qñg anggang pamansag á maligayang binie ra quea ding Santos Padres; yananĝan ding payampun qñg maragul nang pamacalulu, at muna ing Dios, manalig la quea qñg mabilug dang pusu? Dapot antiman carin é bala ing marauac dang nasa ding bisang malsala ampon manlibac quecatamu ulining pamañuyu ta,t, pamanĝalang qñg Indu ning Dios; pablasang ala metung mumang mayap á biniñagan, á é na sa babaguian ing pamagdevocion nang tune cang María; ala metung muman á é na sa paniualan qñg catungculan nang mapilit ing pamibulalag manĝa pamanlualu, mangga pa qñg camatayan na, qñg degulan ampon catasan nang é munanu niting casantusantusan á Indu ning Dios.

Antina pala cabud carin ing aral na quecatamu nindu tang Santa Iglesia: ampat balu nang mausta ing casnĝauan á nanabangnan ta qñg pamaniuyu qñg Indu ning Dios, ing degulan nang é munanu niting casantusantusan á Vírgen carin banua, ampon nung nuanti ing cagulanan da ding biniñagan qñg pamamintacasi na carela, é ya rin mitauli qñg pamamie na cang María qñg pamanĝalang á tungcul na, ulining pamigaganaca nang é calaru qñg dapat nang mayap, á tanda nang masala ning cayapan nang lub ampon pamamacalulu. Queti manibat ing causisan nang maragul nindu tang Santa Iglesia, ba nang inĝatan ampon dagdagan qñg meto yatung cabiñagan ing pamanĝalang cang María; queti manibat ing nasa nang macalucung mitapuc qñg pusu ra ding anggang biniñagan qñg tune á pamagdevocion caniting casantusantusan á Vírgen, at queti mu naman manibat iñg

é pabilang á ñestang tinatag na qñg pamarangal na quea, ampon ding dacal á pamicapatad, á tinatag na naman lalam ning laguiu na,t, pamagpatulun María. Itang queganagana, biniñagan, ¿é na uari pauaga ing degulan nang é munanu ulining pangaindu na qñg Dios?

At ¿nanu cayang sabian ta ngeni diquil qñg cayupayan ning casantusantusan á Virgen María arapan ning Guinu tang Dios uling Indu neng tune? Anti ing sasabian na ning Aring David, daptan na rin pamintuan ning Guinu tang Dios ing caburian da ding tauong matacut quea,t, paquiramdaman no layun qñg anggang cayaduanan da: *voluntatem timentium se faciet, et deprecationem eorum exaudiet.* Caustan na nita pepatucnangan na quetang misan ing panlacad na man ning aldo, ulining pamamintu na qñg caburian nang Josué, iñang maquipamuc ya sa caring queang casalang, anggang é no pemucsang pete ding sabla, canitang iñang buri no sang ilub ding tauo Israel qñg labuad á sadia nang pengacu carela ning Dios. At ¿sucat ta casing maniuala qñg é na daptan pamintuan ning Guinu tamu ing caburian na ning casantusantusan á Virgen, á ali mu ing matacut ya quea, nun é pa naman ing macalulu ya cabanalan caring sablang Santos, iñang buri na catang ampunan manga saupan qñg pamaquipamuc ta caring casalang ning caladua tamung sadiang macalaban quecatang lumacad qñg dalan ning catuliran, á bucud nang sariling macaras quecatamu qñg cayarian banua? ¿é na uari paquiramdaman ning Dios ing pamaniauad na quea ning casantusantusan á Indu na? Ali mu ing pamipatucnan na qñg panlacad ning aldo ing daptan na ning Guinu tamu, qñg pamamintu na qñg ca-

Hosted by Google

burian nang María ampon qñg pamaniauad na quea; ing lalu mang masulit á sucat na sang ayabut isipan ning cabiasnan ning tauo, daptan na ring é sumala, nung matampa ita qñg icacayap ning caladua tamu.

¿Mallari casi qñg ing Ibpang alan anggang mauiuiling é paulat qñg canuanuanan á caladua nang María, é na sa itulut quea ing nanumang calam, á yayaduan nang palabul caninuman caring quea malsinta? Nun ing Guinu tang Dios pemili neng pinuc canitang cayubuan á é pasalese, á é na inauad capilan man niting maulang Señora,t, é naman dinalan qñg lub na qñg sucat nang pañgatuliran, ¿mallari casing é na tulutan quea ing nanumang yaduan nang calam, á maragul man sa, é na rin catimbang ning mesabing cayubuan? Ing Anac ning Dios, á millaring tauo qñg calinislisan á atian na, ampon seria neng sinut mañga pemintuan qñg quecaban ning atlung pulu,t, atlung banua, iñang macasaut ya queting yatu iting matas á Señorang macayabe caring tauong lalung mababa lub, mangga pa caring macasalanan, ¿nanu cayang sucat nang payalian quea, ngening acaquit neng millaring Ari ra ding Angeles ampon macalucluc neman uanan na qñg cayarian banua? Ing Dios Espíritu Santo, Esposo nang calugudlugud ning caladua nang cauagasuagasan, á qñg pusu na mecaquit yang pacasautan á maligaya, é na naman apayalian qñg nanumang buri nang yaduan quea; uling mitagun cang María ing anggang sangcan á matulid á sucat isipan, bantin upayang é sa mallaring anting alang cabaldugan ing pamaniauad na. Mitagun pin cang María ing cayubuan ning pañgaindu na qñg Dios, ing é pasalese á pamalsinta na queang Jesucristo anting

Hosted by Google

Anac nang tune, ilaning é calarung pamalsinta na cang Jesucristo anti mong Indu nang pacamalan.

Agpang na nita tela é mallaring calinguan na ning Guinu tang Dios itang queganagana,t, payalian ne sa Indu na qñg nanuman yaduan na quea tungcul qñg icacayap tamu, lalu,t, lalu na nun ing mismung Dios yang manabilin ampon mumutus qñg galang ampon capamintuan á sucat tang ayabie caring quecatang indu. At ¿é uari manauang isipan qñg ing Guinu tang Dios maquiapus ya sa caring anac á marauac á maculang la galang caring carelang indu? Antiman carin é na cata rin ipanalangin arapan ning Guinu tang Dios ning Indu nang calugudluguran, nung acaquit na qñg itamu é ta ya gagalang ampon palsintan anting Indu nang tune; at canita matulid pin mo qñg iting cacatascatasan á Señora calinguan na sa ing cayupayan na ampon ing ligaya ning queang pamansag á Indu ning Dios, ba na catang é ipanalangin qñg arapan na. At qñg catutuan, nung itamu é ta ya quiquilalanan Indu ning Dios, ba ta yang igalang ampon palsintan, é mu naman matampa qñg ya aganaca na sa itang pamansag á ita, ba na catang ampunan. Ing pangayanac na ning Dios cang María yang meguing sangcan na ning pamangalang ampon pamalsintang tulid tang ibie quea; ulinita bunga na uari ning pamasalamat ta qñg mayubu nang lugud quecatamu, catungculan ta yang igalang, palsintan manga yausan maralas qñg pamansag á Indu ning Dios, ampat binie ne queting yatu ing Anac ning Dios.

Pacapilitan ta pin, biniñagan, ing pamangalang ta qñg casantusantusan á Vírgen á Guinu tamu ampon Indu ning Dios, nung bisa ta qñg uling Indu ne ning

Hosted by Google

Dios ipanalangin na cata,t, ampunan. Nung anti ya queta caragul ing cagalangan á tungcul tang ibie caring indung menganac quecatamu queting yatu, qñg é ta abayaran ganap capilan man ing utang ta carela, ulining pamamusu ra quecatamu qñg atian da, ampon qñg pamaninggat da qñg quecatang cayanacan, dacal man sa ing casuyuan á daptan ta carela, ¿nanu caya ing cagalangan á é na pangaintuliran María ulining pamanganac na uari quecatamu qñg bie ning gracia, iñang millari yang Indu ning Mengabus caring caladua tamu? Palsintan ta ya naman iting casantusantusan á Vírgen, uling qñg pangallari nang Indu ning Dios millari ta naman ping anac ning Dios ampon mimana qñg cayarian na,t, utang tangan pin ita cang María; ampat qñg pamicatauan nang tauo quea ning Anac ning Dios. meguing capatad na catangan Jesucristong mequiabut quecatamu qñg anti quetang pamangaintulid, iñang pepailasa ya,t, papaimate uli tamu. Catataulian: yausan ta yang é calaru y Maríang Indu ning Dios, é sa micauang qñg asbuc tamu iting pamansag á Indu ning Dios, uling yang pitutulan nang daramdaman niting maulang Señora, anti qñg paganaca na quea ning mesabing pamansag ing degulan ampon cayupayan á pigcalam na quea ning Guinu tang Dios qñg pangallari nang Anac na.

Bapu Maríang Vírgen á casantusantusan ampon mipnung canuanan caring sablang tauo; ica pu ing bucud mung sariling Indu ning Dios, ing Guinu na ning yatu, ing Ari na ning mabilug á sicluban, ing mamiraqne qñg sablang calam ampon ing pamuti na ning Santa Iglesia: queca pu macasimpan ing é pasalese degulan ning anggan cabanalan ampon gracia:

Hosted by Google

ica pu ing pisasamban qñg Guinu tang Dios, ing carinan ning anggang´ cauilian, ing arlayanan da ding sablang banal, ing mapamatula caring quecang alipan, ing sibul na ning quecatang casnĝauan, ing tula ra ding pemili ning Dios, ilaning sangcan ning queang pangangauilian. Anti queta caragul ing cayalang ming balu, qñg nung é mu qñg caumilan é mi lasa aralit ing capurian mi queca; dapot saupan mu que sa pu qñg quequeng queinan, bantin upayang apaquiabutan mi ing pamamuring tapat queca queting yatu at saca qñg cayarian banua datang qñg alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

SANCTA VIRGO VIRGINUM,

ORA PRO NOBIS.

Nun ing cauagasan ning caladua, ulining cayalan nang casalanan, macalapit qñg Guinu tang Dios caring tauong malinis á lub, anti ing amanu na ning mal á sulat: *incorruptio autem facit esse proximum Deo,* macanian mu naman ding casalanan á macasalangsang qñg calinisan, baquet at pacanauangan dong bina ding caladua, anti mo ding aliuang casalanan á mangangaragul, pacarinatan da naman ing catauan da ding tauong mapad qñg anti quetang marauac á cayasalan. Ibat qñg pamicasala nang Adan, bunga na ning pamaquisilang ning quelabuaran qñg caburian á tuntun, ing lalung masulit daptan, á susubucan da ding tauo queting yatu, ya pin ing cabanalan ning calinisan, ampat anti ing sasabian nang Ibpa cung San Agustin, ing pamanlualu canitang cabanalan masaquit á alang cadua ampon mapait á bina, uling alang tucnang aldo bengi ing pamaquipamuc canita,t, malagad mung tutu ing pamaniaul ampon pamagtagumpe. Queti ta sucat aulat ing mapilit tang catungculan miaddia qñg anggang aguiu tamung lumaban qñg nanumang tucsung marinat, ampon nung nuanti ing cagulanan ta qñg pamaniaup na quecatamu ning gracia ning Dios, ba tang é masaul canita.

Ing cabanalan ning calinisan anti ya queta ma-

caculaput qñg pusu ning casantusantusan á Vírgen, ngánang San Gregorio Niseno, qñg nun capilitan sa ing mabauas ing pangavírgen na ba yang mallaring Indu ning Dios, y María buri na pa sa ing cabilugan ning catauan na lalu pa qñg pangayanac na ning Dios quea. Ulinita iñang pepabaluan ne ning Arcangel San Gabriel qñg pamicatauan nang tauo ning Anac ning Dios qñg calinislinisan á atian na, misdan yang bina paulina ning tantu nang mapilit qñg calinisan, ampon é ya tinangu macananuman, anggang é na pepatutuan quea ning mesabing Arcángel, qñg ing calinisan ampon pangauagas á palsintan nang é calaru é mabauas dit man, pablasang lalang nangan ita ning Dios Espirítu Santo. Ding aliuang babay, iñang mallari lang indu, maco carelangan ing cabilugan ning catauan da,t, nung buri rang pacaingatan ing pangavírgen da, é la sucat mallaring indu: sarili mung sariling miagum cang María ining aduang calam, á é macayagum caring aliuang babay, ngacu uari, ing cabilugan ning catauan ilaning pamamunga.

At qñg catutuan, biniñagan, qñg metung caring artículos á sasalpantayanan tamu macasulat qñg ing casantusantusan á Vírgen María, Vírgen yang sadia, ali mu iñang bayu ya manganac, nun é pa naman iñang casalucuyan nang manganac ampon iñang ibat neng menganac. Iting calinisan á iti yang meguin sangcan ning aral cu qñg aldo ngeni, cabang sasalesayan cu quecayu ing pamansag á babie nang igagalang nindu tang Santa Iglesia cang María anti yang Vírgen á pun da ding Vírgenes: *Sancta Virgo Virginum,* Yaduan ta pa mu ing saup ning gracia ning Dios qñg sadiang panalangin: *Bapu María.*

Hosted by Google

Dacal ampon miayaliuang sangcan ing balu tamu, ba ta yang palaguiuan y María ing Vírgen á pun da ding Vírgénes. Ing camumulan, uling y María ya pin ing minunang babaing migtantu arapan ning Guinu tang Dios qñg calinisan ning catauan na, bagu tintu na itang alang utus ampon ala mu naman sucat nang alimbauan; pablasang iting casantusantusan á dalaga peñgacu na ing mie ya qñg calinisan canitang minunang panaun, á bala ra ding tauo qñg ing é ra pamamunga ding talasaua parusa na carela ita ning Guinu tang Dios uli ning casalanan da, sangcan uling é ra lasa pacamalan ding tauo canitang panaun á ita iting macamal á cabanalan. Qñg cadua, ing calinisan nang é munanung María anti queta caratna ampon alang casimpara, qñg aguiaman malagu yang tutu ining cabanalbanalan á dalaga, é ya mecagulu dit man, é naman mecasira ing leguan na caring lalaquing lalaue quea.

Matulid mu naman qñg y Maríang Guinu tamu mipalaguiuan ya sa ing Vírgen á pun da ding Vírgenes uling ya pin ing menimuna caring anggang Vírgenes, at dacal lang é pabilang diñg anac á dalaga, á qñg pamaquiapus da cang María, tintu ra qñg Guinu tang Dios ing pañgavirgen da, at ulining nasa rang miñgat canitang cabanalan licuan dang tecasan ing bale ra ding ari ampon tauong sugui, ba lang macasaut qñg urunñgan da ding caluparang Vírgenes: ali mu ita; dacal la naman ding anac á dalagang sinut dang dinaun ing bie ra ampon tinggap dang maniaman qñg lub da ing camatayan, ulining pamanlualu ra qñg casantingsantiñgan á sampaga ning calinisan. At anti

mo uari ing Reina Ester, iñanğ migani ya sang tapat canitang minuna, migani la naman ding anggang ipus nang babay, anti naman mo carin iñang mipayubu ya ing casantusantusan á Vírgen María ulining calinisan na, iquit da ya ding queang anac, nğacu uari ding dalagang manğalinis, ampon bilalag da yang nuan manğa mapalad: *viderunt eam filiæ, et beatissimam prædicaverunt.*

¿Insanu caya uaring aliuang pamansag á lalu sang matampa caniting casantusantusan á Vírgen, á ya pin ing minunang meaquit queting yatung menğacu cabang bie na qñg calinisan, ulining pamalsinta nang macalucu caniting cacamalcamalan á cabanalan? penğacung anti na queta camal qñg mata nang María, qñg é na tenğuan tinggap ing é pasalese danğal ning panğaindu na qñg Dios, anggang é na balung matalastas, ibat qñg asbuc ning Arcangel San Gabriel, qñg itang danğal á talaga nang ibie quea ning Dios, é murin macasalangsang qñg calinisan á penğacu na qñg arapan nang cacatascatasan. ¡Vírgen á punda ding Vírgenes! ¿Insanu caya uaring aliuang pamansag, á sucat macasalese tapat qñg macapagmulala nang panğasdan, á pepasari na qñg meto Santa Iglesia ning panğavírgen nang é calarung María, nğacu uari, ning panğavírgen nang bayu ya manğanac, iñang casalucuyan nang manğanac ampon iñang ibat neng menğanac?

Ing Guinu tang Santa María Vírgen ya pin sadia bayu ya manğanac, pablasang tintu na qñg Guinu tang Dios ing queang panğavírgen, penğacung alang ninumang dinapat á anti mo ya,t, inapusan de ibat canita ding é pabilang á tauong mequitulad quea: Vírgen ya

naman iñang casalucuyan nang mangañac, ampat canitang pigcalaman na ning Guimu tang Jesucristo ing catauan na qñg queang pangabait qñg maligayang calam ning catalasan, mibait ya qñg casantusantusan á Vírgen Maríang alang casiran na ning queang pañgadalaga, anti mo canitang linual yang maligaya qñg picutcutan é mesira ampon é mebuclat ing batung macatacap quea: Vírgen ya pa naman iñang ibat neng menganac, uling caibat neng migdatun ning Anac ning Dios caniting maulang pacasautan, ninuman é ne mañgacung lungub carin, á é sa agad mapas, anti mo itang tampalasan á Core, manga misampiad man quea. á é sa biglang mate, anti mo itang bugasuc á Oza, Macanian á pangatupad qñg casantusantusan á Vírgen María itang inula na quea ning Profeta Eccequiel: iting pasbul á iti, ngana, é ya rin mabusni at ninuman tauo é ya miralan quea, uling ing Dios á Guinu ning Israel dinalan ya quea: *porta hæc non aperietur, et vir non transibit per eam: quoniam Dominus Deus Israel ingressus est per eam.*

Anti qñg alang sampagang lalu sang mabanglu, lalu sang masinag, lalu sang maputi ampon maselan, anti mo ing palaguiuan ming azucena, macanian mu naman alang cayalimbaua nang lalung matampa, anti mo ing mesabing sampaga, ning lalung maganap, ning lalung masanting ampon maselan á cabanalan, ngacu uari, nitang cabanalan á icapagtagumpe na ning Vírgen á pun da ding Vírgenes, ibat qñg aldo ning pamicatauan nang tauo ning Anac ning Dios qñg calinislinisan á atian na, iñang sinabi na quea ning Arcangel San Gabriel, ba sang mapaui ing tacut na: ing Dios Espíritu Santo, ngana pin quea, datang ya

queca, ampon ing Cacatascatasan salilungan na ca qñg anino ning queang cayupayan: *Spiritus Sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi.* Ulinita palarauan na quecatamu ning mal á sulat ning Dios, qñg cayalimbauan ning babat á pauang sampaga, ing é mauman á calinisan nang María ilaning uagas á pamalsinta na ning Anac ning Dios caniting cacamalcamalan á cabanalan, sangcan uling sasabian na quecatamu qñg ya sampaga ya uari qñg gutad ampon mamatula neman macasaut calibudtan da ding sampaga: *ego flos campi et lilium convallium.*

Dening maulang alimbauang ibat cung sinabi masaquit lang manaral quecatamu: tuturu la uari qñg y Jesus buri na ing macasaut ya caring pusung malinis, qñg acatulan na ing mandalita yang macayagum qñg caladua ra ding tauo, á ing calinauan ning isip da, ing calinisan ning amanu ra ampon ing cauagasan ning dapat da lalauan nang anti ing gabun ning mulang pemaltacan sampagang masanting ampon masamiu. At queti ta naman sucat ajalata nung nuanti ing pangauili na ning cacamalcamalan á Mengabus cang Indu nang y María, á ing calinisan ning caladua nang tutung ganap, miragdag pa qñg macapagmulalang calinisan ning pamanganac na qñg Anac ning Dios á micatauan tauo, anti ing amanu nang San Fulgencio; nananta qñg ing laguiu niting cabanalan millari ne uaring laguiung tune, at yang dili na caring sablang babay ing mangaintuliran tutung mipalaguiuan ing Vírgen.

Catutuan á tutu qñg é ta sucat paquiapusan ganap ing calinisan nang alang capara, uling ita bucud nang sariling calam, pablasang quigli yang alang casalanan, bagu

itamu amana ta ing casalanan qñg pangallari tang tauo: antiman queta quinabus na cata ning Guinu tang Dios ulina ning Sacramento qñg Bautismo canitang casalanan, ampon penagaula na neman ing caladua tamu qñg queang mal á gracia: itang graciang ita ampon ing calinisan ning caladua,t, catauan, á nanabangnan tamu ulina, tulid tang ingatan caba ning bie tamu. Dapot capcapan ta pa sa ing salu tamu: ¿mallari ta naman cayang sangcan ning tula na ning Mengabus qñg yatung tutuquian da numan carin ding tauong tutung malinis á caladua ampon catauan? Ba biniñagan, aguiaman é ta pa sa macababad ampon macacusut qñg burac ning carinatan, ¿sucat ta casing sabian catutuan á tutu qñg capilan man é ta daraptan nanuman á macasumami qñg mata nang calinislinisan? ¡Caracal á pamanlalaue á é tuntun ampon macapanganib quecatamu! ¡caracal á dapat dapat, á qñg aguiaman é la macasalingcu qñg lacad tang matulid, antiman carin macasumbal la rin quecatamu qñg dalan á maquiput niting maselan á cabanalan! ¡caracal á pamiisipisip, caracal á pamigaganaca, caracal á pamagnasa ampon pamanangis nun misan, á marayung bina qñg mabanglung sampaga ning calinisan! ¡caracal á pamisabisabing malacue é palac qñg macayayamang samiu ning cabanalan nang Jesucristong Anac ning calinislinisan á Vírgen, ampon cacaluguran nang capalsintang San Juan Evangelistang é melabug dit man ing pamamutung ning queang uagas á pangavirgen, anti ing sasabian na nindu tang Santa Iglesia!

Qñg catutuan, biniñagan, bistaman maragul ya cayupayan ampon calam ing Apóstol San Pedro, anti yang pecabuntuc da ding aliuang Apóstoles, antiman

carin é na tinulut Jesucristo, nun é mu qñg discipulo nang malinis á pangavirgen, ing macasandal ya sa ing buntuc na qñg queang salu quetang tauling pamanapun. Y Jesucristo penabilin na cang San Pedro Apóstol ing pamaninĝat na qñg queang Santa Iglesia; dapot cang nuan á San Juan Evangelista penabilin na ing pamaninĝat na qñg queang casantusantusan á Indu. Palacuan ta sang pacarayurayu qñg quecatang pusu, ali mu ing macasumami qñg cacamalcamalan á Anac nang María, nun é pa naman ing anggang é sucat macatula quea. Igalang ta ya pin ing quecatang catauan, uling daque ne uaring mabie ning catauan nang Jesucristo, mangga é ta igugul ing quecatang sicanan, nun é mu qñg sucat macabanal quecatamu. E ta sa calinĝuan capilan man qñg itang é na acaquit, é na naman ayabut albean ning mata ning tauo, acaquit nang masala ning mata ning Guinu tang Dios, ampat qñg calalaman man ning iufiernos ala nanumang maralumdum quea,t, numan carin alang tabing á macapampan sa qñg queang pamanlalaue. Pisipisipan tamu mangga pigunamgunaman qñg nun ding mata nang Jesus mayumu la uari, anti mo ding qñg patipati, caring caladuang malinis, macatacut noman, anti mo ing aping milalablab, caring mangangas darapat arapan na ning Menĝaua qñg sablang nanu quetang é ra pangangasan man daptan arapan da muman ding para rang tauo.

Bapu Maríang Vírgen á pun da ding Virgenes, pagmalang mabie ning calinisan, á millari queti qñg yatu anting patipati nang bucud ampon ganap ning cauagasuagasan á Jesus: ding anac á tauo Sion, ngacu uari, ding anac ning Santa Iglesia, iquit da ca,t, bi-

lalag nuan caring sablang babay. ¡Caracal dang é pabilang ding anac á dalaga, á ulining pamaquiapus da qñg masanting á alimbauang pepaquit mu carela, licuan dang pepagulutan ing yatu ilaning ligaya nang mapamiraya, iñang dinaun da ing catauan da,t, caladua qñg pamañuyu rang tapat qñg Dios qñg urunğan da ding calupa rang Vírgenes, ampon tutuquian da layun ing panlacad mu mangga pa qñg calibudtan ning caligaligan ning yatu! Daptan na sa ning pamagampun mu quecami ing palsintan ming é camasa ing cabanalan ning datna, ba ming dasnan ing calinisan ning caladua,t, canita apaquiabutan mi yang aquit ing Dios qñg cayarian banua ampon pudian mi ya carin datang qñg datnğan á alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

MATER CHRISTI,

ORA PRO NOBIS.

Iñang sasabian ta, capatad cung biniñagan, qñg y María Indu ne ning Dios, pipamisanan ta uaring sasabian canitang amanung ita ing mabilug nang degulan ampon cayupayan; dapot ba tang atuyag ita, caministilan pin qñg ing caisipan ning tauo ayabut na sang talastasan ing catasan nang alanangga ning Guinu cung Dios, á é na arapat capilan man. At lauan yu queni ing sangcan á nung baquet ibat na neng pepayaus quecatamu ning Santa Iglesia y María qñg pamansag á Indu ning Dios, papayaus na neman quecatamu qñg pamansag á Indu nang Cristo: *Mater Christi;* pamansag á qñg catutuan á tutu aguiu nang talastasan dit mumam ning quecatang caisipan, uling é binang masulit anti mo itang metung.

Macaligaya naman tutu qñg casantusantusan á Vírgen María ing mesabing pamansag á Indu nang Cristo, anti qñg ya uaring penibatan na ning lalung maragul á damla ampon cayubuan, á pigcalam na ning Anac cang Indu na; ampat nun y Jesucristo yang Ari ra ding anggang ari ampon Guinu ning banua,t, labuad, macalalu catuliran qñg Indu nang cacamalcamalan yausan ta ya,t, igalang anting Aring tutung maligaya ampon Guinu na naman ning banua,t, yatu. Layun

queta,. nung y Jesucristo ya ing sibul na ning bie, y María mu naman, ulining pangaindu na quea, ya uari ing labuad á pitubuan na ning mesabing sibul; at nung y Betsabe migcamit yang dacal á damla ulining pangaindu na qñg mangabiasang Aring Salomon, lusuc maragul á damla ing quimtan nang María, uling yang menganac qñg macalalung é palac á cabiasnan cang Salomon: *ecce plus quam Salomon hic.*

Ing galang ampon ing caustan ning sintang tulid nang paquit ning ninumang anac cang indu na, capilitan ing tapat na sa,t, cayalas ning queang cayubuan, cabanalan ampon cayupayan. Ninumang aring pabusta cang indu nang malacuan qñg quecaldan da ding babaing mura, é sucat picacunuan ing maculang ya qñg galang ampon sintang catungculan nang ibie quea: ing usuc ning quetauan tamu, utus ya uaring macalimbag qñg pusu ra ding tauo, pabatas nang masala caring sabla qñg ing ninumang indu mangaintulid yang maquirame qñg anggang cayatinan ning anac na: ulinita ing Anac ning Dios, iñang pinili ne y Maríang mallaring Indu na, buri nang pepaquit queang anti ing catungculan ning anac cang indu na,t, talaga na neman igalang, palsintan ampon daptananan mayap, anti mo ing catuliran nang tuparan ning ninumang anac qñg menganac quea. Agpang na nita, capatad cung biniñagan, yang talaga cang salesayan quecayu qñg aldo ngeni ing mesabing pamansag á Indu nang Cristo: ***Mater Christi;*** ba yung abalung matalastas ing masapsap á pamisanmetung da,t, pamirame di Jesus ilang María qñg sanumang cabilian á sucat tang pisipisipan qñg bie rang mianac.' Siclaud ta pamu arapan nang

María,t, palugud ta pa sa quea, qñg sadiang panalañgin: *Bapu María.*

Nung pisipisipan ta sa mañga pigunamgunaman, anac cung caluguran, ing matalic dang pamiagum di Cristo itang María, ali sa qñg añiu ampon larauan á meaquit qñg minunang panaun, nun é qñg catutuan á acaquit ta qñg panaun ñgeni, ibat neng micatauan tauo ing Anac ning Dios, aquit ta yang sunlag dacal á dacal Indu na qñg anggang misteriong merapat qñg bie na.t, camatayan ampon pañgasubli nang mebie ning Meñgabus quecatamu. At qñg catutuan, tatañgalan ta ya pin y Maríang macayagum qñg Anac nang masapsap á pamiagum qñg pañgallari nang tauo. Ing Anac ning Dios, iñang carin ya pa qñg atian nang María, bala mu metung la mu ilang adua: iñang ibat neng mibait at puñgul ya pamu, carin ya pin macajilig qñg sepupunan nindu na, at iñang pasusuan na ya, ing panese nang María qñg catauan na, ya naman mo ing panese na qñg Anac na. Caba ning bie na,t, canitang é ya pa manaral caring tauo, atlung pulung banua ing delanan na ning Meñgabus á macayabe cang Indu na: macasaut la qñg metung nung bale, mamañgan la qñg metung mung dulang, at metung la mu uari ding mianac qñg pamiisip da, qñg pamañapat da, qñg calma ra ampon qñg bandi queting yatu. Canitang manaral ne caring tauo, at iñang pepailasa ya uli ra, mequirame neman y María qñg capagalan, qñg casaquitan, qñg tula ampon ligaya ning Anac na.

Yang sabian cu ñgeni ing pamaquirame nang María qñg anggang calam á tulid na mung Jesucristo, á pe-

quiraque na naman cang Indu nang cacamalcamalan, uling buri neng pequitulad quea qñg anggang cayatinan na. Ngening cay acaquit ta ya pin y Jesucristong macapanagaulang alanangga qñg cayapan á lub, qñg cabiasnan, qñg pamamacalulu ampon cayupayan; at ngening cay acaquit ta neman y Maríang penagaulan na ning queang Anac canitang queganagana,t, anti na queta caracal, qñg macalalu ya caring Angeles ampon tauo. Y Jesucristo ya mismu ing cayapan á lub, ngacu uari, macapamisan ngan quea ing anggang cayapan á ibat qñg pangadios nang cacamalcamalan; dapot peparamayan na neman y María qñg mesabing calam; ampat pipamisan nangan cang Indu na ing sablang cayapan a lub, a sucat miabie qñg tauo,t, anti na queta pangayubu, qñg macalalu ya degulan caring anggang lelangan na ning Gninu tang Dios, ulining damla ning pangaindu na quea; nananta qñg alang dangal queting yatung sucat ta sang paquipara qñg dangal nang María. Y Jesucristo ya mismu ing cabiasnan; dapot anti na queta quipnuanan na neman Indu na qñg mesabing cabianan, qñg matulid a bina ing pamamuri na cang María nindu tang Santa Iglesia qñg pamansag a luclucan manga cadurucan ning cabiasnan. Y Jesucristo ya pin ing Ibpa na ning pamamacalulu; y María mangaintulid nemang mipalaguiuan Indu na ning pamamacalulu. Ing cayupayan nang Jesucristo alang angga; ing cayupayan á pigcalam nang Jesucristo cang Indu na qñg sablang nanu lalat alang uaças; anti ing sasabian da ding miayalinang Santos Padres, iñang sinulat da qñg y María maquicayupayan yang mamiraque qñg anggang calam ampon bandi ning Anac na.

Hosted by Google

Nun yang buri cung sabian ing pamiuangis dang mianac qñg cabanalan, aquit ta murin qñg y Jesucristo ya pin ing lalung mababa lub, ing lalung maganaca, ing lalung mapibabata, ing lalung malugud ampon banal caring sablang lalaqui ampon caring sablang tauo; at aquit ta naman qñg y María ya pin ing lalung mababa lub, ing lalung maganaca, ing lalung mapibabata, ing lalung malugud ampon banal caring sablang babay ampon caring sablang tauo.

Indu tang Santa Iglesia babie nang maralas ipupuri cang María ing miayaliuang pamansag, á bala mu tapat mu sa cang Jesucristo. Anti ing sasabian na nindu tang Santa Iglesia, y Jesucristo ya pin ing quecatang Ari; y María Ari ta neman pin: y Jesucristo ya pin ing quecatang Guinu; Guinu ta neman pin y María: y Jesucristo ya pin ing quecatang patulunan; y María ya naman ing mamilatan quecatamu: y Jesucristo ya pin ing quecatang capanaligan, casnĝauan ampon bie; y María naman mo ing capanaligan, casnĝauan ampon bie ra ding biniñagan: y Jesucristo ya pin ing dalan á tumuru banua; y María ya pin ing pasbul na ning banua ampon ing éran á macapagmulalang icauquiat ta carin: y Jesucristo ya pin ing tataid quecatamu ampon mamie sala qñg isip tamu; y María ya pin ing salang macasala, manugut manĝa tuturu quecatamu qñg sadsaran ning bie alan angga: y Jesucristo ya pin ing menĝaua qñg gracia; y María naman ya pin ing Indu na ning gracia: y Jesucristo macayalimbaua ya qñg aldo, ulining dacal á dacal á aslag á masalang ibabie nang ipalabul caring sablang tauo; y María macayalimbaua neman qñg bulan, ulining calinauan ning aslag na, ulina naman ning dacal á salang

Hosted by Google

babie nang ipalabul qñg meto cabiñagan.

Nung yang buri cung salesayan ing calam á bucud sarili cang Jesucristo, aquit yu rin qñg é ya sucat micasala, anti qñg Dios yang tutu; dapot aquit yu naman qñg y María é ya micasala ulining graciang pigcalam na quea ning Anac na: y Jesucristo ulining pañgadios na é ya meua dit muman qñg casalanan; anti neman mo carin y María ulining bucud á sariling calam á miabie mu quea: y Jesucristo cauagasuagasan ya qñg pañgatauo na; anti naman mo carin y María Vírgen nemang calinislinisan: ing banggue nang Jesucristo é ya merunut dit muman iñang carin ya qñg picutcutan; anti neman carin ing cang María ulining cayupayan ning Anac na: y Jesucristo sinubli yang mebie qñg atlung aldo ibat qñg pañgamate na; macanian ya naman y María inuquiat da neman carin ding Angeles pati caladdua,t, catauan caibat ning pamaitas ning Anac na: y Jesucristo macalucluc ya uanan ning Dios Ibpa; y María macalucluc neman uanan ning Dios Anac.

Lauan yu ñgeni, biniñagan. ing pamisanmetung da di Jesucristo ilang María qñg calam da ampon ligaya. Y Jesucristo Guinu na pin ning sablang cayap, yang mañgaua qñg anggang gracias, Ari na pin ning sablang nanu, Guinu na ning banua,t, labuad; y María naman ya pin ing Guinu na ning yatu, ing Ari ra ding Angeles ampon ding tauo, at ya naman ing mamiraque qñg sablang cayap ampon gracias: ing Ibpang alanangga binie na qñg Anac na ing mabilug nang cayupayan; dapot ing Dios Anac maragul mu naman ampon lalat alang uacas ing cayupayan á binie nang pigcalam cang Indu nang casantusantusan:

Hosted by Google

ing banua, ing labuad mangga pa ing infiernos sisiclaud ngan sasamba arapan nang Jesucristo; ding Angeles, ding tauo mangga pa ding demonios sisiclaud noman gagalang arapan nang María.

Catataulian, ing galang ampon ligayang babie na nindu tang Santa Iglesia cang Jesucristo, papabie na naman Jesucristo cang Indu na. Buri na pin ning Guinu tang Jesucristo qñg Indu nang cacamalcamalan mipasiag ya sa qñg meto sicluban paulina; qñg igalang de sa y María ding sablang tauong sasamba quea; qñg dacal la sa ding pisasamban á mipatali queting yatu qñg pamigaganaca ra quea; qñg palsintan de sa Indu na ding anac na, anti mo ing pamalsinta na quea: qñg ing laguiu nang casantusantusan María ilaning laguiu nang cayumuyumuan é sa micauang qñg asbuc da,t, pusu ding biniñagan; qñg ing pamamuri ra cang María anti mo sa uari' ing pamamuri ra quea; qñg ding anggang misterios á merapat qñg bie nindu na, ibat qñg calinislinisan á pangagli na minangga qñg maligáyang pamiuli na banua, pagcasusian da sa ding cristianos anti mo ing pamagcasusi ra caring misterios ning bie na. Buri na naman Jesucristo qñg nung macananu ing pamitatag na ning Santa Iglesia qñg miayaliuang fiestas qñg pamamuri na quea, macanian mu naman sa ing pamangalang na cang Indu na; qñg ing pamailasa nang María mipagcasusian ya sa anti mo ing queang pamailasa; qñg ing laguiu nang Maria mipudian ya sa anti mo ing laguiu na. Bisa ya pin pepaquit y Jesucristo qñg mata ra ding biniñagan macacumun caring tacde nang Indu na: qñg catayang amanu, alang é na depatan ning Mengabus, ba nang ipasiag matalastas quecatamu ing pamiuangis dang ma-

Hosted by Google

capagmulàla, ing pamisanmetung dang é munanu ampon ing pamirame rang alang anti qñg anggang calam ilang aduang mianac.

Quening anggang ibat cu nang selese quecayu sucat yu nang atuyag, biniñagan, nung nuanti casapsap ing pamamintu nang Jesucristo qñg catungculan ning ninumang anac diquil, qñg galang á tulid nang ibie cang indu na. Ulinita, nung buri yung yulat ing degalan nang é munanu ning casantusantusan á Vírgen María, carin yu paquiuri.t, paquitalastasan, qñg degulan nang alananggа ning Anac nang cacamalcamalan; ampat nung nuanti ing caganapan, ing cabanalan, ing damla, ing calam, ing cayupayan ampon ligaya nang Jesucristo, anti naman mo carin ing sucat tang isipan mangа sabian qñg pamamuri ta qñg casantusantusan á Indu na. Ing anggang mayap á macapanagaulang masaquit qñg pangatauo nang mal ning Guinu tang Jesucristo, ulining pamaquiagum na qñg pangadios á mayupayang alananggа, mayayaquit mu naman cang María, ulina ning pangaindu na cang Jesucristong migcalam cang Indu nang capapalsintan quetang anggang aguiu nang tanggapan ning ninumang suli nang Adan ilang Eva.

Bapu Maríang Virgen á calugudlugud; ampat macapamisan ngan queca ing sablang cayap á ibat mu qñg Anac mung y Jesucristong Guinu mi, papagdalitan da ca pu, Indu ming malam, ing paramayan mu que sa dit muman canita. ampon saupan mu que sa qñg anggang cagulanan mi. Tairan mo sa ding tauong banal, ba lang é milisia capilan man qñg dalan ning cabanalan; saupan mo sa ding tauong macasalanan, ba lang mangaintulid tanggap qñg pa-

calulu na ning Mengabus ulining matactac dang pamanisi qñg carelang casalanan; ampunan mu noman sa ding magcasaquit qñg pamagjijingalu ra, balang miligtas qñg tucsu ra ding diablos; tanggapan mo sa ding caladua mi qñg horas ning camatayan, ba queng miras quean banuang muri queca ampon qñg Anac mung cacamalcamalan, y Jesucristong Guinu mi, datang qñg datngan á alanangga. Yanasa.

MATER DIVINÆ GRATIÆ,

ORA PRO NOBIS.

Mababasa qñg Evangelio qñg cabud á pangabalu na ning casanta-santusan á Vírgen María, ibat qñg Arcangel San Gabriel, qñg ing pisan nang y Santa Isabel canam nang bulan ing pangabuctut na, ulining usuc na qñg lub na ning Dios Espiritu Santo quilala nang agad qñg ing Anac ning Dios, á micatauan tauo qñg atian nang calinislinisan, bisa yang magmulang masiag queting yatu qñg queraclan ning queang pamamacalulu, ulining pamapanabang na qñg camumulan nang pamagcalan canitang mapalad á bale nang Zacarías: ulinita licuan na pin Maria ing pamagdilidili nang tutung cauilian, manga meco yang menalo qñg pisan nang y Santa Isabel. Cabud á dimdam nang Santa Isabel ing amanu na queang María, quipnuan neng inagad qñg aslag na ning Dios Espíritu Santo, ampon mecaligtas ya qñg casalanan á mana, manga millari yang banal y San Juan Bautista, anti ing pisiag na iñang linucsu yang mipnung tula, carin ya pa man qñg atian nindu na, anti ing sasabian na ning Santo Evangelio.

Iting camumulan á bunga ning pamanatbus nang Jesucristo caring tauo dinalan ya cang María; ya pin ing alulud á piraralanan na uari ning graciang me-

cabanal cang San Juan Bautista, at ya naman mo ing mecasangcan qñg pangacayap nang Zacarías quetang pangapipi na, manga qñg pamaquinabang na qñg miayaliuang dapat á mayap nitang mapalad á bale, sangcan uling é ta sucat picacunuan qñg ibat canita tingca na ning cabiasnan nang alanangga ning Guinu tang Dios qñg y María millari ya sang alulud á alang caduang piralanan nang pilit ning anggang graciang talaga nang ibie quecatamu. Matulid pin mo qñg ing Indu nang cacamalcamalan ning Guinu tang Dios mipalaguiuan ya sang pipanilasan ampon pisisimpanan manga mamiraque qñg sablang gracia: ampat anti ing sasabian nang San Bernardo, ing caburian na ning Guinu ning banua.t, yatu é pin aliua, nun é mu ing miralan ngan sa cang María ing sablang graciang talaga nang ipalabul caring tauo: dapot nun bisa tang macayabut nanumuman, capilitan ing maniuala tang micayan canita.t, sucat ta naman maniuala qñg ngening payampun ta cang María qñg pamaniauad nanumang gracia, é na cata salanan luguran paquiramdaman, nun maus ta queang laus á pusu.

Ya pin ita, biniñagan, ing talaga cung panaral quecayu qñg aldo ngeni, qñg pamanalese cu qñg bansag á Indu ning gracia ning Dios, á babie nang pupuri qñg Guinu tang Vírgen y Santa María nindu tang Santa Iglesia: *Mater divinæ gratiæ.* Ibie na sa ning banua ing mitud cu quening sabian cu, ampon qñg ing anggang amanu cu mallari nang icapuri ampon icarangal ning Dios, ilaning casantusantusan á Indu nang siclauran ta ngening papagdalitan ampon pudian mipnung gracia, anti mo ing pamamuri na quea quetang cai ning Arcángel San Gabriel: *Bapu María.*

Hosted by Google

Ing Indu ning Dios Indu na naman ning gracia ning Dios: iting pamansag á iti yang babie na quea nindu tang Santa Iglesia, at ya naman ing sangcan ning catungculan tang malsinta queang dacal á dacal. Ulining pangaindu nang María qñg Mengabus, Indu na naman ning graciang miras quecatamu paulining quecatang pangayatbus. Qñg caladua ning tauong banal mauiuili yang macasaut ing Guinu tang Dios, ulining graciang macabanal á macapánagaula qùea, anti ing aral ning Apóstol San Pablo: ing casantusantusan á Vírgen María yang macayabut quecatamu ulining pamanalangin na queting maulagang calam, at qñg ulina nita macayabut neman qñg ing Guinu tang Dios macasaut ya sa qñg caladdua tamu. Anti mo uari ing pangabait na queting yatu ning Guinu tang Jesucristo ulining casantusantusan á Vírgen María, anti naman mo carin, ulining mayupaya nang pamagpatulun babie na ing bie ning gracia qñg balang metung at metung quecatamu. Iti mong sangcan á iti, ala mang aliua, yayaduan nang pilit quecatamu ing palsintan ta yang laus á lub ing Indu ning Dios.

Ing casantusantusan á Vírgen María ya mismung manalese, nung nanung sangcan at binili nang penilas ning Guinu tang Dios qñg queang mal á gamat ing calam, á talaga nang panabang quecatamu. Qñg amanu ning mal á sulat sasabian na uaring María, qñg iña binili nang penilas ning Guinu tang Dios ing queang gracia qñg gamat nang mal, ba nong pabandian ding malsinta quea: *ut ditem diligentes me.* At Indu tang Santa Iglesia payagcas na uari quea qñg

mesabing amanu, ba nang ipasiag quecatamu qñg ing anggang gracia, canuanan ampon dapat á mayap, á binili nang penilas ning Guinu tang Dios qñg gamat nang Maria, tiunñgan murin qñg cayupayan na, ba nangan pamiracayan caring mamanad quea. Ya pin ita ing sangcan á nung baquet sasabian nang San Bernardo, qñg caburian na pin ning Guinu tang Dios qñg y Maria ya uari ing alulud á maulaga ning pacalulu nang alanangga; ban tin upayang ing gracia nang cacamalcamalan miabie sang parati caring tauo ulining pamamilatan na. Matulid pin mo ing panusuc na quecatamu ning mesabing Santo, qñg panintunan ta sa ing gracia; dapot panintunan ta sa ulining pamamilatan nang Maria: *gratiam quæramus, et per Mariam quæramus*; ampat nun ulining cayalan tang palad queualan ta qñg gracia, paulina mu ning pamamilatan nang Maria sucat ta yang aquit pasibayu: y Maria pin yang mecaquit qñg gracia,t, ya naman mo ing macapanabilin misubli qñg graciang meuala quecatamu: *gratiam quæramus, et per Mariam quæramus.*

Yapin ing pisiag na ning Arcángel S. Gabriel qñg casantusantusan á Vírgen, iñang pemalita na quea ing maragul ampon masuluc á misterio ning pamicatauan nang tauo ning Anac ning Dios qñg calinislinisan á atian na: é ca sa tumacut, María, nñgana pin quea uling mecaquit cang gracia qñg arapan ning Guinung Dios: *ne timeas, María, invenisti enim gratiam apud Deum.* Dapot ¿macananu caya sa ing pamaquicanayun na niting amanung iti quetang sinabi nang minuna canita, á yapin ing bapu mipnung gracia, ing Guinung Dios atiu queca? Maquiramdam cayu,

biniñagan; nun y Maria mecaquit yang gracia, é pin quea ita, ampat é ne queualan at capilan man atiu murin quea, nun é quecatamung queualan quebatingan qñg mesabing gracia. Y Maria quigli ra ya qñg gracia; capilan man é ya queualan qñg gracia; at anti qñg é ta sucat panintunan ing tiu quecatamu,t, é ta naman queualan, mausta pin mo qñg nun y Maria mecaquit yang gracia, macapauli ita quecatamu, anti qñg é na cagulanan paquiaquitan ita nun diquil quea. Qñg catutuan, yang mecaquit qñg gracia, at ya naman macaquit canita pati buri na; ya uari ing pisisimpanan qñg gracia, anti ing sasabian da ding Santos Padres ampon Doctores á mangabiasa nindu tang Santa Iglesia, ya naman ing mamiraque qñg gracia, at quea ta sucat panayan tanggapan ing gracia; ulinita panintunan ta ing gracia dapot panintunan ta sa ulining pamamilatan nang Maria: *gratiam quæramus, et per Mariam quæramus.*

Iñang pigaganacan da ita ding maldang Santos, pinuri re y Maria qñg miayaliuang pamansag á matampa qñg pamiparangal da qñg cayubuan na t, catasan niting Virgen á maligaya; pamansag á macayagyag qñg pusu tamu, ba ta yang palsintan laus á laus. Ding aliua, cambe nong San Lorenzo Justiniano, pemalaguiuan deng capanaligan da ding macasalanan, uling ya pin ing macayabut qñg Dios qñg capatauaran da: ding aliua, cambe nong San Bernardo, inaus deng eran da ding macasalanan, uling daduang na ing gamat na caring mebaldug qñg calalaman ning casalanan, ampon anguan na la carin, ba nong itas angga qñg Dios: ding aliua, cambe nong San Andrés Cretense, sinabi ra qñg ya-pin ing sanla ning pamiagum

Hosted by Google

ta ,qñg Dios, ampon ing capangacuan qñg pamamatauad na quecatamu: ding aliua, cambe no ning mesabing San Bernardo, pepatutuan da qñg ya pin ing pagcanlungan dang bitasa dingtauo, uling ding sablang payampun quea, miligtas la qñg casiran da: ding aliua naman sinabi ra quea, qñg laguiu ra ding sablang macasalanan: bapu Mariang lndu ning Dios, ampon Indu mi naman, pupudian da cang é camasa, ngara. Y nuan á San Juan Crisóstomo ngana naman uaring caclis: bapu mamiraque qñg sablang gracias, ampon pamuti nang macapanagaula ning Santa Iglesia, ipanalangin mu queng é calaru cang Jesus, bantin upayang ulining pamagampun mu apaquiabutan mi qñg aldo ning pamanucum na caring sablang tauo, ing capatauaran qñg quequeng casalanan ampon ing ligayang alanangga carin banua.

Canitang amanung anti quetang malambut ampon mayumu, sucat ta pang itunglu manga iragdag ing miayaliuang cayalimbauan ampon larauan, á mayayaquit qñg mal á sulat, ba tang austa cang Maria iting pamansag á macapamiagum manga macapamiaga qñg Dios ampon caring tauo. Sucat ta ping tutung sabian, qñg ing casantusantusan á Virgen Maria macayalimbaua ya qñg alaya; uling anti mo ing alaya ya uari ing capupusan ning bengi ampon ing camumulan ning aldo; anti naman mo carin ing pañatang nang Maria pepauaga na queting yatu ing capupusan ning bengi ning casalanan ampon ing camumulan ning aldo ning gracia: nanuta qñg itang casngauan, á pepasari na ning pangabait nang Maria queting mabilug á sicluban, mayayaquit mu naman qñg balang metung at metung caring tauo ulining pamagdevocion dang tapat quea;

Hosted by Google

ampat lasa magmulang sisibut ing mesabing devocion qñg caladua ra ding tauong macasalanan, agad nang macalaco carela qñg caralumduman ning casalanan, ampon ya naman macapasibut carela qñg aslag ning cabanalan.

Iting anggang queganaganang ibat cu nang penaral sucat macatulang masaquit caring anggang tauo: uling nung uari qñg sibul á pauang danum á é matati t, é macuculang á damun capilan man; at nun uari qñg dayatmalat á macapasibul caring ilug á mañgalati t, mañgaragul ulining queraclan ning queang danum; macanian mu naman ing sucat tang sabian cang Maria; ampat anti qñg mipnu yang gracia ya uari in sibul ampon ing cadayatmalatan ning graciang babie nang palabul alang palicat quecatamu. Ayo, biniñagan, nun qñg pamanalangin ta qñg Guinu tang Dios é ta mangangas lumapit quea, anti mo ding judios qñg minunang panaun, á tatacut lumapit maquisabi qñg Guinu tamu, at yang buri ra ing mamilatan ya sa carela y Moisés, dumurup tangan sa qñg cadurucan ning gracia, ngacu uari, qñg arapan na nitang babaing nuan á mipnung gracia, ampon matutulang mamiraque qñg gracia caring anggang payampun quea.

Y Maria qñg pamanuquiat na banua é na biniling belag ing pamalsinta na caring tauo; bagcus miragdag pa ing capalsintan na carela; uling lalung matalastas á pangabaluan na ngeni ing quecatang cagulanan, ampon milusuc neman á pamamacalulu qñg quecatang casaquitan; at layun queta lalu pin maragul ing nasa nang sumaup quecatamu qñg nasa tang pasaup quea. Ing catungculan na,t, caburian niting mapalsintang Indu ya pin ing pamaniauad gracia qñg

Guinu tang Dios, ing pamamiraque nang é calaru qñg gracia caring tauo, ing pabandian no sa qñg gracia, ngacu uari, ding tapat á pamalsinta quea: ing é ta pamaniauad quea nanuman, catimbang na uari ning pamamasucal tang lub quea.

Ing Mengabus caring tauo pagnasan nang bina ing ipanalangin na cata ning queang casantusantusan á Indu; uling ing anggang calam á babie na canita, babie na uari cang Indu na.t, ali quecatamu. Anti na queta catulan ning Mengabus ing pamaniauad na quea nindu na, qñg alang sucat nang itanggui quea nanuman: ayo nun bisa tang micayan graciang ibat qñg Guinu, yang pulayan ta y María, ampat ing pamaniauad na queang Maria, anti qñg Indu neng pacamalan, masican pa qñg quecatang pamaniauad. E ta sa mirayu capilan man qñg bitis na niting Aring mapamacalulu; dalauan ta ya sang parati; pacagalang-galang ta ya sang é camasa qñg anggang aguiu tamu, manga palsintan ta ya sa qñg mabilug tang pusu. Manalig ta sa layun maquiabut, ulining pamamilatan nang mayupaya, qñg anggang graciang yayaduan ta quea; at caniting capaniualan tang matibe caban payampun ta cang Maria, asubucan ta murin matalastas qñg ya pin ing pisisimpanan qñg anggang gracia, ampon qñg ing ninumang pasaup queang laus á lub manga mipnung capanaligan, acamtan nang alang cabla ing pacsa na ning queang pamaniauad.

Bapu Mariang Indu ning gracia ning Dios, ing Mengaua qñg sablang nanu buri na ing macasaut ya quecami uli mu; ica mipnu ca pin qñg gracia, manga pigsantungan na ca ning gracia ibat pa qñg camumulan ning pangagli mung calinislinisan. Ica pin ing

Hosted by Google

maulang alulud, á piralanan na ning graciang talaga nang ibaḅie quecami ning Guinung Dios: ayo lauan mu sa pu qñg ulining casalanan queualan que qñg gracia, pacaluluan mu sa pu ing quequeng calucan, ampon paquiabutan mu sa quecami ing anggang graciang cagulanan mi, ba queng macapatula qñg mata ning ca-camalcamalan á Anac mu queting yatu, ampon ba na que man mañgaintulid macaquit mañga muri queang alanangga carin banua: Yanasa.

Hosted by Google

MATER PURISSIMA,

ORA PRO NOBIS.

Ing Guinu tang Dios ampon ing casalanan é la sucat mayaquit qñg metung mung carinan: ing pamisalangsang dang parapara tutu yang mausta ampon é pasalese. Ulinita é ya milapit qñg Guinu tang Dios ing ninumang tauo, nun é ya pa cauaning dayu qñg casalanan; at nun nuanti ing pamandayu nang cauani ning tauo qñg casalanan, anti naman mo carin ing pamaquilapit na qñg Guinu tang Dios. Nun anti casi carin, ¿sucat ya casing mayaquit queting yatu ing metung mumang tauong mequiagum qñg Guinu tang Dios, anti mo ing pamaquiagum na quea nindu nang casantusantusan? ¿macananu ya caya sang mayaquit ing tauong mecayabut qñg calinisan ning caladua na ulining pamandayu na qñg casalanan, anti mo sa ing casantusantusan á Vírgen María? Matulid pin masaquit á bina ing sasabian nang Santo Tomás de Aquino: anti queta caragul ampon caganapan ing pangalabul ning gracia cang María, ngana, qñg micayan ya qñg pamiagum á lalung masapsap, á sucat tang isipan, qñg Mengaua qñg gracia,t, mengaintulid neman ulina nita ing tinanggap ya qñg calinislinisan á atian na qñg sibul ning sablang gracias.

Matampa pin, ngana naman S. Anselmo, qñg ing

cabanalan ning casantusantusan á Vírgen María anti sa queta casadsad, qñg é ta ayabut isipan aliuang tutung maganap á anti mo ing quea, pasubali qñg cabanalan ning Guinu tang Dios; ampat nun é sa macanian sucat tang maniuala qñg ing Guinu tang Dios é na pemayapan qñg itang macatalaga qñg cayubuan á é munanu ning pangaindu na quea, macapanagaula ya sa qñg damlang tapat na ning mesabing cayubuan; ampon layun sucat ta naman maniuala qñg ing degulan nang María é na cabague ning queang catasan, á é pa meaquit, é naman macaquit calupa na, capilan man queting yatu. Ulina nita sasabian na naman Santo Tomás de Aquino ing anti quening amanu: sucat yang mayaquit, ngana, ing metung á tauong anti queta calinisan á caladua, qñg é sa mallaring mayaquit aliuang lalung malino qñg anggang depat na ning Mengaua qñg sablang nanu; at anti na pin carin ing caliuauan na caladua ning canuanuanan á Vírgen María, pablasang é ya mimusingan capilan man qñg casalanan á mana, qñg aliua cayang casalanan.

Indu tang Santa Iglesia mamaus yang maralas quea qñg pamansag á Indung alang salat salat: *Mater purissima.* Ining cayalan nang casalanan ampon calinauan na caladuang María yang talaga cung salesayan quecayu qñg aldo ngeni, nun buri yu cung paquiramdaman matingid á lub, ampon layun nun saupan yu cung mauad qñg aguiat ning gracia ning Dios, ulining mayupaya nang pamamilatan niting calinolinauan á Vírgen, á papagdalitan tang pudian macasiclaud qñg sadiang panalangin: ***Bapu María.***

Hosted by Google

Alang aliuang tesorong lacuas na sang pitutulan ning Guinu tang Dios, anti mo ing caladua ning tauong alang casalanan á nanuman: at qñg catutuan á tutu, capatad cung cristianos, é pin masican macapamanta qñg lub ding tauong magcarugal ing bandi queting yatu, anti mo sa ing pangapamanta ning lub ning Guinu tang Dios qñg caladua ning tauong sadsad á cabanalan: é malalam á pangaricat qñg caligayan ning laman ing lub ding tauong mangasangit qñg anti quetang marinat á caligayan anti mo sa ing pangaricat ning lub ning Guinu tang Dios qñg caladua ning tauong alang casalanan á nanuman. Ing tutung cauilian na ning Guinu tang Dios, ngana ning Aring Salomon, ing maquicametung yang maquicasi qñg caladua ding tauo: *deliciæ meæ esse cum filiis hominum.* Parati no pin tatangaran ning mata ning Guinu tang Dios, ngana naman ning Aring David, ding tauong banal: *oculi Domini super justos.* ¿E pin casi meaquit matalastas ita qñg é munanung matas á abling inabli nang Jesucristong Dios á tutu ampon tauo naman tutu quecatamu, ing bie na pin ampon dayang cacamalcamalan á queuas da ding caladua tamu? Ya pin pala itang magcalacal, á sasabian na ning Santo Evangeliong menabli canu qñg anggang bandi na quetang mayalagang mutia; nananta qñg ing bie na,t, daya yang penabli nang queuagas caring caladua tamung mutia pin lacuas nang pacamalan ning Guinn tang Dios qñg sablang dapat na queti sulip.

Qñg anggang panaun mipasiag ya pin ing Guinu tamung mapalsinta manga mapanialiburi qñg calinauan

ampon alang salat salat, nananta qñg itang masasabing caban ning tipan macacalupcup yang guintung sadsad á cauagasan; y nuan á San Juan Evangelista iquit no quetang misan ding dalan carin banuang masinag, anti la uaring mutiang mayalaga; é na noman tingap ning Guinu tang Dios qñg pamiraun da quea quetang minunang panaun ding tupang tulucambing. Nun anti casi carin, ¿ninu cayang micacunu qñg ing Guinu tamu, iñang telaga yang millaring tauo, pinili ne ing Indung lusuc calinisan ampon calinauan? Ing casantusantusan á Vírgen María mialimbaua yang catutuan á tutu qñg bulan, ampat ing mal á sulat sasabian na qñg malagu yang anti ing bulan: *pulchra ut luna,* mañga sasabian na naman layun qñg yang panucluan na ing bulan: *et luna sub pedibus ejus.* Qñg mesabing alimbaua mipatuyag matalastas ing é munanu nang calinauan á caladuang María nanuta qñg sucat tang sabian diquil quea qñg malagu, yang pupus, ampon ala yang dungis dit muman á ibat qñg casalanan, á macamusing sa qñg caladua na: *tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te.*

Tandanan yu sa, biniñagan, qñg y María mipalaguiuan yang pupus malagu, at qñg ulina nita é ya meua dit muman qñg casalanan mang mana. Nung pibalacbalacan yu qñg quecong sariling caisipan, agad yung turan ing catunayan na niting catutuan á iti; uling ¿ninu cayang maniuala qñg y María mequiapus yang mequirame qñg é na pamamintung Evang sinalansang qñg utus na quea ning Dios, iñang inagtal ne,t, penñgan itang bunñgang baual? ¿ninu casing maniuala qñg ing casantusantusan á Indu ning Dios mesacup ya sinaquirap muman qñg cayupayan ning de-

monio ulina ning casalanan? Ing Aring Asuero pinili ne quetang minunang maguing asaua na ing lalung malagu caring dalagang malinis: ayo, anti naman mo carin catungculan tang maniuala qñg ing Anac ning Dios pinili neng mallaring Indu na ing lalung malino ampon malagu caring sablang babay, ngacu uari, ita sang é meua dit muman qñg casalanan á mana,t, é neman mimusingan á caladua qñg nanuman casalanan.

Amanu nang Ibpa cung San Agustin: nun ding sablang lalaqui ampon babaing banal, á meaquit queting yatu, mecutang la sana caba ning biera, nung ala lang casalanan, numan anti caragul ampon casadsad ing cabanalan da, ilangan queracaldacal da mequibat la sana caniting amanu nang San Juan Evangelista: nung sabian ta sa qñg ala tang casalanan paipiraya tangan pin, at alang catutuan dit muman quecatamu: *si dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, et veritas in nobis non est.* Qñg catutuan, biniñagan, anti ing sasabian na ning mal á sulat, ing banal macapipitu ya mabaldug qñg casalanan, at alang tauo metung muman á malinis sa queting yatu, ita man sang anac á metung mung aldo á pangabait: nananta qñg ing patutu qñg ala yang casalanan, é ya rin marayu qñg catas á lub, at qñg ulina nita micacasala ya queta muman sang sasabian nang patutuan macanian, á pauang caparangalan. Antiman carin, yuyusuc na quecatamu nibpa cung San Agustin, qñg ing casantusantusan á Vírgen é ya matulid masaclo canitang amanung sinabi na, ulining galang á tungcul na ning Guinu tang Dios á millaring Anac na; iña é na buri ning mesabing Santo ing

saglauayan ta ya sa y María paqui mangamanu ta diquil qñg casalanan.

E pin sa macaguiu qñg miabie mu qñg casantusantusan á Vírgen María ing camumulan á caluclucan qñg talatag da ding tauo ampon ding Angeles, nu la man anti cabanalan ampon catasan, uling anti qñg macalapit yang tutung dili na qñg Guinu tang Dios, lalu pa qñg quetang ayabut tang isipan, anti ya queta catas caring sabla, qñg macalalu yang dili na carelangan ulining cayubuan á é pasalese ning pangaindu na quea, ampon macayaliua neman carela, anti mo ing lalung masanting á bulaclac libutad da ding sucsuc á macapalibut quea; sangcan uling macalalu ya casantusan caring sablang tauong banal queting yatu, mangga pa caring sablang Angeles á canuannuanan á macasaut carin banua, anti mo ing sampaga qñg cailangan á macalalu ya samiu ampon banglu caring anggang sasalingalngal á sampaga.

Dapot cabang pagmumulalan ta caniting mayubung Indu ing calam ning cabanalan á é payalimbauang binie nang penagaula quea ning Guinu tang Dios, pagcapilitan ta naman sang paquitalastasan nung nuanti ing masui nang sama ning Guinu tamu qñg anggang sucat macapalmura qñg degulan nang alanangga. Nanuman at nanu ing casalanan, nun yang lalauan tamu ing tauong micasala ila ning picasalanan na, macagutgut ya pin masaquit á bina qñg catatagan, á tinatag na ning Mengaua qñg sablang nanu qñg nanumang bague á mayap; ampon layun anti qñg macasalangsang ya qñg caburian nang tutung matulid, capilitan pin ing iuacsi ne sang pacarayurayu qñg arapan nang cacamalcamalan ing tauong micasala quea;

Hosted by Google

pablasang ya mu itang palsintan na ning Guinu tamu ing catatagan á é mauman, ampon ing pamisangguni nang tune ning sablasablang lelangan na. Ing casalanan capanalansangan pin, ampon capanlabanan á maragul qñg Guinu tang Dios, á mayupayang alang caduang babaual canita,t, qñg ulining catulirang nang é micabla é mallaring é na parusan qñg cayarian nang alang uacas ing nanumang dapat á macalaban quea. Ing casalanan cayalan namang capasalamatan qñg mumunang dili ampon malam caring anggang mapaniapat mayap; cayalang capasalamatan pin, á anti queta dauac, qñg palmuran ta yang buring labanan ing tatalan ampon mimingat qñg quecatang bie, queta man panaun ning pamicasala tamu; ampat é ya sucat micasala qñg Guinu tang Dios ing ninumang tauo, nun é na naman gagauan mistula ing miayaliaung dapat nang mayap quea. Layun queta ¿é na uari casaman ning Guinu tamu ing cayalan nang pasalamat ning tauo quea, nung ding tauo man casaman dang é camasa ing anti queta nauang á casalanan?

Eata, biniñagan, pagcasipitan ta sa qñg anggang aguiu tamu ing é ta paibaldug qñg nanumang casalanan á mangaragul, á macalaco quecatamu qñg gracia ning Guinu tang Dios. Dapot nung ulining cayalan tang calma, ulina caya ning queinan ning quetauan tamu, mabaldug ta qñg namumang casalanan, é ta sa malumpaui á lub, nun é bagcus capcapan ta ya sa ing quecatang salu, sumisi ta sang agad, ampon dumurup qñg maragul á capanaligan á maquiabut capatauaran qñg Guinu tang Dios á cacatascatasan: é ta sa tumacut dit muman ing é ta mipatauaran; pablasang yang mamilatan mamampun queca-

tamu y Jesucristong Dios á tutu ampon tauo naman tutu, á ulining cabanalan na,t, casantusan, catuliran ampon cayalan nang casalanan, mecalaco yang mecapaui qñg anggang casalanan ning yatu. Ding maquipiamanuan manalig lang maniaul caring caamanu ra, nun yang sasaup carela ing abogadong sita ampon mangabiasa: inta, ¿sumala ta casing macayabut capatauaran qñg quecatang casalanan, nung y Jesucristo yang sasaup manlualu quecatamu? At nung ing cayubuan ning Anac ning Dios yang macagalgal quecatamu, ampon malabe yang macaurung qñg quecatang capanaligan, ¿é ta caya sucat paisacdal cang Indu nang casantusantusau, á ya pin ing mamilatan quecatamu qñg arapan ning Anac nang cacamalcamalan? E ta sa micacunu dit muman qñg nun daptan ta ing aguiu ning acayan tamu, apaquiabutan ta mu rin ing cayatulan á macapasngo, ngacu uari, ing capatauaran qñg sablasabla tang casalanan.

Bapu Maríang Indung calinislinisan ampon cauagasuagasan, paquiabutan mu sa quecami ing pamangilala ming matalastas qñg maragul á sama ning Dios qñg casalanan, á ing deuacan na capilan man é mecamusing mecarantic qñg caladua mung calinolinauan, manga paquiabutan mu na que man ing abalu mi sa nung nuanti ing catungculan ming lisian ampon panginlagan ing anti quetang capanalansangan ampon cayalang pasalamat, á macacauani manga macaparayung masaquit quecami qñg Anac mung casantusantusan. Ampat yang casaman mu ing casalanan, at ali ding tauong macasalanan, é mo sa cacauani quecami ding mata mung mapamacalulu; layun ulining pamamilatan mung mayupaya icabus mo sa ding caladua

mi qñg anti queta dagul á cayalan palad, á pasari na carela ning casalanan: paquiramdaman mu sa ing yayaduan mi queca, ba queng macayabut qñg calinisan á lub, á icayaquit mi qñg Dios qñg ligaya banua, ampon icapuri mi quea carin datang qñg datnĝan á alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

MATER CASSTISIMA,

ORA PRO NOBIS.

Metung ya caring alimbauang lalung matampa cang María ya pin ing dutung, á miagnan maniampaga ampon mamunga. Ing anti canitang dutung, á miagnan maniampaga ampon mamunga, yuyulat nang mausta quecatamu ing macapagmulala,t, é sucat ayapusan á calinisan ning casantusantusan á Vírgen María: macapagmulala ya pin ing queang calinisan ulining calinauan na; é naman sucat ayapusan ulining pamamunga na. ¡Pagmala na pin ning cayupayan nang alanangga ning Guinu tang Dios ing pamaquiagum na qñg queang casantusantusan á Indu canitang aduang calam, á é mallaring miagum capilan man quingsa numang babay queting yatu, á ya pin ing pangavírgen ila ning pangaindu! Y María millari ya ping Indung é meuman á pangavírgen; Vírgen neman macatatlu ampon atlung bague á pangavírgen, ngacu uari bayu ya manganac, iñang casalucuyan nang manganac ampon iñang ibat neng menganac. Eata nun ing calinisan dang ugali ding tauo queting yatu cabanalan pin tutung macayubu, pablasang paquilupa no caring Angeles banua, manga macatula lang masáquit qñg Guinu tang Dios, ¿nanu uaring sucat tang sabian diquil qñg calinisan nang María,

Hosted by Google

á macalalung é palac qñg calinisan da man ding Angeles?

Y nuan á San Juan Evangelista ya pin ing alagad nang lacuas queluguran Jesucristo; at anti queta ing pamalsinta na quea, qñg tinulut neng isandal ing buntuc na qñg queang salu, ampon pepasiag na noman quea ding lalung masulit mañga masuluc á misterios ning Guinu tang Dios. Dapot ¿nanung sangcan meñgaintulid ya qñg anti quetang pamialiua caring cayabe nang Apóstoles?: ulining cabanalan na,t, calinisan. Ayo, nun anti carin ing pañgauili nang Jesucristo qñg calinisan nang San Juan, ¿nanu cayang pamamuri ing tulid nang ipayubu qñg calinisan nang Maríang miagnan miniampaga ampon memuñga, ampat Indu yang Vírgen, at qñg ulina nita inalimbaua neng matalastas nitang macapagmulalang dutung á masucsuc, á iquit na quetang misang Moisés qñg cailañgan, á milalablab ya,t, é marururuluc?

Iting alimbauang mababasa qñg mal á sulat, paganaca na canacu, capatadl cung biniñagan, ing pamansag á Indung calinislinisan, á babie nang ipupuri nindu tang Santa Iglesia cang María: *Mater castissima;* at ya pin ita ing talaga cung panaral quecayu qñg aldo ñgeni, bantin upayang magcapilit co sang maquiapus qñg aguiu na ning anggang sicanan yu caniting cacamalcamalan nang cabanalan ning casantusantusan á Vírgen María. Payampun ta pamung pasaup caniting calinislinisan á Señora,t, ñgatang gungcas: *Bapu María.*

Ing casantusantusan â Vírgen María ibat qñg cayanacan na carin nañgan pepainturu ing pamiisipisip

na,t, pamagnasa qñg pamiraun nang ganap qñg Guinu tang Dios qñg mabilug nang catauan ampon caladua, pauli na ning cabanalan ning calinisan á é mauman; ampat balu nang matalastas qñg nung nuanti ing pamagcamit na qñg mesabing cabanalan, anti naman mo carin ing pamiuañgis na qñg Guinu tang Dios, á ya pin ing calinisan á alanangga. Ining capañgacuan nang María mayalaga yang tutu, anti qñg ding babaing baug canitang panaun á ita macaquintal la uari qñg talang macamura ning é ra pamamuñga. E bala cang María ing camuran, á macayagum qñg cabilian ning pañgadalagang pemili nang laus á lub; ya mu ita ing panintunan na, ing icatula nang masaquit qñg mata ning Guinu tang Dios, lalu pa qñg pamaquiramdam na ampon pamanusig qñg ucul da,t, cabalatuñgan ding tauo. Ulinita iñang pemalita na quea ning Arcángel San Gabriel qñg yang macatalagang mallaring Indu ning Anac ning Dios qñg pamicatauan nang tauo, é na tinggap ing anti queta dagul á cayubuan, anggang é na balung matalastas qñg ing pañgaindu na qñg Dios é macasalangsang dit muman qñg capañgacuan nang matalic qñg calinisan. ¡Nanu na tang dagul á cabanalan! ¡buri na pa ing é sa mabauas dit muman ing calinauan ning queang pañgadalaga, lalu pa qñg cayubuan á datang quea qñg pañgallari nang Indu ning Dios! Dapot, bantin upayang abalu ra sang matalastas qñg sablang panaun ding anggang tauo ing nung nuanting catapatan na lub ning Dios, á mapanablas caring susuyu quea, y María mallari yang miagnan á pañgavírgen ampon pañgaindu; nuan ya pin caring sablang babay at nuan ya pa naman ing buuñgu ning calinislinisan á atian na.

¿Atin galang, biniñagan, bague á anti queta yubu ampon dagul, anti mo sa ing cabanalan ning calinisan, á macasala ampon macasulung qñg quecatang isip qñg pamañiapat tang mayap, mangá macacabius qñg caladua tamu qñg pangayalipan ampon pangabayatnan ning catauan, á sasacupan nang pilit qñg pamamintu qñg utus ning catuliran? Iñapin pacamalan dang masaquit ing anti quetang cabanalan ning calinisan ding sablang balayan queting yatu, nula man anti cabiasnan, nula man caya anti quealang balu; nananta qñg sucat tang sabian qñg ding anggang tauo misapacat la uari qñg pamangalang da qñg mesabing cabanalan á macapayubu qñg quecatang quetauan, ampon lalat· macaras quecatamu qñg calinisan da ding Ángeles á cauagasuagasan. At ¿ninu caya layun é magmulalang migunamgunam qñg macapagmulalang aslag ning calinisan ning Indu nang cacamalcamalan Jesucristo? Aguiaman ing caladua na macayagum ya murin, anti mo ing caring anggang anac nang Adan, qñg catauan nang sucat lumasa ampon mate, macanian man, anti qñg y María é ya meua dit muman qñg casalanan á mana, é neman mesacup qñg dungis á macamura ampon qñg bungang mapait ning dinat ning anti quetang casalanan á cayagnan tangan mibait.

Qñg catutuan, biniñagan, ¿sucat ta casing maniuala qñg ing Guinu tang Dios, á micabius cang María qñg pamañame qñg casalanan nang Eva, peparamayan ne ing caladua nindu nang casantusantusan qñg marauac á cagauian, á bunga na ning mesabing casalanan, á é na sibucnan mang Eva canitang é ya pa micasala? Nung macanian sa ing depatan na ning Guinu tang Dios, mitauli ya murin ing dangal nang

María qñg dañgal na ning minunang babaing gueua na queting yatu; at qñg ulina nita capilitan pin qñg ing Indu nang cacamalcamalan caclis ya naman sa banua, anti mo ing pamanaclis ning ninumang caladuang biniñagan, ñgana: ¡calulu na cundang tauo! ¿ninu cayang micabius canacu caniting catauan á macamatemate? ¿Insa cayang pusung tutung maganaca ing é na pacarayung agad ing anti quetang pamiisipisip, á miagnan macapalmura cang Jesucristong Dios á tutu ampon cang Indu nang casantusantusan? "At nung maniuala tañgan qñg ing catauan nang María é ya mesacup qñg pañgarunut, iñang carin ya qñg picutcutan, é man sa binang macamura quea ita, ¿sucat ta casing salpantaya qñg ing caladua na meua ya qñg caguluan ampon cagutgutan á bunga na ning casalanan?

Ing casantusantusan á Vírgen María malinis ya catauan, dapot lalu yang malinis á caladua, lusuc neman milalu calinisan catauan na,t, caladua qñg pamañganac na. Malinis ya pin á catauan ulining capañgacuan nang miñgat qñg queang pañgavírgen: iña ñgening buri nang sabian quecatamu ning Santo Evangelio ing cacamalcamalan á laguiu na, ñgana qñg ing laguiu na ning Vírgen María ya pin: *et nomen Virginis María.* Lalu yang malinis á caladua, uling anti ing penaral cu nandin, é na buring tinggap ing cayubuan ning pañgallari nang Indu ning Dios, anggang é na pepatutuan ning Arcángel San Gabriel qñg ing calinauan ning queang pañgavírgen é murin labug qñg pañgallari ñang tauo ning Anac ning Dios qñg calinislinisan á atian na. Lusuc neman milalu calinisan catauan na,t, caladua, uling ing Dios Espí-

ritu Santo yang miglalang qñg pangagli na,t, ing queang calinauan é melulam dit muman, nun é bagcus miragdag pa pin á aslag iñang mibait ya quea ing Mengabus quecatangan. Iñapin sasabian na nibpa cung San Agustin, qñg ing cabubugtungan á Anac ning Dios, iñang millari yang tauo qñg atian nang Indu na, tinggap na ing calinisan ning queang pangatauo ibat qñg catauan ning casantusantusan á Vírgen María,t, iñang mibait ya quea, é na sinira dit muman ing cabilugan ning calinisan ning queang cacamalcamalan á Indu.

Alang tauo queting yatu, numan anti cabanalan ampon ganap á casantusan, á é sa parating mitutucsuan, mitataquid ampon mababaldug qñg dacal á casalanan, nun é ne agapan saupan ning Guinu tang Dios. At ¿ninu cayang miparangal, biniñagan, qñg anti queta dagul á cayap? Ing casantusantusan á Vírgen María pin: dapot é ta sa isipan qñg bistaman iting mapalad á Vírgen é ya mequipamuc caring casalang ning caladua na, é binang maligaya ing aslag ning queang calinisan. Nanuman at nanu ing damla ning pamañiaul canitang pamaquipamuc, á alang macaquit nun é mu ing Guinu tang Dios, at ya naman mong dili ing mapanablas, catutuan á tutu lalu pa pin macapayubu caninumang tauo ing é re sa pangangasan man paquilumpungan ding diablong mapanucsu qñg anti quetang bague á casalanan, á mecatacut á bina ampon mecapatangis á é munanu caring lalu man sadsad á cabanalan queting yatu, ampon ing é na pamaniubuc qñg anti quetang salang qñg lalu man mayan á tucsu. Anti na pin carin ing calam á tune qñg pangatauo na ning Guinu tang Jesucristo, á ulining

Hosted by Google

maragul á pamalsinta na quea, pigcalam na naman cang Indu nang casantusantusan; at ding mata nang malinis mecalaue lang alang casdan qñg cayupayan ning mabilug á infiernos, á mesaul ngan qñg cayupayan ning Cruz ampon pamailasa ning Anac nang cacamalcamalan.

Nung qñg macaingguil quecatamu, anac cung caluguran, ampat parati tang mitutucsuan qñg anti queta dauac á casalanan, á macapamanta qñg mismung quetauan tamu, ampon parati tang milulumpungan qñg anti quetang masiring tucsu, payampun ta sang mipnung capanaligan qñg pamagpatulun nang Maríang Indu tang calugudluguran. E ta sa calinguan capilan man qñg numan anti ing cainan ning sicanan tamu, alang é ta aguiung daptan, nun patnubayan na cata ning gracia ning Guinu tang Dios, á patapang caring caladua tamu; manga maniuala ta layun qñg é na cata salanan luguran ning Guinu tamu qñg mal nang casaupan, nung pamintacasi na cata ning queang casantusantusan á Indu. Dapot é ta sa panayan pupulan ing bunga ning mayupaya nang pamagampun, nun é ta panginlagan ing macapanganib quecatamu; nun é ta naman daraptan ing tuturu na ning casalpantayanan qñg pamaquilaban manga pamaniaul qñg anti canitang tucsu; uling nun é macanian, paramayan ta ya uari ing casantusantusan á Vírgen María qñg quecatang pamagmatapang ampon capalamaran. Sacupan ta sang pilit ing quecatang panamdam, cauatan ta naman sa ing quecatang pamiisipisip, manga é ta sa paytaguyud qñg aguiag ning quecatang pusu: tacasan ta pin ing anino na muman ning capanganiban; ampat ya mu ita ing icapaniaul ta,t, icapagtagumpe qñg

tucsung macasalangsang qñg cabanalan ning calinisan: manalangin ta layun parati, lalu,t, lalu na ngening salucuyan da catang paquilumpungan ding diablos canitang casalanan, bantin upayang é ta sa paisaul qñg tucsu.

Bapu Maríang Indung calinislinisan, pupudian da ca,t, gagalang anting patulunan ming mayupaya, mangga papagdalitan da ca pu qñg saupan mu que sa qñg sablang panaun, lalu,t, lalu na ngening mipapanganib ing quequeng calinisan, ampon paquilumpungan na que ning tucsu ning quelabuaran: é mu sa paintulut, Vírgen á mapalsinta qñg calinisan, ing mimusingan la sa ding caladua mi qñg namumang dungis, ulining pamicasala mi qñg pamigaganaca man, qñg pamangamanu man, qñg pamaniapat man, qñg anti canitang bague á casalanan, ba que sang miras qñg tauling aldo ning bie ming macagani qñg imalan á maputi ning calinisan, á tinggap mi qñg Santo Bautismo, á nun alayu é que sucat milub qñg cayarian banua: ipanalangin mu queng é calaru, ba ming dasnan ing pamaniaul caring casalang ning caladua mi queting yatu, ampon ing pamaquipagtagumpe queca quean qñg ligayang alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

MATER INVIOLATA,

ORA PRO NOBIS.

Aguiaman qñg casantusantusan á Vírgen María meaquit lang macatipun sadsad á pañgauagas ding anggang cabanalan, á parapat na quecatamu ning mal á sulat ning Dios, ba tang ayabut ing pañgabanal ding caladua tamu, antiman carin nun bisa tang muring tapat caniting casantusantusan á Señora, pilit tang panaluntunan mañga panintunan insanuman calam ampon graciang icalalu nang icayaliua caring maldang Santos; ampat carelañgan meaquit mu naman macatipun ganap man, é man binang ganap, ding sablang cabanalan á quetulad da cang Jesucristo, á ya pin ing mayubung arlayanan da ding tauo, at qñg ulina nita meñgaintulid lañgan qñg ing Ibpang alanangga tinggap na la qñg cayarian banua, ba nong ablasan carin qñg ablas á matampa ampon tulid ning cabanalan ning balang metung at metung carela.

At ¿insanu caya, biniñagan, ing calam ampon graciang icalalu na ning casantusantusan á Vírgen caring maldang Santos, á qñg ulina nita alang mequipara quea qñg panaun á minuna,t, ala mu naman maquipara quea qñg panaun ñgeni,t, qñg paintuñgulan? E murin masulit ing paquibat canita: ing calam á bucud sarili mu cang María ya pin ing pamaquiañgum

na quea ning tula qñg pañgaindu na ila ning dañgal ning queang uagas á pañgadalaga: ya pin ita, ¡nganang San Bernardo, ing bucud nang sariling calam, á é na acamtan capilan man ning ninuman tauo queting yatu. Qñg pañgallari nang tauo ning Anac ning Dios á é sa mauman ing pañgadios nang sadia, ñgana pa ning mesabing Santo, matulid pin ampon matampa quea ing pañgabait á anti quetang macapagmulala, qñg é ya sa mibait nun é mu qñg metung á Vírgen á cauagasuagasan: at qñg pañgallari nang Indu ning ninumang dalagang malinis, á é sa mabauas dit muman ing queang pañgavírgen, matulid mu naman ampon matampa quea ing pamañganac á anti quetang macapagmulala, qñg é ya sa mañganac nun é mu qñg mismung Dios.

Queti manibatan qñg ing casantusantusan á Vírgen María Indu yang calinislinisan qñg pamañganac na, anti ing pauaga nang matalastas quecatamu ning Santa Iglesia, iñang pupudian ne qñg pamansag á Indung ¡alang queumanan: *Mater inviolata.* Ya pin ita, biniñagan, ing talaga cung salesayan quecayu quening aral cu qñg aldo ñgeni, dapot ba cung tuparan ganap, aguiatan yu cu sang mauad qñg gracia ning Dios ulining mayupaya nang pamamilatan niting Indung alang queumanan, á qñg mipnung cagalañgan siclaud ta qñg arapan nang cacamalcamalan at ñgatang gungcas cambe na ning Arcángel San Gabriel: *Bapu María.*

Nun y Adan é ya micasala, mañganac la sa ding babay qñg panaun ñgening alang saquit saquit da,t,

anti ing sasabian na nibpa cung San Agustin, mañganac noman sang alang casiransiran da nanuman: antiman carin ala sang pamañganac numan anti calinis, numan anti cauagas ampon capagmulala, anti mo ing pamañganac na ning casantusantusan á Vírgen María; uling anti ing patutuan na ning capatad cung y Santo Tomás de Villanueva, é pa meramdam capilan man, é pa meaquit ibat qñg camumulan ning yatu, é mu naman mayaquit mangga man qñg capupusan ning panaun, ing pamañganac á sucat maquibas qñg pamañganac na ning casantusantusan á Vírgen María. Meñganac yang alang panamdam, meñganac yang alang saquit saquit na, meñganac yang alang casiransiran na, meñganac ya uaring é meñganac, nung sucat cung sabian macanian, at layun queta meñganac yang mipnung tula ampon ligaya. Malinis ya pin é munanu qñg pamañganac na,t, alañgan á tutu quea itang sablang carinatan, á mayayaquit caring aliuang babaing mañganac; uling nun uari qñg sampagang sasalinñgalnñgal qñg samiu na,t, é masira ing sintiñgan na, macanian mu naman ing pamañganac nang María qñg Meñgabus caring tauo.

Anti qñg ing Guinu tang Dios telaga neng pagcalaman ing casantusantusan á Indu na qñg damlang alang casimpara qñg cayarian banua, ñganang San Bernardo, pemayapan na neman pigcalaman qñg damlang alang cauañgis queting yatu, á ya pin ing bucud nang sariling calam ning pamañgagli na qñg calinislinisan á atian nang é dapat lalaqui; ila ning pamañganac nang alang bauas nanuman ning cabilugan ning queang calinislinisan á catauan; uling é pin matulid qñg ing cabilugan ning casantusantusan á ca-

Hosted by Google

tauan nang María meuman sa ditac muman qñg pañgallari nang tauo qñg calinislinisan á atian na ning Anac ning Dios, á iña mibait ya queting yatu, ba nang larinan ing casiran ning mabilug á quetauan; bagcus matampa pin masaquit qñg Meñgaua qñg sablang nanu ing pañgabait á tutung macapagmulala ampon é ugali.

Ing Arcángel San Gabriel, iñang pemalita na qñg casantusantusan á Vírgen María qñg ya pin ing pemili na ning Guinu tang Dios á mallaring induan na ning Mañgabus caring tauo, pinuri neng nuan caring sablang babay: *benedicta tu in mulieribus;* at qñg catutuan iting Indung alang queumanan é ya mesacup qñg atlung bague á camuran, á daralanan dang alang pañgacabla ding aliuang babaing talasaua. Ing camumulan á camuran á daralanan da deta, ya pin ing pamañgagli ra caring anac da qñg casalanan; uling dacal la man ding mañgagli caring Santos, caring Ari, caring Patriarcas, caring Profetas, mangga pa caring aliuang tauong matas ampon mayubu, anti man carin detang anggang anac da bayu la mibait, ñgacu uari, ibat pa qñg pañgagli ra carela ding indu ra, millari nong sangcan qñg mua na ning Dios, ampat ibat pa man canita micarinatan langan mañga mimusiñgan qñg casalanan á mana. Ing caduang camuran á daralanan da ding babaing talasaua, ya pin ing iñang ibat dong quigli ding anac da qñg casalanan, pamusuan dong siam á bulan caring atian da qñg dacal á casungguitan ampon salun. Ing catlung camuran da ding babaing talasaua, ya pin ing pamañganac dang macabusal qñg capaitan ampon casaquitan caring anac da,t, anti queta siri íng capaitan da

Hosted by Google

ampon casaquitan, qñg iñang pigaganacan na misan ita ning Guinu tang Jesucristo, anti ing sasabian na ning Evangelio, melunus ya carela,t, nĝana: ing babay, pati manĝanac ya malulungcut ya: *mulier cum parit, tristitiam habet.*

Ing camamanan á Vírgen María é ya pin masacup canitang anggang camuran á ibat cung selese, uling qñg camumulan menĝaintulid yang cumagli qñg Santo ra ding Santos, qñg Ari ra ding Ari, qñg Guinu ra ding Patriarcas, qñg Maestro ra ding Profetas ampon qñg aslag na ning mabilug á sicluban; at ala nanuman qñg dunĝis ning casalanan á mana á sucat mayaquit qñg Indu man qñg Anac man, bagcus iting canunuanan á Indu qñg pamamunĝa nang uagas minlarin ya qñg casiran, á pepasari na qñg mabilug á quetauan nitang minunang Indu qñg pamicasala na carin qñg paraiso, anti ing sasabian nibpa cung San Agustin. Qñg caduá, ing casantusantusan á Vírgen María memusu yang alang pagalpagal qñg calinislinisan á atian na qñg Anac ning Dios, á quigli nang alang salatsalat; ampat ing Anac ning Dios cabang carin ya qñg atian nang María anti ya uaring mutiang mayalagang é macabayat qñg singsing á guintu, nun é macapanagaula ya pang masaquit quea. Catataulian, ing casantusantusan á Vírgen María menĝanac yang alang saquitsaquit qñg cacamalcamalan á Anac na, uling antimo uari ing aslag ning aldo tataglusan ne ing bubug á malino, á alang panĝarinat na,t, panĝabalbal, macanian mu naman ing Anac ning Dios mibait ya cang Maríang alang casiran na dit muman ning cabilugan ning queang calinislinisan á catauan. ¿Nanu pa? ding aliuang babay, iñang maquiasaua la, lulucsan dang

babalag ing pañgavírgen da, ililibe ra ing marine ra caring anac da, ampon mauala carela ing cabilugan ning catauan da ulining pamamuñga ra; dapot ing casantusantusan á Vírgen María nuan ya pin caring sablang babaing talasaua, pablasang, anti ing amanu nang San Pedro Crisólogo, qñg pamañgagli na ampon pamañganac meragdag ing queang calinisan, mañga matibe ing cabilugan ning casantusantusan á catauan na.

Antimo uari ing Guinu tang Jesucristo nung qñg pañgadios na ala yang Indu, at maqui Ibpa ya mu, á ya pin ing Ibpa na banua; macanian mu naman nung qñg pañgatauo na ala yang Ibpa,t, maqui Indu ya mu, á quea ya mibat alang casiran na nanuman ning cabilugan ning catauan na. Catutuan pin mo qñg iting é ugaling pagmala macalalu yang é palac qñg anggang mayayaquit queting meto sicluban; dapot ¿masulit casi qñg upaya nang alanangga ning Guinu tang Dios ing piagum nang piagnan qñg metung mung babay ing sampaga ning pañgavírgen na qñg buñga ning queang pañgaindu? Ing pamañganac ning casantusantusan á Vírgen María é na aguiung ayabut uculan ning isip tamu, é ta naman sucat apatalastas miamasamas qñg sanumang alimbaua; uling nung ing isip tamu aguiu na sang ayabut uculan, at nung sucat tang apatalastas miamasamas ing pamañganac nang María, ala nanumang sucat tang pagmulalan canita: antiman carin maquiramdam co, biniñagan, quening alimbauang sabian cu quecayu nñgeni: ing larauan yung mayayaquit masala qñg salamin á carapan yu, ¿é na uari pabatas quecayu, é man binang mausta, nung macananu ing aslag ning ligaya na ning Dios Ibpa, nñgacu uari ing Dios Anac, sinibut yang mibait que-

Hosted by Google

ting yatu, á ya pin ing pagmalag pagmulalan nang masaquit ning isip tamu?

Layun queta at balamu ing Guiuu tang Dios talaga nang piadian agapan ing isip da ding sablang tauo, ba ra sang paniualan itang pagmalang tutung macapagmulalang meguing sangcan na ning casalpantayanan tamu; pablasang ing amanu na ning Profeta Isayas, á menula canitang pagmala carin qñg balayan da ding judios, malambat á panaun bayu pa mallari. meramdam nu naman uaring é binang masalese caring anggang balayan da ding é sasalpantaya canitang panaun qñg Dios á catutuan; ampat qñg sablang casalpantayanan dang é tuntun mayayaquit mu naman ing capanaligan da qñg Mañgabus carela, á mibait qñg metung á Vírgen á uagas á é mauman ing queang pañgavírgen. Anti qñg iting masuluc á misterio ning Dios Anac á micatauan tauo, pagmalang yang alang casimpara, capilitan yu naman paniualan qñg ing ligaya ning Indung talagang mañganac quea, sucat mipayubu qñg pañgabait na niting Anac á tutung macapagmulala, anti mo ing pañgayubu na qñg maligayang pañgagli na quea ning mal á Indu na.

Pudian ta ya uari, biniñagan, ing Guinu tang Dios ulina ning macapayubung dapat á mayap, á pigcalam nang pepanabang qñg casantusantusan á Vírgen María, ampon pagcasipitan ta sang paquitalanan paquibaluan ing matas á alaga ning cabanalan ning calinisan, á qñg anti na queta capagmulalan á bague peparañgal na qñg cauagasuagasan á Indu na. Nung balu ta sa, biniñagan, ing dacal nang pamitutula ning Guinu tang Dios qñg cabanalan ning calinisan ¡nu anti cayalang tucnang ing pañgagugul ning sicanan ta-

Hosted by Google

mu, ba tang baguian pagparatian ing mesabing cabanalan, á mumutus qñg maniti ta sa queta mang macapaintulut quecatamu, bantin upayang é ta sa mipanñganiban daptan malaus ing macabaual quecatamu! ¡nu naman anti ing cainñgatan tamu, ba tang mituntun qñg anggang dapat tamu, ba ra catang paquiapusan ding aliua qñg quecatang datna ampon capalsintan qñg cabanalan ning calinisan, á nung é mayayaquit quecatamu, é ya manñgaintuliran matanggap qñg arapan ning casantusantusan á Vírgen ing nanumang casuyuan ta quea!

Bapu Maríang Indung alang queumanan, antimo uari ing guintu é ya manñgalauang, ampon ing culediang é naman marurunut, anti naman mo carin, Vírgen á casantusantusan, ing calinisan mung é calaru, ampat é miras ing nanumang dinat qñg calinauan mu, ampon ing nanumang casiran qñg panñgavírgen mu. Iquenñgan, tauo que mang pacacalulu, papagdalitan da cang mipnung capacumbaban, manñga yayaduan mi quecang miumanuman, qñg ulining capagmulalan mung calinisan pacauagasan mo sa ding quequeng caladua ampon catauan, ba queng magluat alang dunñgisdunñgis qñg casalanan. manñga acatulan mu sang tanggapan ing pamaranñgal mi queca, at qñg ulina nita apaquiabutan mi naman sa ing sumuyu qñg Dios qñg calinisan ding caladua mi queting yatu, ampon ing pamamuri quea carin banua datang qñg datnñgan á alanangga! Yanasa.

Hosted by Google

MATER INTEMERATA,

ORA PRO NOBIS.

Masuluc lang catutuan ding misterios ning Guinu tamu, nganang san Ambrosio, ampon masulit naman, anti ing patutuan nang Salomon, qng ninumang tauo macayabut ya sang macatalastas qng usuc ning Dios. Antiman queta, caring miayaliuang dapat ampon utus nang Jesucristong mengabus quecatamu, sucat tang ayabut austa qng pemayapan nang masaquit ing memiling millaring Indu na qng metung á dalagang malinis, á talasaua ya sa. Buri na pin sa ning Guinu tang Jesucristo, nganing mesabing Santo, qng ding aliuang tauo micacunu la sa diquil qng catututuan ning pangabait na, lalu pa qng ing malabug sa ing puri ning queang casantusantusan á Indu; anti qng balu nang matalastas qng ing dine á tapat da ding dalagang mangalinis maselan á tutu, ampon ing damla ning carelang calinisan mayan á tutung labug; sangcan uling é na buri ing mipasiag sa ing catutuan ning queang pangabait, nung masira ya dit muman ing puri nang ganap nindu nang cacamalcamalan.

Matampa pin masaquit á bina ing é sa culimlim dit muman ing damla ning casantusantusan á Vírgen María ilaning pangavírgen nang alang salatsalat; iña mababasa qng Evangelio qng iting cauagasuagasan á Se-

Hosted by Google

ñora Vírgen yang Vírgen, aguiamang talasaua ya: nĝana pin ning Evangelio qñg y María Vírgen yang sadia, ba tang abalu qñg capilan man alang lalaquing misampiad muman quea,t, talasaua neman, bantin upayang é sa micayan qñg camuran á mecayabe qñg panĝasira ning queang panĝavírgen, pamanaquit da ding tauo qñg atian na qñg caustan ning pamanĝagli na. Indu tang Santa Iglesia tuturu na naman qñg baquet é mesira dit muman ing caganapan ning calinislinisan á panĝavírgen nang María, miragdag pa pin masaquit qñg macapagmulala nang pamanĝanac qñg Menĝabus quecatamu; iña pin ibat na neng pinuri ing casantusantusan á Vírgen caring pamansag á Indung cauagasuagasan, calinislinisan ampon alang queumanan, itutungla na naman qñg pamamuri na quea ing pamansag á Indung alang salatsalat: *Mater intemerata.*

Agpang na nita, capatad cung biniñagan, meapan cung manaral quecayu qñg aldo nĝeni ingguil qñg calinisan nang alang salatsalat ning casantusantusan á Vírgen María, bantin upayang apatalastas cu quecayu qñg aguiaman talasaua ya iting calinislinisan á Señora, anti ing sinabi cu nandin, antiman carin migparati neman é meuman á panĝavírgen caibat ning pamanĝanac na, antimo uari canitang bayu ya manĝanac ampon iñang casalacuyan nang manĝanac. Dapot, bayu cu isundu ing pamanaral cu, matulid pin masaquit ing yaduan tanĝan pa ing saup ning gracia ning Dios ulining mayupaya nang pamamintacasi nindu nang alang salatsalat, á pudian tang mipnung cagalanĝan at nĝatang gungcas: *Bapu María.*

Hosted by Google

Bantin upayang ing aslag á maligaya ning casantusantusan á Vírgen María matampa sang tutu qñg mata ning Guinu tang Dios, capilitan pin ing é sa mauman, at ing calinislinisan á atian, á picatauanan nang tauo ning Anac ning Dios, é sa naman labug á cauagasan, anti ya uaring pacasautan á macatalagang bucud mu qñg Guinu tamu. Ulinita catungculan tang maniuala qñg y María Vírgen ya pin á é calaru, ampat capilan man é meaquit quea nanuman á macalanat sa qñg sampaga ning queang calinisan, á macayagum qñg é pasalese damla ning queang pamamunga; bagcus nung nuanti ing sinag na nitang sampaga qñg camumulan á aldo ning pangabait na, anti naman mo carin qñg tauling aldo ning bie na queting yatu.

Catutuan pin mababasa qñg Evangelio qñg ing casantusantusan á Vírgen María asaua neng tune San José, uling nung millari ya sang Indu ning Dios canitang é ya pa talasaua, ing puri na ning Vírgen á pun ding Virgeues, ampon ing damla na ning macabanal caring sablang Santos pilmuran da sang masaquit ding tauong mangarauac, manga mecapagtingasngas ya sa caring mangaganaca. Anti qñg ing Guinu tang Dios é na daraptan ing nanumang marauac, ing nanuman cayang lupang marauac, mipanganib ya sang melabug ing lalung mayubu caring misterios á sasalpantayanan da ding biniñagan, á ya pin ing misterio ning calinisan á alang cadua ning pangatauo ning Guinu tang Jesucristo ilaning qñg casantusantusan á Indu na. Ing é ra pangabalu ding judios qñg catutuan ning pangallari nang tauo ning Anac ning Dios, macayaliua yang bina

Hosted by Google

canitang cabalatunган da, iñang acaquit deng maluca, iñang penagcu ra ya,t, pinacu qñg Cruz, uling bunga na mu ita ning cabulagan ning isip da; dapot nung iquit de sa ing casantusantusan á Vírgen Maríang memusu qñg Anac na canitang é ya pa talasaua, matampa pin sa ing pamiucul dang macasalangsang qñg calinisan nindu nang cacamalcamalan, at qñg ulinita millari sang alang cabaldugan ing pamanaral na carela ning Mengabus.

E ta sucat picacunuan, biniñagan, qñg ing pamiagum da ning casantusantusan á Vírgen María ilang nuan á San José pamaquiasaua yang catutuan ampon ganap; dapot ¿nanung sangcan qñg pamamili na ning Anac ning Dios qñg pangallari nang tauo qñg metung á dalagang malinis ampon talasaua? iña anti carin ing depatan na, banting upayang ing pamaquiasaua nindu na mallari sang pampanan qñg mata ra ding judios, ampon layun banting upayang itang bala ra ding tauo canita qñg Anac neng tune San José, aquilala re qñg paintungulan ding biniñagan anting Anac nang tutu ning Dios. Aguiaman qñg pengabait ning Guinu tang Jesucristo queting yatu, pepaquit ne ning Ibpa na banuang mipnung capurian ampon cagalangan, ulining pamamasiag na ibat canita qñg queang ligaya caring Pastores ampon Aring sinamba quea, antiman carin acaquit ta murin qñg ing Guinu tang Dios tela selicut ne ing Anac nang cacamalcamalan, anggang é sa miras ing panaun á telaga na qñg pamamasiag nang mausta quea queting mabilug á yatu, uling canita tinas ne uari qñg Cruz á pipacuan da quea ding judios, ba reng aquit matalastas ding sablang tauo.

Antiman carin ing Evangelio paganaca no quecatamu ding capatad nang Jesucristo, ampon ing Menga-

Hosted by Google

bus man caring tauo, iñang ibat neng sinubling mebie menabilin ya caretang banal á babaing menintun menalo quea qñg picutcutan, qñg ayan do sang pamalitanan qñg queang pañgasubling mebie ding capatad na: *ite, nuntiate fratribus meis.* Paulina niting amanung ibat cung sinabi, ampon aliua pang calupa na nitang mababasa naman qñg Evangelio, canitang mabie ya pa queting yatu y nuan á San Gerónimo, mecagulu yang masaquit qñg meto cabiñagan ing metung á herejeng mipalaguiuan Helvidio, ampat buri na sang patutuan qñg y Mariang Guinu tamu Vírgen ya angga mu qñg pamañganac na cang Jesucristo; dapot caibat nang meñganac quea, dacal noman ding anac nang dapat ning queang asaua. Y nuan á San Gerónimo pinlualu nang matibe á masaquit ing é calarung pañgavírgen nang María, ampon dacal ing sinulat nang macaingguil canita. Qñg catutuan, biniñagan, ding capatad nang Jesucristong sasabian na ning Evangelio aliua lang tutu ding mipalaguiuan micacapatad, antimo y Abel ilang Cain, á anac nong tune Adan ilang Eva, ampon y Jacob ilang Esau, á anac nong tune Isaac ilang Rebeca: mipalaguiuan la pin micacapatad qñg balayan ding judios, antimo uari queti quecayu, ding micacamaganac á micacanlapit, ngacu uari, ding mipisanpisan alang pilatan, at ila cabud ding sasabian na ning Evangelio. Capatad na noman ning Guinu tang Jesucristo ding sablang biniñagan, á ulining pamañgilala ra qñg Dios á mayupaya anting Ibpa rang malugud, tutuparan da pin ing caburian nang cacamalcamalan qñg anggang utus na carela.

Layun queta, itang amanung guingcas na ning Guinu tang Jesucristo, iñang malabe neng mate,

Hosted by Google

macaguiu nang macapaui qñg nanumang cabalatunğan, á macapalmurang macasalangsang qñg calinisan nang alang salatsalat María; ita pin sinabi na cang Indu nang capapalsintan ampon qñg discipulu nang y San Juan: mapiang babay, nio ing anac mu, nğana cang Indu na: *mulier, ecce filius tuus*: nio y Indu mu, nğana naman cang San Juan: *ecce mater tua.* Itang amanung ita mamasiag ya qñg lalung camasusian, qñg ing casantusantusan á Vírgen María alang aliuang Anac nang tune nun é mu y Jesus; ampat ban é ne sa lacuan dili nang alang Anac, caibat ning pemaitas na banua, binie ne quea ing metung á anac, á anti ing sasabian na ning Evangelio, inuli ne bale na,t, sinuyung guinalang quea anting Indu nang tune; at qñg ulina nita anac nonğan tune María ding sablang biniñagan, á ila pin ding tutung capatad nang Jesucristo. Macanian á panğalaco na,t, panğauala qñg aslag ning catutuan ampon casalpantayanan ning ulap, á seria rang icalulam ding tauong manğarauac qñg é calarung panğavírgen ampon alang salatsalat á calinisan nang María.

Dapot nung uari man sa alayu diquil canita ing catutuan á é micabla ning Evangelio ilaning pamanuru na quecatamu ning santa Iglesia, ¿ninu cayang biniñagan ing é macatalastas qñg y María millari yang maula nang pacasautan ning Anac ning Dios paulining ligaya ning panğaindu na quea? ¿ninu cayang maniuala qñg ibat neng mecasaut ing Menğabus quecatamu siam á bulan qñg calinislinisan á atian na, é ne sa gueuang pacasautan nang sadsad á calinisan ampon cayubuan? At nun ding anggang cari-

nan á leyunanan na quetang minunang panaun ning caban ning tipan, mengaintulid la qñg pamangalang da carela ding judios, ¿mitauli casi canita ing galang á tulid tang ibie caniting mabie á paglayunanan ning Anac ning Dios? Ali mu ita; ¿ninung é mangilabut misipisip muman sa qñg ing Dios Ibpa tinulut na sana ing pangarinat na numan nitang pacasautan, á pinili nang picatauan nang tauo ning Anac nang casantusantusan? ¿ninung é mangilabut maniuala qñg y María é na pecagalanggalang itang guinalang nang masaquit ning Guinu tang Dios, ampon quelinguan na naman ing matibe nang tantu manga capangacuan qñg calinisan, á anti ing sinabi na qñg Arcángel San Gabriel, é na buring ilibe qñg maligaya mang pangaindung pemalita na quea?

Marayu sa quecatamu, biniñagan, ing anti canitang pamiisipisip, á ali mu macasalangsang qñg quecatang casalpantayanan, nun é pa naman macapanlibac ya qñg puri nang María, ulining metung á casalanan á é na depatan, ampon macasalangsang naman qñg dangal á tapat na ning Guinu tang Jesucristo. Yang panusigan tamu ing sasabian da ding Doctores á mangabiasang migcasusi qñg calinisan nang alang salatsalat niting Vírgen á lauit camal: sabian ta sa, cambe nang San Gerónimo, qñg y María banal ya qñg sablang panaun, ali mu qñg caladua na, nun é pa naman qñg catauan na,t, malinis ya pangavírgen mangga qñg alanangga: sabian ta sa, cambe nang San Ambrosio, qñg y María yang Guinu na ning calinisan, á ing queang calinauan é melabug dit muman. ¿Ninu caya iting Vírgen á anti queta cabanalan, nganibpa cung San Agustín, qñg ing Dios Espíritu Santo meapan neng

mecasaut quea? ¿ninu caya iting Vírgen á anti queta leguan, ngana ning mesabing Santo, qng ing Guinu tang Dios pinili neng maguing Esposa na? ¿ninu caya iting Vírgen á anti queta calinisan, ngana naman ning mesabing Santo, qng é ya meuman á pangavírgen qng queang pamanganac? Ing canuannuanan á Vírgen María, nganang San Pedro Pascual, quigli ne ing Anac ning Dios á millaring tauo qng calinislinisan á atian na,t, é mesira ing queang calinisan qng pamanganac na ampon ibat neng menganac, antimo canitang é ya pa menganac. Y María, ngana naman San Zenon, Vírgen ya canitang ibat neng mequiasaua, Vírgen neman canitang ibat neng milamnan, ampon Vírgen ya pa naman canitang ibat neng menganac; at nun tin sa queting yatu nanuman á macalalu qng calinisan ning pangavírgen, ya ita ing pigcalaman na sa quea ning Anac ning Dios, ampat pigcalaman ne qng é pasalese dangal ning pangaindu na quea.

Eata, biniñagan, pagmulalan ta sa lalu pa qng canitang ayabut tang isipan, ing pangavírgen nang alang salatsalat María; pibalacbalacan ta naman layun qng lub tamu ing dagdag á micayan qng calinisan nang é munanu qng pamanganac na qng sulung macasala queting yatu, qng sampaga ning mabilug á calinisan, ngacu uari, qng pamanganac na cang Jesucristong Dios á tutu; uling anti ing sasabian na ning metung á manganabiasa, ding dalagang malinis muli lang babaing mura, indat maquiquisabi la caring lalaqui; dapot ding babaing mura, indat maquiquisabi la qng Guinu tang Dios, mallari lang pasibayung vírgen á malinis. Nun anti, casi carin, ¿nu caya anti ing calinisan ning casantusantusan á Vírgen Maríang mengaintulid milla-

ring Anac ning Dios Ibpa, Indu ning Dios Anac ampon Esposa ning Dios Espíritu Santo?

Bapu Maríang Indung alang salatsalat, á macalalu,t, macaliclic á é munanu qñg calinisan, cabanalan ampon calam caring sablang Angeles ampon Santos, papagdalitan da ca pung mipnung capacumbaban ing patapangan mu que sang lumaban caring casalang mi, ba ming apanlualu ing cayubuan mu, ibulalag ing capurian mu ampon paraclanan alang tucnang ing ligaya mu. Daptan na sa ning pamagampun mu quecami ing ya mu itang cauilian mi ibat qñg aldo ngeni, ing cabanalan ning calinisan, á queuilian mung masaquit, at ya naman ing mecapauli qñg pamamuri ra queca ding tauo mangga qñg mangga: daptan mu sa ing mabiasa queng munlas qñg dapat mung mayap quecami, ampon qñg calam á paquiabutan mu qñg caladua mi aldo aldo ibat qñg Anac mung calugudluguran; ing tuparan mi sa ing mal nang caburian, at yang panusigan mi qñg sablang dapat ning bie mi, bantin upayang mangaintulid que canitang mipalaguiuan capatad nang tutung Jesucristo queting yatu, ampon maquiabe quea qñg cayarian banua datang qñg alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

MATER IMMACULATA,

ORA PRO NOBIS.

Aral da,t, atul ding Doctores á mangabiasa, qñg capilan man alang miabie caninumang tauo queting yatu ing nanumang calam, á é sa mirianan sadsad á pamagcalam qñg casantusantusan á Vírgen María. Ulina nita cucutang na pin San Anselmong anti queni: ¿é na caya arapat ning cabiasnan nang alanangga ning Dios Ibpa, ngana, ing yadia na sa qñg Anac nang cacamalcamalan ing metung á pacasautan á malinis, á é sa mimusingan qñg dungis á macalaganap caring sablang tauo? Ing Guinu tang Dios, ngana layun ning mesabing Santo, maquicayupayan yang miningat qñg calinisan caring Angeles á mayap carin banua, iñang micasala la detang dacal á abe rang marauac, at ¿é na ayabut micabius qñg casiran á macalaganap canitang babaing macatalagang mallaring Indu na ampon Ari ra ding Angeles? Ing Guinu tang Dios lelangan ne y Evang alang dungisdungis á nanuman, ampon ganap á ganap á casantusan: at ¿é ne uari apagcalaman y María qñg anti quetang maulang calam?

Maragul pin cabalatungan ing sumabi canita,t, lalu pang maragul ing patutu qñg é na depatan, ampat matampang masaquit á bina qñg ing casantusantusan á Vírgen, á qñg calinislinisan á atian na telaga na

ning Dios qñg ing cacamalcamalan á Anac na micatauan yang tauo, mipagcalaman ya qñg calinisan á anti queta cauagasan, qñg macalalu ya sa, ali mu qñg calinisan da ding tauo ampon caring Angeles, nun é pa naman ala sang aliuang calinisan á lalung maragul á sucat tang isipan qñg quea, pasubali qñg cauagasan ning Guinu tang Dios; bantin upayang sucat na sang sabian ning Guinu tamu caniting Anac nang capapalsintan anti queni: milalu ca calinisan caring aliuang anac cu, antimo uari ing azucenang macapalibut sucsuc; uling ilangan mimusingan la rin qñg casalanan, dapot ica malinis cang dili at capilan man macaquit cang gracia qñg arapan cu: *sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias.*

Iting macapagmulalang calam ning calinisan ning casantusantusan á Vírgen María, ngacu uari, ing quigli ra yang malinis ampon é mirame qñg nanumang casalanan, ya pala cabud ing pepacamal nang dili niting maulang Señora caring aliuang calam na,t, iña macanian ita ulining tutung maragul á sama na qñg casalanan, ulina naman ning uagas nang é calarung pamalsinta qñg Guinu tang Dios. Ya pin ita, biniñagan, ing talaga cung pabatas quecayu qñg aldo ngeni, cabang sasalesayan cu quecayu ing pamansag á Indung alang bacas casalanan, á babie nang ipupuri ning Santa Iglesia qñg casantusantusan á Vírgen: *Mater immaculata;* ampon layun maniuala cu qñg saupan yu cu sang mauad qñg gracia ning Dios, ulining mayupaya nang pamamintacasi niting Señorang alang bacas casalanan, á pulayan tang papagdalitan qñg sadiang panalangin: *Bapu María.*

Hosted by Google

Ibat qñg camumulan á pangallari nang tauo metimaua ne y María qñg nanumang casalanan, qñg nanumang dinat, qñg nanumang sala. Caniting calam, á bucud mung sariling miabie cang Indu tang cayumuyumuan, abatas ta nung nuanti dagul ampon catas ing ligayang queyubu na caring sablang dapat ning Dios. Palipi ne man Adan, antimo ding aliuang tauo, é ya mirame qñg cayalang palad, á ulining é na pamamintu qñg utus ning Mengaua quea, dimpa caring sablang anac na; é na naman sibucan capilan man ing gaui ning marauac á cayasalan ilaning cainan lub, ampon é na neman ticman ing bungang mapait, á pepamana na quecatamu ning minunang macasalanan; malinis ya pa qñg aslag ning aldo, é melabug capilan man ing sinag ning queang calinauan ilaning cauagasan ning caladua na: alang casalanan, maragul man at malati, ita man sang amana tangan, á mecamusing sa caniting Indu ning calinisan.

Iñang aquit na ning Anac ning Dios, ing cadua pin Personas ning casantusantusan á Trinidad, qñg ding sablang tauo mipacarauac la qñg casalanan nang Adan, mecaisip yang micatauan tauo, ban ting upayang apaquiabe na qñg pangadios na ing pangatauo tamu, at mallari yang macapanamdam danup, cauo manga qñg áliuang saquit, á talaga nang pañiaclung qñg casalanan ding tauo: dapot iñang aisip na qñg ing Guinu tang Santa Maríang talaga nang gauan Indu na, macalub neman caretang palipi nang Adan, manga darame ya sa qñg casalanan na, ayauad na qñg Dios á Ibpa na qñg ulina sa nitang lasa,t, camatayan, á talaga nang pagdalitan, pasubalian neng é paintulut

mauang dumame qñg casalanan nang Adan angga man qñg capilan, qñg aliua man casalanan é ne sa paintulutan sacupan na bacas man ning diablo ing manganac quea. Antina pin queta ing é mepatad á pamañalpantaya ra ding sablang cristianos, á pepatutuan nang tinibe nindu tang Santa Iglesia qñg panaun ngeni, iñang bilalag na ning Santo Papang mimingat á casalucuyan qñg mabilug á cabiñagan, anting catutuan á é sucat micabla ampon pilit tang salpantayanan ing cayalan nang casalanan ning pangagli ning Indu ning Dios. ¡Nu caya anti ing sucat tang camtan á tula caniting pamañalpantaya tang iti! ¡nu naman caya anti ing bungang sucat tang pupulan canita, ba tang apanginlagan ing casalanan, ampon ban é ta ya sa pasuclanan á lub qñg dapat tang marauac iting Indung cayumuyumuan!

Ing sama nang é calarung María qñg sablang casalanan tutung é pasalese, iña pin itang pepacamalan nang masaquit dili caring anggang calam, á quepanagaula na quea ning Guinu tang Dios, ya pin ing calinisan nang ibat pa qñg pangallari nang tauo, canitang ding anggang anac nang Adan mimusingan la pin qñg dungis ning casalanan á mana; ampat timaua ne ning Guinu tamu, ulining cayupayan nang é munanu ampon cabiasnan nang alanangga, canitang macalaganap á pangarunut, á mana tang sablang tauo. Macanian pin, biniñagan; y Maria yang dili nang é mesacup canitang utus á alang capasubalian. Itang utus á tutung matulid ya pin ing parusang peparusa na ning Guinu tang Dios caring quecatang pipunan, á mecapasilad caring sablasablang palipi na. At qñg catutuan, nung ing Guinu tamu pemarauacan na ing

Hosted by Google

labuad man á panucluan na sa,t, galauan Adan: *maledicta terra in opere tuo,* ¿macananu caya sang é na noman parusan ding anggang mibait quea caibat nitang casalanan á tutung manauang ampon macasalangsang qñg Guinu tang Dios? Cabud á pangallari na ning ninumang tauo, anac na neng tune Adan ilang Eva, at qñg ulina nita macasaclo yang mirame qñg cayalan dang palad ding pengari na,t, micauani ne qñg pamalsinta na quea ning Dios, ampon macalaco ne qñg paraisong telaga nang gueua ning Guinu tang Dios, ba na yang pacasautan Adan ila ding sablang palipi na. Ya pin ing sangcan á nung baquet deta mang nunu na,t, caapuapuan nuan á Vírgen meala langan palad, antimo y Adan, at canita mang pangallari rang tauo, iñang carin la pa qñg atian nang indu ra, sasacupan na na la ning demonio anting alipan nang tune.

Ali macanian ing cang María, ampat iñang pinili neng telaga ning Guinu tang Dios á mallaring Indu na ning Anac nang cabubugtunñan, iñang micatauan ya sang tauo, lelangan ne ing caladua nang malinis qñg cayupayan nang alanangga,t, é ne peparamayan qñg casalanan canitang milangcap yang mequiabe qñg catauan nang mainsac á palipi nang Adan, carin ya pa man qñg atian nang Santa Ana; nananta qñg itang caladua nang tutung nuan María mecapanagaula yang masaquit qñg gracia ning Guinu tang Dios, bayu ya pa sa mallaring anac nang Adan, at canitang milangcap ne qñg catauan na, é neman mirungisan qñg dinat ning nanumang casalanan. Ing Dios Espíritu Santong tutung milsinta qñg caladua nang nuan María, canitang é pa man milangcap qñg catauan nang mallaring anac nang Adan, gueua neng

anti queta calinisan ampon casantinĝan, qñg ing Dios á mayupayang tutu queuilian na yang masaquit ibat pa canita,t, linaue na neman anting tulid na uari ning queang panĝauili. Ding sablang Ángeles carin banua pigmulalang deng masaquit, manĝa migtinĝangas lanĝan pamanaquit da queang anti queta sadsad á calinisan; at bala ra é sucat mallari qñg ing ninumang tauo manĝaintulid ya sa qñg anti queta caracal á gracia, qñg anti queta caracal á aslag, qñg anti queta caracal á casantinĝan: at anti qñg ibat qñg camumulan á panĝallari nang. tauong María é ya dinapat nanuman á é sa manayun, á é sa matampa qñg bucud nang sariling calam, mipaltutu pala quea itang sasabian na ning mal á sulat, nĝacu uari, ing malagu yang pupus ampon ala yang dunĝis nanuman: *tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te.*

Layun queta ing pamalsinta ta qñg Guinu tang Diòs, á bunĝa na ning graciang macabanal quecatamu, calam á ibat mung sarili quea,t, nung nuanti ing panĝaragdag na nitang graciang macabanal quecatamu, anti naman mo carin ing dagdag ning pamalsinta ta qñg Guinu tang Dios. Agpang na nita, nung pigunamgunaman ta sa ing anggang mesabi diquil qñg casantusantusan á Vírgen Maríang quigli qñg gracia,t, é meua dit muman qñg casalanan á mana, sucat ta naman sabian, qñg cabud á panĝallari nang tauo migmula nemang milsinta qñg Guinu tang Dios. ¡Nanu na tang sadsad á panĝalablab ing macalucu nang pamalsinta quea! Catutuan pin, biniñagan, anti qñg ing capalsintan api ya uari, capilitan qñg mayaquit sa qñg capalsintan ing mayayaquit mu naman qñg api, nĝacu uari ita sang panĝaragdag á panĝalablab ampon panĝacalucu, casucad na ning queraclan á maca-

patauo quea. Qng pamalsinta nang nuan á Vírgen qñg Guinu tang Dios yang icapatauo na ing lalung maragul ampon maulayang calam á pepalabul na ning Dios Espíritu Santo qñg caladua na, ing mayubu ampon alang palicat á graciang binie na queta ilaning aslag á quesala ning isip na: itang queganagana ya uaring icapatauo na ning Dios Espíritu Santo qñg api ning pamalsinta nang nuan á Vírgen qñg Guinu tang Dios.

Sasabian na naman quecatamung Jesucristo qñg Evangelio, qñg ing Dios Espíritu Santo mumusuc ya quetang buri na,t, macanánumang buri na: *Spiritus ubi vult spirat.* Ayo ¿nuna casi yusuc ing api ning capalsintan qñg lalung sadsad á lablab, antimo sa qñg pusu na nitang macatalagang mallaring Esposa nang pacamalan? ¡Nanu na tang pamiayo ning Guinu tang Dios ilaning caladua nang canuannuanan María! Ing Guinu tang Dios paua yang mamasiag cang María qñg yumu ning pamalsinta na quea, ampon qñg macapagmulalang dapat nang mayap quea ning gamat nang mayupayang alanangga; dapot y María iba pa qñg camumulan á pangallari nang tauo paua neman pupuri ampon malsinta qñg Guinu tang Dios. At nun anti queta dagul ing pamalsinta nang María qñg Guinu tang Dios, ¿macananu caya sa ing mayan mu ing sama na qñg casalanan á macamura quea?

Queti yu na sucat aulat, biniñagan, nung nuanti ing pamandiri ampon sama na quecayu ning casantusantusan á Vírgen María anggang magluat cong macasaut qñg casalanan. Itamu man acaquit tang parati caring tauong banal ampon maganaca ing nung nuanti ing cabanalan da,t, cayalan casalanan, anti naman mo carin ing sama ra,t, pamañacuil qñg nanumang deuacan á macapalmura qñg Guinu tang Dios. Pi-

Hosted by Google

gunamgunaman yu sa qñg quecong sarili manga pibalacbalacan ing sadsad nang casantusan niting maulang Señora,t, ngening austa yu nang mayap ita, carin yu aquilalang matalastas ing pamandiri nang maragul qñg caladua yu, iñang mimusingan ya qñg dungis ning casalanan. Mingat co sa, anac cung caluguran, ing mie cong malinis arapan na niting cauagasuagasan á Vírgen: pagcapilitan yu sang dagdagan ing calinauan ning caladua yu ulining pamandayu yu qñg casalanan, at qñg anti canitang cauagasan acatulan na cong masaquit ning Guinutang Dios; at mung nuanti ing pamitutula na quecayu ning Guinu tang Dios, anti naman mo carin ing pangalabul na ning mal nang graciang icabanal ning caladdua yu,t, icaragdag na layun ning pamalsinta na quecayu.

Bapu Mariang Indung pupus malagu ampon malinis qñg nanumang dinat ning casalanan á mana, ning aliua cayang casalanan, caluguran nang é calaru ning Guinung Dios ampon ing bucud mung sariling é meua qñg casalanan á mana mi cang Ibpa ming y Adan, pupudian da cang nuan caring sablang caladua ampon dapat nang pinili ning Dios, manga mitutula queng masaquit caniting bucud sariling calam á pepanabang na queca ning Ibpang alanangga anting Anac nang caluguran, ning Dios Anac anting Indu nang palsintan, ning Dios Espíritu Santo anting Esposa nang pacamalan: ibie mu sa quecami ing aingat mi ing quequeng caladdua qñg calinisan ampon cayalang casalanan, cabang macasaut que quequeting yatu, ba ming apaquiabutan ing pamanaquit manga pamamuri qñg Dios datang qñg alanangga carin banua: Yanasa.

Hosted by Google

MATER AMABILIS,

ORA PRO NOBIS.

Caring anggang pamansag á macayagyag ampon macaguising qñg pamalsinta, ala metung man á lalu sang matibe ampon mayumu, antimo ing pamansag ning Indu. Canitang pamansag á ita daramdaman na ning pusu tamu ing anti quetang macatula ampon mayupayang ainĝan, qñg é ta sucat paquisalangsanĝan, nung é ta naman labanan ing caburian tang tune. Ing mismung panĝatauo tamu pipilitan na cata,t, bala mu é na panayan ing caburian tamu, ba tang malsinta caring quecatang indu. Qñg anti quetang aptas ampon silung lalung matalic ampon matibe, á mayayaquit queting yatu telaga na cata uaring tinali ning Guinu tang Dios, ba tang malsintang tapat qñg casantusantusan á Vírgen María. Ulining macapagmulala nang catatagan ning cayapan nang é munanu ilaning alang casindagul á pamacalulu na, pemayapan na qñg ing mismung Indu na millari nemang Indu tamu, bantin upayang ding anggang pecaanac na ning Dios qñg mal á gracia na mallari na nomang anac ning casantusantusan á Vírgen María.

Ing yumu ning capalsintan ampon ing miayaliuang calambisan, á acaquit tamu qñg metung á indu ampon caring anac á malating macacaul qñg batal na; ing

caligaligan dang maragul cabang macauani la; itang tula rang pupulaing sasagana quea, iñang abatiauan deng marayu ya pa sa; itang auing dang pasapnu ampon pasaclulu caring tacde nang indu ra, uling ᷑ung é ma carin, é la macaquit tula ampon capainauan; itang queganagana tanda ya uaring masala ning capalsintan, á tipuc na ning pangatauo qñg pusu rang malambut, ba rong luguran ding indu ra; caustan namang matalastas ning catungculan tang malsinta caring quecatang indu; pablasang pacaganapan na ning mismung pangatauo tamu itang capalsintan á sucat magculang qñg quecatang pusu ulina ning cayalan tang balu, bunga na ning cayanacan tamu. At nun anti na queta casapsap ing lugud á utang ta caring indung menganac quecatamu, ¿nu naman caya anti ing catungculan tang malsinta maiguit lalu canitang matas á Señora, á millari na catang anac ulina ning lugud na quecata ning Guinu tang Dios?

Y María, biniñagan, Indu ta yang calugudluguran, anti ing yaus na queca ning Santa Iglesia: *Mater amabilis*, sangcang uling ing talaga cung panaral quecayu qñg aldo ngeni, ya pin ing é munanung pamalsinta na quecatamu, ba tang austang atuyag ing maragul á pamalsintang sucat tang yablas quea, anti ing nasa cung pagsulit ngening bibilang cung macanuan quecayu,t, canacu naman; nun biayan ta,t, dagdagan ing capalsintan tamu caniting calugudluguran á Indu, lalu,t, lalu na qñg pamañangi qñg gracia ning mal nang Esposo, ing Dios Espíritu Santo at ba ta pin nabangnan ngata ya pin pudian qñg amanu ning Angel: *Bapu María.*

Hosted by Google

Masampat nanda ing pamañaus dang Indu cang María ding malsinta quea,t, bala mu é re balung ausan at panalanginan qñg aliuang laguiu, manga é re sasauan tutunggayan parating Indu, uling qñg catutuan Indu ta yang calugudluguran, ali qñg catauan ta,t, laman, nun é qñg caladua ta,t, canuanan. Iñang ing casalanan á mana leco na caring caladua tamu ing gracia ning Dios, leco na naman carela ing bie rang masampat. Qñg ulinita, ulining pacacalulung lusuc dang cabilian á camatayan ding caladua tamu tinipa ya y Jesus á Guinung Mengabus, quipnuan pacalulu at lugud, talagang misubli quecatamu caniting bie tang milaco, qñg camatayan na qñg Cruz, anti mo ing pigsulit na: *veni ut vitam habeant, et abundantius habeant.* Ing cabaldugan na nita anti queni: dininan na catang Jesucristo qñg pamanipa na queti sulip bie dacal á dacal, uling anti ing sasabian da ding Doctores á mangabiasa, lalung dacal ing banding pigcalam na quecatamu ning Guinu tang Jesucristo qñg pamangabus na, maiguit canitang capangganiayan at casiran, á pepasari na quecatang Adan qñg pamicasala na. Eata qñg pamisut nang Jesucristo quecatamu cang Ibpa na, millari reng Ibpa ding caladua tamu, anti ing inula na ning Profeta Isayas: *Pater futuri sæculi, Princeps pacis.* At nung y Jesus millari reng Ibpa ding caladua tamu, y María yang Indu ra naman, uling qñg pamamie na quecata cang Jesus, dininan na catang bie qñg catutuan, at saca qñg pamiraun na carin qñg bunduc Calvario qñg bie ning Anac nang cacamalcamalan, ulining pangacabus ta qñg sala penganac na cata queta qñg bie ning gracia ning Dios.

Hosted by Google

Qñg aduang capanaunan y María Santísima millari reng Indu ding caladua tamu, anti ing tuturu ra ding Santos Padres: muna iñang mengatuliran yang milamnan qñg Anac ning Dios, ngánang San Alberto Magno, at lalung masala ing pigsulit nang San Bernardino de Sena, qñg iñang agpang qñg pamalita ning Arcangel binie na ning casantusantusan á Vírgen ing capaintulutan, á ilingan na,t, panayan ning Anac ning Dios, ba yang mallaring Anac na, inauad na queta qñg Dios qñg mabie á capagnasan ing pangacabus ta qñg casalanan; at qñg lalung maragul á calingapan pigmasaquit na,t, piñangi á ibat na queta dela na cata uari qñg pusu na, antimong malugud á Indu. Ing caduang capanaunan á pamibait na uaring María quecatamu qñg gracia ning Dios, merapat iñang carin qñg bunduc Calvario dinaun na qñg alananggang Ibpa quipnuan lungcut á pusu, ing bie ning Anac nang palsintan ulining pangacabus ta qñg casalanan. Ulinita patutuan nang Ibpa cung San Agustin, qñg anti ning y nuan á Vírgen sinap ya queta qñg lugud na, ban ding tauo mibait la sa qñg bie ning gracia, millari neman Indu ra ding caladua tamu, itáng catauan na ning buntuc tang y Jesucristo. Iti pepauaga na ning mismung Guinu, iñang bayu ya mate qñg Cruz, qñg pamanlalaue na cang Indu na,t, qñg discipulu nang y San Juan, á macarungut canita carin: minuna ngana cang María: mapiang babay, nio ing anac mu: *mulier, ecce filius tuus:* anti na mong sinabi: anio queni ing tauo, á ulining daun á, daraptan mu qñg bie cu, ulining pangacabus na qñg casalanan, mibait ne qñg gracia ning Dios. Saca ne belicdan ing discipulu na,t, ngana quea: nio Indu mo: *ecce ma-*

ter tua. Caniting amanu, nganang San Bernardino de Sena, millari ya queta y María Indu, ali mu cang San Juan, nun é pa naman caring sablang tauo, ulining lugud na carelangan: é casi masala,t, matalastas qñg anac na cata ning casantusantusan á Vírgen María.

At nun ing casantusantusan á Vírgen María bitasa ta yang Indu, sucat tang talaruan ing macapagmulala nang lugud á maragul quecatamu. Ing lugud da ding indu caring anac da mapilit á tutu, at iti yang sangcan, antimo ing sasabian nang Santo Tomás de Aquino, nung baquet qñg utus ning Guinu tang Dios macapanabilin caring anac ing luguran do,t, igalang ding pengari ra; dapot alang utus á masalese qñg ding pengari luguran do ding anac da; uling ing lugud caring sariling anac binie na ning mismung pangatauo, at mangga na ding lalung ganid é ra arapat ing é ro pin luguran ding anac da, anti ing amanu nang San Anselmo. Talastasan ta pin mayap ing lugud na quecatamu niting cacayapcayapan ampon calugudluguran á Indu: muna; ing casantusantusan á Vírgen María macalusuc yang dili lugud qñg Guinu tang Dios; at anti ning mausta qñg metung mung utus ing sinta ta qñg Dios at ing lugud qñg para tang tauo, anti ing amanu nang San Juan Evangelista: *hoc mandatum habemus, ut qui diligit Deum, diligat et fratrem suum;* eata ulining macaiguit ya y María caring sablang Santos ampon Angeles qñg pamalsinta na qñg Dios, macaiguit neman á lugud quecatamu. Macayaliua caniti, caluguran na catang é munanu nindu tang Santa María, uling quea na cata penabilin ning Anac nang palsintan qñg horas ning camatayan na; at icayu pangabaluan yung bitasa qñg ing catataulian á pana-

Hosted by Google

bilin da ding mamamate, mipacalaman yang miamas-amas, at masulit yang macalinguan. Subali caniti, ca-luguran na catang é munanung María uling pigcaca-saquitan na catang bina; at piugalian pin qñg ding indu palalu rong pacamalan detang anac dang que-palasa ra,t, pigcasaquitan, ba rong abie. Itamu pin ding anac nang María, á qñg ba na catang apana-bangnan qñg bie ning gracia ning Dios, pibatan na ing dinaun nang sinut qñg camatayan ing palsintan nang bie ning Anac nang caluguran.

Nun ulining lugud na ning Ibpang alanangga ca-ring tauo binie ne ing Anac na uli ra, anti ing ma-babasa qñg mal á sulat: *sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum Unigenitum daret;* macanian naman, nganang San Buenaventura, sucat asabi cang María qñg ya binie ne ing Anac na uli tamu: *sic María dilexit mundum, ut Filium suum Unigenitum daret.* At ¿capilan ne binie María ing Anac nang mal uli tamu? binie na uli tamu, muna iñang dinan neng capain-tulutan pailasa,t, 'paimate: binie ne uli tamu, iñang qñg caculangan da ding aliua, ulining mua ra,t, tacut caya, sucat na sang apanlualu ya mung sarili ing bie ning Anac na arap ning Ucum; at sucat tang mani-uala qñg ing amanu na niting Indung capantaspan-tasan minamatuliran sa arap na muman Pilatos, qñg ban é ne sa atulan ing Anac nang mal á aquilala na,t, bilalag alang bacas casalanan; dapot é minulad cata-ya man y María qñg pamanlualu qñg Anac na, ban é na sa sabatan ing camatayan nang pigmulan na ning pangacabus ta qñg casalanan: qñg catataulian binie neng María quecatamu ing Anac nang mal ma-calilibu bilang, canitang atlung horas á dinungut ya

qñg camatayan na, uling queta ala yang daraptan, nun é ing idaraun nang quipnuan pallasa,t, é munanung lugud quecatamu ing bie ning Anac na.

Dimdam yu nang matalastas, capatad cung cristianos, ing macapagmulalang lugud na quecatamu nindu tang Santa María: at ¿nanu pin sucat tang ayablas ngẽni ulining pamigaganaca tamu qñg é munanung lugud na, nun é ing palsintan ta yang mayap, ing panggaddian ta yang quipnuan capanaligan ampon alimbauanan ta yang miamasamas? Iti yang masampat á capigaganacan quea; uling nung luguran na catang María, anti ing ibat yu nang dimdam, capilitan pin mo ing palsintan ta neman laus qñg pusu tamu, ba tang macayablas dit muman qñg é munanung lugud na quecatamu. Nun matulid-ing palsintan ta la ding darapat mayap quecatamu, ¿ya pa casing é ta matulid palsintan iting Indung cacamalcamalan, á ulining lugud nang matactac quecatang pacacalulung palpicasala, binie ne qñg camatayan ing Anac nang pacamalan, ba na catang atbusan qñg casalanan? Matampa mu naman ing pangãddian ta yang quipnuan capanaligan iting malugud á Indu, ampon ing pulayan ta yang pagampunan qñg anggang catagcuan, ba tang pauaga qñg ulining maragul á cayupayan á binie na quea ning Dios, sucat na catang icabus qñg sablang marauac. At ¿caninu la pin mayap payampun ding anac á magcacasaquit, nun é mu caniting Indu ning Mengabus, á ulining pamaglunus nang é munanu caring palpicasala sinap ya qñg lugud na, ba lang mibait qñg gracia ning Guinu tang Dios? Layun queta, caministilan qñg ba tang mallaring anac nang tune ning casantusantusan á Vírgen María, ing tumulad ta

sa,t, malimbaua qñg cabanalan na; pablasang catuliran ning anac ing malimbaua ya sa cang indu na, nun bisa yang numabang qñg calam na,t, nun itamu palsintan ta yang mayap iting casantusantusan á Indu, nun pangaddian ta yang quipnuan capanaligan ampon alimbauanan ta yang miamasamas, balicdan na catang panabangnan antimong anac ning lugud na. Indu ta yang calugudluguran y María: eata nun bisa tang macaquit gracia, nganang San Bernardo, carin ta panintunan qñg paralan nang María.

Bapu Maríang Indu ming casantusantusan ampon quipnuan lugud, anique macasiclaud manaya qñg lugud mu,t, pacalalu, bistat palpicasala cami, dapot balu ming matalastas qñg ica ing pagsacdalan da ding palpicasala, ica ing mapagampun caring cristianos. Bapu malugud ampon mayupayang Indu, luguran mu queng casisian á matactac qñg casalanan mi, luguran mu queng graciang icaparati qñg dapat á mayap; luguran mu queng sicanang maniaul qñg sablang tucsu qñg horás ning camatayan mi, ba ming acatuliran ing muri,t, pasalamat queca quean banua: Yanasa.

Hosted by Google

MATER ADMIRABILIS,

ORA PRO NOBIS.

Macapagmulala yang tutu itaninang dutung, á pepaquit nang pepalaue ning Guinu tang Dios quetang aring Nabucodonosor qñg pamaninap na misan. Aguiaman é ta matulid paniualan ing bungang tudtud, dapot nun ibat qñg Guinu tang Dios, á papaninap nang paquit qñg lub tamu, ba na catang aralan qñg nanumang mayap, é ta matulid gauan mistula. Ibat pin qñg Guinu tang Dios ing pamaninap na nitang ari, iña casi macapálaman qñg sulat nang mal. Ing pamanaquit na qñg queang pamaninap quetaninang dutung á ita, tutung sucat pagmulalan, nanuta qñg ing catas na sucdul ya banua, itaninang malabung nang sanga yayabtangan nang lililungan ing mabilug á sicluban, carin langan canu sasalilung magampun maniale ding sablang ayup queti qñg yatu.

At ¿ninu cayang alimbauanan nang palarauan ning anti queta catas, ning anti queta sampat, ning anti queta capagmumulalan á dutung, nun é ing casantusantusan á Vírgen á Indu ning Dios? Macapagmumulala ya pin ulina ning degulan na,t, catasan ning queang cabanalan, á macalalu qñg caring sablang Santos ampon Angeles á macasaut banua; macapagmumulala ya pin ulina ning pangasilad ning queang

Hosted by Google

pamamacalulung macalaganap caring sablang pacacalulung palpicasala; macapagmumulala ya pin ulining bulung á casantingsantiĝan ning gracia na,t, calam; macapagmumulala ya pin ali mu ulina ning bunĝa ning atian nang calinislinisan, nun é pa naman ulina ning bunĝa ning pamaniapat á mayap, á paquiabutan na ning queang pamagpatulun, ampon nanabangnan da ding anggang bisang payampun caniting macapagmumulalang Señora; yananĝan, macapagmumulala ya pin ulining cayupayan nang lalat alang uacas; ampat ing sablang dapat ning Guinu tang Dios, queti man qñg yatu,t, carin man banua, alang é susucung mamintu quea. Qñg caburian na mapda ing siri ning api, ing danum á mamagus pauian na ing salusu na, ing anĝin titiup yang panepane, mamunĝa ya ing gabun, cacayap la ding salunan at ding mete man susubli lang mie. ¡Nanu nan dang capagtinĝanĝasan á bunĝa ning cayupayan nang macapagmulala!

Lauan yu queni, biniñagan, ing talaga cung panaral quecayu qñg aldo nĝeni, ing degulan na,t, catasan á alang casimpara ning casantusantusan á Indu ning Guinu tang Jesucristong lerauan na uaring penalimbaua nitang matas á dutung, á iquit na qñg pamaninap na ning mesabing aring y Nabucodonosor, ba yung abalung matalastas nun nuanti catulirán ing pamaniaus na nindu tang Santa Iglesia cang María qñg pamansag á Indung macapagmulala: *Mater admirabilis*. Saupan yu cu pa sang mauad qñg aslag ning gracia ning Dios, ulining pamamilatan na niting macapagmulalang Indung pudian ta nĝeni qñg amanu ning Angel: *Bapu María*.

Raquialimbaua no ning mal á sulat ning Dios ding tauong banal caring dutung á pacatubu qñg pangpang ning ilug, calalabung da pin itang danum ampon mabasang carinan da: dutung la pin sang malabung á pacatanam qñg Santa Iglesia, at tutugtugan nang palabunğan ning gracia ning Dios, ampon ing daya nang Jesucristong mamunğa pin miayaliuang cabanalan: dapot y nuan á Vírgen María dutung ya uaring mitas dili libutad da, pablasang ibat pin queti sulip mamangga ya banua ing catas na; ing labung na é maritacditac; ing calapad na pin ning queang sanğa manacap manlilung qñg mabilug á yatu. Mamunğa la pin miayaliuang bunğa ding aliuang dutung: ing metung sadsad ya cababa lub ampon uagas ya capanitian qñg marinat; ing metung melapupuri ya qñg pamagpenitencia,t, pamibatbat; ing metung melasasabi ya qñg pamibabata, lugud ampon pacalulu qñg para nang tauo; dapot ininang dutung á ini, ing Vírgen María pin, é manunggalnunggal, é pilanpilan ing queang bunğa, uling ing queang cabanalan sadsad ya pamamunğa qñg sablang lupang cabanalan.

Matulid pin masaquit á bina ing pamaniaus na ning Santa Iglesia cang María qñg pamansag á Indung macapagmulala: *Mater admirabilis*, uling qñg catutuan á tutu ing anggang mayayaquit caniting casantusantusan á Vírgen pauanğan casulucan á malalam, pauanğan casulucan á é pataruc. Ing panğagli nang alang bacas man casalanan é paucul; ing calinislisan na panğadalaga é pauaga; ing queraclan ning calam á mecapanagaula quea é pabatas; ing catas at cayubuan ning pangaindu na qñg Dios é paulat; at layun queta,

Hosted by Google

anti ing amanu nang San Amadeo, ing lasa ning pusu nang María siping ning Cruz é paisip ampon é pasalese. Y nuan á San Bernardino de Sena patutuan na naman qñg alang cabiasnan, caring tauo man, caring Angeles man, á sucat macaisip ampon macasalese capilan man qñg lasang delanan nang María, ampon qñg y Jesucristo yang dili nang macaisip canita; at anti qñg Indu na yang dili nang mecaucul, anti ing aguiu na ning caisipan ning tauo, qñg pamailasa na ning Anac na, yang dili nang mecaisip ampon mecaquilala qñg degulan na ning casaquitan nang Indu na.

Nun bulebulayan ta ya pin, biniñagan, aguiang salimpapu muman, iting capagmulalang mala ning gracia, iting masampat á tangca ning alananggang cabiasnan ning Dios, mipatinĝangas tang malsinta quea, pamanaquit ta qñg limang, capantasan ampon ganaca na: ing pusu ta naman é ya sumalang tumula,t, mayaguiag qñg sicanan niting mabagsic á batubalaning cauiliuili ra ding anggang pusu qñg lalung dalise ampon mataimtim á sinta. Uling y María malinang ya,t, macaligaya, antimo ing masayang panaun: ing canuan nang maputi ampon malapad, antimo ing miambunan á tunĝatung ning bunduc Carmelo, pauaga na ing degulan ampon talas ning queang isip; ding mata nang mayumu ampon masaya, antimo ding qñg patipati, patuyag da ing datna na,t, calinisan; ing asbuc nang macapatiman, antimo ing masiglang aldo, pabatas na ing queang cayumuan; ing pangisnaua nang dalise, antimo ing angin á panepane qñg abac, patutuan na ing calinisan ning caladua na; ing sablang añiu nang caugalian, dapot cagalanggalang,

Hosted by Google

patangal na qñg Anac de ding mayupayang ari qñg tribu nang Judá.

Mipnuca qñg gracia, ngana quea ning Arcángel San Gabriel; nanuta qñg ing casantusan, ing calinisan ampon ing cabanalan ning Vírgen María macalalung é asabi qñg casantusan at calinisan manga cabanalan ding sablang Angeles ampon Santos: ing lugud na,t, pamagcalam quea ning Guinu tang Dios macaiguit masaquit qñg anggang lugud na,t, pamagcalam carelananggan; nananta qñg nanumang casalanan, maintac man, ita mang casalanan á mana tangan cang Adan, alang buri ning Dios dinicat milapit man quea; pepasubalian neng dili caring sablang tauo queti qñg yatu; bucud neng quipnuan qñg calam na caring sablang Angeles ampon Santos: ing Guinung Dios casi ing atiu quea, ya casing bunga na nitang dutung á é munanu catas, masampat manga malabung, y Jesucristong Anac nang Dios, Dios pin tutu: ¿capilan é no carin aquit nitang aring sasalilung maniale ding sablang ayup queti qñg yatu?

At ¿buri yu ngening mapsang mayap, buri yung aquit mituntun mibalaus ing pilubluban yung mayap? Ayo queti co salilung magantun qñg lilung na nining dutung. ¿Buri yung é maruluc qñg capalian nang marauac ning casbu yung lub? Ayo queti co magantun qñg lilung na nining dutung. ¿Buri yung é matampus qñg api ning calibian? Ayo queti co magcanlung qñg lilung na nining dutung. ¿Buri yung é mirasnan qñg uran ning casaquitan, buri yung é mituran qñg alti ning mua ning Dios? Ayo queti co pasipulaing salilung qñg lilung nang macasngo nining dutung. Nanumang daraptan yu, nanumang gagalauan

Hosted by Google

yu, nanumang talaga yung isese queninang bie qñg catauan, magantun co pa sa quisap muman horas qñg lilung na nining dutung; sumalud ya pa sa ing caladua yu qñg ambun nang tutulu, qñg gracia na pin at lugud á icatuntun na sa ning anggang pilublubán yu, ning anggang pamangamanu yu, ning anggang dapat yu: ya na sang acaguisingan yu, ya na sang acatudturan yu ing salilung co pang magantun saguli qñg lilung na nining dutung, ing pasaup co pang palugud ditac muman horas, carin muman qñg lub yu, qñg Vírgen María; ya na sang pagmulan na ning sablang dapat yu, ya na sang cauacasan na.

Carin co pin manintun tula, nung malungcut cayu; carin co manintun canauan, nun mascup cong malilipit; carin co manintun dimla, nun mipalasa co qñg marauac á pali; carin co manintun pali, nun marimla co qñg casuyuan qñg Dios; carin có manintun capibabatan, nung talacasbu cong lub; carin co manintun lugud qñg para yung tauo, nun maquicacamua cayu; carin co manintun icapangisnaua ning lub yu, nun cababayatnan co qñg bayat ning queraclan ning casalanan yu; carin co manintun casisian, nun migani cong magconfesar, ba cong macaquit capatauaran qñg casalanan yu; carin co pin parating macasalilung, nu co man carin at nanuman ing daraptan yu; tutung tutu qñg é sumalang sungo co lub. E co tumacut caualan lugud; alang é mipaguiu qñg lilung na nining dutung á mebiglang malapad manga maliualas á pangasilad á sanga: nun uari qñg payung, tatacpan nangang lililungan ing mabilug á sicluban; macapanialale la carin ding sablang ayup queti qñg yatu; ala pin é maquiurungan quetang lilung á ita caring sablang tauo.

Hosted by Google

Lumapit tañgan pin, biniñagan, cang María: nung banal tamu, ipaquit na rin qñg Guinu tang Dios ing quecatang catuliran: nun macasalan tamu, iraun na naman qñg Guinu tang Dios ing catuliran na, ba na catang ampunan: nun magun banal tamu, pacaganapan na qñg pamamacalulu na ing quecatang caculañgan, ampat ing cayapan na lub María tutu yang macapagmulala,t, alang é na lalagapanan carin man banua,t, queti man qñg yatu. Nanuta qñg nun mialimbaua ya canitang dutung, á iquit na quetang misan ning aring Nabucodenosor qñg pamaninap na, iña macanian ita, ba tang abalung mausta qñg ing cayapan na lub María sucdul ya banua,t, macalaganap queting meto sicluban; sucdul ya banua, ba nang tanggapan ing calam á ibat qñg Dios, ampon macapasilad ya queting yatu, ba nang palabul piracayan caring tauo. ¡Calulu la pin ding ayup á é queti payampun maniale, calulu la pin ding tauong é queti salilung qñg lilung na niting dutung!

Iñapin, biniñagan, queti co sa magsalilung quening dutung á ini, nung lumacad cayu, nun maquisabi cayu, nun matudtud cayu, nun miguising cayu, nun sasarul cayu, nun nanu paman dapat ing daraptan yu ba cong mituluanan qñg ambun nang macaligaya, ba cong mipainaua qñg pali ning casaquitan, ba cong mangaintulid mañgan qñg bunga nang cayumuyumuan queti sulip, ulining pamalsinta yu,t, pamagsalbat quea, anggang é ye apañgan qñg cabsing é mapupus á cabsi,t, caligayan carin banua. Mebiglang dacal ining tucsu queting yatu; mebiglang dacal ining cainan ning lub ta qñg mayap: ayo ¿nanu cayang daptan? ¿tin casing aliuang remedio, nun é ing salilung tang parati quening

dutung, qñg bunga na pin nining dutung, qñg bunga na pin cacamalcamalan ning atian nang mapalad, y Jesucristong Anac nang Dios á tutu ampon tauo naman tutu? Itang bunga nang ita yang icabating na ning casalanan tamu; yang icapallari tang banal ampon tuntun qñg asal á mayap; yang icasican ning lub tang lumaban quening catamaran ning catauan tang marauac qñg sablang dapat á mayap; yang icapali ning lub ta quening dimla nang maragul qñg casuyuan qñg Dios ampon pangaburi ta quea; yang icalumac ning caibugnan nang marauac nining catauan tamu; yang icacatubu na qñg lub ta,t, pusu ning sablang pamiisip, pamilubluban ampon pamalsintang mayap: nun uari qñg ambun á mananabung tutulu, tutulungan ibat quening dutung á ini, qñg Vírgen María pin, ing bunga na, y Jesucristong bungang cacamalcamalan, ing sablang icacayap tamu.

Bapu María, aslagan mu pu ing isip mi, busngian mu ing asbuc mi,t, galasgasan me ing dila mi. bantin upayang acaguiuan mi sang iralit ipanaral ing capurian mu, lalu,t. lalu na ing pamansag á maulaga ning Indung macapagmulalang quimtan mu ulining degulan na t, catasan ning é munanung cabanalan mung macalalung é palac qñg caring sablang Santos ampon Angeles á macasaut banua. Ba pagmalang alang cayarlayan, ba carinan ning tula, ba sadsaran ning casngauan, ba sibul ning gracia, ba mapamilatan qñg Dios ampon caring tauo, pupudian da ca qñg mabilug ming pusu, at caniting pamamuri mi queca bisa que sang mandatila angga qñg capupusan ning bie mi, ba ming paquiabutan canita ing pamamuri ampon pamalsinta queca datang qñg alanangga qñg cayarian banua: Yanasa.

Hosted by Google

MATER CREATORIS,

ORA PRO NOBIS.

Alang bague á lacuas maragul qñg mata ning caisipan tamu, ampon lusuc á macapatiñgañgas qñg quecatang cabiasnan, antimo ing pamañgaua na ning Guinu tang Dios qñg sablang nanu: iting casulucan, á alang aliuang maquibalu, nun é mu ya, macalalung é palac qñg anggang pamiuculucul na ning cabiasnan da ding sablang tauo; nanuta qñg ing Guinu tang Dios, á anti ya queta caragul qñg miayaliuang bague á sucat tang isipan diquil quea, mipasiag ya quecatamung sadsad á cayupayan, nung sucat cung sabian macanian, qñg pamansag á Meñgaua qñg sablang nanu; at Indu tang Santa Iglesiang maquibalung matalastas caniting catutuan, iñang buri nong itas ding caladua tamu qñg pamiucul á lalung matas, á sucat tang ayabut diquil qñg casantusantusan á Vírgen María, papayaus na neman quecatamu qñg pamansag á Indu ning Meñgaua qñg sablang nanu: *Mater Creatoris.*

Qñg catutuan, biniñagan, ing Meñgaua caring sablang tauo millari ya pin tauo qñg calinislinisan á atian nang María, cabud á pañgaras na ning panaun á telaga na ning cabiasnan nang alanangga; ali uling ing quecang pañgadios meuman ya sa qñg pañgallari nang tauo, nun é uling pequilangcap na canita qñg queang pa-

nğadios ing panğatauo tamu, ba na catang inatbus qñg casalanan ampon qñg cayupayan ning demonio. Antimo uari ing Guinu tang Dios, iñang buri neng gueua y Adan, é ne gueuang tauo paulina ning pamiagum na ning lalaqui qñg babay, nun é gueua neng tauo qñg cayupayan nang alan anti ibat mu qñg burac; macanian neman ing Anac ning Dios, iñang telaga yang millaring tauo qñg atian na ning casantusantusan á Vírgen Maríang é dapat lalaqui; at nung macananu ing pamaglalang na ning Menğaua qñg sablang nanu qñg catauan nang Adan qñg atian na uari ning labuad, anti naman mo carin ing panğallari nang tauo ning Guinu tang Jesucristo qñg atian nang malinis ning cacasantusantusan á Vírgen María.

Sasabian na naman ning Apostol San Pablo qñg y Jesucristo sasapnuan nanğang inğatan ing sablasabla qñg cayupayan ning amanu na: *portansque omnia verbo virtutis suæ.* Anti qñg cametung na ya mu panğadios ning Dios Ibpa ila ning Dios Espíritu Santo, miglalang ya qñg sablang nanu,t, ing sablasabla panibalan nanğan ampon inğatan; iñapin anti qñg Anac neng tutung María, maustang mayayaquit qñg ing casantusantusan á Vírgen Indu ne pin ning Menğaua qñg sablang nanu. Ya pin ita, biniñagan, ing meapan cung panaral quecayu qñg aldo nğeni, ba yung abalung mausta ing maragul nang cayupayan ning casantusantusan á Vírgen María, anti yang Indu ning Menğaua qñg sablang nanu, ampon ing dacal á sucat tang ipasalamat quea, uling igugugul na nğeni ing mabilug nang cayupayan qñg pamanlualu na quecatamu. Yaduan ta pa mu ing saup ning gracia ning Dios qñg sadiang panalanğin: ***Bapu María.***

Hosted by Google

Ing babaing quebaitan na ning ninumang tauo mipalaguiuan yang tutung indu na, ulining pamamie na quea quetang catauan á caministilan na qñg pañgallari nang tauo. Queti manibatan qñg ing casantusantusan á Vírgen Maríang minie quetang catauan, á caministilan na qñg pañgallari nang tauo ning Anac ning Dios, catuliran yang tutung mipalaguiuan Indu ning Anac ning Dios. Qñg ba yang mipalaguiuan indu ing ninumang babay, é bala nung macananu caya sa ing pañgalalang ning catauan, á babie na uari qñg pañgallari nang tauo ning anac na. Ecasi nun atin bisang sumabi qñg ing casantusantusan á Vírgen María é ya mañgatuliran mipalaguiuan Indu ning Dios, uling ing pañgadios na ning Guinu tang Jesucristo é megaua quea, nun é mu ing pañgatauo nang mal, catutuan á tutu é na balu ing sasabian na. Iña tauo ya ing ninuman pauli na ning caladdua na,t, catauan; at mipalaguiuan yang tauo ulining caladdua na lalu pa qñg ulining queang catauan: ayo nun macananu yang mipalaguiuan indu ra ding anac na ing ninumang babaing mañganac carela, anti qñg quea la matacmus ding catauan da; anti naman mo carin ing canuanuanan á Vírgen María catuliran yang tutung mipalaguiuan Indu ning Dios, uling quea ya metacmus ing pañgatauong pequilangcap nang paquiagum qñg queang pañgadios ning Anac ning Dios, á Dios mu naman tutu.

¿E ta caya acaquit matalastas, biniñagan, qñg ing pamansag á Indu ning Meñgaua qñg sablang nanu é uari manayun, nung miabie ya sa qñg

quenumang babay? ¿macapallari ya casi ing batis qñg sibul, ó ing dapat cayang nanuman qñg dinapat quea? ¿Ninu uaring macaramdam qñg anti quetang pagmumulalan? Qñg catutuan, anac cung caluguran, nung qñg Guinu tang Jesucristo ala sa nun é mu ing queang pangadios, ing mesabing pamansag é sucat miabie qñg casantusantusan á Vírgen María; uling anti qñg ala yang pigmulan ibat pa qñg alang ibat ing queang pangadios, ala mu naman aliuang ibatan na,t, ulian, nun é mu yang dili na. Dapot anti qñg ing Anac ning Dios millari yang tauo, ing casantusantusan á Vírgen María, ulining metung á pagmalang alang caddua, millari yang Indu ning Anac ning Dios. Ding atlung Personas ning cagalanggalang á Trinidad mengaua la qñg sablang nanu ulining caburian nang é mauman ning carelang camemetungan á pangadios: ulina nita ing Anac ning Dios mengaua neman qñg sablang nanu, anti mo ing Dios Ibpa ampon ing Dios Espíritu Santo; at lauan yu queni ing catuliran á tutu ning pamansag á Indu ning Mengaua qñg sablang nanu, á babie tang ipupuri qñg casantusantusan á Vírgen María: *Mater Creatoris*.

Layun queta, nun é ta sucat micacunu qñg ing tauo paulining casalanan mumuli ya uari qñg ala, anti ing patutuan na ning Aring David caibat ning pamicasala na: minuli cu qñg ala,t, é cu pala balu, ngana: *ad nihilum redactas sum, et nescivi,* ¿ninung manglap patutu qñg ing Guinu tang Jesucristo gueua na catang pasibayu, iñang inatbus na cata qñg cacamalcamalan á daya na, ampat paulina ning queang pangamate sinubli ta ibat qñg camatayan ning caladua qñg bie

Hosted by Google

á alananga, nananta qñg anti ing sasabian na ning Apostol San Pablo, ing balang metung at metung caring biniñagan mibayu ya uaring aliuang Jesucristo? Nun anti casi carin, ¿atin cayang tumacut maus cang María qñg pamansag á Indu ning Mengaua qñg sablang nanu? Dapot ¿nanung sangcan at pepayubuan ne ning Mengaua qñg sablang nanu y María qñg anti queta dagul á damla ampon ligaya? Pauli tangan pin: iñang mibait ya y Jesucristo queting yatu qñg Vírgen María, binayu na catangan qñg pamibayung lusuc macapagmala nun misan, qñg canitang gueua na catamu. Quetang camumulan mengamanu ya mu ing Guinu tang Dios, at ing sablasabla melalang ngan: *ipse dixit, et facta sunt;* uling ¿ninu caya sang mecalaban qñg cayupayan nang alanangga ning amanu na? Dapot qñg macapagmulalang dapat ning graciang miabie quecatamu ulinang Jesucristo, paintulutan na rin ning Guinutang Dios ing pamanlaban na pangacay ning quecatang sariling capilubluban, ba tang mangaintulid qñg mal nang casaupan, nun yang paquiungquitan tang pamintuan ing queang utus; at qñg ulina nita sucat tang sabian qñg ing pangabayu ta qñg bie ning gracia, macabulad milalu qñg pamangaua na quecatamu ning Guinu tang Dios. Ya pin ita, nun misan, ing pabatas na quecata ning Apostol San Pablo, iñang ba nang salesayan ing pangabayu na ning tauong macasalanan paulining gracia ning queang pangabiñag, yang sasabian na ing mallari yang tauong bayu: amanu na pin ning mesabing Apostol caring tauo Corinto: nung ninung macasaut qñg Guinu tang Jesucristo, tauo ya uaring bayu, ngana: *nova creatura.*

Hosted by Google

Ba biniñagan, nun itamu é ta binang balung pasalamatan ing macapagmulalang dapat ning cayupayan nang alanangga ning Guinu tang Dios, qñg pamibayu na quecatamu, iña macanian ita uling é ta balung matalastas ing alaga ning graciang macabanal caring caladua tamu.

Aliua pa queta, anti qñg é ta sadiang lalauan ing quetauan tamu, nun é mu iñang ibat neng mibayu qñg bie ning gracia qñg quecatang pangabiñag, é ta binang ayabut alagan ing anti quetang dapat á mayap, uling é ta mecasubuc nung nanu caya ing mie ampon dagul lalam ning pangangasaman á pangasacup qñg casalanan á manang alang panulu,t, alá mu naman graciang ibat qñg Dios á sumaup quecatamu. Balu ra palang matalastas ita ding é biniñagan qñg panaun á minunang mibalic á lub qñg Guinu tang Jesucristo, iñang sasabian na carela ning Apostol San Pablo, ibat na nong pepabaluan qñg bungang macamuramurang pupulan da sa, canitang macasaut la pa qñg caralumduman ning quetauan dang macasacup qñg casalanan á mana: lauan yu queni, ngana pin carela ning mesabing Apostol, nung nanu ing cayasalan yu iñang é co pa biniñagan; dapot ngeni meuas cayu, mebanal cayu manga mitapucanan gracia qñg cayupayan ning laguiu ning Guinu tang Jesucristo: *sed justificati estis in nomine Domini nostri Jesuchristi.* Pigunamgunaman ta sa, anac cung caluguran, nung nanu caya ing cayasalan ta ngeni, nung é ta pa sa mebiñag, ampon nung ala pa sa quecatamu ing macapagmulalang casaupan á babie na qñg caladua tamu ning macamal á Sacramento qñg Bautismo; paquiuri ta sa ing calma tamu qñg caring é biniñagan, á e

na pa pigcalaman ning Guinu tang Dios qñg anti canitang dapat á mayap; ampat nung macanian ing daptan tamu, é ta la salanan yaguiag ding quecatang pusu qñg lalung sadsad ampon mabie á pamasalamat quea.

At ¿nanu cayang sabian ta ngeni diquil qñg cayupayan na,t, pamanibala ning casantusantusan á Vírgen María? Ya sasapnuan ne caring tacde nang malugud ing sasacup ampon miminĝat qñg yatu; écasi y María naman mo sasapnuan ne,t, inĝatan ing yatu. ¡Caralas na sa ning pangasira na niting meto sicluban, ulining pamimua nang mipnung catuliran ning Guinu tang Dios qñg casalanan ding tauo, nun é sa ing pamamilatan manga pamamintacasi na carelang María! Maragul mu naman tutu ing cayupayan na qñg arapan ning Menĝaua qñg sablang nanu ampon ing pamanibala na caring anggang tauo, uling macanian ing tampa nang maquirame ning Anac qñg cayupayan ning Ibpang alanangga, ning Indu qñg cayubuan ning Anac nang cacamalcamalan, ampon ning Esposa qñg cacatascatasan á pamagari ning Dios Espíritu Santo. Paicumbaba ta sa, biniñagan, arapan na niting maulang Señora: pacagalanggalang ta sa ing queang cayupayan, at yang paquiungquitan ta sang paquisamantalanan qñg anggang icacayap na ning caladua tamu, uling ¿nanu uaring pagnasan na ning mayupayang Indu ning Menĝaua qñg sablang nanu, nun é mu ing manlualu quecatamu?

Metung caring degulan ampon canuanan ning Indu ning Menĝaua qñg sablang nanu ya pin ing Anac nang casantusantusan buri nang mipasiag quecatamu qñg cayanacan na,t, pangabilian, á capilitan ipaquipasiag na neman sa Indu nang cacamalcamalan. Antimo uari

ing Menĝaua qñg sablang nanu, canitang anac ya pa mu, liliuan na ing paminingat na quea nindu na, macanian mu naman itamu é ta ya sucat samban, nun é carin qñg tacde nang malugud, at qñg uli na nita catungculan ta yang igalang Indu na qñg galang á lalung maragul á sucat tang ibie quea, caibat ning pamangalang á tulid tang ibie qñg Guinu tang Dios; pablasang nung nuanti ing pamiagum na,t, pamicanlapit ning ninumang anac qñg menĝanac quea, anti naman mo carin ing catungculan tang gumalang qñg casantusantusan á Vírgen María ulining pangaindu na qñg Menĝaua qñg sablang nanu. Eata, biniñagan, sabian ta sa, cambe nang San Pedro Crisólogo, qñg catutuan pin mo qñg y María menĝanac ya qñg Menĝaua quea ampon beit na queting yatu ing dinapat quea. Mirapal ta naman sang maquipasalamat manĝa maquititula quea,t, nĝatang sumabi, cambe na nitang Santo, ing mipudian ya sang é-calaru, uling ing Menĝaua qñg sablang nanu pemayapan neng millaring tauo qñg calinislinisan á atian na; ing penibatan na telaga ya uaring maquiutang quea ulining pangabait na queting yatu; ing Ibpa na bisa yang millaring Anac na, ampon ing Anac ning Dios é ya minanggalang millaring tauo qñg queang catauan.

Bapu María; balu ming quilalanan matalastas qñg ing sablang nanu melalang nĝan, bang sumuyu qñg Menĝaua quea; dapot patutuan mi naman ing cayalan ming pasalamat ulining pamañuyu mi angga nĝeni, ali qñg Menĝaua qñg sablang nanu, nun é qñg dapat ning gamat nang mayupayang alananggа: é mu sa paintulutan, Vírgen á calugudluguran, ing maliuag que sang umie pasibayu qñg Dios qñg macatungcul

quea, ampon ing pamiraun qñg Menĝaua qñg sablang nanu, á ing cayubuan nang alananti mecasaut yang migdatun qñg calinislinisan á atian mu, qñg pamaniuyu ming tulid nang bina: paquiabùtan mu na que man qñg graciang manlarin qñg sabla ming cabalatunĝan, á ipapasiag ming mipnung capacumbaban, ampon sisisian ming sadsad á pamagbitquil, manĝa layun ing suyuan mi yang dili na ibat nĝeni ing Menĝaua qñg sablang nanu, bantin upayang apaquiabutan mi canita ing canuanan á alananggang yablas na ning Guinu tang Dios caring tapat á talasuyu na qñg cayarian banua datang qñg datnĝan á alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

MATER SALVATORIS,

ORA PRO NOBIS.

Miayaliua la ding tauong mababasa qñg mal á sulat, á mipayubu qñg pamansag á meñgabus; dapot insanumang indu ra deta é ya meñgaintulid miparañgal á tutu, antimo sa ing casantusantusan á Vírgen Maríang Indu nang canuannuanan ning Meñgabus caring sablang tauo. Ing Aring Faraon inalis ne laguiu ing Patriarca José, canitang miṇunang panaun, mañga pepalaguiuan neng Meñgabus qñg yatu, uling qñg cabiasnan nang é munanu pepacan no ding tauo carin Egipto, canitang micaranup lang bina qñg quecaban ning pitung banua. Anti man carin y José larauan na ya mu ning catutuan á Meñgabus qñg yatu, y Jesucristong Guinu tamung quigli na,t, peñgauac qñg maragul á pagmala ning casantusantusan á Vírgen María,t, pepalaguiuan neng Jesus, anti ing sinabi na quea ning Arcangel San Gabriel, uling yang macatalagang mañgabus qñg casalanan ning balayan na.

Mipalaguiuan neman meñgabus y Ester, mañga mipayubu ya canitang pamansag, uling quibius na la ding sablang judios qñg pañgalipul da ampon camatayan: macanian mu naman y Judit miparañgal ya qñg anti quetang maligayang pamansag, uling quibius

ne ing ciudad carin Betulia qñg sengilan nang Holofernes, á sinumpa qñg casiran na,t, pangalasac á pupus. At ¿é ya uari lalung mangaintulid qñg dacal á damla ampon ligaya ing cacatascatasan á Vírgen Maríang Indu ning Mengabus, ali mu qñg metung á ciudad, ó cayarian caya, nun é qñg mabilug á yatu qñg camatayan á alanangga, ampon qñg macatacutacut á pangayalipan na caring diablos? Ding judios canitang panaun pecagalanggalang deng masaquit y Ester á memilatan carela; ding macasaut carin Betulia pepasalamatan da neman é munanu y Judit á mengabus carela: at ¿nanu cayang é ta sucat daptan itang biniñagan? ¿nanu cayang é ra tulid daptan ding anggang tauo queting meto sicluban, ba rang paquit ing pamasalamat da cang Maríang Indu ning Mengabus caring sablang pacacalulung anac nang Adan?

Ing pamansag á Indu ning Mengabus: *Mater Salvatoris*, á babie nang tututuc cang María nindu tang Santa Iglesia, manga talaga cung panaral quecayu qñg aldo ngeni, anac cung caluguran, pausta nang matalastas quecatamu nung nuanti ing tulid tang malsinta quea, ba tang macayablas dit muman qñg degulan ning pamalsinta na quecatamu, iñang tinulut nang maniaman qñg lub na qñg ing caluguran nang Anac mate ya sang macapacu qñg Cruz ulining pamangabus na caring caladua tamu. Ya pin ita, biniñagan, ing pacsa na nining aral cu, nung mingangalip cong maquiramdam canacu, ibat ta nang inauad ing saup ning gracia ning Dios ulining mayupaya nang pamamintacasi niang Indu na ning Mengabus, á pudian ta yang mipnung cagalangan at ngatang gungcas: *Bapu María.*

Hosted by Google

Ing é pasalese á dapat á mayap ning quecatang pañgayatbus ya pin ing lalung macayagyag á pamañgising á sucat mayaquit, ba reng palsintan ing Guinu tang Jesucristo ding caladua tamu, ampat anti na pin queta ing pamalsinta na carela ampon ing pamagcasaquit na,t, pañgabayatnan qñg pamanatbus na quecatamu; dapot ya naman mo ita ing sucat macataque á masaquit quecatamu, ba ta yang palsintan ing casantusantusan á Vírgen María, anti qñg ya pin ing Indu na ning Meñgabus quecatamu. Ninuman ing misipisip miamasamas nung nuanti dalise ing pamalsinta na quecatamung Jesucristo, á qñg aguiaman Dios yang tutu, at itamu tauo tang mura ampon é biasang pasalamat, anti na pin queta casadsad ing pamalsinta na quecatamu, qñg binating nang binie ing daya nang cacamalcamalan, anti ing alaga na ning quecatang pañgayatbus, manga sinut na naman ing bie na qñg pamañgabus na caring alipan qñg camatayan á alanangga; capilitan ing palsintan na yang tutu iting Meñgabus, á anti ya queta tulid palsintan; at nun ali ita, capilitan ing ipasiag na sa qñg ing queang pusu é ya pusung tauo, nun é bacal ya uaring masias, lasip caya: anti na pin carin ing cayasalan ning pusu tamu, nung tatangguian nang lalabanan ing macayagyag queang malsinta qñg casantusantusan á Vírgen Maríang Indu ning Meñgabus quecatamu.

Anti na pin queta ing pamalsinta na ning Guinu tang Dios qñg yatu, ñganing Apostol San Pablo, qñg binie neng sinut ing cabubugtunñan nang Anac qñg camatayan: *sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum Uni-*

Hosted by Google

genitum daret. Ya pin ita ing caustan á lalung masala ning pamalsinta na caring tauo, at ya naman mo ita ing mamasiag qñg pamalsinta na ning casantusantusan á Vírgen María caring pacacalulung anac nang Adan. Anti na pin queta ing pamalsinta na quecatamu niting cacatascatasan á Señora, qñg ali mu ing binie ne quecatamu ing Anac ning Dios qñg pañgallari nang Indu na, nun é pa naman tinulut neng linasa qñg camatayan á misnang saquit ampon camuran, á é na delanan capilan man ning ninumang tauo; pablasang antimo uari ing pamitañgu na ning casantusantusan á Vírgen, iñang mine ya queting yatu ing Anac ning Dios, qñg pamaquisangguni na qñg caburian ning Ibpang alanangga, macanian mu naman ing pamitañgu na canitang malapit neng maco queting yatu ing quecatang cayumuyumuan á Jesus, iñang dinaun ne qñg Dios ing casantusantusan á Anac na maniaman á maniaman qñg lub na, lalu pa qñg cang Abrahan, iñang dinaun ne sa qñg camatayan ing anac nang y Isaac.

Balu na pin matalastas ning casantusantusan á Vírgen María, qng ing pañgayatbus da ding tauo canita mallari qñg camatayan na ning Mesias á peñgacu, á ya pin ing Anac nang cacamalcamalan, á talagang mibata qñg é pabilang á lasa, anti ya uaring tauong marauac á bina, bantin upayang asublian da sang acamtan ding tauo ing damlang mallaring Anac ning Dios. Balu na naman matalastas niting Indu ning Dios qñg ya mung macauas qñg dinat ning quecatang casalanan ing daya ning Anac nang cabubugtuñgan ning Ibpang alanangga; qñg ing Anac ning Dios ya pin ing Mesias á peñgacu, ampon panenayan á pagnasan dang da-

Hosted by Google

tang malambat nang malambat á panaun ding sablang tauo qñg pañgatauo tamu; qñg ing lalung masanting caring sablang anac nang Adan, ampon ing capapalsintan nang Esposo ning caladua na, ya pin ing cayumuyumuan nang Anac, Anac nang cabubugtuñgan ning calinislinisan á atian nang palsintan qñg lugud á bague na ning Ibpa, ampon qñg cayumuan á bague na ning Indu: anti man carin inauad nang pilit ning Guinu tang Dios, qñg paintulutan na sang María qñg Anac na ing mabatbat ya sa, ing mipacu ya sa qñg Cruz ampon mate qñg camatayan á macamuramura, bantin upayang ing queang cauagasuagasan á daya mallari sang abli qñg pañgayatbus da ding sablang tauo. ¡Nu caya anti dagul ing pamalsinta na quecatamu ning casantusantusan á Vírgen, iñang tinulut na qñg ing Anac na mate ya sa uli tamu qñg anti canitang sañgil á camatayan! E ta rin sucat aquit aliuang caustan á lalung masala ampon aliuang pamañgising á lalu sang macayagyag qñg pusu tamu, ba ta yang palsintan ing Indu ning Meñgabus quecatamu.

Ing casantusantusan á Vírgen María piagnan nong caluguran qñg pamalsintang sadsad á cauagasan y Jesucristo ila ding tauo: ing Anac nang cacamalcamalan caluguran ne qñg pamalsintang tampa ning pañgaindu na quea; itamu palsintan na na cata man ulining é munanu nang pamamacalulu: y Jesucristo ya pin ing Anac nang tune, á qñg ulining metung á maragul á pagmala peñganac neng dili nang alang dapat lalaqui; itamu anac na na cata man ulining pañgaindu na quecatamung é ta man peñgaintuliran, bagcus sicuil ta uaring maralas qñg quecatang cayalang pa-

Hosted by Google

salamat ulining pamicasala tamu; sucat ta sang mipalaguiuan casalang ning Anac na, lalu pa qñg anac nang tune; dapot anti qñg palsintan na cata,t, lalauan na catang macayatul qñg camatayan á alanangga, buri na catang icabus qñg anti quetang macatacutacut á cayalan palad, á anti ing utus ning Dios, é mauman, nun é mu qñg pangabating na ning cacamalcamalan á daya ning queang Anac. Lalauan na pin ning casantusantusan á Vírgen María qñg nun ya sa itang lilingunan na ing Anac nang capapalsintan, itamu mabating ta mangga qñg mangga; dapot nun itamu buri na cata sang lingapan, capilitan ing mate yang macapacu qñg Cruz ing Anac nang casantusantusan. Alang upayang é sa mabaldug dumpa ing atul á macatacutacut ning mua na ning Mayupayang alanangga, mabaldug man sang dumpa qñg Anac nang alang alit, caring alipan cayang misnang casalanan: ayo ba nong iligtas icabius ding alipan á marauac sinut neng dinaun María qñg camatayan ing Anac nang casantusantusan, ulining pamaquisangguni na qñg caburian ning Ibpang alanangga. At itang queganagana ¿é uari caustan ning pamalsinta nang sadsad á yumu quecatamu?

Eata, biniñagan miayo ta sang miagyag caring quecatang pusu qñg pamalsintang matibe ampon é mauman qñg casantusantusan á Vírgen María; paraclanan ta sa qñg lub tamu ing anti quetang pamalsinta ta quea; uling ya uari ita ing sanla ning pangacabus tang alanangga. Capilan man aldo é ta salanan pupulan ing mayap nang bunga ning quecatang pamalsinta, canita pin panaun á iñang miligtas la ding caladua tamu qñg pangasucul da caring quecatang

Hosted by Google

catauan, sulapo la uaring maquiabe caring maldang Santos, canitang macabuclat yang bitasa quecatamu ing pasbul ning banua, maquicalda ta nang maquiabe caring Angeles arapan ning cadurucan ning Guinu tang Dios ilaning qñg casantusantusan á Indu na; canitang iting malagung Señora ilingus no ding mata nang mapamacalulu ampon yaduang no ding tacde nang malugud caring anac á sinuyu quea queting bie; caring anac pin, á qñg mabang panaun menĝisnaua lang saldac qñg maliualas ampon malacue á cailangan niting carinan ning casaquitan, ulining pamagnasa rang macaquit qñg Dios ampon qñg calugudluguran á Indu na; caretang anac pin, á iñang mabie la queting yatu, millasa lang bina ulining panĝarayu ra quea, manĝa menalig lang maquiabe quea carin banua, iñang tairan na la qñg gamat nang yarap qñg Menĝabus qñg yatu anting anac nang tune, tapat á lub, mapalsinta ampon mapamintu qñg utus ning catuliran; yananĝan canitang micayang ta na qñg canuanan á alananggang lalaue mipnung tula qñg lupa ning Dios, canita ta pin asubucan nung nuanti cayumuan ing pamalsinta ta cang nuan á Vírgen, ampon layun ing nuanting maibatan quecatamu ing ganap á pamagdevocion ta nĝeni quea.

Quetang benging panĝabait na ning Guinu tang Jesucristo, cabud á dimdam da ding Pastores ing amanu ning Angel á sinabi carela: qñg aldo nĝeni mibait ya quecayu ing Manĝabus qñg yatu, nĝana: *natus est vobis hodie Salvator,* mirapal lang milay carin Belen, ampon ali mu ing simban de ing Punĝul á bayung mibait, nun é pa naman pecagalanggalang deng masaquit manĝa pecarucuan y María; dangal

á tulid quea ita, ampat ulining pamamie na cang Jesus ibat qñg daya nang cauagasuagasan qñg catauan nang casantusantusan, á quepailasa na uli tamu, binie na noman uari quea ding sandatang quepañaul na qñg diablo, ampon quesira na qñg camatayan mañga queatbus na caring tauo. Paquiapusan ta noman sa, biniñagan ding Pastores á mesabi, mañga mirapal ta sang mulaing maralas caring altares á magsacab arapan da ding larauan nang María: caring tacde na pin malugud carin ta ya rin aquit ing Meñgabus caring caladua tamu: ayo samban ta yang mipnung cagalañgan, mañga pasalamatan ta yang miumanuman ulining pamañgabus na quecatamu qñg camatayan qñg macamal nang pañgamate. Samban ta ya pin ing Meñgabus, mañga pudian ta neman Indu na, ampat nun é sa ya é pa sa mine queti qñg yatu ing Anac ning Dios, at itamu macasaut ta pa sang macababad qñg caralumduman ning casalanan.

Bapu Maríang Indu nang caligaligaya ning Meñgabus, ¡nu caya anti ing pamañgisnaua rang saldac ampon pamanaya rang malambat á malambat qñg pañatang na ning Mañgabus ding Patriarcas, ding Profetas ila ding banal qñg panaun á minuna! ¡nu naman caya anti ing pamaniaus dang é calaru qñg ing banua patipa ya sa qñg ambun á maligaya, ampon ding lulam pauran de sa ing banal! dapot anti man carin é miganap ing carelang capagnasan anggang é ca uari mitaguyud ibat banua, qñg cayupayan ning cababan mung lub, qñg Mesias á peñgacu mañga penenayan: papagdalitan da ca pu ulining sadsad mung cayupayan, ing paquiabutan mu sa quecami ing pamañgilala ming matálastas qñg maragul á utang mi qñg Anac mung

cacamalcamalan, ulining pamangabus na quecami qñg pangayalipan mi qñg casalanan, bantin upayang paulina ning pamalsinta ming tapat quea acamtan mi sa ing canuanan dang alanangga ding caladua mi quean banua: Yanasa.

Hosted by Google

VIRGO PRUDENTISSIMA,

ORA PRO NOBIS.

Manaral ya misan ing Guinu tang Jesucristo caring queang discípulos, at nganang manalimbaua carelang anti queni: macauangis ya ing cayarian banua caring apulu catauong dalagang alang bacas, á macayadiang salubung qñg metung á mapiang lalaquing bayung mequiasaua ampon qñg asaua na. Ding lima catauo ca retang dalaga mangabiasa la,t; maisip ampon mangaganaca, deta naman, lima catauo mangmang lang bande manga talacalilu. Anti qñg meliuag ya itang mapiang lalaqui, ampon maibug lang matudtud detang dalaga, ing depat da ding limang mangaganaca inamasamas do ding sulugui ra, dinianan dong laru ampon selaingan da la, ba lang macasadia caratang na nitang mapiang lalaquing isalubung da quea qñg dalan; dapot deta naman lima catauong dalaga uling talacalilu la, é ro inamasamas ding sulugui ra, é ro dinianan laru at pepaburian da la, ampon melaus langan metudtud.

Iñang capitangan bengi minaus la qñg pasbul ning bale á pacasautan da,t, pepabaluan da la qñg miadia la sa, uling malapit nong datang ding tauong panayan da. Mibangun lang malagaua deting apulung dalaga: ding lima carela, anti qñg bayu la metudtud inamasamas do ding suluguira,t, tigtugan dong laru, macasa-

Hosted by Google

laing lang disan da ding sulugui ra, iñapin macayadia lang salubung canitang mapiang lalaqui ampon qñg asaua na: ding lima mong dalagang mañgamulang á alang isip, anti qñg bayu la matudtud é ro inamasamas ding sulugui ra ampon é ro leruan, iñang miguising la é ra balung daptan da, pablasang ala lang laru ding salugui ra,t, miniauad la caretang yabe ra, ba ro mo sang salaingan: ing paquibat da carela ding limang dalagang mañgaganaca: sali cayu, ngara, uling nung iraque ra co quening laru mi, micautusan ta ngan. Anggang mine lang sinaling laru detang limang dalaga, dinatang ne itang mapiang lalaqui ilaning asaua na: ding dalagang disnan nang macasalaing suluguing sinalubung quea. yabe ra nong linub quetang bale, at pañgalub dañgan, quebat de itang pasbul: painauang dit dinatang la detang limang dalagang sinaling laru, at iniang disnan deng macacabat ing pasbul, minaus la, ba rong busnian; dapot itang mapiang lalaqui é no baring pabusni, uling é ro sidia ding suluguing salubung quea.

Indu tang Santá Iglesia mamaus yang maralas qñg casantusantusan á Indu ning Dios qñg pamansag á Vírgen á capantaspantasan: *Virgo prudentíssima;* uling ali mu ing é ya metudtud iñang selubungan ne uari ing Guinu tang Dios, manga é meculang á laru ing sulugui na, ampon ing aslag ning queang cabanalan, nun é pa naman selubungan neng tinggap ing Anac ning Dios á talagang maquiagum uaring mañgasaua caring caladua tamu, qñg pañgallari nang tauo qñg calinislinisan á atian na. Iting capantasan at caganacan ning casantusantusan á Vírgen María, yang meguing sangcan nining aral cu qñg aldo ngeni: inia-

pin saupan yu cu sa, biniñagan, qñg pamaniauad qñg mal á gracia ning Dios ulining pamamintacasi ning casantusantusan á Indu na: *Bapu María.*

Ing caganacan metung yang cabanalan, á panabilin nang yuyusuc masaquit quecatamu ning Dios Espíritu Santo qñg mal á sulat, uling panalimbaua no quecatamu ding nun pilan á animal á alang isip, ba tang pagaralan carela ing mesabing cabanalan. ¿Ninung minie qñg manuc, nganang Job, qñg cabiasnan na? *¿quis dedit gallo intelligentiam?* Ume ca caring panas, tauong matamad, nganang Salomon, piisipan mung panlacad da, ba mung pagaralan carela ing casipagan: *vade ad formicam, ó piger, et considera vias ejus, et disce sapientiam.* Maganaca cayu, ngana naman ning Mengabus, anti mo ding serpientes: *estote ergo prudentes sicut serpentes.* Dapot qñg catutuan á tutu, nung ing manuc á magcalingat guiguisingan no ding tauong mipacaniaman matudtud; nung ding mangabiasang panas tuturu rong galo ampon manintun, iñang masican la,t, cabayagnan da pa, qñg anggang sucat dang liliuan ampon caministilan qñg pangasalunan da,t, pangatua; nung ding mabeluan á serpientes usucan da la qñg catungculan dang caualan qñg sablasabla ulining pamanlualu ra qñg carelang casalpantayanan, ¿é na cata naman casi dininan María qñg alimbauang masala ning caganacan qñg pamagcalingat nang é calaru, qñg pamangalo nang alang tucnang ampon qñg casalpantayanan nang é meuman, queta man sang macapalibut ya qñg é pabilang á casaquitan?

Hosted by Google

Apat la mu ding cabanalan á pisasandalan da mañga pitatacaran ding aliuang cabanalan, ing caganaçan pin, ing catuliran, ing catibian ampon ing capalanan, á ila pin ding cabanalan á mipalaguiuan. cardinales. Ing caganacan ya uaring tataid qñg caisipan ning tauo; ing catuliran yang patuntun qñg anggang asal na; ing catibian yang macabie sicanan quea qñg pamaniapat nang mayap, at ing capalanan yang macacauat qñg caburian nang é tuntun: ing caganapan ning caganacan ya cabud ing pamaniacuil nang lubus ning tauo qñg anggang bague queti sulip. ulining pamanialiburi na qñg ligaya banua; ing caganapan ning catuliran ya cabud ing paminsangguni na qñg Guinu tang Dios, quetang nung uari é ya sa salangsang qñg mal á caburian na; ing caganapan ning catibian é aliua, nun é mu ing pamañgauat na qñg auingan nang marauac, ban é ya sa milalu qñg nanumang é mayap, at ing caganapan ning capalanan é aliua, nun é mu ing pamaniti na qñg caburian ning laman, quetang nung uari calinguan na sang pupus ing pamigaganaca man canita. Nung anti carin ing sasabian da ding mañgabiasa diquil careting cabanalan, á macapanagaulang masaquit caring tauong mayap, ¿mitauli ta casi catuliran ba tang aisip qñg ing casantusantusan á Vírgen Maríang Guinu tamu millari yang urian da,t, tularan caretang cabanalan á deta ding anggang tauong mayap ampon ganap? Ya sicuil nañgan ing anggang bague queti sulip, mañga linaue nang é calaru ing banding alanangga; ya pemintuan nang alang bulad bulad ing utus ning Dios ulining pamisangguni na qñg caburian na; ya quinauat nañgan ing sablang cayasalan na, ba sang mituntun qñg matulid; ya é na

penusigan at capilan man é na dimdam ing nasa ning laman, at bala mu Angel ya uaring millaring tauo.

Meaquit pin tutu caniting Vírgen á casantusantusan ing cabanalan ning caganacan á anti queta ganap, qñg anti ing sasabian na ning mal á sulat, bandi na uaring tune ing mesabing cabanalan: *mea est prudentia*, at inia pala! Indu tang Santa Iglesia qñg aldo ning maligaya nang pamanuquiat banua pupudian neng anti queni, ngana: ¿nu ca tumurung munta. Vírgen á capantaspantasan? *¿quo progrederis, Virgo prudentissima?* Atlu capinduan ing caganacan, ngara ding mangabiasang Seneca ilang Ciceron; ing camumulan ing pamanisip qñg bague á milabaslabas na, ing cadua ing pamanatag qñg bague á casalucuyan, ing catlu ing pamiagap qñg bague á paintungulan; at caniting atlung bague á caganacan misaplala yang tutu iting Vírgen á capantaspantasan; uling qñg masala ampon matalas nang caisipan linaue na,t, teluntunan ing panaun á milabasan, manga telatag na,t, pepatuntun ing anggang dapat na qñg caburian ning Dios, ampon inagap nang miamasamas ing panaun á paintungulan; nananta qñg anti ing sasabian nang San Lucas Evangelista, sinicap nangan at sinimpan ing sablang dapat na,t, amanung Jesucristo, ba nangan ipasiag ita caring Apostoles ampon qñg meto Santa Iglesia.

Anti ing sasabian na naman nitang metung á mangabiasa, ing laguiu na y Ulpiano, ing caganacan é aliua, nun é mu pin ing pangabaluan á mausta ning anggang macatungcul qñg Guinu tang Dios ampon caring para tang tauo, at ya naman mo ing cabiasnan á masasa ning matulid ilaning é matulid; at qñg

anti caniting bague á casalesayan misaplala yang tutu ing caganacan ning casantusantusan á Vírgen María: ampat macalalu ya cabiasnan caring sablang tauo queti sulip mangga pa caring sablang Angeles banua qñg anggang macatungcul qñg Dios, ba nang ibie quea ing galang á catuliran na, ampon qñg anggang macatungcul caring tauo, ba yang maquipacasaut carelang alang caguluan á nanuman ning caratunan nang lub; at balu na naman ing matulid, ba nang panusigan ampon ing é matulid, ba nang apanginlagan qñg sablang dapat ning bie na, anti qñg masala ya caisipan carelangan ulina ning pangabaluan na,t, cabiasnan; iñapin, muna ya y Jesucristong Anac na, yang dili nang maganaca, yang dili nang capantaspantasan caring sablang tauo queti qñg yatu mangga pa caring sablang Angeles á macasaut banua.

Layun queta, anti qñg ing caganacan ya uaring panibatan na ning anggang cabanalan, at ya naman mo ing sulung macasala manga macayaslag qñg caisipan, nananta qñg nung alayu, é na aguiung sabian man ampon itatag nanuman ning tauo qñg catutuan nang canuanan, pablasang ing caganacan yang macauna qñg sablasabla, at ya naman mo ing mamunga qñg anggang cabanalan; ampat ing casantusantusan á Vírgen María yang mangaintulid milalu canuanan qñg anggang dapat dapat ning Dios, alimu qñg degulan ning calam á pepanabang na quea, nun é pa naman qñg caganapan ning anggang cabanalan na; iñapin matulid pin mo qñg ya miaslagan ya sang dili na qñg aslag ning caganacan. Iting cabanalan á iti, anti ing sasabian nang Santo Tomás de Aquino, cabanalan da mu ding tauong mayap á ugali, at é mayayaquit ca-

Hosted by Google

ring tauong marauac á asal, uling maustang mausta qñg é sucat mipalaguiuan caganacan á catutuan ing magdulap qñg nanumang bague queti sulip, nun é mu ing tatangad matibe á matibe qñg bandi banua; iñapin ing casantusantusan. á Vírgen Maríang macauna caring sablang banal, ya naman mu ing macalalu caring anggang mangaganaca.

Nung tutu yang maganaca ing é milalalu qñg pamaniabi na, anti ing amanu nang Salomon: *qui autem moderatur labia sua prudentissimus est*, ing casantusantusan á Vírgen María misaplala yang é munanu canitang capalanan á ita. Macapapat mu macasulat qñg Evangelio ing méquisabi ya sa y María: mequisabi ya pin qñg Arcángel San Gabriel, dapot mequisabi ya canita ulining sinta nang maragul qñg cabilugan ampon calinauan ning caladua na,t, catauan, ulina naman ning pamamasiag na qñg ganap nang capamintuan qñg utus ning Dios; mequisabi ya pin qñg pisan nang y Santa Isabel, dapot mequisabi ya canita ulining pamasalamat na qñg Guinu tang Dios, á peparangal queang é munanu: mequisabi neman qñg Anac nang cacamalcamalan, canitang iquit ne qñg pisamban Jerusalen, ba nang ipasiag quea ing lungcut na ilaning qñg malinis nang Esposo y San José, ulining pangauala na carela: mequisabi neman layun qñg Anac nang palsintan, iñang mitagun lang miinda canitang boda carin Caná ampon caretang susuyu carin; mequisabi ya pin canita qñg Anac na, ba nang yaduan quea ing pacaluluan no sa ding minatag carela ulining queualan lang alac; mequisabi neman caretang susuyu carin, ba reng pamintuan ing Anac na qñg anggang yutus na carela. ¿Ali casi y María

ing migpasimuna caring anggang babay queting yatu, á mengaintulid mipudian manga miparangal ulining sadsad dang capantasan?

¿Ninu quecayu, bininiagan, ing é maquibalu ngeni qñg ing casantusantusan á Vírgen María ya pin ing cayarlayan dang tapat detang dalagang mangaganacang sasabian na ning Evangelio, á parating lilingap caring sulugui ra qñg macamal á laru ning pamalsinta ra qñg Dios ampon qñg dapat dang mayap? Qñg catutuan, nganang San Bernardo, ing sulugui nining maligayang Vírgen é meralumdum capilan man, bagcus miaslagan ya pa qñg aslag á minining-ning á anti queta sala, qñg ding Angeles man lalauan deng anting pagmalang sucat pagmumulalan. Itangan naman, anac cung caluguran, inatag na cata ning Guinu tang Dios qñg fiesta nang maligaya carin banua, at balu tang matalastas qñg sucat na catang yausan nung abac, nung ugtung aldo ampon gatpanapun man caya, ngacu uari qñg sanumang panaun ning bie tamu; uling anti ing sasabian na ning Apostol San Pablo, ing pamaniatang na ning aldo ning Guinu tamu, anti ya uari ing pamaniatang na ning mapanaco nung bengi: *sicut fur in nocte, ita veniet.* Balu yu na qñg ing tauong bisang manaco nung bengi, pauang alit ing daraptan na; nung macaguising la ding tauong buri nang panacauanan, é ya bubulad; nung milalablab pa ing api, é neman quiquimut, at pagumasdan no pamu qñg pangatudtud da, bantin upayang potang nung mipalilu na la, carin na la luban panacauahan: anti naman carin ing camatayan; paqui malilu no ding tauo, paqui mapda na ing sala ning gracia ulining pamicasala ra qñg Guiun

tang Dios, ampon maniaman no tudtud qñg calalaman ning casalanan da, macabalu datang na ing aldo ning Guinu tamu, ing camatayan da pin: at ¿macayadia tangan uari?

Bapu Maríang Vírgen á capantaspantasan, paquiabutan mu que sa pu qñg Anac mung cacamalcamalan qñg é calarung caganacan caba ning bie mi queting yatu, ampon ing capalanan qñg anggang amanu mi,t, dapat; lalu,t, lalu na paquiabutan mu uari quecami ing casipagan qñg anggang macacayap ampon macabanal caring caladua mi, bantin upayang ulining pamagcasipit ming miadia ampon miningat, antimo detang dalagang mangaganacang sasabian na ning Evangelio, qñg laru ning pamaniapat ming mayap, acatuliran ming matanggap qñg pamiasaua ra,t, pamiagum qñg maligaya rang Esposo ding caladua mi qñg cayarian banua datang qñg alananga: Yanasa.

VIRGO VENERANDA,

ORA PRO NOBIS.

Aguiaman ing Guinu tang Dios yang dili nang maragul, capatad cung cristianos, ampon quea mu macatungcul ing mabilug á damla ampon ligaya, anti ing sasabian na ning Apostol San Pablo; antiman carin é ta sucat picacunuan qñg ing Guinu tamu masaquit yang mitutulang macapayubu caring miayaliuang tauong depat na, ampon buri na naman ing igalang ta la sa, casucad na ning damlang pepanabang na carela, ulinaning pamaquirame ra, dacal man, ditac man, qñg queang cayupayan, qñg queang casantusan ampon degulan. Queti manibatan ing utus á pipilit quecatamung umie qñg balang metung at metung caring tauo qñg damlang catapat na; ing tulid ta lang igalang ding ari, uling larauan no ning Dios queti qñg yatu, ampon ilang tatalan qñg cayupayan nang é munanu; ing tungcul ta lang igalang ding Sacerdotes, uling ministru nong Jesucristo, ampon ilang calili nang tuturu quecatamu qñg queang aral qñg dalan ning cabanalan; at queti mu naman manibatan ing pamaniuyu ta caring Santos, uling cacasi no ning Dios, ampon caring Angeles, uling ilang tutuburan na quecatamu.

Nun anti carin ¿nanung é na pamangaintulid qñg

cagalangan tamu nitang babaing nuan caring sablang babay, á ulining metung á calam á sarili mu quea, mepili yang dili na caring sablang babaing mallaring Indu ning Menğabus qñg yatu; á memusu queang siam á bulan qñg calinislinisan á atian na; á menğandung quea, canitang anac ya pa, qñg sepupunan nang mapalsinta; á sinese quea qñg sabo ra ding susu nang cauagasuagasan; á tinaid tinuru quea qñg camumulan nang pamanlacbang; á sinaclulu quea canitang mainsac ya pamu, at qñg ulining pangaindu na maquicayupayan yang minutus quea,t, iquit neng mapanusig ampon mapamintu qñg caburian na? Ayo nun y Jesucristo bisa yang pepanibala cang María ampon mequiutang quea qñg anti quetang calingapan, á tungcul nang cauilian ning ninumang indu; nun bisa ya ping mipasiag qñg mata tamu canitang cabilian, ampon tanggap macanian qñg pamaniamba na quea ning banua,t, yatu; iña anti carin uling buri neng pacagalanggalang Indu na, ampon layun buri na naman qñg itamu igalang ta neman.

Qñg catutuan, biniñagan, Indu tang Santa Iglesia mamaus yang maralas cang Indu nang Jesucristo qñg pamansag á Vírgen á tulid igalang: *Virgo veneranda*, at yapin ita ing buri cung panaral quecayu qñg aldo nğeni, qñg pamipatalastas cu qñg ing casantusantusan á Vírgen María mangaintulid yang tutu qñg sabla tang cagalangan; at caustan na nita yang ipaquit cu qñg mata ning quecong caisipan ing cagalangan, á qñg sablang panaun binie nang pinuri quea nindu tan Santa Iglesia; banting upayang paquiapusan ta ya canita.t, sucat ta neman igalang alang cabalatunğan qñg cagalangan á ibie ta qñg casantusantusan

á Vírgen María. Dapot ba cung asundung tapat ing pamanaral cu quecayu, pagcaruglan cung masaquit ing saup na cacu ning gracia ning Dios, á yaduan ta ngẽni ulining pamamintacasi na niting Vírgen á cagalanggalangan, á pudian tang macasiclaud at ngatang gungcas: *Bapu María.*

Ngening yuyusuc na ning nimunang indu qñg caladua ra ding queang anac ing cagalangan ampon capalsintan, á utang da qñg casantusantusan á Vírgen María, maçabulad babaguian na ita qñg pamañaus na quea qñg laguiung Indu ning Dios; at qñg mesabing laguiu papaquit na uari carela, qñg metung á anac nang Evang calupa tamu, itang babaing nuan, á qñg ulina ing Guinu tang Dios á alang casindagul, pemayapan nang tinipa quecatamu, ba na catang atbusan. Anti naman mo carin ing babaguian na nindu tang Santa Iglesia, á ya pin ing pipagaralan á lalung mayubung meaquit capilan man queting yatu, diquil qñg cagalangan á utang ta qñg Dios ampon caring sablang calarauan nang maquilupa quea; at é masulit ing atalastas ta nung nuanting catuliran na ning casantusantusan á Vírgen María ing suyuan ta yang mipnung capacumbaban, ampon nung nu naman anti ing pamangaintulid na qñg sadsad á pamangalang ta qñg laguiu nang cacamalcamalan, caring queang fiestas, caring queang altares, caring pisamban á mipatali qñg laguiu na, manga quetang sablasablang macasaclo qñg casuyuan na quea, ulining damla ampon capalsintan á catapat na, nun yang pigunamgnnaman ta ing babaguian na nindu tang Santa Iglesia

qñg pamañgalang na qñg casantusantusan á Vírgen María, ampon itang tuturu na quecatamu, iñang buri na catang panaralan nun macananu caya ing sucat ta naman daptan qñg pamañgalang ta quea.

Ibat canitang ing amanu nang mayupayang alanangga ning Guinu tang Jesucristo, iñang macapacu ya qñg Cruz ampon malabe nang mate, gueua nong anac nang María ding sablang cristianos, binie na caring sangcap nang Santa Iglesia, á ilapin ding biniñagan, ing laguiu ampon ing pusung catapat na ning anac nang Maríang cayagum na ning pañgabalu rang matalastas á é mauman qñg pañgayanac da quea, anti mo sa ing pamamie na naman cang María qñg pañgabalu nang masala qñg pañgaindu na quecatamu; ibat canita, ñgacu, é na arapat ning Santa Iglesia diquil cang María, é na naman asabi tungcul quea, nun é mu ing acaquit tang daraptan na,t, sasabian. At ¿nanu uaring caustan ning pamalsinta na,t, pamañgalang, á sucat sang milalu qñg pamaniuyu na ning Santa Iglesia qñg casantusantusan á Vírgen María, nung ya uaring malsinta ampon gagalang ing anac cang indu na? Sucat ta pin patutuan á alang pañganib mabalatung, qñg ing gatas á icásese na ning Santa Iglesiang bayung mibait, nung sucat cang sabian macanian, ya pin ing pamagdevocion na cang María; nananta qñg cabang ibubulalag na queting yatu ing pamaniamba ra ding tauo cang Jesucristo, ibubulalag na naman ing pamañuyu ra qñg casantusantusan á Indu na: at aguiaman ing panaun, á mannira qñg sablasabla, pepaualan na quecatamu ing miayaliuang caustan ampon catandanan ning pamañuyu ra ding biniñagan quetang minuna cang María, é bala; uling itang ditac á abalu ta diquil qñg

Hosted by Google

pamagdevocion da quea ding minunang biniñagan, macaguiu nang pausta quecatamu qñg carelang cagalanğan, antimo uari itang ditac, á acaquit tamung mitagan caring bale á maragul á menğalasaclasac, macaguiu nang pabatas quecatamu ing degulan dang minu na.

Antiman queta, sucat ta pin pagmumulalan qñg aguiaman meina,t, merimla qñg panlacad ning panaun ing cabanalan, ing causisan ampon ing cayasalan dang mayap ding biniñagan, nung tunggaltunggalan ta lang lalauan, at bala mu qñg ding queraclan da ding biniñagan qñg panaun nğeni, nung carin ta la paquialimbaua caring biniñagan qñg panaun á minuna, anti mo uari nung paquiuri ta ya ing ninumang larauan, á é bubulad ampon é quiquimut, qñg tauong mabie á maquilarauan; antiman carin ing pamagdevocion cang María, baquet at é merimla, miraragdag pa pin aldo aldo, ampon micacalat human carin; uling anti mo uari ding ilug, nung nuanti ing panğarayu ra qñğ sibul á panibatan da, macanian mu naman ing panğaragul da, ulining bayung danum á mique carela qñg panlacad da; anti naman mo carin ing pamagdevocion qñg casantusantusan á Vírgen María,t, balamu miraragdag qñg panlacad ning panaun, é bala ing pamalmura ra quea ding é sasalpantaya, ing cabalatunğan dang sasabian ding hereges ampon ing pamanatu ra ding marimla lub qñg mayap; at nung atin sang nanumang bague, á sucat dang icarangal ding biniñagan qñg panaun nğeni lalu pa caring biniñagan qñg panaun á minuna, ya pin ing pamangalang da cang María: lub na mu ita ning Guinu tang Dios, á anti ing panğacu na quecatamu ning Evangelio, buri na qñg itang minie qñg

Hosted by Google

Anac nang cacamalcamalan qñg bie na,t, ipanese queting yatu, miablasan ya qñg cagalangan á pangaintuliran na ulina nita. Ninumang sumuyu cacu, ngana pin Jesucristo qñg Evangelio, parangalan ne ning Ibpa cu: *si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus.*

Ing pamañuyu pin cang María é macuculang mababauas qñg panlacad na ning panaun, á macaina qñg sabla sabla,t, alang é na pamarauacan ampon sisiran. Lauan yu, biniñagan, nung nuanti caracal ing fiestang tinatag na nindu tang Santa Iglesia qñg pamangalang na quea; nung nuanti ing casuyuan á tinggap na,t, pemayapan; nung nuanti ing panalangin á maulagang picatsa na,t, nung nuanti caracal ing pamansag á macapuring binie na quea, ba nang pagcasusian ing degulan na,t, camalan, ba na cayang yaduan ing pamagpatulun na qñg sabla tang casaquitan. Lauan yu nung macananu ing macamal nang laguiu, á ya pin ing lalung mayumu caibat ning cang Jesus, sasagmitan ne nindu tang Santa Iglesia qñg sablang daraptan na, qñg sablang ceremonias na, qñg sablang macaingguil qñg pamaniamba na qñg Guinu tang Dios. Làuan yu nung nuanti caralas ampon sadsad á capanaligan ing pamangalang na quea caba ning pabanua; ing pamagcasusi na quea caba ning pabulan; ing pamagdalita na quea caba ning parumingo; ing pamaniaus na queang aldo aldo. Ding Santos Papas ampon ding Obispos, ding Santos Padres ampon ding Doctores, ding sablang Ordenes ampon ding mangabiasa miayo lang migcasusi capilan man qñg queang capurian; pepatutuan da ing pamangalang da quea; quinalat da ing pamagdevocion quea, ampon linalu rang selangsangan qñg ca-

lapastanganan da ding hereges ing mayubung calam na ampon ing pamansag ning degulan, á talaga nang pigcalam quea ning Guinu tang Dios,

Agpang na nitang queganaganang tuturu na,t, babaguian nindu tang Santa Iglesia, ila ding queang alagad, qñg pamangalang da cang María, ¿sucat la casing mabalatung ding biniñagan á é binang biasa, ngening payampun la qñg sabla rang casaquitan qñg queang pamagpatulun? Ali mu qñg cayalang palad á macalaganap, nun é pa naman qñg cayalang palad á dabpa qñg balang metung at metung caring tauo; ali mu qñg cagulanan ning caladua tamu, nun é pa naman qñg cagulanan ning quecatang catauan; ali mu qñg panaun á parusan na cata ning Guinu tang Dios, nun é pa naman iñang panagcu ra cata ding para tang tauo; ding ciudades ampon ding provincias, ding ari ampon ding balayan, ding sugui ampon ding timaua; nanuman at nanu ing cabilian da; nanuman at nanu ing catutucan da; nanuman at nanu ing catungculan da; numan carin at capilan man payampun langan cang María. Ing lalayag yayausan na ya qñg sigua, ing salunan qñg queang saquit, ing maluca qñg queang cayalan, ing soldado qñg queang pamaquipamuc: ali mu ita; ing macasalanan man, qñg carauacan ning queang cayasalan ampon casalanan, lilingus yang parati cang María: alang biniñagan, numan anti dauac ampon macasalanan, queta man sang macababad ya pa qñg cabucutan ning queang marauac á cagauian, á é sa misisimpan qñg calalaman ning queang pusu lipatu na muman ning pamalsinta na cang María,t, é ne sa balicdan mamisanmisan qñg pamanlalaue nang mipnung calungcutan, ba nang ya-

duan ing pamamacalulu na quea, ulining pamanalig nang macalijim qñg queang pusu qñg pamagpatulun nang mayupaya. Itang queganagana, biniñagan, ¿é uari macatungcul qñg cagalangan á sucat tang ibie qñg casantusantusan á Vírgen María?

Pudian ta ya,t, igalang, capatad cung caluguran, iting Vírgen á casantusantusan, ampat macanian ing yuyusuc na quecatamu nindu tang Santa Iglesia, ngening yarap na qñg mata ning caladua tamu ing cagalangan ampon capalsintan á utang ta quea. E ta sa dimla lub qñg pamaniuyu ta caniting Indu ning Dios at nung mitauli ta caring biniñagan qñg panaun á minuna qñg cabanalan, qñg causisan ampon qñg ca; yasalan á mayap, pagcapilitan ta lang saulan qñg pamagdevocion ta muman sa caniting Indu ning Mengabus; at yang gamitan ta ita, bantin upayang ulina ning pamaniapat tang mayap maquipara ta naman sa carela qñg pamamintu qñg utus ning Guinu tang Dios, mangga pa qñg sablang cabanalan. Yanangan, biniñagan, nun anti ing amanu nang San Anselmo, micarangal ta qñg damla ning pangallari tang anac ning Dios Ibpa ampon capatad ning Dios Anac, patutuan ta qñg iting alang casimparang calam á miabie quecatamu, utang tangan ita qñg casantusantusan á Vírgen María ampon qñg nuan nang pamamungga; at nung tulid ta lang igalang ding banal á macasaut queti qñg yatu ila ding Santos á magari banua, ¿nanu uari ing galang á catungculan tang ibie caniting Vírgen á casantusantusan, á macalalung é palac carelángan qñg degulan na.t, cabanalan, maiguit pa qñg pangalalu na aslag ning aldo caring sablang batuin?

Bapu Maríang Vírgen á tulid igalang, quiquilala-

Hosted by Google

nan da cang anting Ari banua,t, yatu, sangcan uling durucuan da cang mipnung cagalangan ampon igagalang da cang sadsad á capacumbaban: mipnu ca pin qñg gracia, cabanalan ampon catuliran, Indu ming calugud-luguran, Vírgen á calagulaguan manga patulunan ming ganap á cayupayan: ulina ning alang casindagul á cayubuan mu susuyuan da ca.t, yayausan mipnung capalsintan; daptan mu sa, Vírgen á sucat igalang, ing iqueng alagad nang Jesucristo é ra ca calarung gagalang queting yatu, bantin upayang apaquiabutan mi canita ing pamamuri mi queca, cambe ning Anac nung mal, qñg cayarian banua datang qñg datngan á alan angga: Yanasa.

Hosted by Google

VIRGO PRÆDICANDA,

ORA PRO NOBIS.

Ena aguiu ning cabiasnan ning tauo, capatad cung caluguran, ngánang San Bernardino de Sena, cabang mabie ta queting yatu á macasacup qñg camatayan, ing acua nang miras qñg tapat á pamamuri qñg maligayang Vírgen ampon Indu ning Dios, á ing capurian na macalalu ya, ali mu qñg pamangamanu ra ding sablang tauo, nun é pa naman qñg carelang caisipan. Uling ¿ninu cayang tauo queting yatu, nung é ne sa aslagan á caisipan ning cabiasnan ning Guinu tang Dios, mangangas yang sumabi nanuman, ditac man, dacal man caya, diquil qñg cabubugtungan á Indu nang Jesucristong Dios á tutu ampon tauo naman tutu? ¿E ya casi sucat tumacut saglaue, ngana pin ning mesabing Santo, qñg asbuc nang marinat caniting babaing nuan, á ing Ibpang mapamacalulu ampon Dios tang ibat qñg alang ibat pinili neng maguing Anac nang capapalsintan, ing Dios Anac tingca neng mallaring Indu nang calugudluguran ampon ing Dios Espíritu Santo pinuc neng Esposa nang cauagasuagasan?

Iñang buri queng pudian qñg capagnasan ning mabilug á caladua cu, ampon anti ing aguiu na ning macuyad cung cabiasnan, ing macapagmulala manga

macalalung dili qñg sablang cabanalan, y Maríang Indu ning Dios, baguia cu macaquit qñg mal á sulat, ngánang santo Tomás de Villanueva, nung mapilan catayang amanung macapuring macapasiag maustang mausta qñg queang ligaya ampon dangalan. Uling aguiaman dacal pin ing sinabi ra quetang mínunang panaun ding Profetas diquil quea,t, dacal pang dacal ng depatan da naman, ba reng yalimbauang ipasiag, á carin ta sucat austa ing degulan ning queang cabanalan, antiman queta canitang sinulat dang licuan quecatamu ding Evangelistas, ding Apóstoles caya, malagad murin ing sasabian da diquil cang María,t, lalu pa naman malagad ing pamamuri ra quea. Aguiaman qñg catutuan á tutu, ngana pa ning mesabing Santo, é re binang quelinguan ing casantusantusan á Indu nang Jesucristo, sangcan uling quetang ditac á sinabi ra diquil quea sucat ta muman atilip ing degulan ampon cayubuan ning cabanalan na.

Ayo, biniñagan, anti qñg Indu tang Santa Iglesia mamaus yang parati qñg casantusantusan á Vírgen María qñg pamansag á Vírgen á tulid ibantug: *Virgo prædicanda*, ya pin ing nasa cu sang panaral quecayu qñg aldo ngeni, ampon layun salesayan ing nung mapilan catayang amanu nang Jesucristong mababasa qñg Evangelio, á balamu macasalangsang uaring macabaual qñg pamamuring babie tang parati qñg queang casantusantusan á Indu. Ngayuna, paquiramdaman yu cu sa matingid á lub, ampon saupan yu cu sa layun mauad qñg mal á gracia ulining mayupaya nang pamamintacasi nitinang Vírgen á tulid ibantug, á pulayan tang pagampunan qñg masapsap á cagalangan at ngatang gungcas anti ing sadia: *Bapu María.*

Hosted by Google

Anti ing sasabian nang San Lucas qñg queang Evangelio, iñang manaral ya quetang misan ing Guinu tang Jesucrirto caring tauong macatagun á maquiramdam quea, metung yang babay qñg quecaldan da ding tauo quinlis yang guincas anti queni: nuan nenda ing atian á memusu queca ampon ding susung sisuan mu. nganа: *beatus venter, qui te portavit, et ubera quæ suxisti;* dapot ing pequibat na canita ning Guinu tang Jesucristo anti queni: bagcus lalu la pang nuan ding maquiramdam qñg amanu ning Dios ampon mamintu canita: *quinimo beati qui audiunt verbum Dei, et custodiunt illud.* Canitang amanung ita é na beuasnan dit muman ning Anac ning Dios ing degulan ning cayubuan at ligaya ning casantusantusan á Vírgen María, uling anti qñg pinili neng mallaring Indu na, quipnuan ne pang gracia, anti ing sinabi na quea ning Arcangel San Gabriel, canitang pepabaluan ne qñg maulang misterio ning pangallari nang tauo qñg calinislinisan á atian na,t, ya pin ita ing pauaga cu quecayu ngeni, anti ing pengacu cu nandin, ampon atdanan cung caustan canita ing amanu ra ding nun mapilan á Santos Padres á manalese qñg sadsad á pamanalese quetang guingcas nang Jesucristo, á balamu macasalangsang uaring macabaual qñg capurian á babie tang parati qñg casantusantusan á Vírgen María ulining pangaindu na qñg Dios.

Nun itang babaing sasabian na ning Evangelio, iñang pupudian ne ing Indu nang Jesucristo, bala na qñg quigli ne,t, pengánac, anti mo sa ing pamangagli ra,t, pamangánac ding aliuang babai caring

carelang anac, uling é na balu ing pangavirgen ilaning pamaglalang na ning Dios Espíritu Santo qñg pangaindu nang María, é ta murin sucat tanggapan paquiramdaman ing amanu na ning mesabing babay anti ing lalung maragul á penibatan na ning pamamuri ta cang María anti ing tuturu na quecata ning casalpantayanan tamu, at qñg ulina nita matampa pin masaquit qñg ing Guinu tang Jesucristo paquit na sa quecatamung aliuang casangcanan á lalung matas qñg pamamuri ta cang Indu na; iña pequibat nang anti queni ngana: bagcus lalu la pang nuan ding maquiramdam qñg amanu ning Dios ampon mamintu canita: *quinimo beati qui audiunt verbum Dei, et custodiunt illud.* Anti na quetang caburian ampon catulan ning Anac ning Dios ing cauagasan nang María, ngánibpa cung San Agustin qñg pamanalese na quetang amanu ning Evangelio, qñg bayu ya sa millaring tauo qñg queang calinislinisan á atian, pinili neng maguing Indu na ulining tantu na,t, capangacuan qñg Dios qñg queang pangavirgen. Ya pin ita ing pisiag na ning casantusantusan á Vírgen María, iñang sinabi na qñg Arcangel San Gabriel á memalita quea qñg pamangagli na,t, pamanganac: ¿macananu cayang mallari ita, ngana pinquinutang María, uling acu é cu bisang quilalang lalaqui? *¿quomodo fiet istud quoniam virum non cognosco?* At qñg catutuan é na sinabi ita, nun é na sa naman pengacu qñg Dios ing queang pangavirgen. Anti qñg y María ya pin ing arlayanan á tulid dang apusan ding babaing bisang maquitulad quea, ngana pang dinugtung ning mesabing Santo, tintu na qñg Guinu tang Dios ing queang pangavirgen, canitang iñang é na pa balu qñg yang talagang cumagli ampon ma-

Hosted by Google

nganac qñg Mengabus quecatamu, banting upayang qñg catauan uang 'ibat qñg labuad ampon mecasacup qñg camatayan magmula ya sa ing bie á ibat banua, ali uling utus da quea, nun é uling capangacuan nang lubus, ali uling capilitan, nun é uling caburian na mu.

Layun queta ing pangaindu na mang María cang Jesucristong é meuman ing queang pangavirgen, ulining pamaglalang na ning Dios Espíritu Santo, aliua canita ing catutuan á tutung panibatan na ning queang ligaya ampon ning pamangalang na quea ning mabilug á sicluban, uling y Jesucristo sinabi nang matalastas ampon alang capasubalian: bagcus lalu la pang nuan ding maquiramdam qñg amanu ning Dios ampon mamintu canita, ngana: *quinimo beati qui audiunt verbum Dei, et custodiunt illud.* Anti ing sasalesayan nang San Buenaventura, é ya mequibat y Jesucristong sinalangsang qñg capurian á binie na nitang babay cang Indu nang casantusantusan, nun é bagcus pepatibian na ing amanu na, ampon digdagan na pa layun ing aliuang casangcanan ning tapat á pamamuri ra ding tauo quea. Ngana uaring Jesucristo canita: ali mu ing nuan ya ing atian á memusu canacu, iñang micatauan cung tauo, nun é pa naman lalu lang nuan ding tatanggap maquiramdam ampon mamintu qñg amanu cu. Queti manibatan qñg y María minuan ya ali mu qñg pamamusu qñg atian na qñg Anac ning Dios á micatauan tauo, nun é pa naman milalu ya canuanan ulining pamaquiramdam na,t, pamamintung ganap qñg amanu na. Patutuan na naman ita ning mesabing San Buenaventura canitang amanu nang Ibpa cung san Agustin, iñang sasabian na qñg y María milalu ya canuanan canitang tinggap na qñg

Hosted by Google

queang caladua ing aral nang Cristo, lalu pa qñg canitang quigli ne qñg atian na ing pangatauo nang Cristo. Ing catutuan á penibatan na ning pamiparangal na ning Guinu tamu cang María, ngana pin nibpa cung San Agustin, ya pin ing ya peparangal na neman masaquit, iñang tiparan na ing caburian ning Ibpa na banua, ulining pamamintu nang sadsad á cababan lub, lalu pa qñg canitang penganac ne ing Anac ning Dios á micatauan tauo qñg calinislinisan á atian na.

Anti qñg y Jesucristo iña millari yang tauo, ba na catang inatbus qñg casalanan, ba na catang inaralan qñg cabanalan ampon ba na catang pintacasinan. arapan ning Ibpa na banua, capilitan ing saupan nongan parapara ding sablang tauo, t, é na sa panusigan ing caburian ning Indu nang casantusantusan, apug bala ra pota ding judios ing palsintan neng dili na,t, pabustan na ing pamanaral na carela ulining pamaquilaguyo na cang Indu nang menganac quea. Iñapin qñg pamamuri na cang María nitang babaing sasabian na ning Evangelio, é ya mequibat y Jesucristo ngana qñg ala yang Indu, anti ing sasalesayan nang San Juan Crisóstomo, nun é pepatutuan na qñg y María apaquiabutan na naman ing canuanan á alanangga ulining pamamintu nang tapat qñg caburian nibpa na banua. Muna ing gracia ning Dios, ngana pa ning mesabing Santo, alang aliuang bague á sucat na sang patacaran ning ninumang tauo qñg pamaquiabut na qñg canuanan á alanangga, nun é mu ing queang cabanalan; pablasang nung mecapasugo sa dit muman cang María, ing pangaindu na mu qñg Dios, mecapaquinabang noman sa dit muman canita ding judios á camaganac nang Jesucristo qñg pangatauo na,t, me-

Hosted by Google

quirame noman sa ding tauong tubu quetang balean á quebaitan na. Antiman carin ding judios á é bisang sinalpantaya qñg aral ning Mengabus, ampon mindatila la qñg casias ning carelang pusu, é la mequinabang dit muman casngauan qñg pamicamaganac da,t, pamibalayan caya cang Jesucristo, at qñg ulina nita sicuil nongan deta, anti mo cabud ing pamaniacuil na caring aliuang tauo queting yatung mequiapus carela.

Dapot é yu sa isipan, biniñagan, qñg canitang queganaganang ibat cu nang penaral quecayu yang saria cu ing macabauas dit muman qñg calam ampon pamansag ning pangaindu qñg Dios, á anti queta macapalaman qñg pamañuyu ta cang María, qñg balamu yang dili nang macapasari qñg anggang pamangalang ta quea. Ing daraptan na ning Guinu tang Dios uli tamu, aliua pin canita ing sucat tang icapuri ampon icatanggap qñg ablas á pengacu na quecatamu; nun é bagcus ing daraptan ta ulining Dios, iñang panusigan ta ing usuc ampon saup á babie na quecatamu, ya cabud ita ing macacayap á masaquit, ba tang acamtan ing pacsang quepallari tang tauo, á nun alayu é ta mangaintulid dit muman qñg capurian ding tauo quecatamu. Ing cayubuan ning pangaindu na qñg Dios aliua canita ing mecalalu cang María, nun é ing é na calarung catapatan á lub qñg pamamintu qñg anggang catungculan na diquil qñg Dios, at itang catuliran nang ganap alayu pin qñg calam ning pangaindu nang tinggap na mu qñg Dios, nun é qñg queang cabanalan á tinggap na naman ibat qñg Dios, dapot ulina ning pamamintu na quea qñg pamañapat nang mayap. Qñg catayang amanu, ing pa-

Hosted by Google

ngãindu nang María qñg Dios ya uari ing sucad ning queang degulan at cayupayan; dapot ing cabanalan nang é munanu ya uari ing sucad ning capurian á tulid tang ibie quea: nung tulid ta yang pagmumulalan uling pinili ne ning Dios á mallaring Indu na, lacuas yang mangãintulid qñg pamamuri ta quea ulining cabanalan nang ganap, á quimtan na ulina ning gracia ning Dios, ulina naman ning dacal á dapat nang mayap.

Eata, biniñagan, pudian ta ya sang é calaru ing casantusantusan á Vírgen María ulining pangãindu na qñg Dios, ulina naman ning pamanupad na qñg pacsang quepallari nang tauo ampon pamamintu nang tapat qñg queang catungculan: sabian tang iparangãl quea ing é ta murin sucat cumanglap macalaban qñg catutuan, nanuman sa at nanu ing pamamuring ibie ta quea; ampat capilan man é macapante ing pamangãmanu ta qñg queang degulan. Pagcasipitan ta sang paquisamantalanan ing sabla sabla, ba tang mangãmanu diquil quea qñg lalung sadsad á capacumbaban, ampon usucan ta noman ding para tang tauo qñg manalig la sang bina qñg queang pamagpatulun: pacagalanggalan ta ya sa qñg pamaquiapus ta qñg queang cabanalan, quetang nung uari pamanaquit da,t, pamaquiramdam quecatamu ding para tang tauo, mipudian ya sa iting Indung canuanuanan pauli ra ding queang anac.

Bapu Maríang Vírgen á tutung sucat ibantug; paquiabutan mu uari quecami qñg ing dila mi é sa tutucnang muri qñg quecang ligaya, ampon ing caisipan mi qñg pamigunamgunam na canita: ya sang caburian mi qñg ing sablang dapat mi caringãn sa paínturu

qñg icaligaya mu, ampon ing ibulalag mi sa ing degulan mu qñg mabilug ming pusu,t, asbuc manga panamdam, ba mi sang dagdagan ing pamalsinta ra queca ding anggang bisang maguing talasuyu mung tapat: dapot yari yaring ing pamamuri mi queca é macapante qñg catuliran mu, daptan mu ita muman sang magcasipit queng munlas queça ulining causisan mi qñg anggang macatungcul qñg ligaya mu, ulina naman ning pamanuqui ming ganap qñg panlacad mung macapagbanal, bantin upayang ulina ning pamaquiapus mi qñg quecang cabanalan apaquiabutan mi sang muri queca, cambe na ning Anac mung cacamalcamalan, qñg cayarian banua datang qñg alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

VIRGO POTENS,

ORA PRO NOBIS.

Alang lacuas nang pitutulan ning pusu cu mañga catatacut ning isip cu, antimo ing salese qñg puri ampon camalan ning Guinu tang Santa María, ampat ala cung sucat yalimbaua ampon paquipara caniting mal á Guinu qñg cabanalan nang é munanu. mañga qñg lugud á pigcalam na quea ning Guinu tang Dios. Nun yang buri cung sabian ing queang calinauan, malino ya pang é munanu caring Angeles ampon Serafines: nun yang buri cung salesayan ing lugud na,t, pacalulu mañga cababan lub, milalu yang masaquit caring anggang Santos banua mañga caring sablang banal queting yatu: nun ya cayang buri cung tunggayan ing queang cayupayan ampon cayapan, yang sariling mayupaya qñg sablang dapat ning Guinu tang Dios carin banua.t, queti sulip. Antiman carin, ing macapayubung dili quetang mesabing puri na,t, camalan ning é mṵnanung Vírgen María, ya pin ing pemili nang induan ing mal á caduang Personas ning canuannuanan á Trinidad, ing Guinu ta pin Jesucristo; at lauan yu queni, biniñagan, ing penibatan na ning queang degulan at cayupayan.

Iting macuyad á casalesayan qñg dañgal nang nuan á Vírgen macaguiu nang patutu quecatamu ing mali-

gayang bansag, á yayaus nang palugud quea nindu tang Santa Iglesia. Iñapin y María catutuan yang dayatmalat ning gracia, uling qñg pangaindu na qñg Menga-ua,t, mamie qñg gracia sucat na ping pecalinang canitang anggang camal á cabague na: yang sulu na ning meto yatu, uling pepasalan na ing pisac ning quetauan qñg pamanganac na cang Jesus, á tutung aldo ning pamiaga, ning catuliran ampon pangacabus: ya ing mapalad á talang mamatula caring palpicasala, ngening qñg pamigunamgunam da qñg carelang casalanan, anti rang bebeuan ing pusu ra: ya ing balsamu ning dayatmalat, uling qñg masalingalngal á banglu ning cabanalan na cacalatan nang lalabunan ing meto yatu: yang Indu na ning pacalulu, uling Indu re ding macasalanan: yang Indu na ning capanaligan, uling yang mamilatan qñg Dios ampon caring tauo: ya naman ing pinanari ning caratunan, á macayaplac qñg catuliran nang alanangga ning Dios caring lajing palpicasala.

Dapot caring miayaliuang pamansag, á babie nang yayaus palugud nindu tang Santa Iglesia cang María, yang tutung macaparangal qnea ing pamansag á Vírgen á macapallari: *Virgo potens*; at queni yu na sucat austa, biniñagan á anac cu, ing talaga cung patuyag queca yu quening canacung aral, ing maragul na pin cayupayan ning casantusantusan Vírgen María arapan ning Guinu tang Dios ulining pangaindu na quea, ba nong ampunan manga panlualu ding manalig qñg pamagpatulun na, ampon malsinta queang laus qñg lub da. Ba cung atuparan mayap ita, pudian ta ya pamu yang Ari qñg pamamuri na quea quetang minuna ning Arcangel san Gabriel: *Bapu María*.

Hosted by Google

Ing casantusantusang á Vírgen María yang Indu ning Dios; at caniti mesabi na ing anggang sucat sabian tungcul qñg maragul á cayupayan na: uling ¿nanung é na arapat ning Indu ning Dios qñg nanumang buri nang yaduan qñg Dios á Anac na? Indu ta neman pin, ampat pepaindu ne quecatamu ning casantusantusan á Anac na; canitang magjijiñgalu ya qñg Cruz; at caniti naman mesabi na ing anggang sucat sabian tungcul qñg lugud na quecatamu, ampon nun nuanti ing sucat tang panaligan qñg mayupaya nang pamamilatan: uling ¿nanung é na dapan niting malugud ampon mapalsintang Indu caring anac á penabilin nang palugud quea ning casantusantusan á Anac na? Agpang na nita ding Santos Padres ngara qñg ing cacamalcamalan á Vírgen María maqui sacdal yang cayupayan, ba nang apaquiabutan qñg Dios ing anggang buri nang yaduan quea; at pepalaguiuan deng meñgacu quecatamu qñg arapan ning Dios ampon mamilatan arapan nang Jesucristo. Ding biniñagan qñg sablang panaun binilang deng Indu rang caluguran, at anting dalan á alan pañganib, á tumuru cang Jesucristo, ampon ibat naman cang Jesucristo malaus qñg Dios. Mangga pa qñg laguiu buri rang patuyag itinan, é re lasa asabi ing cayumuyumuan á laguiu nang Jesus, á é re cabud itunglu ing laguiu nang María: nanuta qñg iting aduang laguiu Jesus María é ra picatsa ding asbuc ding biniñagan, nun é metung mung laguiu. Ing pamagpatulun, ing pamalsinta ampon ing lugud da cang nuan á Vírgen peparacal nang masaquit, nun macanian sa ing sucat sabian, ing pamamuri

Hosted by Google

ampon ing pamaniauad da quea qñg dacal ampon miayaliuang pamanalangin.

Sasabian na ning mal á Evangelista San Juan qñg mecaquit ya quetang misan carin banua metung á tanda, metung á pagmumulalan á macasdan, metung pin babay, ing lacuas malagu ampon malinang á masaquit, uling ing aldo yang pecaimalan na, ing bulan yang panucluanan na at ing queang puputungan labi lang aduang batuin á maslag: *mulier amicta sole, et luna sub pedibus ejus, et in capite ejus corona stellarum duodecim.* Ayo ¿ninu caya, biniñagan, itang babaing masaquit á nuan ampon maragul á calma, qñg yang imalanan na ing aldo, ing bulan yang panucluanan na, ampon ing corona na batuin lang maslag? Ing sabi ra ding mangabiasa, qñg itang malagung babaing meaquit carin banua ya pin ing casantusantusan á Vírgen María, canunuanan á masaquit ampon mayap á calma uling ing mabilug á catauan na miimalangan qñg aldo, á yapin ing Guinutang Jesucristong Anac nang catutuan á aldo, á miimalan qñg pangatauo tamu qñg atian nang calimislinisan; ya uaring panucluanan na ing bulan, ding sablang Santos pin; uling deti alang upaya rang maquialas quening mapiang babay, ing Vírgen á Guinu tamu; ampat ding anggang Santos anti la pin qñg bulan, misan á aldo lacuas lang masala, nun misan naman malulam la; dapot é anti carin iting cacamalcamalan á Vírgen; uling é ya calaru sala ampon quipuuan ya qñg aslag ibat qñg aldo ning pangabait na minangga qñg camatayan na: ing corona na batuin lang maslag, ing queracaldacal na pin ning sablang cayap ampon cabanalan á mecapanagaula qñg caladua na,t, catauan; iñapin ding Ange

les man pagmumulalan da ing queang linang ampon sampat ning queang cayupayan.

¿Buri yung abalu ngeni nung ninu iting cabanal-banalan á Vírgen ampon nung nuanti ing cayupayan na? Ustan yu pa nung ninu caya ing Guinu tang Dios, at carin yu pa abalu nang ninu naman caya y María. Ing Guinutang Dios metung yang Guinung mayupayang alan angga, capamisanan na ning sablang capia, camalan ampon cayupayan; ya pin ibatan na,t, caulian ning sabla sabla: iña palaguiuan ta yang mayupaya, uling apapallari na ing sablang buri na ampon qñg macananumang caburian na: ya pin ita ing Guinu tang Dios. Ustan yu pa naman ngeni nung ninu ta y María, nun ninu ta iting cacamalcamalan á Virgen. Ing sucat cung sabian qñg metung yang Guinung mayupaya arapan ning Guinu tang Dios á Anac na, uling qñg pamamilatan na apapallari na naman ing sablang buri na ampon qñg macananumang caburian na: ing sablang upaya tiu naman quea; dapot ing cayupayan ning Dios alang penibatan na,t, ing qñg casantusantusan á Vírgen María ibat mupin qñg Guinu tang Dios á Anac na ulining calam á ligud na quea.

Ulina pin nita guingcas nang sang Anselmo qñg pamamuri na cang Maríang Guinutamu: tutu na cang peparangal manga pecacatascatas ning Dios, Vírgen á casantusantusan, ampat peniuala nang binili queca ing sablang cayupayan na, ba mung daptan lucsan ing caburian mu. Minlunga pa naman maiguit canita ing pamamuri na queang San Fulgencio Obispo, pablasang anti ing amanu na, melambat na na pin sang sinirang guisan uing Guinu tang Dios iting sabla sabla ulining casalanan da ding tauo, nun é mu sa ing pa-

Hosted by Google

magampun ampon pamamintacasi nang María. Nung mabie tamu, carin ta utang cang Maríu: mangga pa qñg saquit tamu, utang ta namau nun misan ita qñg pacalulu nang María; nanuta qñg iña paturan nang saquit ing catauan tamu, ba yang mipaldang ing caladua tamu: nun tin ganaca tang ditac, carin ta utang cang María; nananta qñg ing sablang paquinabangnan tamung bague á mayap, utang tangan ita quening Indung mapamacalulu.

Pepaquit ya misan cang nuan á Santo Domingo de Guzman carin banua ing Guinu tang Jesucristo: ing daraptan na qñg gamat na atlu la pin panang yañiu nang ipana caring sablang balean queti qñg yatu: catuqui neng iquit ning mesabing Santo ing Vírgen Maríang pintacasi tang malugud: iñang papanan na na sang Cristo ing yatu, quinauat ne ning cacamalcamalan á Indu na: Anac cu,t, Dios cu, ngana quea, magdalita ca t, pacauat ca sa canacu, é mu na sa balausan ing mua mu qñg yatu, acu casing panaligan da ding tauo, acu ing carelang pintacasi qñg arapan mu. Indu cung caluguran, nganang mequibat Jesucristo, ¿macananu cong patauaran? é ra cu tutucnangan gagauan mistula, aldo aldo ra cung palmuran, é ra cu gagalang dit muman, é ra cu pamintuan; ¿capilau é co parusan ding anti quean á catampalasanan canacu? Ing amanu ning Vírgen María: ngeni ca sa pu, ngana, paamu,t, paamanu cacu, magdalita ca,t, é mu sa pu ibalaus ing mua mu carela, uling masaquit cong binang pacaluluan ding tauo.t, é sumalang cumayap ing lub da, nung pituburan mo caring Padreng manaral carela. Pepacauat yang pepayamanu ing Guinu tang Jesucristo qñg Vírgen á Indu na,t, ngana quea: Indu cu, sucat

da cang panusigan at tampa ra cang paintulutan qñg anggang buri mu, ica casing caluguran cung lalu qñg sablang dapat cu, ica casing menganac qñg pangatauo cu.

Ngeni yu pigaganacan isipan, capatad cung biniñagan, nun é ya masampat á pamiimalan iting é munanung Guinu, ampat ing aldo á maslag masigla yang imalanan na: *mulier amicta sole.* Ayo nun y Jesucristo ya pin ing catutuan á aldo, at iti yang imalanan nang María, nun anti carin matulid ta yang palaguiuan é aliua cang Jesus, uling anti uaring alang queliuan da di Cristo ilang María; pablasang ing aslag na niting casantusantusan á aldo, y Cristo pin ya namang aslag na niting mal á aldo, y María. Ibpa cung San Agustin, qñg pamamuri na queting casantusantusan á Vírgen, ngana quea: tutu cung micacunu, Vírgen alang sumbat-sumbat, nung nanung laguiu palaguiu cu queca; alang balu cung laguiung matampa queca, Vírgen á cacamalcamalan, alang balu cung sabian á aliua, nun é qñg metung cang calarauan á bitasa ning Dios á mayupaya.

E ne gueua ning Guinu tang Dios ing aldo, ban ilang miaslagan dili ra ding tauong banal, nun é pa naman ding tauong palpicasala: iñapin paquialimbaua re ing aldo qñg dapat á pamamacalulu, uling parapara nongan pacaluluan aslagan ding sablang tauo. Ayo ¿ninung calupa nang bitasa ampon cayalimbaua ning aldo anti y María, ampat ing queang aslag dasngan nongan ding banal ila ding palpicasala? Matampang bina canita ing sasabian nang San Buenaventura: ing aslag ning pamamacalulu, ing imalan na ping Maríang Guinu tamu, ngana, parapara nong aslagau darasnan ding sablang tauo, alang isasacuil na t,

parapara nong lilingunau pacaluluan. Uling nung guing cas nang Cristo, qñg ing sablang cayupayan carin banua ampon queti sulip binili nang peniuala quea ning Ibpa nang alanangga, guingcas na pa naman San Pedro Damiano cang María, qñg ing sablang cayupayan carin banua ampon queti sulip tiungan macapamisan quea ampon alang é na apallari qñg sablang buri na: *data est tibi omnis potestas in cælo et in terra, et nihil tibi imposibile.*

Eata biniñagan, payampun ta sa cang María qñg anggang cagulanan, qñg anggang capanganiban ampon qñg anggang casaquitan tamu. Irangal ta sa ing maragul nang cayupayan; pablasang nun ngening atin yayaduan ta qñg Guinu tang Dios ulina ning pamamilatan da ding Santos, bunga na nun misan ning pamalsinta na carela, bunga na naman caya ning quecatang pamaniuala sui yang maquiramdam maralas quecatamu; ¿salanan na cata casing paquiramdaman, nun atin buri tang yaduan quea ulining pamamilatan nang María, ampat ing pangaindu na qñg Dios ya cabud ing mamintacasing sasaup quecatamu? Ing anggang aguiu nang capallarian ning Anac nang capapalsintan ulining pangadios nang cacamalcamalan, aguiu na naman María qñg pamapagdalita na qñg Anac, anti ing sasabian da ding Santos Padres; iñapin nung micacunu ta diquil qñg cayupayan nang Maríang maquiabut quecata qñg graciang cagulanan tamu, micacunu ta naman nung ing Anac ning Dios buri ne sang pacagalanggalang Indu nang casantusantusan; uling nung cabang queti ya qñg yatu memintu ya ing Anac ning Dios cang María, anting Indu nang inirang, ¿sucat ta casing maniuala qñg ngening magari

ya qñg cayarian banua carin ne é paquiramdaman?

Bapu Maríang Vírgen á macapallari, bapu Indu ming malugud ampon mayupaya, maragul á tutu ing utang mi queca iqueng tauong palpicasala, uling binie me quecami ing é mu nanung masampat á bunga ning atian mu y Jesus; utang ming bitasa queca itanin. E mu que sa isacuil manga palacuan, aguiamang misna que qñg casalanan; ámpat ica pin ing panulu, ibali-quid mo uari ding mata mung mapamacalulu qñg sablang saquit á panamdaman mi: ampat ica pin ing mapanlualu caring calulu, pacaluluan mu cami qñg sabla ming catatagcuan: ampat ica pin ing pasbul ning banua, busnianan mu que sa pu, ba queng lungub maquinabang qñg Dios mangga qñg manggang alanangga. Yanasa.

Hosted by Google

VIRGO CLEMENS,

ORA PRO NOBIS.

Masasabi qñg Santo Evangelio nang San Lucas qñg iñang malapit na ing panaun ning pamailasa na,t, pangamate ampon pamaitas na banua ning Guinu tang Jesucristo, sinaria yang mine Jerusalen, manga mitubud yang magpauna quea caring nun pilan á discípulos na, ba rang yadia ing bale á pacasautan na sa; dapot pamanlub da deta qñg ciudad da ding Samaritanos, é ro buring tinggap carin, uli na nitang acaquit da qñg talaga lang munta Jerusalen, pablasang micasama lang parapara ding Judios ampon ding Samaritanos. Pamanaquit da canita di Santiago ilang San Juan á queang discípulos, mimua lang masaquit ampon guingcas da qñg Maestro rang anti queni: ¿buri mu caya, Guinu mi, ing patipa ming aping ibat banua, ba langang mapucsa? Dapot ing Guinu tang Jesucristo linḡusan no manga inamanuan at ngana carela: é yu balu man ing sasabian yu, ngana, uling ing Anac ning tauo é ya mine queting yatu, ba nong siran ding caladua, nune bagcus ba nong icabus. Ngana uari carela: iña yang seria cu qñg pamanipa cung ibat banua, ba cong atbusan ding macasalanan, at ali ba co lang parusan; at icayu ¿buri yu galang qñg ilangan mapucsa langan mate?

Macanian mu naman ing sucat tang sabian diquil qñg pamamacalulu na ning casantusantusan á Vírgen María caring macasalanan, ampat nğening cabas ne ning queang Anac qñg sablasabla, é na uaring balung daptan á aliua, nun é mu ing pamamacalulu caring payampun quea. Anti na pin queta sadsad ing pamamacalulu na,t, pamanlugud caring macasalanan, nğanang San Bernardo, qñg cabud á pamanaquit nang payampun ya quea ing ninuman carela, é na na pa, naluntunan nung catuliran yang maramdam, ó ali caya, nun é agad nonğan paquiramdaman manğa saupan. Iña matulid ing mialimbaua ya qñg bulan, uling anti mo ing bulan aslagan na,t, susuluan ing lalung mababa queti sulip, anti naman mo carin ing casantusantusan á Vírgen aslagan no isip ampon susuluan ding lalung pacacalulung palpicasala. At qñg catutuan ¿nanu cayang aliuang pagcanlunğan á sucat dang panintunan deta, nune mu ing candunğan nang malugud niting Indung mapamacalulu?

Lauan yu queni, biniñagan, ing sangcan á nung baquet Indu tang Santa Iglesia mamaus yang parati qñg casantusantusan á Vírgen María qñg pamansag á Vírgen á mapamacalulu: *Virgo clemens*, á ya pin ing talaga cung panaral quecayu qñg aldo nğeni, nung magdalita cong maquiramdam cacu, ampon nung aguiatan yu cu sang mauad qñg saup ning gracia ning Dios, ulina ning pamamilatan na ning mesabing Vírgen á mapamacalulung pudian ta nğeni qñg amanu ning Angel: *Bapu María.*

Alang capicacunuan, biniñagan, qñg é ta rin abalu capilan man ing capiuculan ning Guinu tang Dios, at ala naman metung man tauong sucat manaluntun qñg casulucan nang tulid igalang, anti ing sasabian na ning mal á sulat: *¿quis enim hominum poterit scire consilium Dei*? anti man carin pamanaquit ta qñg ing Guinu tang Dios pepalacad na cang María ing anggang dalan, á sadia rang daralanan ding tauo cabang queti la qñg yatu, ¿é ta caya sucat maniuala qñg iña talaga na ita ning cabiasnan nang alanangga ning Guinu tang Dios, bantin upayang abalu na sang matalastas ning casantusantusan á Vírgen ing miayaliuang pangabiling sadia rang cabilian queting yatu ding mealang palad? Ulinita sasabian nang San Bernardo qñg cang nuan á Vírgen María acamtan na ning bijag ing pangatimaua na; aquit na ning salunan ing pangacayap na; ayabut na ning malungcut ing pangatula na,t, dasnan na naman ning macasalanan ing capatauaran na. Anti queta sipit ing maragul nang nasa niting Vírgen á mapamacalulu qñg pamanampun na caring mealang calma, qñg anti ing amanu nang San Buenaventura, maluluncut ya uari nun é ta mamauad quea nanuman; nun lilibacan ta cayang gagauan mistula ing galang á tungcul na ampon ing pamañuyu ta quea. Eata yaduan ta pin mapilit queting mayupayang Indu ing ampunan na eata qñg anggang capanganiban tamu, qñg anggang cagulanan tamu, qñg anggang casaquitan tamu numan anti dagul; ampon maniuala ta layun qñg é na cata salanan saupan, aguiaman é ta camalayan nung

macananu ing pamanampun na,t, qñg paquiabutan na quecatamu ing calam á é ta sa pengangasan yaduan capilan man, á ing bunga na milalung é palac qñg anggang capagnasan tamu.

Catutuan pin, biniñagan, qñg sucat tang sabian qñg ing pamamacalulu ya pin ing babaguian nang parati ning casantusantusan á Vírgen María; uling anti mo ing manuc á gaindu pupulayan nong agad ding sisi na, iñang sisiac la, ba nong lucuban ampunan qñg anggang panganib á miras carela; macanian mu naman iting Vírgen á mapamacalulu, cabud á damdaman na ing quecatang dalung at cayausan, agad na na cata man lucuban qñg pamanampun na, ba na catang icabus qñg sablang macapanganyaya quecatamu. Anti na pin carin, biniñagan; ing anggang mayayaquit qñg casantusantusan á Vírgen María ipaganaca na quecatamu ing é munanung pacalulu na: ing laguiu nang Aring pabansag na quea nindu tang Santa Iglesia, pabatas na naman quecatamu qñg tuparan nang ganap ing catungculan na nitang pamansag; ampat ing laguiung Ari, anti ing sasalesayan nang nuan á San Alberto Magno, ing cabaldugan na pamanlingap ampon pamamacalulu caring mealang palad ngana uari. Y María paua ya pin pamamacalulu, ing pamamacalulu ya uari ing cayasalan na; ali mu ita, uling ya uari ing mismung pamamacalulu, nung sucat cung sabian macanian, nanan-ta qñg ing tutunggue qñg cayumuyumuan á laguiu nang María. tutunggayan na uari ing pamamacalulu, ampat y María é ya sucat micauani qñg pamamacalulu, ampon ing pamamacalulu é naman uari sucat micandayu cang María.

Ing mangabiasang Gerson pepatuyag nang miamasamas ining anggang sasabian cu, iñang sasalesayan na itang amanung guingcas na ning Aring David quetang minuna: aduang bague ing dimdam cu, ngana pin David; qng ing cayupayan atiu qng Dios, ampon ing pamamacalulu macatungcul mu naman qng Guinu: uling ngana ning mesabing mangabiasa, qng ing pamagari ning Guinu tang Dios adua yang bague, ing catuliran pin ilaning pamamacalulu; ampon ngana naman layun qng y Jesucristo piradua na uari ing pamagari na; ing qng catuliran melacuan murin quea, dapot ing qng pamamacalulu binie nang linicas cang María. Y nuan á Santo Tomás de Aquino patutuan nang ganap itang casalesayan, pablasang sasabian na naman qng iñang y María quinagli ya,t, menganac qng Anac ning Dios á micatauan tauo, tinggap na uaring duru na ing capitnga ning pamagari ning Anac na; nananta qng ya millari yang Ari ning pamamacalulu, ampon ing Anac nang mal millari neman Ari ning catuliran.

¡Caracal na naman ning sucat cu pang sabian, ba cung pauaga quecayu qng y María paua yang lugud, ampon ing anggang daraptan nang babaguian paua naman pamamacalulu! Qng catutuan, biniñagan, iñang buri nang paulat ning Aring David quetang minunang panaun itang aduang maragul á calam ning casantusantusan á Vírgen María, ing guingcas na anti queni: ing Guinu tang Dios, ngana, seuananan na ca qng lania ning tula: *unxit te Deus, Deus tuus, oleo letitiæ.* Dapot ¿insanu caya itang pamaniauauang macabanal á tinggap nang Maríang ibat qng gamat ning Guinu tang Dios? Ya pin ing pamaniauaua qng pama-

macalulung isasabug nang parati niting Indung malugud qñg pusu ra ding mealang palad iñang cacapnuan na lang tula ampon casñgauan, ulining pamipaisip na carela qñg ya Ari reng mayupaya,t, ala yang aliuang daraptan qñg cayarian banua, nun é mu ing pamanupad nang tapat qug catungculan na, á ya pin ing pamamacalulu á macayaslag queang é munanu ulina ning é pabilang á calam, á é na calarung panabang caring anggang tauo. Macarap yang parati y María qñg cadurucan ning Guinu tang Dios, sasabian na uari queang anti queni: ó Ari cu,t, Anac cu naman, mamauad cung lugud queca carening macasalanan, á inatbus mu qñg cacamalcamalan á dayang binie cu queca.

Yanañgan yayaguiag nang parating María ing cayap nang lub ning Guinu tang Dios, pauli na ning dacal á sangcan á maquialaga ampon maibatan caring mata ning Guinu tamu: ing utus qñg pamamacalulung macasaut qñg asbuc nang mal é mauman masasaul capilan man, ampon ing anggang pamaniauad na utus ya uari: *lex clementiæ in lingua ejus:* ampat Ari na ning pamamacalulu, atiu qñg cayupayan na,t, gamat ing é matating bandi ning pacalulu ning Dios, á palabul nang iraque caring sablang tauo, quetang nung uari alang macasalanan ninuman á sucat mabating alanangga ing caladua na, nung ampunan neng María qñg pamagpatulun na.

Nun misan ing degulan na,t, casantusan niting Aring mayupaya yang maguing sangcan na ning canglap ta,t, tacut lumapit qñg arapan na, ulina ning casalanan tang dacal qñg Guinu tang Dios. Dapot tumapañg ta sa lub, ñgana quecatamung San Gregorio,

pablasang nun nuanti ing catas na,t, degulan María, anti naman mo carin ing cayumuan na,t, cayapan á lub caring tauong macasalanan. E malallari caniting calugudluguran á Vírgen ing malallari canitang minunang panaun qñg aring Asuero, á qñg arapan na alang sucat lumapit man, aguiang ing mismung asaua na, nung é ne pamu payaus, lalam ning dusang camatayan na. Y María é no pasubalian tanggapan paquiramdaman ding tauong lalapit quea, mabandi la man, calulu la man, mangabiasa la man, ala la man balu: caring sabla ibabie na ing gatas ning pamamacalulu na, ilaning bulbul ning pangayampun da qñg pamamilatan nang anting cutang é palumac, ban é miras carela ing paslu ning catuliran nang alanangga ning Guinu tang Dios. E ngali marapat cang María ing mararapat caring ari queting yatu, á dacal ing pangacu ra at ditac mu ing ibabie ra, nun misan uling é ra aguiung ibie ing pengacu ra, at nun misan naman uling alayu qñg lub da ing pamanupad qñg carelang pengacu: dapot iting Aring mapamacalulu ninumang alayan pipilaitnan; apapallari na naman ing anggang caburian na tungcul qñg icacayap da ding alipan na; ala layun mamun mamaco arapan nang maglunus á pusu, at ing lacuas macapagmulala ampon macapatula quecatamu yapin ing nung nuanti ing quecatang cainan, macanian mu naman ing agap ning pamanlualu na quecatamu; at nung nuanti naman ing quealan tang palad, anti naman mo carin ing calam á panabang na quecatamu ning pamamacalulu na niting Vírgen á malugud.

Eata, biniñagan, ala sa uaring angga ing capanaligan ta cang María, ampat balu tang mausta qñg

ing cayupayan na cayalas ning queang pamamacalulu. Iting Indung malugud pepatalastas na ita cang nuan á Santa Brígida, iñang sinabi na quea quetang misan anti queni: acu pin ing Ari ning banua ampon ing Indu ning pamamacalulu, ngana pin María; acu pin ing tula ra ding banal ilaning pasbul á piralanan da ding macasalanan, ba la sang miras qñg Dios; alang tauo queting yatu á tatangui cu sa quea ing cayapan cu lub; ala metung muman, á é na sa tinggap ing nanuman calam ulina ning pamamilatan cu, aguiang ita muman sang é re átucsuan mapilit á bina ding diablos; alang macasalanan queting meto sicluban, numan anti caracal ing casalanan na (pasubali nung tagana ne sang parusan alanangga ning Guinu tang Dios ulining casias na lub), á é na sa acamtan ayabut pasibayu ing capatauaran ulina ning pamamintacasi cu. Yapin ing sangcan uling é ra sucat panayan, nun é mu ing cayalan palad ampon casiran dang alang angga, ding é bisang payampun qñg pamamacalulu cu cabang queti la qñg yatu, at mabating lang datang qñg datngan ulina ning casalanan da.

Bapu Maríang Vírgen á mapamacalulu, é mu sa pu tatangui quecami ing pamanampun mu: at ¿macananu caya sang tangguian mu quecami ing pamanampun mu, nung ica pin ing Ari ning pamamacalulu? ¿ninu uari ding sueat mung pacaluluan, nun é mu ding mealang palad? Nique pu quening macasiclaud qñg arapan mu, iqueng lusuc á mealang palad, at qñg ulina nita picagulanan ming bina ing pamagpatulun mu: é mu sa pu sabian qñg ing queraclan ning quequeng casalanan yang macayambangan qñg pamanampun mu quecami; ampat ing degulan ning pama-

macalulu mu milalung é palac qñg degulan ning deuacan mi. Alang sucat macalaban qñg degulan ning cayupayan mu, uling ing Miglalang qñg sablang nanu pecagalang na cang tutu anting Indu nang malugud: eata, Vírgen á mapamacalulu, pacaluluan mu cami ampon paquibatan mu layun quecami ing miras que,t, mitutulang datang qñg alanangga carin banua: *Yanasa.*

Hosted by Google

VIRGO FIDELIS,

ORA PRO NOBIS.

Capilitan pin mo nung misan, biniñagan, qñg sucat sang maguing suguing tutu ampon mayap á alang cadua, qñg arapan ning Guinu tang Dios, ing catapatan á lub, ampat ya mismu mipalaguiuan yang tapat á lub mañga catutuan, ampon qñg asbuc ning aring David papabie nang anting bansag á macarañgal mañga macasugui carela ning tapat la lub queting yatu caring banal, á cauilian nang masaquit lalauan. Ding manalig qñg Guinu tang Dios, ñgana naman ning mal á sulat, ayabut dang atalastas ing catutuan, ampon ding tapat á lub qñg pamalsinta ra quea, painaua lang magsandal qñg cayupayan na; uling ing calam ning caratunan carela mung miabie caring banal; dapot ding macasalanan yang dasnan da ing parusang catulid na ning pamiisip dang marauac, uling gueua rang mistula ing catuliran ampon quinauani lang dinayu qñg Guinu tang Dios.

At nung macanian ing marapat caring anggang banal queting yatu, ¿nu caya anti ing pañgauili nang lalaue ning Guinu tang Dios qñg casantusantusan á Vírgen María, á ing catapatan nang lub, baquet at é mebauas dit muman, miragdag pang dacal aldo aldo angga qñg horas á mapalad, á ing Ucum á mipnung ca-

tuliran inablasan neng penagaulan qñg putungan á maligayang tulid na ning queang sadsad á cabanalan? Ampat quigli ra ya y María, ali qñg casalanan, anti mo ding aliuang tauo nun é qñg catuliran ampon cabanalan ulining bucud nang sarili ampon é pasalese calam mequiabe ya qñg Guinu tang Dios ing caladua na ibat pa qñg camumulan á pangallari nang tauo, at é mu bucud ing é melubac dit muman ing silung macayagum cang María qñg Guinu tang Dios, nun é ing metalic pang masaquit angga qñg horas ning pamanlaco na queting yatu,t, panuquiat na qñg ligayang alanangga carin banua.,

Ining catapatan na lub ning casantusantusan á Vírgen María qñg pamanupad na qñg queang catungculan diquil qñg Dios, ampon qñg pamagpatulun na caring biniñagan á payampun quea, yang talaga cung panaral quecayu qñg aldo ngeni, anac cung caluguran, qñg pamanalese cu qñg pamansag á Vírgen á tapat á lub qñg mayap: *Virgo fidelis,* á babie nang parating yayaus quea nindu tang Santa Iglesia. Dapot saupan yu cu pamung mauad qñg aslag ning Dios Espíritu Santo ulining mayupaya nang pamamilatan niang Vírgen á tapat á lub qñg mayap, á qñg mipnung cagalangan pudian ta ngeni,t, ngatang gungcas. *Bapu María.*

Ugali rang sadia ding tauo queting yatu ing magparangal la ulining catapatan ning lub da, ampon matutula lang matutunggue catutu ra ding aliuang tauo; dapot lumapit langan sa cang María, ba rang pagaralan quea ing catapatan á lub qñg mayap, á

macapasiag mausta qñg pamicalugud dang catutuan á tutu. Lumapit langan sa ding miasauang lalaqui ampon babay, manga pagaralan da cang María ing catapan á lub á tulid dang tuparan mingatbangatba. E murin mayaquit caring anggang historias aliuang pusung alang canacana ampon mapalsinta caring cacaluguran na, antimo sa ing cang María, ampon é mu naman mayaquit capilan man aliuang esposang sucat maquipara quea qñg catapatan na lub qñg mayap. Mallari cabud canacu anti ing amanu mu, guingcas na misan ning casantusantusan á Vírgen María, iñang maquisabi ya qñg Arcángel San Gabriel: ngana uari, é cu rin tatangguian ing mallari cung Indu ning Dios, nun é mauman ing pangavirgen cu. ¿E ta casi austa canitang amanu nang María qñg Arcángel San Gabriel ing pamaquitipan na uari qñg Dios Espíritu Santo, qñg é sa masira dit muman ing queang pangavirgen qñg pangallari nang Indu ning Dios? Tiparan na pin ita ning Dios Espíritu Santo; y María millari yang Indu ning Dios, ampon é meuman ing calinisan na, manga é melabug ing calinauan ning caladua na,t, catauan: ali mu ita; ing lalu mang mayan á pamiisip qñg é tuntun é mecarinat qñg caladua nang María, ampon é naman mecalabug qñg calinisan ning queang catauan ing anino man mistula ning casalanan.

At qñg catutuan ing Evangelio patalastas nang mausta quecatamu qñg ing casantusantusan á Vírgen María anti ya queta caselan qñg pamanupad na, qñg queang catungculan, qñg ali mu ing é na tinggap ing dangal á alang casimpara ning pangaindu na qñg Dios, anggang é cu pepabaluang matalastas ning tubud

á ibat banua, qñg itang dangal á tutung macapagmulala é murin macasalangsang qñg capangacuan nang matibe qñg Guinu tang Dios qñg calinisan ning caladua na,t, catauan, nun é pa naman anti ya queta tapat á lub qñg pamamintu na qñg Dios, qñg tiparan na ing ufus á macamura ning pamagcalinis, bagu dacal ya binang sangcan á matulid, bantin upayang é na sa tuparan itang catungculan da mu ding aliuang indu. Dapot cabang pagmumulalan ta ing catapatan na lub qñg mayap ning casantusantusan á Vírgen María, pasalamatan ta neman ning Guinu tang Dios ulina ning matas ampon masalang alimbaua ning mesabing cabanalan, á pepaquit na quecatamu qñg cacamalcamalan á Indu na. At nung anti queta capagmumulalan ing ditác, á pepaquit nang pepaquilala quecatamu ning Guinu tang Dios qñg Evangelio diquil qñg mesabing cabanalan nang María, ¿nanu caya uari itang dacal á é ta abalu, ampat macasalicut qñg casulucan, at macapasiag mu qñg pamanlalaue nang masala ning Guinu tamu?

Ulinita nganang caclis ampon mipnung capagmulalan San Ambrosio: iñang pigunamgunaman cu ing degulan ning graciang mayayaquit qñg canuanuanan á Vírgen María, ngana, magugutgut ing isip cu, manga mauumil ing dila cu. Dapot carin ta sucat magmulala ampon mangasdan, nung pisipisipan ta ing tepangan na lub niting cacatascatasan á Señora ampon ing capalsintan nang é munanu quecatamu, iñang acaquit ta carin qñg bunduc Calvario ing catapatan na lub mamintu qñg utus ning cabiasnan nang alanangga ning Guinu tang Dios, ampon ing pamipasacup na qñg caburian á tuntun ning pangaindu na, carin qñg pun ning Cruz

á quepacuan na ning Mengabus. Mecabulad canitang pamaquitangu nang María qñg Arcángel San Gabriel á mallari yang Indu ning Anac ning Dios, mequitangu neman qñg Ibpa nang alanangga; mecacabulad canitang sinabi nang tinangung María ing mallari cabud quea anti ing amanu na ning mesabing Arcángel, guingcas na naman quea ning Ibpang alanangga anti queni: tapat ca sa lub qñg mayap mangga pa qñg camatayan mu: *esto fidelis usque ad mortem;* ngana uari: ingatan meng mayap anting Indung mapalsinta, ing Anac cung tutung mallari naman Anac mu, ampon é me salacuan paimburisan mangga pa qñg queang camatayan. At ¿ninu cayang é magmulalá qñg caumisan nang é munanung María, anting Indu nang Jesucristo? ¿é ta casi balung matalastas ing pamanuqui na quea qñg bunduc Calvario, at carin yang carin macatalacad anggang é ya mepatad á inaua?

Dapot é mu ing pagmulalan ta ing catapatan na lub María: tumula sang masaquit ing pusu tamu, manga saya neman á bina ing caladua tamu pamanaquit ta qñg Indu ta yang malugud. Y Jesucristo, iñang malapit neng mapatad á inaua, gueua nong anac nang María ding sablang tauo canitang binie neng meguing anac na y nuan á San Juan Evangelista: penabilin na naman cang Indu na ing lingunan na catangan sa anting anac nang catutuan; y María tinggap nang maniaman qñg lub na itang bilin na queang Jesus: binilang nongan anac na ding sablang tauo manga lilingunan na la anting Indu rang malugud. ¿E ta ya casi sucat pasalamatan, ita muman sang ablasanan ta ya ulining catapatan na lub qñg mayap quecatamu? ¿meramdam uari capilan man panaun

qñg y María é na sa pequiramdaman ing yaus dang caclis quea ding anggang mamauad qñg mal nang casaupan? At nung anti pin carin ing cayapan na lub caring sablang palipi nang Evang payampun papacalulu caniting Indung misnang lugud, iñang queti la qñg carinan lua, ¿nu caya anti ing causisan nang manlualu caring magcasipit sumuyu quea qñg anggang acayanan da, mañga macabilang la caring anac nang tune ampon tapat á lub?

Ding manalig qñg Guinu tang Dios, ñganing mal á sulat ilang macatalastas qñg catutuan, at ding tapat á lub qñg capalsintan mipainaua la quea; ampat ing calam ampon ing caratunan lub miabie ñgan caring pinili na. Catungculan tang salpantayanan qñg ing casantusantusan á Vírgen María menalig yang dacal á bina qñg Guinu tang Dios, mañga mecatalastas yang é munanu qñg catutuan, at ulina ning catapatan na lub qñg capalsintan mipainaua ya quea,t, qñg ulina nita ing sablang calam ampon ing caratunan á lub miabieñgan quea, ó ba nang nabangnan dili na, nun é ba nañgan palabul caring pinili ning Dios. Ing pamansag á patulunan tamung babie nang ipariquil nindu tang Santa Iglesia caniting Vírgen á cacamalcamalan, paulat nang mausta quecatamu ing cayupayan na,t, catapatan á lúb ba na catang ampunan, pablasang mabiasa ya,t, masicanan malugud ya,t, mausisa, mañga maquicatungculan neman manlualu quecatamu ulina ning é pasalese calam á miabie quea, ampat pauli ra ding macasalanan mepili yang millaring Indu ning Dios.

Alang capicacunuan nanuman qñg pauli ra ding macasalanan iña mine ya queti qñg yatu qñg panga-

llari nang tauo ing Guinu tang Jesucristo, anti ing patutuan na qñg Evangelio; iña pin ing casantusantusan á Vírgen María maquiutang ya uari quecatamu qñg anggang calam, á pepanabang nang pepanagaula quea ning Dios uli tamu; ampat anti mo nun ninung mecabie sangcan qñg casiran, maustang masaquit qñg ya cabud ing mecapasari qñg casiran; macanian mu namang sucat sabian qñg nun ninung macabie sangcan qñg nanumang dapat á mayap, ya naman cabud ing mecapasari canitang dapat á mayap. Bunga na nita y nuan á San Anselmo sasabian na caniting Vírgen, á ing cadurucan na macataluctuc ya caring sablang coros da ding Angeles, at ngana queang anti queni: isipan mu sa, Indu ming calugudluguran, nun nanu cami, ampon isipan mu naman sa qñg ali ba nong atulan parusan, nun é ba nong atbusan ding macasalanan, iña millari yang tauo queca ing Mengaua quecatamu: ayo ¿baquet é mu la sa saupan ding macasalanan, pablasang pauli ra miras ca qñg anti queang alang casimpara catas, qñg ding sablasabla igagalang da ca,t, guiguinuan? ¿iña galang ulina nitang é na sucat mabauas dit man ing ligaya mu qñg nanumang casiran, á dumpa carening pacacalulu, é mu na picabiang ing masira quengan pupus?

Agpang na nitang queganagana, ¿nanu cayang sangcan é la payampun cang María ding sablang biniñagan qñg anggang tucsung miraras carela? Ing lalu mang masias á lub á macasalanan, nung maus ya queang laus á pusu, ampon mangacu ya layun sumisi qñg queang casalanan, cabud ne pin paquiramdaman; uling ding diablos man lacuan deng agad agad ing caladua na, paquiramdaman da yang tutunggue qñg laguiu na

mung cayumuyumuan María. Paquisamantalanan ta pin, biniñagan, ing miayaliuang paralan á macacabus quecatamu qñg anggang tucsu; é ta panayan qñg ing casalanan luban no sa ding caladua tamu, bagcus ilaban ta quea ing cacamalcamalan á laguiu nang María, anti yang cutang é palumac: ing casantusantusan á Vírgen, á mengacung sumaup ampon mangabus quecatamu, é na cata murin paburian; tuparan na pin ing capangacuan na quecatamu, sangcan uling palaguiuan na ya nindu tang Santa Iglesia Vírgen á tapat á lub qñg mayap: *Virgo fidelis,* dapot capilitan pin mo ing mausta sang payampun quea cabud á mitucsuan tamu.

Bapu María: tapat ya pin á lub y Sara ulining causisan nang é munanung miminĝat qñg anac nang y Isaac, iñang queuani na ya qñg pamaquiabe nang macasira queang Ismael: tapat neman á lub qñg mayap y Micol canitang guinaua yang paralan qñg pamanlualu na qñg bie ning asaua nang y David: dapot ica, Indung macapagmulala, milalu cang é palac qñg catapatan mung lub, mangga pa qñg miayaliuang cabanalan mu, caring anggang indu ampon babay queting yatu. Bapu Vírgen á tapat á lub qñg mayap, mallari ca sa quecami anti y Sara, manga é mu sa paintulutan ing ataguyud da que qñg tucsu ra, ampon é tuntun á pamaquisabi manga pamaquiabe ding marauac á tauo: mallari ca sa quecami anti y Micol, manga icabus mu cami qñg anggang capirayanan da quecami ding salang ding caladua mi ngeni,t, qñg horas ning camatayan mi: Yanasa.

SPECULUM JUSTITIÆ,

ORA PRO NOBIS.

Aldo ning catuliran mipalaguiuan ya y Jesucristo qñg mal á sulat: *Sol justitiæ*. Aldo ya pin catutuan, biniñagan, aldo á macasala queting meto sicluban; aldo á lalaganap parapara caring sablang tauo qñg aslag ning queang gracia ampon pamamacalulu; aldo á sasabug carelañgan, maluca la man, mabandi la man, banal la man, macasalanan la man caya, qñg alang casindagul á dapat á mayap ning queang pamagcalingap; aldo á quinalat queting meto sicluban qñg aslag ning catutuan, á macapalaman qñg aral ning Evangelio; aldo á mamie caring sablang tauo, sugui la man, mura la man, mangabiasa la man ó ala la cayang balu, qñg caisipan ampon casaupan á sucat, ba reng quilalanan manga palsintan, antimo uari ing aldo á acaquit tang lalacad qñg lalu mang catasan ning banua, ba na caang pasalan á matá, babie nang alang capasubalian caring sablang tauo queting yatu ing calam á macapasngo ning queang aslag ampon pali.

Salamin ning catuliran palaguiuan na neman nindu tang Santa Iglesia y María: *Speculum justitiæ,* ulina ning aslag á tutung masala ning cauagasuagasan á caladua nang é na alabug man ning singo á macalasun ning casalanan, ulina naman ning macapagmu-

lala nang pangasinag qñg anggang cabanalan, á pepaquit nang pepayalimbauang ganap á ganap quecatamu ning Guinu tang Jesucristo. At nun macananung cabang lalapit ta qñg metung á salamin, lalapit neman quecatamu ing quecatang anino; macanian mu naman ing pangalapit na, ing pangarayu na caya quecatamu ning pamaniaup ampon pamagpatulun nang María, ulining pamicanlapit ta, ulina caya ning pamicandayu ta queang casucad na uari ning pamaquiapus ta qñg cabanalan na.

Iting pamansag á salamin ning catuliran, á babie nang ipupuri nindu tang Santa Iglesia cang María, ing cabaldugan nang catutuan ing ya pin ya ing arlayanan qñg sablang cabanalan á tulid dang apusan ding anggang tauo, nanuman at nanu ing cabilian dang tagana queting yatu. Dapot anti qñg masulit á binang salesayan tunggaltunggal ding sablang cabanalan ning casantusantusan á Vírgen, at anti qñg é langan paraparang masinag qñg mata ning quecatang caisipan, ampon é langan paraparang macalapit qñg aguiu na ning sicanan tamu, ba ta lang apusan panganinauan, iña pin, biniñagan, ilang talaga cung panaral quecayu qñg aldo ngeni ding nung mapilan caring cabanalan na, ba yu lang abalung apusan qñg lalung alang cámasulitan. Yaduan ta pa mu ing aslag ning Dios Espíritu Santo ulining pamamilatan na niang salamin á malino ning catuliran, á pudian ta ngeni cambe ná ning Arcángel San Gabriel, at ngatang gungcas: *Bapu María.*

Jesucristo, capatad cung biniñagan, ya pin ing

maulang alimbauang binie na quecatamu ning Ibpa banua ba ta yang apusan, at é no buring tanggapan qñg ligaya nang alanangga ding é macauangis caniting cacatascatasan á piarlayanan, nganang San Pablo Apóstol: *quos præscivit, et prædestinavit conformes fieri imaginis Filii sui.* Ding banal qñg sablang panaun ala lang aliuang depatan nun é ing mequiapus la cang Jesucristo, at lalu lang banal detang mequitulad á mayap quea. Dapot anti qñg ing bie nang Jesucristo bie na pin ning metung á tauong Dios á tune, at é na aguiung ayabut apusan ganap ning lalu man banal caring tauo, ning lalu man cayang mataluctuc caring Serafines á mallari sang tauo; guimpa na ning cayapan nang lub á é munanu ning Mengabus qñg yatu ing pamamie na quecatamung aliuang arlayanan, á lalu sang macalapit qñg quecatang pamaquiapus; at ya pin cabud ita ing depatan na, iñang binie neng pepaquiapus quecatamu Indu nang casantusantusan. Ayo insanuman caya sa ing cabanalan á pagnasan tang paquirasngan, paquiingatan caya, qñg icacayap ning caladua tamu, aquit ta ya rin alang capicacunuan qñg casantusantusan á Vírgen María.

At nun diquil qñg cababan lub, á ya uari ing yamut da,t, banglu ding aliuang cabanalan, abalu yu, biniñagan, qñg anti ya queta cababan lub y María, qñg anti ing amanu nang San Bernardo, iña mengaintulid yang millaring Indu ning Dios paulina ning mesabing cabanalan. Anti pin queta ing masapsap nang pamalsinta ning casantusantusan á Vírgen caniting cabanalan, qñg yang beguian na ibat pa qñg cayanacan na; at anti qñg ing caustan á lalung masala ning catutuan á cababan lub, ya pin ing pa-

Hosted by Google

miisipisip nang mura ning tauo qñg queang sarili, arapan da ding para nang tauong sadiang mipapanganib á macailo qñg aslag á alang quepapacanan ning degulan queting yatu; iñapin macalalung tutu ing malalam nang cababan lub María canita mang panaun á pemalita na quea ning Arcángel San Gabriel ing pemili ne ning casantusantusan á Trinidad, ba ya sang mallaring Indu na ning Mangabus. Ing casantusantusan á Vírgen patutuan na canita qñg ya ipus ya,t, alipan; nung nuanti ing pamipayubu na quea ning mesabing Arcángel, anti naman mo carin ing pamipaimura na ampon pamagcumbabang lub. Nun ing pisan nang y Santa Isabel pupudian na ing queang casalpantayanan, ampon palaguiuan neng nuan ulining pamaniuala na qñg amanu ning Arcángel, y María ipariquil nangan ita qñg Dios, manga é na lalauan qñg queang sarili nun é mu ing camuran nang pemayapan nang linaue ning Guinu, ba nang ipasiag maustang mausta ing cayupayan nang alanangga qñg miayaliuang bague á macapagmulalang depat na cang María.

Qñg cabanalan ning cababan lub, á inari cu nang salese quecayu, manibat alang capicacunuan, biniñagan, ing qñg capamintuan, á bunga na uari ning mesabing cabanalan, ampon quelalu na neman Maríang anti queta caganapan, qñg é mallaring mayaquit cayalimbaua na. Ibat qñg cayanacan na pepaquit yang mapamintu qñg caburiang da ding pengari na, di San Joaquin ilang Santa Ana,t, lalauan na qñg caburian da ing caburian na uari ning mismung Dios: mapaquiramdam yang parati qñg amanu ra, qñg panlaue ra ampon qñg añiu ra man, pemintuan na lang ca-

Hosted by Google

rarali qñg sablasabla,t, é na pepaquit capilan man carela ing lalu mang mayan á capañanggalangan. Iñang carin ne qñg pisanban Jerusalen, memintu yang ganap á pamamintu qñg anggang inutus da quea ding Sacerdotes; at canitang ibat neng mequiasaua cang nuan á San José, aguiaman ulining cayubuan nang é munanu macalalu yang dacal caniting banal á Patriarca, antiman carin memintu ya quea qñg sabla sabla; ampat balu nang matalastas qñg ing catatagan, á talaga na ning Guinu tang Dios, ya pin ing masacup ya sa ing asauang babáy qñg asauang lalaqui. Ing Ari na ning banua, ing Indu na ning Dios mamintu ya pin qñg metung mung aluagui. ¡Nanu na tang alimbauang capamintuan ining tulid tang apusan!

Ing catlung cabanalan ning casantusantusan á Vírgen, á qñg lalung alang casulitan sucat tang daptan apusan, ya pin ing capibabatan. Ba tang abalung mausta nung nuanti ing pamibabata nang María, yang pacaisipan ta ing miayaliuang panaun á beguian na ing mesabing cabanalan: camumulan, calibudtan na ning calucan ampon cayalan saup á queaquit na, canitang mibait ya quea ing Mangabus qñg yatu; saca iñang tinacas yang tinuru Egipto; qñg calucan naman á pibata na caba ning bie na; queta namang pangabaluan nang matalastas, ibat pa qñg pangallari nang tauo qñg calinislinisan á atian na, qñg camuranmuran á camatayan á macatalaga qñg Anac nang capapalsintan, ampon qñg capaitan á inamiam na qñg pamailasa na ning Mengabus. Qñg catayang amanu, caba ning mabilug á bie na pibata na pin ing lalung sadsad á capaitan, manga pepaquit na quecatamu ing alimbauang lalung mausta ning catapangan nang lub á alang

cadua ampon ning sadsad á pamibabata na qñg caburian ning Dios queta mang dinaun ne qñg Ibpang alanangga ing Anac nang cacamalcamalan qñg icacabus da ding sablang tauo.

Aguiaman ing casaupan nang macalingap ning Guinu tang Dios cang María inampunan na ya qñg anggang capanganiban, antiman carin ing casantusantusan á Vírgen migdilidili yang pupus caba ning bie na,t, é ya linague qñg piarapan, nun é na utus ning capilitan, iñang yayaduan na. sa ita ning casuyuan qñg Dios, ning icacayap na caya ning para nang tauo. Iting cabanalan á pagmumulalan ta cang María, tulid da naman apusan ding sablang biniñagan; dapot matampa pin masaquit caring babay, at lalu pa caring dalagang malinis, ing é la sa lague qñg piarapan da ding tauo, nun é mu iñang yayaduan na ita ning capilitan ilaning masampat á caugalian. Ing mal á sulat diquil canita papaquit na quecatamung aduang alimbauang masampat, ba tang pagaralan ing lalung masuing pamagcalingap qñg panamdam tamu; ing camumulan, ita palang merapat cang David, á qñg ulining metung mung panlalaue nang é tuntun mebal dug ya qñg aduang casalanan, ing pamicasala na pin qñg é na asaua, ampon ing pamacamate na qñg asaua ning babaing picasalanan na. Ing caduang sasabian cung alimbaua, ya pin ing cang Job, á ulining nasa nang maragul mingat qñg queang calinisan, mequitangu ya canung mapilit qñg mata nang é tulustulus capilan man qñg sanumang sucat macapanganib quea: *pepigi fœdus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de virgine.*

Ing caratnan cabanalan yang macalarin qñg lala-

uan ta qñg tauo, t, manibat murin qñg lub nang alang caguluan qñg nanumang é mayap. Ing casantusantusan á Vírgen María alimbaua yang ganap á tulid tang apusan qñg mesabing cabanalan: ing sabla nang panamdam macasacup ngan qñg caisipan á matulid; ing aniu ning mabilug nang catauan pauangan macabague ampon catimtimanan. ¿Ninu cayang macasalese tapat qñg caratnan, casinsinan, calinisan ampon caingatan, á pepaquit na ning casantusantusan á Vírgen qñg queang lupa, qñg queang pamañabi, qñg queang pamañapat manga caniuan? Iti pin cabanalan á calugudlugud mecapanagaula yang masaquit á masaquit cang María, ampon binie na quecatamu ing lalung masalang alimbauang sucat tang apusan: buri na pin sa ning catajimican, bantin upayang maquisabi ya mu qñg Dios; antiman carin sinira na murin ing pamagtajimic na, ulina ning pamipaligaya na qñg Dios, ulina caya ning casngauan ning tauo. Y nuan á San Juan Damasceno sasabian na qñg ing anggang amanung lulual qñg asbuc nang María pauaga nangan ing caratnan, ing cayumuan, ing capalsintan ampon ing cababan lub, á quepanagaula na ning caladua na.

Ila pin deta, capatad cung cristianos, ding nun mapilan caring cabanalan nang Maríang talaga cung salesayan, á uling é la binang masulit qñg aguiu tang apusan, tulid tang baguian daptan, nung buri tamu ing masinag sa dit muman qñg caladua tamu ing aslag niting casantingsantingan á arlayanan. Ibie na sa ning Dios ing itamu mallari ta sa namang salamin á mabie á pipanganinauan nangan sa ning sablang cabanalan nang María. Pagaralan dangan sa quea ding matas

Hosted by Google

á lub ing capacumbaban; ding masias á buntuc ing capamintuan; ding masungguit ing capibabatan; ding tipastipas ing caratunan bale; ding talandi ing caratnan. Lauan ta ya sang miumanuman iting salamin ning catuliran, ba tang carin panganinauan ing cabanalan á ala quecatamu; ngacu uari, lauan ta ya sa y Maríang salamin ning cabanalan, ba tang paga ralan quea ing mie qñg caganapan ampon casantu san. ¡Calulu ta nanda, nun daya ta caniting salamin á calinolinauan! ¿macananu cayang miras qñg caladua tamu ing sala ning aslag á ibat qñg Dios? Tantu ta sang matibe, biniñagan, ing marap tang é camasa cang María, bantin upayang mayaquit la sang masinag quecatamu ding cabanalan nang cauagasuagasan.

Bapu Maríang salamin ning catuliran; palabul mu sa caring quequeng caladua ing nun pilan á aslag ning sinag á macailo ning cabanalan mung cacatascatasan: larinan mu sa pu ing catas ming lub qñg quecang cababan lub; ing quequeng caimutan qñg quecang calam; ing quequeng calibian qñg quecang calinisan; ing camua mi qñg quecang capibabatan, ing catacauan mi qñg quecang capalanan; ing caririan mi qñg quecang lugud, ampon ing quequeng catamaran qñg quecang casipagan. Saupan mu que sang é calarung maquiasque qñg Anac mung cacamalcamalan, ulina ning pamaquiapus mi qñg queang cabanalan, bantin upayang bunga na ning pamaquiuangis mi qñg Mengabus caring caladua mi, ayabut mi qñg Ibpa banua ing tanggapan na que sang paparamayan qñg queang ligaya ampon tulang é mapupus datang qñg alan angga: Yanasa.

Hosted by Google

SEDES SAPIENTIÆ,

ORA PRO NOBIS.

Nun ing ninumang mañgabiasang pintor ipinta ne sa ing asaua na; dapot nung macananu ing pamaminta na quea, anti naman mo caring ing leguan ning asaua nang maquilarauan; ¿é na casi gugulan ing mabilug nang cabiasnan, calalañgan ampon capiuculan, ba ne sang gauan ipinta sadsad á calaguan? Qñg balac cu, biniñagan, ing anti canitang pintor sasaingsing ya sa nung misan, uling é ya macaquit color á macabague qñg mataloto nang cauculan, ampon maguinaquit neman sa qñg cabiasnan na, uling é ya macaquit nanumang matampa qñg pagmagnasa nang macalucu. Nun atin sang bague queting yatung sucat sang manalimbauang tapat qñg nanumang bague carin banua, ¿ninu cayang maniuala qñg ing Anac ning Dios é na sa depatan ing macanian, ampat yang dili nang mecapiling anti ing caburian na, canitang babaing macatalagang mallaring Indu na? ¿Mayala ya casi cayupayan ing gamat na, cabiasnan ing isip na, pamasalamat caya ing pamalsinta nang é pasalese, ba ne sang gauan Indu nang ganap á ganap ampon macanayun qñg camalan nang alanangga?

Balu cu ping matalastas, qñg aliua ing amanu nang Salomon qñg mal á sulat, iñang sasabian na quecatamu

qñg ing cabiasnan guinaua yang bale á pacasautan na sa: *sapientia edificavit sibi domum.* E na pin sasabian Salomon qñg ing cabiasnan ning Dios mecaquit yang bale á upajan na sa, ba neng pacasautan, anti mo uaring ipariquil na sa qñg caninumang babaing ugali, ing anti caniting amanung matampa mu canitang macatalagang mallaring Indu na, nun é ing guinaua yang bale á pacasautan nang tagana; é ne pin gueua itang bale á ita, anti mo ing pamangaua na qñg sablang nanu, á iña melalang ngan, cayupayan na mu ning amanu na, nun é gueua ne pin itang bale á pacasautan na sang sadsad á cabiasnan, calalangan ampon capiuculan; é ne pin gueua, ba reng upajan pacasautan ding aliua, nun é qñg queang dili; é ne pin gueua, ba yang macasaut queang anting carinan á pisasamban, nun é anti yang bale á pacasautan na sa,t, paglayunanan ampon pipainauan. Nun anti casi carin, ¿sucat ta cayang maniuala qñg é ne gueuang masanting á masanting, ganap á ganap manga macapanagaula qñg anggang calam ampon camalan?

Iting calugudluguran á Guinu tamu ya pin ing bale á masanting, ilaning pacasautan nang maulaga ning Esposo nang capapalsintan; ya pin ing bale á tutung macapanagaula ampon ganap á ganap ning cabiasnan ning Dios, á anti ing sasabian nang San Bernardo, queangan mayayaquit á macatipun ing lalung sadsad á cabanalan, lugud ampon calam á ibat qñg Cacatasatasan. Diquil pin canita meapan cung manaral quecayu qñg aldo ngeni, capatad cung cristianos, cabang sasalesayan cu ing pamansag á luclucan ning cabiasnan: *sedes sapientiæ*, á parati nang ipupuri quea nindu tang Santa Iglesia. Yaduan ta

pamu ing gracia qñg sadiang panalanğin: *Bapu Maria.*

Ibat na nang salese nitang tauong sadsad á capibabatan, y Job pin, ing calam na,t, cayupayan ning catutuan á cabiasnan, magnasa ya sang maquibalu nung nu ya manibat, at nung nu naman mayayaquit; dapot ibat na nang penaluntunan ing sablasabla, pupusan na ing pamañabi na,t, ngana qñg macasalicut qñg panlalaue ra ding anggang tauo, at ding ayup mang susulapo carin banua é ra balu man: *abscondita est ab oculis omnium viventium; volucres quoque cæli latet.* Anti naman mo carin ing pamagnasa na nitang Profetang mipalaguiuan Baruc: ¿niuu cayang minuquiat banua, ngana,t, disan na carin ing cabiasnan? ¿ninu naman caya ing miglayag qñg dayatmalat ampon mecaquit quea? Ala palang sucat macatalastas qñg dalan na,t, macapanaluntun qñg panlacad na: *non est qui possit scire vias ejus, neque qui exquirat semitas ejus.* E ta binang sucat pagmumulalan ing é ra sa aquit detang banal á Profeta ing cabiasnan, anti qñg é ya pa linto canita queting yatu ing casantusantusan á Vírgen María, á ya pin ing cadurucan ning cabiasnan; ali mu uling mecasaut yang siam á bulan qñg calinislinisan á atian na ing Anac ning Dios á micatauan tauo, nun é pa naman uling mecapanagaula ya qñg matas á matas á cabiasnan; sangcan uling ding sablang tauo queting yatu palaguiuan deng mangabiasang tutu, anti ing daraptan na nindn tang Santa Iglesia, iñang pupudian neng sadsad á catuliran qñg pamansag á luclucan ning cabiasnan: *sedes sapientiæ.*

Hosted by Google

At qñg catutuan, iting mayupayang Señora ya pin ing bale, á macatalacad qñg catasan ning cayupayan ning Dios Ibpang pepatibe quea qñg sablang mayap; á macatalacad qñg catasan ning cabiasnan ning Dios Anac, á guinaua queang pacasautan nang maligaya, ampon macatalacad neman qñg catasan ning Dios Espiritu Santong mecabanal queang masaquit á bina, mañga pepaquilala ne qñg banua,t, yatu anti yang gampang lalung matampa ning carelang camemetuñgan á pañgadios: ya pin ing bale á casantingsantiñgan ampon matas pa qñg banua, ulina ning caganapan ning queang cayupayan, ulina ning catasan ning queang casuguian, ulina naman ning damla ning queang cabanalan: ali mu ing telaga neng pemutian ning Meñgabus ing anti quetang bale qñg larauan na, nun é pa naman ulining pamacacasaut na quea, buri na pin sa ing pagmulalan ta yang masaquit ing anggang calam na quea qñg balang metung at metung qñg sablang dapat nang María. Bale ya pin macatalacad, macapinta, macabandi ampon macapanagaula qñg lalung matas á cabanalan; macapamuti qñg masinag á guintu ning capalsintan ampon qñg anggang mutiang mayalagang piaquitan da carin ding tauo qñg anggang caculañgan da qñg carelang pañgayatbus; piaquitan da carin ding Angeles qñg anggang pagnasan da sa qñg pañgaragdag ning carelang ligaya; piaquitañ na naman carin ning Guinu tang Dios qñg anggang caministilan na sa, ba nang tuparan ing nasa niug pamalsinta na caring caladua tamu.

At ¡nanu na tang dagul á gampa ing pauaga na quecatamu, biniñagan, diquil caniting Indu ning Dios ning

pangayaus nang luclucan ning cabiasnan! Caniting amanung iti lalauan ta yang macapagcalam qñg anggang cabanalan, ampon quiquilalanan ta yang maragul, macapagmulala ampon masanting antimo ing banua. ¿E yu casi balu qñg ing Anac ning Dios ya pin ing catutuan á cabiasnan ning Ibpa nang alanangga? Iting cabiasnan á alanangga mecasaut yang siam á bulan qñg calinislinisan á atian nang María, mecajilig ya,t, pepainauang maralas á maralas caring tacde nang malugud ning anti caniting mapalsintang Indu. Ayo, nun ing banua ya pin ing pacasautan ning Dios, anti ing sasabian na ning Guinu tamu: *cœlum mihi sedes*, at ing Dios mecasaut ya qñg atian ampon caring tacde nang María, ¿ninu cayang micacunung maus banua caniting Indung canuannuanan? Nun anti ing amanu ning mal á sulat, ing caladua ning ninumang tauong banal pacasautan na pin ning cabiasnan: *anima justi sedes est sapientiæ*, ¿nanu cayang sucat tang sabian diquil qñg casantusantusan á Vírgen María, á ing cabanalan na macalalu yang é palac qñg caring sablang Santos? Ya pala ita ing pigaganacan nang Salomon, iñang sinabi na quetang misan qñg ing bale á gueua nang pacasautan ning cabiasnan macatalacad ya caring pitung atias: *excidit columnas septem*. Y María ya pin at é aliua ing bale á gueua na ning cabiasnan á alanangga, ba yang macasaut magdatun quea; y María pin, á ing bie nang macatalacad caring atlung cabanalan, á mipalaguiuan teologales ampon caretang apat, á mipalaguiuan cardinales, ali mu ing millari ya ing pusu nang pacasautan á matampa ning Guinu tang Dios, nun é pa naman ing millari yang pipanaralan á catutuan ning caba-

Hosted by Google

nalan caring tauo qñg balang metung at metung qñg amanu na t, dapat.

Yconang mapupuyat ampon cababayatnan magcarugal qñg cabiasnan, é co sa paipagal mamintun canita qñg pipagaralan da ding tauo queting yatu, nu la man anti cabiasnan. nu la man anti casitan: ding lalu mang sadsad á mangabiasa é ra co murin aguiung turuan qñg catutuan á cabiasnan, á maguing sangcan na sa ning pangacabus ning caladua yu: cang María pin carin co sucat magaral; cang María pin, á ulining pamiagum na qñg cabiasnan á alanangga mipagcalaman yang cabiasnan á alang cadua,t, é no pagcaitan paramayan canita ding anggang matutulang maquisabi quea,t, ing pusu na panibatan nang alang palicat ning sablang amanung matampa. Lauan yu ing cayalan nang samutsamut, ing cayalan nang licutlicut ampon ing calinauan ning amanu na, iñang micacunu ya sa: ¿macananu cayang marapat ita, ngana pin María qñg Arcángel San Gabriel, canitang pamalita na quea ing mallari ya sang Indu ning Mangabus, nun acu é cu bisang quilalang lalaqui? ¡Nanu na ta namang sicanan nitang sinabi nang mallari cabud canacu anti ing amanu mu!: paqui guingcas na itang María ing Anac ning Dios millari yang tauo quea,t, ya millari nemang Indung é meuman á pangavírgen. ¿Bisa cong damdam alimbauang masala ning pamisaingsing á tutung malambut? Anac cu, ngana pin cang Jesus, canitang melili yang iquit ne qñg pisamban Jerusalen, ¿baquet macanian ing depatan mu quecami? Ibpa mu,t, acu mipnu queng calumbayan panintunan da ca sa. Catataulian nung basan yu sa ing dalit á pamamasalamat nang María, carin

yu aulat ing sadsad nang cabiasnan, ampat ala nanumang dalit á sucat maquipara quea.

Qñg anggang masanting á acaquit ta qñg banua,t yatu, carin ta sucat atilip austa ing dagul ning casantingan á é mayayaquit ning caladua nang María, á ya pin ing bucud á pacasautan á gueua na queang dili na ning cabiasnan á alanangga, iñang telaga yang maquipacasaut quecatamu. Iñapin matulid itang amanu nang San Bernardo, ngening sasabian na qñg ing Mengaua caring sablang tauo, iñang bisa neman sang mallaring tauo, capilitan ing mamili ya sa, ali mu ita, ing gaua ya sang Induan nang ganap á ganap, antimo ing balu nà sang matampa ampon manayun á macabague quea. Anti na pin carin ing cabaldugan na nitang sasabian na ning mal á sulat, qñg ing cabiasnan guinaua yang bale á pacasautan na sa: *sapientia edificavit sibi domum;* nananta qñg iting Vírgen á casantusantusan, á pacagalanggalang tang anting luclucan ning cabiasnan: *Sedes sapientiæ,* ali mu ing macauna ya caring miayaliuang pacasautan queting yatu, mangá mepili ya caring sablang anac nang Eva qñg anti quetang dapat á macapagmulala, nun é pa naman ing megaua ya,t, mitalacad á taganang mallaring pacasautan ning Dios á cacatascatasan.

Pupusan ta uari iting queganaganang anti queni: nun atin bisang mamilang qñg dacal ampon maragul á banding mipagcalam cang María ulining pamangánac na cang Jesucristo, pamisanan nangan sa ing sablasabla qñg anti caniting pamibalacbalac: ing Guinu tang Dios pepabandian ne y María ulining pangaindu na quea,t, iña pepabandian neng macanian, ba

nang ipasiag ing lubus nang pamalsinta cang Indu na,t, iña pepabandian na neman, ba ńeng bayaranan quetang utang á maragul, á capilan man é na apautang caninumang tauo, nun é mu quea. Balu cu murin qñg ing aring Salomon, nu ya man anti cabandi, canita ya mu meluca, iñang maquipalsinta ya; dapot ¿nanu cayang sabian cu diquil caniting maragul ampon maligayang Ari, y Jesucristong Guinu tamu? E cu rin sabian ing meluca yang memayad qñg utang nang dacal cang María; yang sabian cu ing nun é ya meluca canita, ali uling ditac mu ing calam é pepanabang na cang Indu nang capapalsintan, nun é uling maragul yang é palac cang Salomon, alimu qñg cabiasnan, nun é pa naman qñg cabandian: *ecce plusquam Salomon hic.* At ¿macananu ya caya sang meluca, ampat ing banding sadia nang ipalabul caring tauong depat na é pin banding mamamin, antimo ing cang Salomon, nun é bandi ya uaring mayayacua qñg dulañgan á é matati mangga qñg alanangga?

Eata, biniñagan, ibie ta sang isut ñgeni ing sabla tang cagalañgan caniting cacatascatasan á cadurucan, caniting cacamalcamalan á pacasautan ning cabiasnan á alanangga; ampon yaduan ta sa cang Maríang mipayubuan qñg anti quetang sadsad á damla, ing paquiabutan na cata sang maragul á pamaquirame qñg é paulat á calam, á mecapanagaula qñg casantisangtiñgan á caladua nang cayagum ning graciang macasaup, ba ta yang pacamalan lubus á lubus ing cabiasnan á tapat ning biniñagan, á tiru na quecatamu ning Anac nang cagalanggalañgan; nananta yang panusigan ta ita qñg quecatang cayasalan, uli-

ning pamanintun tang munang muna qñg cayarian ning Dios ampon qñg catuliran na, ulina naman ning pamanipun ta qñg pamaniapat mayap qñg banding catutuan, á é na siran capilan man ning calauang manga é ra asamsam, acua ding mapanaco.

Bapu Maríang Vírgen á tutung mangabiasa, á qñg calinislinisan á atian mu mecasaut yang anti queta lambat ing Cabiasnan á alanangga; á qñg candungan mung misnang lugud migjilig yang maralas á maralas ing Anac ning Dios Ibpa, at ding mal mung tacde millari la uaring cadurucan ning cabiasnan á alang uacas; é mu sa pu paintulut capilan man ing malili que qñg alang quepapacanan á cabiasnan ning laman, á macasalangsang qñg caburian ning Dios, ampon ing mailo que qñg alang cabaldugan á cabiasnan ning yatung paua mung camulangan arapan ning Guinu. Pagaralan mi sa queca ing caganacan ampon ing catuliran, ing catibian ilaning capalanan: turuan mu que sang maniualang é mauman qñg anggang masuluc á misterios ning Dios, manalig matibe á matibe qñg capangacuan á ibat banua, ampon dapat qñg sablasabla ulining capalsintan á ganap, anggang é mi ayabut ing capalaran á pamiagum mi qñg Dios datang qñg datngan á alanangga qñg cayarian na banua: Yanasa.

Hosted by Google

CAUSA NOSTRÆ LETITIÆ,

ORA PRO NOBIS.

Catutuan qñg iting labuad metung ya uaring carinan ning lua, metung ya uaring destierro, metung ya uaring capamisanan ning anggang casaquitan: macanian man, biniñagan, caniti mismung carinan ning lua, caniting lugar ning destierro, caniting capamisanan ning anggang casaquitan, maustang balu nang anguan ning casantusantusan á Vírgen María ing lalung mayumung pamitutulang ipanabang na caring talasuyu nang tapat, á manalig matibe qñg ulining pamamintacasi na acamtan da macabulad ing magum qñg cabilangan da ding macasaut carin banua: nanupata,t, ing canuanan á alanangga bitasa ra na mo uari, dapot sang iparati rang isundu ing mayap á casuyuan caniting malugud á Indu angga qñg camatayan da. Masulit pin binang mallari, anti ing amanu nang San Bernardo, qñg ing tune nang talasuyung María masira yang alanangga: *servus Mariæ nunquam peribit.*

Yayaduan na qñg Guinu tang Dios quetang minunang panaun ning aring Dávid, qñg é ne sa paquisamu caring mangarauac; ngana uari caring macasalanan, á ila pin ding tutung mangarauac, uling meuili ya, ngana, qñg dangal ning nuan á bale na: *Domine, dilexi decorem domus tuæ: ne perdas eum impiis animam*

meam. Dapot ¿insa caya iting bale ning Dios, nun é y Maríang mengaintulid pacasautan na ning Divino Verbo, anti ing papasiag nang nuan á Vírgen qñg amanu ning mal á sulat? ing miglalang cacu, ngana uaring María, pepainaua ya qñg cacung pacasautan: *qui creavit me, requievit in tabernaculo meo.* Ayo nun y David manalig yang é sa misamu caring mangarauac ulining cauilian nang parangal qñg Vírgen María, á ya pin ing tutung bale ning Dios, ¿ila pa casing é sucat manalig ding biniñagan á lusuc lang mauiuili, é mu bucud qñg pamipuri ra,t, pamiparangal caniting Indu ning Dios, nun é pa naman qñg pamaquiasque ra,t, pamaquiapus qñg cabanalan na quetang ganang caguian da?

Maustang mayayaquit qñg mal á sulat qñg y Eva yang meguing sangcan na ning lungcut ta,t, calumbayan; dapot mausta mu naman mayayaquit carin qñg ing Indu ning Dios yang meguing sangcan na ning tula ta,t, ligaya: at lauan yu queni, biniñagan, ing pauaga na quecatamu nindu tang Santa Iglesia, iñang mamaus ya qñg casantusantusan á Vírgen qñg pamansag á panibatan ning tula tamu: *Causa nostræ letitiæ.* Iti naman yang meguing pacsa na nining aral cu qñg aldo ngeni, at ba cung atuntunan miamasamas saupan yu cu sang mauad qñg aslag ning mal á gracia, ulining mayupaya nang pamamilatan niting calugudlugud á Señora, á qñg mipnung cagalangan pudian ta ya,t, ngatamu: *Bapu María.*

Catutuan á é sucat micabla, biniñagan, qñg-ding anggang balean queting yatu magsantung langang du-

murup cang María, ngening migugulmuc la qñg cabayatnan ning cayalan dang capalaran ampon sindac; é ta naman sucat apayalian qñg ding anggang cayarian á numan carin piayauan deng bilalag nuan, uling yang penibatan na ning canuanan, at ya naman ing sangcan na ning ligaya ning mabilug á sicluban. Ding banal qñg sablâng capanaunan, qñg sablang carinan ampon qñg sablang cabilían, quilala re capilan man anting bucud dang capanaligan; sangcan uling é ta sucat mipagmulala pamanaquit tamu qñg ding é pabilang á tauong mangatas ulining camalan da, cabanalan caya,t, cabiasnan, dinurup lang migsantung maralas caniting Indu ning Dios, at pigcapilitan dang pigimbutan ing pamicalat da qñg pamamuri,t, pamarangal quea ding calupa rang tauo.

Ing casantusantusan á Vírgen María yang penibatan na ning tula tamu, ulining pamicatauan nang tauo ning Anac ning Dios qñg calinislinisan á atian na, ampat ya uari ing eran á delanan nang tinipa quecatamu ning Dios. Antimo uari y Evang minunang indu ra ding tauo, ulining pamicasala na pinuc na queting yatu ing camatayan, anti naman mo carin y María, ulining pangaindu na qñg Mengabus binie na ing bie queting yatu. ¿Ninu caya sang macapuring tapat qñg macamal nang laguiu, ampon mipayubu qñg queang ligaya manga miralit qñg capurian na? Y Eva yang migdala queting yatu qñg casalanan, á anti ya queta mecapatangis quecatamu, qñg nun é mu pin qñg cauacasan ning panaun é naman mitucnang mayampat ing lua tamu; dapot ing Vírgen María pengánac ne quecatamu ing Menatbus quecatamu, at ya pin ing sibul ning anggang cayapan. Y

Eva, ulining pamanusig na qñg carauacan ning ubiñgan á menucsu quea qñg paraiso, inamuyut ne ing asaua na,t, qñg ulina nita ding anggang palipi ra miatulan langan mate; dapot y María, ulining capamintuan nang tapat, sinut na catang pequisangguni qñg Ibpa ta banua, qñg pangallari nang tauo quea ning Anac ning Dios, at qñg ulina nita quibius na cata qñg camatayan á alanangga. Y Eva pepainuman na cata qñg lasun ning capaitan á macalauc qñg sabo nitang bungang baual; dapot y María pepaimucan na cata qñg cayumtuan ning bie á ibat qñg sibul ning Anac nang cacamalcamalan.

Ngening sasabi ya quecatamu ing mal á sulat ingguil qñg Dios, canitang é pamicatauan tauo ing caduang Personas qñg calinislinisan á atian na ning Vírgen María, aliuang bina qñg ipapasiag na quecatamu ning Evangelio ingguil quea: sucat ta pin pagmulalan ing pamiisip ning lub tamu, ngening pigaganacan ta ya uaring marayu quecatamu ing Guinu tang Dios, anti yang Guinung mayupaya,t, miglalang qñg banua,t, yatu, qñg ngening pigunamgunaman ta yang cayagum tamu, meguing capatad manga cacaluguran ampon Ibpa tamu. Qñg pamicatauan nang tauo ning Anac ning Dios millari neng tune Indu ning Dios ing casantusantusan á Vírgen María, at ing Guinu tang Dios millari neman tune capatad ding tauo: ulinita, iñang ibat neng sinubling mebie y Jesucristo, at buri na sang pabalu caring Apóstoles ing pangabie na, menabilin ya cang Magdalena ampon canitang metung á babaing cayabe na, qñg sabian da sa caring capatad na, ngana, ing ayan deng paquiquitan carin Galilea: *ite, nuntiate fratribus meis.* Nanu paman sa, biniña-

gan, ing degulan ilaning sangcan ning quecatang lungcut, cabud na pin mauala, nung pigaganacan ta qñg y Jesucristo capatad ta ya. Iting laguiung capatad ampon ing pangayanac tamu qñg mismung Indu nang quinagli at migdala queang siam á bulan qñg calinislinisan á atian na, ¡nanu nanda dagul á capanaligan ing babie nang panabang quecatamu ning saup nang María qñg quealan tang capalaran! At caniting mayumung capanaligan ¿macananu nang é panamdaman ning caladua tamu ing sadsad ampon malambut á caligayan?

Ing sangcan na,t, panibatan ning lugma tamu queti qñg carinan lua é pabilang; dapot queganagana na nita, nung dumurup tang payampun caniting malugud á Señora, ya rin ing panibatan na ning quecatang tula. Nung ibalinggui ta la ding panimanman tamu qñg. é ta cabaluan á pangacabus ding quecatang caladua, ampon caring é pabilang á tauong mababating masisirang alanangga; nun ing quecatang conciencia ipaquisaut na ing deuacan ning bie tang milabasan, ampon ing qñg casalucuyan, á nun é pin binang marauac, é murin binang mituntun qñg catuliran; migalgal ya ing caladua tamu ulining tacut nang masira ampon mabating qñg Dios mangga qñg alanangga: dapot canita manapat tang durumup caniting mayupayang Señora, ampon misipisip qñg ya pin Indu na ning lalu catas á Ucum; at aguiaman é na cata apaquiramdaman caibat ning quecatang camatayan, antiman carin, caba na ning bie ta queting yatu, panaun pang ipaniauad na catang pacalulu, ampon ipanalangin na cata, ba tang acamtan damdaman ning atul á macapasngo quecatamu. Ing casantusantusan á Vírgen María

sucat na catang ayabut yaduang qñg mal á Anac na ing matactac á pamanisi qñg quecatang casalanan ilaning ganap á pamagconfesar, á anti ing salese ning Evangelio mallari tang meuas qñg daya nang Jesucristo: sucat na naman ayabut panabang quecatamu ing dacal á graciang icaluat tamu manga icaparati qñg masampat á bie tamu; sucat na na cata man asaupan qñg horas ning camatayan, ban é na cata asaul ning demoniong casalang tamu: qñg catayang amanu, sucat na catang ayauad qñg mal á Anac na metung á camatayan á masampat; at canita tanggapan ne caring tacde nang malugud ing caladua tang menas qñg daya na ning queang cacamalcamalan á Anac, ba yang misulat qñg libro ning bie. ¡Nanu nanda saya yang capigaganacan ampon mayumung capanaligan! Pagcapilitan yu pin, biniñagan, ing pasaup macanian qñg casantusantusan á Vírgen María busal ning quecong lungcut, at carin yu aquilala qñg ya pin ing panibatan na ning quecong tula.

Qñg aliuang bague, lulub naman maralas qñg pusu tamu ing lungcut, at pipilatan na cata uaring mamintun panulung sucat macapaligayang tutu quecatamu. Mananaman mipapamisan quecatamu ing tumpang babo casaquitan, at bala mu qñg magdala yang mua quecatamu ing Dios, at qñg ulina nita é na paquiramdaman ing quecatang cayaduanan, manga é na cata buring pagcalaman qñg nanumang bague, á sucat macapaldan quecatamu. Mapait á tutu iting capigaganacan á itinan; sangcan uling ing caladuang mecasubuc ampon miralanan maralas caniting casaquitan lulungcut ya,t, lulugma qñg macapayubung lugma; dapot nung caniting cabilian dumurup tang

magsantung cang María, cabud na cata palabulan qñg maragul á tula ning lub na, anti qñg caniting cabilian á iti pamatulan na catamu, at ngana, qñg depatan na naman quea ita ning Guinu tang Dios iñang mabie ya pa. Iting matas á Señora ya pin ing tauong lalung mipalasang meaquit queting yatu; iñapin tinggap na itang maniaman qñg lub na, anting caustan á masala ning macapayubung pamalsinta na ning Dios quea. Ngening pigunamgunaman na ita ning caladua tamu, agad nang aquilala ing cabalatungan na, at ibat canita lalauan nang anting caustan ning lugud na quea ning Dios itang lalauan na sa anting tanda ning mua na. Maniuala cayu, biniñagan: nun ing Guinu tang Dios palacaran na cayu qñg dalan ning casaquitan, antimo ing pamipalacad na qñg mal á Indu nang lacuas palsintan qñg mabilug nang pusu, mitimbang sa ing canuanan yu qñg casaquitan á dalanan yu queti qñg yatu, uling anti ing amanu nang San Pablo Apostol, ing maquiagum maquirame cang Jesucristo qñg queang casaquitan, numabang neman qñg tula na,t, ligaya carin banua.

Dumurup tangang magsantung, capatad cung cristianos, caniting macapatulang Indu qñg sabla tang casaquitan, lalu,t, lalu pa qñg anggang macagula qñg caladua tamu; paisacdal ta qñg pusu nang malugud, uling é ta salannan acamtan ing queang casaupan; pablasang anti ing sasabian nang San Juau Damasceno, y María ya pin ing tulang lusuc yubu qñg quecatang calipitan, ampon ing panulung lalung matampa qñg panamdam ning caladua tamu. Pudian ta yang é calaru ing Guinu tang Dios á migcalam quecatamu

caniting malugud á Indung panibatan na ning alan anggang tula, manga pudian ta neman ing casantusantusan á Vírgen María at binie ne quecatamu ing pun ampon mula niting mismung tula. Nung canitang minunang panaun ding tauo qñg balean Betulia pinuri re,t, penagurian ing malagung Judit, uling quibius na la qñg pangayalipan, á qñg alang pangacabla miras sa carela, nung itang matapang á babay é ne sa pinungut á buntuc ing lalung mabagsic caring pecapun á meaquit qñg ejercitu na ning tampalasan á Nabucodonosor, ¿nu anti, biniñagan, ing catuliran á sucat tang ipuri ampon ipanaguri caniting mayubung Guinu, caniting matas á Ari, á qñg ulina ing Mayupayang alanangga inari na ing misteriong é paisip ning quecatang pangacabus? ¿nu anti ing catuliran á sucat tang ilugud ipasalamat caniting Vírgen á alang cayanti? At nung matampa ing tumula tamu, ngening panabangnan da catang luluguran qñg nanumang calam á maragul, ampon ing pasalamatan ta ya qñg masampat á pilubluban ing migcalam macanian quecatamu, ¿nanu cayang tampa tang daptan, ba tang tumula manga pasalamat caniting macamal á Indung picautangnan tamu qñg alang casimparang lugud? ¿nu naman caya anti ing catapatan á lub á sucat tang paquit quea, ampon ing causisan tang magcasusi qñg anggang fiesta na qñg mayumung caligayan?

Bapu María; mayupaya cang tutu qñg banua,t, queti sulip at alang é mu arapat, mangga pa ing apasubli mu ing capanaligan caring queualan, ampon ing apamatulan mu la ding é macaquit capaldan á lub qñg nanumang bague queti qñg yatu. Pacalu-

luan mu que uari pu ngening arapan me. y Jesucristo, á ya pin ing pun ning pamiaga: pacaluluan mu queng yauad lugud, ba ming acamtan lalam ning quecang pamamilatan ing mituntun queti qñg yatung lumacad qñg dalan ning cabanalan, at ba ra na ca man pangaintuliran aquit carin banua mangga qñg mangga. Yanasa.

Hosted by Google

VAS SPIRITUALE,

ORA PRO NOBIS.

Nung nuanti ing pangalalu na catas ning caladua, anti naman mo carin ing cayubuan ning catauan ulining calinisan na ampon catuliran ning queang dapat, á macauagas ampon macabanal qñg caladua; at nung nuanti catas ing catatagan ning banua qñg lalu mang matas á mayayaquit qñg catatagan niting yatu, anti naman mo carin ing pangalalu na ning dangal ampon casuguian á macapagmulalang mique qñg catauan ning ninumang biniñagan, á magcasipit macabanal qñg anggang cayasalan na ulining pamamintu na qñg utus ning catuliran. Ulina nita, bantin upayang pacagalanggalang na sa cang María ing dangal ampon casuguian á mique qñg queang catauan, ulining cabanalan á mecapanagaula qñg caladua na, tuturu na cata nindu tang Santa Iglesiang maus parati quea qñg bansag á lalanan á macamal; alimbauang mayayaquit maralas qñg mal á sulat, iñang palaguiuan neng lulanan ning cabanalan: *vas spirituale,* ba tang ayabut austa ing catasan á alang cadua ning degulan nang é munanu.

Qñg catutuan, ibat qñg camumulan á pangallari na mepili ya y María qñg dapat á é munanu ning pamicatauan nang tauo ning Anac ning Dios; sangcan uling mitauli la quea detang lulanan á pinili na t, li-

nian Moyses qñg gamat na carin qñg cailañgan, ba la sang magamit qñg pamaniaun da ding judios qñg tabernaculo. Ayo nung detang lulanan á deta pamabanalan dong masaquit á bina ding judios, bagu larauan da la mu ding lulanan, á pibibilian qñg catauan at daya nang mal ning Guinu tang Jesucristong miraraun ngeni qñg macamal á sacrificio ning misa, ¿é uari lalung matulid qñg itang biniñagan patutuan ta yang banal y Maríang memusu quea qñg calinislinisan á atian na,t, mengandung quea qñg tacde nang calugudlugud, at qñg daya na megaua ya ing catauan nang casantusantusan, ampon pepasusuan ne qñg gatas nang cauagasuagasan iñang pungul ya pamu?

Nio queni, anac cung caluguran, ing babaguian nang parati nindu tang Santa Iglesia, ba na catang aralan, iñang mamaus yang palugud qñg casantusantusan á Vírgen María qñg pamansag á lulanan ning cabanalan: *vas spirituale;* at qñg catutuan alang balu cung aliuang amanung macuyad á anti canitang sucat sang macapasiag ganap qñg pamamili na ning Dios queang mallaring Indu nang Jescristong mengabus quecatamu ampon qñg macapagmulala nang pangabanal. Ya pin ita, biniñagan, ing talaga cung panaral quecayu queting saguling horas, ba ra cong atdanan caustan ing qñg mangga pa qñg catauan nang mal ning casantusantusan á Vírgen mesinag ing sablang cabanalan, á quepanagaula na ning caladua nang canuannuanan. Saupan yu cu pamung mauad qñg gracia ning Dios ulining mayupaya nang pamamilatan niting Aring mapamacalulu: *Bapu María.*

Repaquean ne ning Guinu tang Dios quetang minunang panaun ing Profeta Jeremias qñg bale na ning metung á mangauang curan, ba nang damdaman carin ing amanu na. Mine ya pin y Jeremias, nganing mal á sulat, qñg bale na nitang mangauang curan, at disan neng gagalo qñg burac ampon gagauang miayaliuang dapat, anti ing ugali nang sadia: macabulad melaso ya ing lulanan á gagauan na sa qñg gamat na; dapot canitang burac á mangalati guinaua yang pepasibayung aliuang lulanan, anti ing caburian ning lub na. Telaga na ping pisiag canita ning Guinu tang Dios qñg queang Profeta, qñg ing caburian na mu ning magcucuran yang macapasari qñg pangagaua ra qñg burac ding miayaliuang lulanan á macamal, ó mura man caya; ampon buri na naman tiru quea at quecatamu ning Guinu, qñg ing caburian na mu maquicayupayan yang pacatas, pacababa caya, caring tauo, layun naman ing aguiu nang daptan carela, antimo ing daraptan na ning magcucuran qñg burac á gagaloan na.

Eata, biniñagan, ing Guinu tang Dios, á memili qñg casantusantusan á Vírgen á mallaring Indu na, pinili ne ulina nita anting lulanan á macamal ampon sadsad á cabanalan. Sucat pin sabian qñg ing ninumang babay queting yatu é ya binang tulid mipudian ulining pamanganac na qñg ninumang matas á tauo; qñg é murin mararagdag canita ing cabanalan na,t, caganapan; qñg dangal na mu itang alang quepapacanan, á maualang é sumala qñg pangamate na ning indu ampon qñg pangamate na ning anac á penganac na; dapot ing cayubuan ning pangaindu na qñg Dios

ya cabud ing quebanal nang María; ya cabud ing damlang quelalu na caring sablang Angeles; ya naman mo ing sangcan ning pangapili na,t, pangagaua ampon pangabait queting yatu. Qñg catutuan, ing pamansag á lulanan ning cabanalan, á babie tang pupuri cang María, ¿é uari macauaga quecatamu qñg iting Vírgen, á pun da ding Vírgenes, migcamit ya dit muman, nung sucat cung sabian macanian, qñg pamagbalitcayung tanggapan da pota ding banal, qñg aldo á pangasubli rang mabie ding sablang tauo, ampon qñg ing catauan na micayan neman dit mumán, queti pa man qñg yatu, qñg calam á macapanagaula caring caladuang maligaya; sangcan uling é na sibucan qñg queang caladua ing quebayatnan ning catauan qñg anggang macatungcul qñg Dios, at qñg ulina nita sucat yang pepainturung dinurup á alang quesasagculan qñg Mengaua quea, ampon mitutula layun qñg arapan nang cacamalcamalan, anti mo uaring micabius ne sa qñg pangasacup na qñg cayupayan ning queang panamdam?

Y María, é ya meua qñg casalanan á mana, ampon qñg marauac á cayasalan á bunga nang calunuslunus ning mesabing casalanan: ecasi migcamit ya qñg anggang calam da ding quecatang pipunan, iñang carin la qñg paraiso; ampat canitang é la pa micasala, carin nangan mipainturu qñg Dios ing sablang cayupayan n ng caladua ra, ampon macasacup lang tutu quea ding carelang panamdam. Anti naman mo carin ing merapat cang María, ampat ibat qñg pangallari nang tauo busal na ne ning sinta,t, ligaya ning casantusantusan á Trinidad. Ing Dios Ibpa, ing Dios Anac ampon ing Dios Espíritu Santo pigcalam da caniting

é munanung Vírgen ing é paisip á gracia ampon calam, antimo ing capal ning patac ning uran caring manininggayang sampaga. Layun queta ¿é uari matampa qñg itang catauan, á anti ing sasabian nang Ibpa cung San Agustin, yang macatalagang piacuanan qñg catauan nang Jesus, menggaintulid ya sa qñg mabilug á dangal á catapat na ning caladuang macabie bie quea? Ing caladua nang María mequiagum yang lubus qñg Guinu tang Dios, ngana pa ning mesabing Ibpa cung San Agustin cambe nang San Dionisio: ayo ¿macananu cayang sucat tang maniuala qñg itang catauan nang lelangan ning Guinu tamu, ba ya sang maquirame qñg masuluc á misterio ning pangallari nang tauo ning Anac ning Dios, macalaban ya sa nanumuman qñg caburian á tuntun ning casantingsantingan á caladua na, ampon qñg é ya sa macasacup quea, anti ing yayaduan na ning pangagaua na,t, pangatatag á cacatascatasan?

Iñapin tulid ta yang lauan y Maríang Indu ning Dios anting lulanan á macamal, á guinalang da,t, igagalang ding sablang tauo, ali mu ding panaun ngeni nun é pa naman ding qñg panaun á minuna; ya naman ing penganac da ding minunang Patriarcas, ulining pamamunga rang macapagmulalang pigcalam na carela canita ning cabiasnan nang alanangga ning Guinu tang Dios, at ya naman uari ing menganac caring sablang biniñagan, ulining calam dang é munanu ning pangallari rang Anac ning Dios; pablasang antimo uari ding minunang tauo é la millaring mequicanlapit cang Jesucristo, nun é ulina mu nindu nang casantusantusan, á yang diling memunga caniting bungang canuannuanan; anti naman mo carin

ding tauo qñg panaun ngeni é la mallaring maquicanlapit cang Jesucristo, nun é ulina mu ning pangaindu na carelang María; ampat nung iña malallari lang Anac ning Dios, casucad namu ita ning pamaquiagum da qñg pangatauong binie na ning casantusantusan á Vírgen qñg Anac nang cabubugtungan.

Detang lulanan á pinili na,t, linian Moyses qñg gamat na carin qñg cailangan, ba la sang magamit qñg pamaniaun da ding Judios qñg tabernáculo, mitauli la qñg pangapili ampon pangalanian na uari ning canuannuanan á Vírgen María; pablasang quea ya tinipa ing cayupayan ning Dios Espíritu Santong mepagcabanal ampon mecapanagaula qñg caladua na, manga pemayapan neng mecasaut siam á bulan qñg calinislinisan á atian na ing Anac ning Dios Ibpa qñg pangallari nang tauo. Ing sangcan á nung baquet é ta binang ayabut atalastas itang catutuan á ita, uling ngening paquialimbaua ta ya y María caring aliuang indu, pisipisipan tamu qñg ing calam ning pangallari nang Indu ning Dios é aliua qñg pangaindu ra ding aliuang babay caring carelang anac, á carin mu macasaut qñg catauan da, bagu ing pangayanac na ning Dios cang María migmula ya uari qñg caladua na,t, melaus mangga pa qñg queang catauan. Y María quigli ne pin ing Anac ning Dios qñg calinislinisan á atian na, dapot ing anti quetang pamangagli dapat na uari ning caganapan ning queang cabanalan, ampon lalang na naman ning Dios Espíritu Santong mecapagbanal qñg caladua na, iñang gueua neng pacasautan á maulaga ampon pisasamban á maligaya.

Eata, biniñagan, paquiramdaman ta sang mipnung

cagalangan ing anggang sasabian da quecatamu ding miayaliuang Doctores á mangabiasa, iñang patutuan da qñg ing cayasalan nang macapasiag María ilaning macalijim tutung cabague na ning caring Angeles á nuan, ampon qñg catauan na mecasinag qñg bague á tutung macapagnulala ing matalic nang pamaquiagum ning caladua na qñg Guinu tang Dios; at é ta sucat maniuala qñg itang pamaquiagum melubac sa dit muman qñg pamanganac na qñg Anac nang cabubugtungan, uling meluat ya queti man qñg yatu at carin man banua, antimo iñang carin ya pa qñg atian nang María, ampon layun miragdag pa pangatalic, ulining queraclan ning queang gracia ampon cabanalan, minangga pa qñg aldo ning pamanuli na banua, at canita meganap ya,t, meligaya mangga qñg alanangga. E murin sucat picacunuan qñg iting casantusantusan á Señora carin nangan pemisan qñg Anac nang cacamalcamalan ing sablang cayupayan ning caladua,t, panamdam ning catauan na, ampat qñg anggang dapat na queting yatu pepaquit na quecatamu ing bie nang bague ning caring Angeles, lalu pa qñg bie nang catapat ning caring tauo.

¡Carayu ta, biniñagan, maquiapus caniting cayarlayan itáng mapañaliburi caring alang quepapacanan á diuatang panlasacan na ning panaun ampon sisiran na naman, antimo ing sablasabla queting yatu; itáng mapagnasang masaquit qñg tulang alang cararasnan niting bie; itáng gugugul qñg anggang sicanan tang manintun qñg banding mayayaquit queti sulip, antimo uaring micunutcunut ing pamañalpantaya ta qñg banding é mayaquit, á panayan tang dasnan qñg cayarian banua; itáng maralas cababa-

yatnan qñg bayat niting catauan tang macapiguil quecatang lumacad qñg dalan ning casuyuan qñg quecatang calugudlugud á Maestro! Ayo daptan ta sang ibat qñg aldo nĝeni ing anggang aguiu ning sicanan tamu, ba tang ayabut ing pangabanal ning quecatang caladua, ampon é ta sa calinĝuan qñg ing anggang mayap á isasalbag ta nĝeni qñg pangacabus ning caladua tamu, carin tangan pug pupulan qñg bie á alanangga; at nun é ta sucat maquicauanĝis, marayu muman sa cang María, ulining dacal á dacal á calam á pepanabang na quea ning Guinu tang Dios, paquicauatan ta muman sa qñg quecatang sadsad á pamagdevocion ing marauac á cagauian ning laman, á macabayat qñg caladua nĝening bisa ya sulapong tumurung dumurup qñg Menĝaua quea.

Bapu María; ibat pa qñg camumulan á pangallari mu gueua na na ca ning Guinung lulanan á macapagmulala ning calinisan ampon cabanalan; dapot iñang tinipa ya queca ing cayupayan ning Dios Espíritu Santo, ba nang lalangan qñg calinislinisan á atian mu ing masuluc á misterio ning pamamacalulu ning Dios, á millaring tauo, ba na cang itas qñg dangal á lalung mayubu qñg caring sablang tauo, gueua na cang lalung malinis ampon banal, manga quipnuan na na ca man canitang graciang macasaup caring taung mie qñg Dios, ampon qñg banding panayan dang paquirasnan mangga qñg alanangga: qñg mabilug á capalsintan ning quequeng pusu magnasa queng maquiapus queca qñg anggang aguiu na ning sicanan mi, ulining pamaniacuil ming ganap qñg nanumang aguiag ning quequeng panamdam, ulina naman ning pamisulung

ming lumacad qñg dalan ning cabanalan ampon dapat á mayap, á canita ayabut mi sa ing pamaquitutula qñg arapan ning Guinu qñg ligaya nang alang capupusan qñg cayarian banua: Yanasa.

Hosted by Google

VAS HONORABILE,

ORA PRO NOBIS.

Ñang maquisabi ya ing Guinu tang Dios cang Moyses, diquil qñg dangal á tungcul dang ibie quea ding judios canitang panaun á ita, pepagaua ya queang miayaliuang lulanan, ba la sang magamit qñg tabernaculong carinan á bucud piraraunan qñg daun á telaga nang iraun da quea, anting casuyuan á tulid ning cayubuan nang alanangga, anti naman larauan ning maragul á daun, á qñg paintungulan iraun na sa qñg Cruz Jesucristong mengabus caring tauo. Itang causisan ning Dios á Guinu tamu qñg pangagaua ra ding lulanan á sucat sang magamit qñg miayaliuang pamaniaun, á binie rang sinut quea canitang panaun á ita, pamatuliran na qñg mata ning quecatang caisipan ing macatacuttacut á parusang telaga nang pepabpa ning cabagsican nang é munanu caring mengauang mistula carela,t, pengangasan do cayang guemitan qñg nanumang bague á é manayun qñg pangagaua rang talaga.

Qñg catutuan, biniñagan, caring miayaliuang bague á parusang mababasa qñg mal á sulat, ing aring Baltasar meuala ya bie ampon cayarian, uling guemitan nong alang tarus qñg misan á pamagtamasa na ding lulanan á macamal, á simsam da qñg pisamban Jerusalen ding sol-

Hosted by Google

dados nibpa nang y Nabucodonosor. Nun anti casi carin ing causisan ning Guinu tamu qñg pangagaua ra detang lulanan á deta, bagu larauan da la mu ding lulanan á magagamit qñg panaun ngeni quecatang biniñagan qñg macamal á daun ning Misa, ¿nu caya anti ing causisan na qñg pamangaua na qñg casantusantusan á Vírgen Maríang mepili caring anggang babay queting yatung millaring Indu nang Jesucristo? At nun anti quetang macatacutacut ing parusang pepabpa na caring mengangas guinauang mistula carela, ¿nanu cayang parusang é ra tulid picanglapan ding é bisang mamie qñg dangal á bague na, caniting lulanan á macapagmulalang depat na ning Cacatascatasan, á ulining pamanganac na qñg Mengabus caring caladua tamu binie ne quecata ing daun á macalaco qñg quecatang casalanan.?

Queting anggang ibat cu nang pisiag quecayu sucat yung aulat, anac cung caluguran, ing talaga cung panaral qñg aldo ngeni, á ya pin ing dangal á tulid tang ibie qñg casantusantusan á Vírgen, anting pauaga na quecatamu nindu tang Santa Iglesiang mamaus quea qñg pamansag á lulanan á sucat irangal: *Vas honorabile.* Ba cung ataluse itang masala, yang paquiungquitan cung paquit qñg mata ning quecong caisipan ing nun mapilan caring miayaliuang sangcan, ba tang ayabie cang María ing dangal á catuliran na; dapot matampa mu namang masaquit ing saupan yu cu sa qñg quecong pamanalangin mauad qñg aguiat ning gracia ning Dios, ulining pamamilatan na niting mapamacalulung Señora: *Bapu María.*

Hosted by Google

Ing dangal á bague na ninsanumang catauan, á macalangcap qñg caladuang larauan ning Guinu tang Dios, dangal á tutung matas; at nung nuanti ing casantingan ning caladua, ilaning queraclan ning calam á tinggap nang ibat qñg Guinu tamu, anti naman mo carin ing cayubuan, á dasan nang camtan ning catauan qñg anti canitang pamaquilangcap; nung uari qñg pangalalaluna camalan ninsanumang lulanan, cabague na cabud ning camalan ampon samiu ning banglung macalaman quea. ¡Nu caya anti ing dangal ning catauan nang Maríang macalangcap qñg caladuang lalung sugui, lalung uagas, lalung banal ampon macapanagaula qñg calam á ibat banua caibat ning cang Jesus! At ¡nu caya anti ing pangalalu na dangal ning catauan nang casantusantusan, ulining pangallari nang Indu ning Dios! E picacunuan qñg dangal yang maragul cang Abrahan, quetang minunang panaun, ing pamananggap na bale na qñg Guinung macalarauan qñg metung á Angel, ampon ing pamaquisabing mabasa quea; dapot ing Dios é ya mequiagum mequilangcap caniting banal á Patriárca, antimo cang María. Maragul mu naman ing dangal á mique cang Zaqueo, iñang tinggap neng pequisuluan bale na y Jesucristo, antimo ing cang Lazáro ila ding capatad nang babay, ulining pamanlayun nang maralas manga pamaquicaluguran na carela; dapot ¡carayu na itang queganagana ning pamaquiagum nang tutung sadsad ampon é pasalese ning Anac ning Dios cang Indu nang casantusantusan!

Iñapin é ta sucat cumasdan nun ding Santos, mipnu lang capagmulalan arapan na niting Indung caca-

tascatasan, pinuri re qñg amanung lalung sita ing calinislinisan á atian nang picatauanan nang tauo ning Anac ning Dios. Ing laman nang María, ngánibpa cung San Agustin, ya cabud ing laman nang Jesucristo. Ing Guinu tamu, ngána naman ning capatad cung y Santo Tomás de Villanueva, iñang gueua ñeng Indu na ing metung caring anac nang Adan, pecacatascatas ne qñg anti quetang degulan, qñg ing panlalaue ding tauo, ing caring Angeles man, é na ayabut albayan. Y nuan á San Fulgencio yuyusuc na naman quecatamu, ing irangal ta ya ing casantusantusan á Vírgen María, anti yang carinan á maulagang penibatan na ning Mengabus qñg yatung macagani qñg imalan ning quecatang pangatauo, ba ya sang maquipamuc qñg yatu ampon qñg mabilug á infiernos. Nung pemayapan na pin ning Guinu tang Dios ing pacagalanggalang de sa quetang minuna ding tauo ing caban ning tipan, at peparusan no qñg camatayan ding mealang galang, á linauc muman alang tarus quea, ¿nanu uaring galang ing é na yaduan pilit tungcul caniting caban á mabie ning bayung testamento, á anti ing sasabian nang San Ildefonso, macatalaga yang macacumun qñg cayubuan ning Dios, ali qñg anino, nun é qñg catutuan á tutu?

Catungculan ta ya pin irangal y María, uling itá naman mirangal ta pauli na, lalu pang dacal qñg quetang ayabut nang atalastas ning caisipan ning tauo. Paquiramdaman yu sa, biniñagan, diquil canita ing sasabian nang San Anselmo, qñg librong sinulat na ingguil qñg cayubuan ning cusantusantusan á Vírgen: nung quimtan ta, ngána, ing dangal ning pangallari tang anac ning Dios ampon capatad nang

Jesucristo, patutuan ta sang alang canglap canglap, qñg utang ta itang é pasalese á dapat mayap cang María, ampon qñg pamamunga nang canuannuanan, á micayan qñg anti quetang dangal, qñg nun é sa ing pangavírgen nang memunga, é sa misubling melarin macanian ing pangatauo tamu. Nun antiman queta ing pangamuramura na queting bie á iti, misuguian ya ing quecatang pangatauo mangga pa qñg pamaquiabe nang pamaquilangcap qñg Guinu tang Dios; at nung balu tang matalastas ngeni ing degulan á é munanu niting dapat á mayap, á macalalung é palac qñg quecatang caisipan, ¿nanu caya ing tula tamu, iñang aquit ta ya ing Ibpa tang miputungan ligaya ampon macalucluc qñg matas nang cadurucan? ¡Nanu na tang saya ing camtan ning pusu tamu, iñang abalu ta sang miamasamas ing maragul nang pamalsinta quecatamu ning quecatang capatad, ampon ing sicanan nang macanuan quecatangan, ampat miabie quea ing cayupayan á alanangga carin man banua, queti man qñg yatu at carin man qñg infiernos!

Lusuc ta yang catungculan irangal y María, nun yang pisipisipan tamu ing pamarangal na quea ning mismung Dios; uling ¿nanu uaring sucat nang depatan á lalu pa sa qñg pamamili na queang mallari uaring eran á tipan na queting yatung ibat banua, ampon mangaua queang Indu na, sisiua, mumutus manga sasacup qñg dapat nang misnang lugud ning quecatang pangayatbus, manibala qñg queang cayarian, patulunan da ding anac nang caluguran, mapamilatan carela qñg arapan na, mapagampun qñg queang Santa Iglesia, mamiraque qñg bandi na, mamialal ca-

ring queang ejércitos, carame na qñg queang degulan ampon Guinu na, cambe ning queang Anac, ning anggang macasucup qñg cayupayan na? Ding Angeles man, ulining é ra aguiung atalastas ing bague á anti queta dagul ampon cayubuan, sui rang patutuan antimo itamu, qñg é pasalese ing tula ning Guinu tang Dios qñg pamipayubu na cang Maria, pablasang anti na queta caracal ing depatan nang pecarangal caniting Anac, Indu ampon Esposa nang alang capara.

Catataulian catungculan ta yang irangal y María, uling ing Guinu tang Dios tatanggapan nang anting miabie quea ing dangal á babie tang irangal caniting matas á Señora. Ing banua, nung pigunamgunaman ta itang miamasamas, alungenge na nari ning capurian á miabie pin mamisanminsan caring Santos; dapot capilan man caringan tumuru qñg Guinu tang Dios, á ya pin ing catutuan á sangcan ning pamamuri ta carela; at nung nuanti ing pangalalu ra camalan ding Santos á pupudian ta, macanian mu naman ing dangal ampon ligayang mique qñg Guinu pauli ra: antiman carin, ing capurian á babie ta qñg casantusantusan á Vírgen María lusuc ngan tumuru qñg Guinu tang Dios, á catulan na itang lalung dacal qñg pamamuring tatanggapan nang ibat earing aliuang Santos. Ing banua carinan ya uaring tutung macapagmulala ampon macapanagaula qñg miayaliuang pamuting macamal, á é ta ayabut alagan, pagmulalan caya, á é ya sa agad mirangal ing maquibanding guinaua quea. Qñg catutuan, ing casantusantusan á Vírgen tatanggap ya, lalu pang dacal qñg caring sablang Santos á macasaut carin, qñg é munanu dagul á buis ning capurian; dapot carin

ngang cabud ipariquil qñg pamamayad nang é calaru qñg utang na qñg Dios; qñg metung nang gamat aduangan nang tatanggapan ing quecatang pamamuri quea,t, canitang metung agad nang ibie isubli qñg picautungan na qñg sablasabla. Eata, biniñagan, é ta sa tumacut capilan man qñg milalu tang pamamuri quea, uling queganagana na nita, caringang tumurung paiuacas qñg cayubuan ning Dios, á tutung tulid mirangalan, samban manga paligayan á alang tucnang ampon alang uacas.

Biayan ta ngeni, anac cung caluguran, ing quecatang casalpantayanan, ampon layun é ta sa calinguan ing qñg aguiaman paua yang gabun ing catauan tamu, antiman carin ulina ning é paulat á misterio ning casantusantusan á Sacramento qñg altar, acamtan na naman ing pamaquiagum á tutung matas, á macaparangal queang anting lulanan á sucat igalang, ampon tulid ta yang picanglapan pacarinatan qñg lalu man mayan á dungis ning casalanan. Ulina ning pamaquinabang tamu ali mu ing malallari tang lulanan á mabie, á maquicalangcap cang Jesucristo qñg bague á anti queta talic, qñg metung ta uari qñg Guinu tamu, anti ing sasabian nang San Cirilo, nun é pa naman ing malallari tang pisasamban á mabie ning mismong Dios. At nun anti queta sadsad ing dangal, á mique quecatamu pa ulina nita, é ta sa paibaldug qñg cayalang palad ning é ta pamasalamat, lalu,t, lalu na é ta sa paimurang maquipara caring animal á alang isip. Matampa pin ampon matulid ing igalang ta la ding lulanan á macamal, á magagamit aldo aldo caring quecatang altares; ayo pacagalanggalang ta neman sa numan carin at capilan man ing panga-

tauo tamu, ampon ingatan ta neman sa ing quecatang caisipan, capagnasan, caburian ampon pamaniapat, ba ta sang acuang miras qñg cayubuan, degulan ampon dangal á tutung macapagmulalang pasari na quecatamu ning metung muman masampat á pamañampal.

Bapu Maríang Vírgen á tutung sucat irangal, panupaya mu que sa qñg é mi pamanupad ganap mangga ngeni qñg catungculan ming mirangal queca qñg lalung malalam á capacumbaban, á yayaduan nang pilit ning cayubuan mung é munanu. Tatantu queng matibe á matibe ampon magcasipit queng tupad qñg capangacuan ming gumalang queca aldo aldo qñg masadsad á pamangalang; daptan mi naman ing anggang aguiu na ning quequeng sicanan, ba ming aparaclan ing pamañuyu ampon pamalsinta ra queca ding aliuang tauo; pagcasusian mi ing cafiestan mu qñg lalung sadsad á pamagdevocion; at ya sa ita ing lusuc marangal á damla mi, ing paquit queng anting alipan mung tune. Papagdalitan da ca pu ing tanggapan mu sa iting quequeng capagnasan, ampon daptan mu sa ing abalu ming matalastas ing maragul á damlang nanabangnan mi ulina ning cacamalcamalan á Sacramento qñg altar, bantin upayang mallari que sang lulanan á mayubung macatalangang macapamuti qñg gloria banua datang qñg alanangga. Yanasa.

Hosted by Google

VAS INSIGNE DEVOTIONIS,

ORA PRO NOBIS.

Iñang pupudian na ning Dios Espíritu Santo ing leguan na catauan ning casantusantusan á Vírgen María, ngening buri na naman sang pudian ing casantingan ning caladua na, anti ya uaring é macaquit amanung matampa, ba nang pausta ing degulan na,t, ulina nita ya namung sasabian na qñg tutu yang macasalicut, at é sucat mitalaruan qñg macananumang bague: ¡calagu mu, caluguran cu, ngana pin quea qñg mal á sulat, calagu mu, bagu dacal pang é munanu ing macasalicut qñg lub mu!: *¡quam pulchra es, amica mea, quam pulchra es, absque eo quod intrinsecus latet!* Ngana uari: ing nanumang leguan á catauan é masulit mipausta qñg amanu ra ding tauo; dapot ing leguan na caladua ning Esposa cung pacamalan macalulung masaquit á bina qñg anggang sucat dang uculan ampon sabian, ampat ing Cabiasnan á alananggang mecayaslag quea, yang dili nang macayabut macaucul ampon mamuri canita.

Caniting amanu ning Dios Espíritu Santong ibat yung dimdam, sucat yung aulat dit muman nun nuanti ing casantingan na,t, cayubuan á macaratuc manga macasimpan qñg macapagmulalang lulanan ning caladua nang cauasgasuagasan niting Vírgen, á mipala-

Hosted by Google

guiuan lulanan á mayubu ning pamagdevocion: *Vas insigne devotionis.* At nun ing pamagdevocion é aliua nun é ing casipagan ning caladua qñg pamaniapat qñg caburian na ning ninumang palsintan na, alang capicacunuan ing qñg casantusantusan á Vírgen meaquit capilan man ing mesabing cabanalan, ampat cayalas na ning Anac nang y Jesucristong Guinu tamu, sucat nang sabian antimo ya, qñg ing anggang pitutulan na ning Dios Ibpa, yang daraptan na caba na ning bie na,t, é ya mine queting yatu, ba nang daptan ing caburian nang sarili, nun é bagcus ba nang pamintuan ing caburian na ning Ibpa nang macasaut banua.

Iña pin, biniñagan, nanuman at nanu ing canabuan na ning amanung pamagdevocion, tulid ta ya pin lauan ing casantusantusan á Vírgen María anting lulanan á macamal ning mesabing cabanalan. Eata paquiramdaman yu cu sang matiñgid á lub, uling qñg casalesayan á talaga cung yapse quecayu ngeni canitang pamansag á ita, aquit yu rin matalastas nun nuanti caganapan, catasan ampon cayalang pamagparayo ing pamagdevocion ning casantusantusan á Vírgen María, bantin upayang pagcapilitan ye sang paquiapusan qñg aguiu ning sicanan yu: dapot yaduan ta pamu ing saup ning gracia ning Dios qñg sabiang panalañgin: *Bapu María.*

Nung tiquis ta sang amasamasan isipan ing sablang dapat ning bie ning casantusantusan á Vírgen María, aquit tañgan é sumalang macabanal qñg lalung sadsad á cabanalan, ulina ning é calarung pamigaganaca na qñg Guinu tang Dios, ulina

naman ning pamigunamgunam nang é camasa qñg dapat nang mayap ampon caganapan. ¿Ninu cayang macasalese qñg masapsap á capalian ning queang pamanálangin, qñg catajimican nang macapagmulala, qñg caratunan nang alang pitayan, qñg alang patad á tula ning caladua na, qñg alang palicat á pamangisnaua nang tumurung maquiagum qñg Anac nang capapalsintan, qñg cabanalan ning queang pamiisip-isip, qñg calinisan ning queang pamagnasa manga qñg causisan nang alang samut-samut ampon alang capasubalian qñg ligaya ning Mengaua qñg sablang nanu? Macatungcul yang mabilug qñg Guinu tang Dios ibat qñg camumulan á pamangilala na quea, ngacu uari ibat qñg camumulan á pangallari nang tauo, uling canita pa mesala na ing queang isip ampon miaslagan ne qñg sulu ning casalpantayanan, ibat pin cabud canita millari ya uaring salamin á malino ning pamagdevocion á sucat da sang panganinauan ampon pangasdanan ding lalu mang matas á Serafines, millari naman lulanan á macamal, á qñg queang caganapan sucat dangan anguanan paquinabangnan ing anggang cagulanan da ding sablang tauo queting yatu, uling ¿dit la casi ding pepaquinabangnan nang peparamayan María qñg macapagmulala nang pamagdevocion? ¿ninu cayang macabilang caring biñagan, á pepapalian na lub qñg casuyuan qñg Dios, nun misan ulining pamamintacasi na carela, nun misan naman ulining cayalimbauan nang macapagmulalang seria rang pequiapusan?

Ing pamagdevocion ning casantusantusan á Vírgen María ganap yang ganap, uling capilan man é ya queualan qñg casaupan á sucat macasulung quea qñg

mesabing cabanalan mangga pa qñg lalung sadsad á catasan; ampat ing catandanan na tutu yang masapsap, ing caisipan na tutu yang matalas at ing queang pilubluban tutu yang mapad á mapamanialiburi qñg anggang bague á mayap: minagap yang micayan qñg graciang macayubung peparaclan na ulining é mapatad á pamaniapat na qñg cabanalan, quilala nang miamasamas ing mismung pangatauo na, ing Guinu tang Dios ampon ing anggang misterios ning quecatang pangayatbus; delanan na ing maragul á daque ning bie nang macayabe qñg Anac ning Dios á micatauan tauo; ya uaring millaring maestro nang tinuru quea ing Esposo nang pacamalan, ing Dios Espíritu Santo pin; micayan yang sadsad á panganabang qñg calam ning cabiasnan, ning caisipan ning calalangan ilaning aliuang calam ning Dios Espíritu Santo, á ila uari ding dulang á magdala qñg caladua qñg pamangilala na qñg catutuan á lalung matas ampon marayung é na acua ning quecatang panamdam.

Matas naman tutu ing pamagdevocion nang María, uling é meaquit quea nanumumang canitang macasumbal, á sadiang macasangal qñg quecatang pamagdevocion. Ya é ya queualan capilan man qñg sala ning caisipan, anti ing mararapat quecatamu qñg quecatang cayanacan, á canita ta lasa maquiuangis caring animal á alang isip; ing catauan á marurunut ampon macabayat qñg caladua, é ya mecasumbal quea capilan man; ing marauac á gauing daramdaman ta uaring bubucal qñg cayasalan tang é tuntun, manga macagulu qñg caratunan ning caladua tamu ampon qñg catajimican ning quecatang pamanalangin, nung diquil quea matunud ngan manga mapamintu, anti ing

corderong malati; ing ucul, á ya uari ing camulangan ning caladua tamu, anti ing sasabian nang Santa Teresa de Jesus, é mecagulu quea dit man manga é mecapagcasaquit, uling lubus yang sacup ampon mapamintu qñg catuliran: ing cayalang balu é meaquit capilan man qñg caisipan na; ing cayalang catibian é naman meaquit qñg pilubluban na; ampon ing casalanan, á ya uari ing cutang macacauani quecatamu qñg Guinu tang Dios, é mengangas lumapit man misampiad quea.

Layun queta, ing pamagdevocion ning casantusantusan á Vírgen María tutung alang pamagparayo, uling iting capantaspantasan á Señora yang parati nang guenacan ing bandi banua, ampon ing pamaquiagum nang é sasaua ning caladua na qñg Guinu tang Dios; tutu ya pin alang balingbaling qñg queang pamagdevocion, uling qñg sablasabla iningat nang miamasamas ing panamdam ning queang catauan, ing pamangamanu na pa ampon ing sabla nang cayasalan; tutu neman masipag manga maselan qñg é na pamaniapat nanumuman, á macasucal sa ampon macasumami qñg mata ning Guinu tang Dios, ulining cabaluan nang matalastas qñg ing pamagdevocion ya uari ing mutiang pacamalan á sasabian na ning Evangelio, á nung buri ta yang ayabut asali, capilitan ing lacuan tang pagutan ing sablasabla; ya uari ing banglung sarisaring sisingo manga mauala cabud á tiupan na ning angin; ya uari ing talagang malalam, á é ta aguiung anguan á alang capagalan ing danum á macapagmumulala ning cayumuan á ibat banua; ya uari ing caratunan ning caladuang é ta ayabut arasnan, nun é ulina mu ning pamaniaul ta caring quecatang casalang, ampat

macaguiu na ing metung mumang pamangamanung alang cabaldugan, metung mumang pamangutang á é matampa, metung mumang pamagparangalan, metung mumang dit á pamimua, ó pamiparapal caya ampon pamipagparayo, ba sang matating lubus, mabauas caya, ing cabanalan ning pamagdevocion.

Qñg pamaquiapus da caniting Indu ning Dios ding tapat á talasuyu na pagcasipitan dang é calarung ayabut ing pamagdevocion á lalung ganap, á lalung matas ampon alang pamipagparayo á sucat da sang arasnan. Ulina nita parati rang babaguian ing pamanalangin da ampon pamisipisip qñg bague á macatungcul carin banua; mamasa la maralas caring mangayap á libros; matutula lang maquiramdam qñg amanu ning Dios; marajil lang magconfesar ampon maquinabang, manga paquiungquitan da ing é la sa dapat salimpapo mu quetang anggang mayap, ampon ing é sa dumatun qñg carelang pusu ing dimla lub, á tutung macasalangsang qñg pamagdevocion. Yang sangcan uling tatanggapan dang maniaman á maniaman ing aslag á ibat banuang macasala qñg carelang caisipan; panagaulan da ing carelang pilubluban qñg cayasalan á mayap; cacapnuan da ing carelang pamigaganaca qñg pamiisipisip á matampa; paquisamantalanan da ing anggang acayanan da, ba la sang maquiabe ampon maquisabi qñg Guinu tang Dios; tutupad lang mapamintu qñg usuc qñg Espíritu Santo; palasan da qñg carelang pamagyunal ing marauac á cagauian ning laman; cacauatan da ing bucut dang caburian; aplacan dang banayad ing pamiuculucul dang balabaligtad, ba ya sang mamintu qñg matulid; paquisalangsangan da ing cayalang balu

qñg pamamasa rang parati qñg mal á sulat manga paquipamucan dang alang tuenang ing casalanan ampon ing anggang macapasaling macauling pamicasala.

Lauan yu queni, biniñagan, ing balitang á pipamican uaring pirasnan qñg sadsad ampon catutuan á pamagdevocion. Pagcasipitan ye sang paquiapusan caniting cabanalan ing casantusantusan á Vírgen María, manga é co sa malumpaui á lub nung qñg cabang pamaniapat yung mayap alang daramdaman yung nanumang tula. Pigaganacan yu sa itang sasabian nang San Bernardo: é la ditac, ngana, ding sasaingsing ulina ning pamagdevocion, bagu dacal á miayaliuang sangcan, ba yang saingsing carela ing pamagdevocion; ampat anggang mayumung tiquis, ngacu uari, anggang atin daramdaman dang tula,t, é la mecasubuc nanuman á macasalangsang carela qñg pamaniapat dang mayap, malda lang capapanic, ngacu uari, bayani la pin ampon matapang á tutu; dapot bala nang mecatictic, ngacu uari, paqui magcacasaquit la dit muman qñg pamaniapat dang mayap, paua lang paimburis; ngacu naman uari, lacuan dang pagulutan ing sablasabla. É co sa macanian, biniñagan; mabayat man at é mabayat; miras co man qñg sadsaran á pagnasan yù, mate co man qñg dalan; lumbug ya man iting yatu, malasac ya man caya; ya nang yang tuquian yung laearan alang salasalingcu ing dalan ning cabanalan; uling masala ping cabalatungan ing manintun aliuang dalan, ba cong milacad painturu qñg Dios. Balu cu pin mausta qñg iting dalan á iti paua yang sucsuc ampon capaitan; dapot abalu ya naman, anac cung pacamalan, qñg ing anti canitïng casaquitan ya pin ing sadia nang

ibabie pariquil ning Guinu tang Dios caring cabasa nang cacaluguran. Yaduan yu sang matalic qñg casantusantusan á Vírgen María ing saupan na cong macayabut qñg pamagdevocion, á ya uari ing banglu ampon samiu ra ding sablang cabanalan; bantin upayang ulina ning pamamintacasi nang mayupaya dasnan yu ing pamicatutula qñg mata ning Guinu tamu, cabang queti co qñg yatu, ampon paquiabutan yu naman qñg horas ning quecong camatayan ing ablas á tagana nang panabang caring mamintu qñg utus nang mal.

Bapu Maríang lulanan á macapagmulalang penagaulan nang masaquit ning Cacatascatasan qñg anggang capia ning pamalsinta na queca; bapu Aring cayumuyumuan á maquipagari qñg Anac mu qñg cayarian banua, ing pañgasaup mi atiu qñg cayupayan ning macamal á laguiu mu,t, iquenñgan susubucan ming parati ing bunga ning pamaniaup mu quecami: iñapin ngamu na sa, Vírgen á casantusantusan, á macalalu cabanalan caring sablang Santos, pamayapan mo sang itingid ding balugbug ning pamamacalulu mu, ba mu queng paquiramdaman qñg anggang cayaduanan mi; pauian mu sa ing caralumduman ning quequeng casalanan qñg aslag ning cabanalan mu,t, casantusan, bantin upayang ulina ning pamaquiapus mi queca ya sang daptan mi, caba na ning bie mi queti sulip, ing caburian ning Ibpa banua,t, carin da ca acatuliran aquit manga pudian mangga qñg alanangga: Yanasa.

ROSA MYSTICA,

ORA PRO NOBIS.

Maralas mayayaquit qñg mal á sulat ing pangayalimbaua na ning caladua ning tauong banal qñg metung á mulang mayap á pangagalo ampon pangatanam, á panibatan na ning banglung lusuc yubu. At ¿ninu caya, nun é ing casantusantusan á Vírgen, ing pitutulan tang lalauan á macalarauan caring sablang tanaman ampon sampagang masamiu niting mulang sasabian na ning mal á sulat? Macanian pin, biniñagan; y María yang mipalaguian catutuan á mulang cauiliuiling piaquitan caring anggang sampagang macayagum qñg samiu rang ibat banua ding sablang cabanalan; sangcan uling Indu tang Santa Iglesia pinili ne ing sampagang mipalaguiuan rosas, ba neng yausan qñg laguiu na ning mesabing sampaga iting babaing tutu nang pacamalan ning Guinu tang Dios, ba na neman pudian qñg lalung sadsad ampon masanting á pamamuring macayauing manga macataque caring quecatang caladua,t, pusu.

E ya mecasubuc capilan man ing uagas á caladua ning casantusantusan á Vírgen María qñg anino na muman ning lalung mayan á pangauman; é ya mecalanat capilan man qñg saguiua ampon sinag niting rosas á macapagmulala ing lalung mayan á angin ning carauacan; ding bulung na niting sampagang macapagmalang tutu nang pacamalan ning Guinu tang

Dios, capilan man é la tinucnang sisingong tinuru quea qñg calugudlugud á banglu ning pamalsintang lusuc á macalucu ilaning pamamuring lacuas á masapsap, At aguiaman macatanam ya, anti mo ding aliuang sampaga, qñg gabun niting yatung maralas nang pirarapulpul mañga pibabantiuas ning añgin á masican ding queang sañga, capilan man é ya quebauasnan dit muman qñg casantiñgan nang sadia, qñg samiu na cayang catulatula ampon cayamayama. Antiman carin mesucsuc ya murin iting rosas á macapagmulala; dapot tutu lang malayi ding sucsuc na,t, yang dili nang mitiune carela: at ¿macananu caya sang é ya maquilupa y María qñg Anac nang cacamalcamalan, qñg quecata ping calugudlugud á Meñgabus, á iña miputuñgan yang ligaya ulining pamailasa nang delanan?

Queti yu na sucat aulat, biniñagan, ing saria cung panaral quecayu qñg aldo ngeni, ing macapagmulala na ping pamaquiangis nitang sampagang palaguiuan ming rosas qñg casantusantusan á Vírgen Maríang Indu ning Dios ampon Guinu tamu, ba yung aquit matalastas quening aral cu nun nuanti catuliran ing palaguiuan ne ning Santa Iglesia iting casantingsantiñgan á Señora rosang malalam á cabaldugan: *rosa mystica*; at ba yu naman abalu ing maragul á paquinabang, á camtan na ning caladua yu qñg queang samiung sasaliñgalñgal, ñgacu uari, qñg pamaquiapus yu qñg cabanalan na. Yaduan ta pamu ing saup ning gracia ning Dios ulina ning pamamilatan na niang sampagang macapagmulala ampon masamiu, á qñg arapan na ñgatang guncas macasiclaud anti ing sadia: *Bapu María.*

Hosted by Google

Qñg balac yu, bininñagan, ¿nanung sangcan ing pamaniaus na nindu tang Santa Iglesia cang María qñg pamansag á rosang malalam á cabaldugan? Maquiramdam cayu,t, pagmulalan yu naman ing cabiasnan ning Santa Iglesia ilaning casantingan nang é pasalese nindu nang Jesucristo: uling cang María mu naman mayayaquit ing anggang masanting ampon macapagmulalang mayayaquit qñg mesabing sampaga. Camumulan, ing sampagang palaguian ming rosas ya uaring macauna caring sablang sampaga at ya naman mo uari ing ari ra ding sablang sampaga, anti mo y María macalalu ya cayubuan manga macalusuc neman ligaya caring sablang Angeles ampon Santos; nananta matulid yang masaquit á binang mipalaguiuan ampon migalang anting Ari ning banua,t, sulip. Ding aliuang rosas maputi lang maputi, ding aliua naman malutu lang malutu; sangcan uling ila uari ding sampaga rang catapat ding dalagang alang bacas, anti qñg ing rosas á maputi yang cabaldugan na ing cabilugan ning malinis ding pangadalaga, at ing rosas á malutu ya namang cabaldugan na ing dine ra,t, caselan; at yang meguing sancang á nung baquet ding tauo quetang minunang panaun sadia ro sang puputungan rosas ding bangque ra ding dalagang alang bacas. At ?caninu ta caya sucat iraun ganap á catuliran ing metung á putungan á pauang rosas, anti mo sa cang Maríang dalagang calinislinisan bayu ya manganac, dalaga neman alang queumanan iñang casalucuyan neng manganac ampon dalaga ya pa naman alang salat salat iñang ibat neng menganac?

Ing sampagang rosas sasalinĝalnĝal neman é munanu banglu ampon masiri á samiu; at qñg ulina nita macalalu ya caring sablang sampaga, manĝa manalimbaua yang sadsad á pamanalimbaua qñg casantusantusan á Vírgen, á ing cabanalan nang ganap sinalinĝalnĝal yang é camasa,t, qñg samiu na sinicat ya ing banua,t, yatu. At nun ding aliuang Santos. á iñang queti la qñg yatu menĝabala la qñg sablang cabanalan ampon pamaniapat mayap, sucat dang sabian catutuan á tutu, cambe na ning Apostol San Pablo; iqueng masanting á banglu nang Cristo, nĝara: *Cristi bonus odor sumus*, ¿é uari milalu catuliran ing sabian ta ita diquil qñg casantusantusan á Indu ning Dios? Ding anggang biniñagan á mapanusig tuntun qñg dalan ning cabanalan, samiu la uaring sasalinĝalnĝal queting meto yatu, ampat micacalat la numan carin qñg banglu ning aral nang Jesucristong macabie casnĝauan ampon bie caring sasalpantaya quea qñg mabilug dang pusu, at ¿mitauli ya casi cabanalan caring biniñagan ing arlayanan da deta qñg sablang cabanalan, y María pin casantusantusan?

Layun queta ing sampagang rosas tutubu yang macapalibut sucsuc, at ing cabanalan nang María meganap yang menapnap, lalu pa qñg caring sablang Santos, qñg calibudtan ning casaquitan á lusuc mapait, bistat miranauan ya lalu pa carelanĝan qñg agus ning calinolinauan á danum ning gracia. Nanan patasang manĝaintulid ya pin y María ing pudian ta yang yausan rosang malalam á cabaldugan, anti ing tuturu na quecatamu nindu tang Santa Iglesia, uling rosas ya uaring casantingsantinĝan; rosas ya uaring macatanam lele na ning agus ning danum; maputi ya ulining

calinisan ning queang pangadalaga; malutu ya ulining pamalsinta nang é munanu; masamiu ya ulining cabanalan nang alang capara ampon macapalibut neman sucsuc ulining dacal á lasang delanan na.

Ing casantusantusan á Vírgen María rosas yang catutuan á é pasalese cayupayan, á macatapang qñg pusu ra ding tauo ulining pamamie na carela qñg pamalsinta ra qñg Dios; á mangauat carela bantin upayang é la sa paisacdal paisaul qñg casalanan, ulining pamipaganaca na qñg pusu ra qñg pamanucum á macatacutacut á ilatan da; á macasala qñg isip da, ulining aslag á tatapuc na qñg carelang capiuculan, ba rang quilalanan íng anggang bague á macatungcul qñg Dios; á macacayap qñg saquit dang buntuc, ulining pamanlinis na qñg capanaligan da qñg anggang masasumbal quea queting yatu, ulina naman ning pamaniaup na carelang misip qñg bandi banua. At nung ing rosas ulining samiu na ya ing lalung maselan caring sablang sampaga, anti naman mo carin ing casantusantusan á Vírgen, á sucat tang sabian diquil quea, cambe na ning mal á sulat, qñg malagu ya,t, malambut; ngana uari, malagu ya ba na catang turuan, at malambut neman ba na catang paramayan qñg samiu ning anggang cabanalan na. Ibat cu nang sinabi qñg ing rosas macacayap ya qñg saquit buntuc; anti naman mo carin-y María macacayap ya ampon macatapang caring malabe masira capanaligan, ulining pamitutula na qñg carelang pusu: ¿dit la casi ding melupig, nun é sa ing pamaniaup na carelang María?

Dapot anti qñg caring sablang sampaga macauna yang dili, qñg balac da ding tauo. itang mipala-

guiuan rosas carin Jerico, ulining dacal ampon miayaliuang cayap á mayayaquit quea, iñapin qñg mal á sulat maralas yang mialimbaua canita ing calinislinisan á Vírgen Mariang Guinu tamu. Tinubu cung meragul, ngana uaring María qñg amanu ning mal á sulat, anti mo ing sampagang rosas á macatanam carin Jerico: *quasi plantatio rosæ in Jericho;* at é yu sa isipan, biniñagan, qñg itang gutad carin Jerico ya pin itang gabun á pangangasaman, ampon é mamunga ibat quetang pemarauacan nang piniumpan Josué, nun é ita pin tutung mapamunga ampon macapagmulala, iñang ulining maragul á pagmala pepatabangnan na ning Profeta Eliseo ing danum ning sibul, á mamagus libutad nang sadia sang matabsing ampon mapait; ba tang austa qñg ing casantusantusan á Vírgen María mecapanagaula yang masaquit á bina qñg anggang cabanalan, gracia ampon calam á ibat banua,t, é meaquit quea nanumang caculangan, nanumang carungisan, nanumang canauangan.

Ding rosas carin Jerico maragul la ampon masanting, maselan la ampon mabanglu caring aliuang rosas, at qñg ulina nita pacamalan dong masaquit ding sablang tauo: canita mayayaquit qñg ing casantusantusan á Vírgen ya pin ing lalung banal, ing lacuas ganap, ing lusuc á mecapatula qñg Dios ampon ing matas dili caring sablang dapat na queti man qñg yatu at carin man banua. Diquil caring rosas carin Jerico, ngarang sasabi ding tauo, qñg aguiaman malangi la sang pupus, ampon ding bulung da misapinsapin la sang mipadtapadta, antiman carin mamulaclac lang dili ra banua banua qñg cabengian á pangabait ning Guinu tang Jesucristo; dapot paqui

sunlag ne ing aldo, subli lang miticum, ampon ding bulung da misapinsapin lang mipadtapadtang pasibayung anti ing sadia: ing cabaldugan na nita ing macapagmulala na ping pamamungang Mariang Guinu tamung cayagum ning é na pangauman á pangadalaga, ampon ing é pasalese á dapat á mayap, á nebangnan na ning mabilug á sicluban ulining pangabait na ning Mengabus caring sablang tauo.

Ding rosas carin Jerico, ulining dacal ampon malayi rang sucsuc, ali mu ing cabaldugan da ing catacutacut manga é paulat á casaquitan, á inacu nang inamiam ning casantusantusan á Vírgen qñg pamailasa na,t, pangamate ning Anac nang cabubugtungan, nun é pa naman ing manalimbaua lang miamasamas qñg casantusantusan á rosario ampon caring cacamalcamalan á misterios na; nun misan uling caring dacal á bulung da mipauaga la uari detang dinalan limang pulung bapu Mariang pangaddian ta qñg mesabing panalangin; nun misan uling caretang rosas á deta mayayaquit la ding bulung, sucsuc ampon sampaga, á ila uari ding atlung bague á misterios á pigunamgunaman ta canita, ngacu uari, ding misterios qñg tula, lungcut ampon ligaya; nun misan naman uling ding mesabing rosas panulu lang matampa qñg dacal á saquit ampon salun, anti mo uari ing casantusantusan á rosario, nun pangaddian ta yang laus á pusu, camasmas na naman ning dacal tang casalanan ampon carauacan.

Eata, biniñagan, paipayuyut ta sa qñg banglu nang ibat banua niting sampagang é malalanta capilan man, á macapalabul qñg samiu na caring pusung alang alitalit qñg casalanan, manga sisicatan na lang

cacapnuan qñg tula ampon ligaya. E ta sa paitagugud qñg alang quepapacanan á banglu niting yatung mapamiraya; é ta naman pailo qñg alang quetunantunan á linang da ding lupa tang tauo, á ulining macauañgis la caring sampaga qñg cagutaran, mamulaclac la nung abac, malalanta la nung ugtung aldo ampon lalañgi lang lius nung beñgi. E ta sa calinguan qñg ing anggang miabie quecata queting yatu, iña mipagcalam ita quecatamu, ba ta lang itas idurup qñg Guinu tang Dios ding caladua tamu, at ba tañgan sang sagmitan, ali qñg ba yang miricatan canita ing pusu tamu, nun é bagcus miaguiag ta sa qñg capagnasan canitang balean tang catutuan, á carin la mu mayayaquit ding sampagang é malalanta mangga qñg mangga, at carin ta ya mu naman dasnan iting rosas á sadsad á banglung pagmulalan da ding sablang Angeles ampon Santos.

Bapu Maríang sampagang malalam á cabaldugan; pagmumulalan ming masaquit ing cabanglubangluan á samiu ning cabanalan mu, manga maririne na que man ampon malulungcut, ulining pamigunamgunam mi qñg é na pamamunga ning caladua mi; ampat é mayayaquit queang tutubu insanumang sampaga ning cabanalan, nun é mu ding sucsuc ning casalanan ila ning macasumaming bau ning carauacan. Ayo, paquiabutan mu que sa pu qñg gracia, bantin upayang mallari la sang rosas ning cabanalan ding sucsuc ning quequeng casalanan; at tanda na,t, caustan ning pamamasalamat mi queca, putunñan da ca uaring rosas aldo aldo, qñg pamañgaddi ming icapuri mu qñg casantusantusan á rosario qñg masapsap á pamagdevocion: daptan mu sa pu ing lumacad queng tuqui qñg

banglu ning cabanalan mu qñg dalan á alang bucut-bucut, á lalacaran dang sadia ding tutung anac ning Dios, ba ming ayabut acamtan qñg capupusan ning bie mi ing capalaran á macaquit queca quean banna ampon muri queca carin, cambe ning Anac mung mal, datang qñg datnĝan á alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

TURRIS DAVIDICA,

ORA PRO NOBIS.

Alang capicacunuan, biniñagan, qñg cabang ma casaut ta queting labuad, macapalibut ta numan carin caring dacal á casalang tamu: nung imulat ta la ding mata tamu, ing yatu pipirayanan na cata qñg marauac nang alimbaua, ampon paquiungquitan nang lalabugan ing quecatang caisipan qñg bucut nang amanu ampon cayasalan á é tuntun; nung ipiac ta la ding mata tamu. ing laman tamu guguluan na iug quecatang pamiuculucul, manga guguyud na ing quecatang capilubluban qñg auingan ning caligayan; at aguianan mecapaniaul ta na sa caring anti caretang casalang, é ta pa binang bitasa, uling ing diablo naman é na cata tutucnangan paquipanagcu qñg queang capamilaitnan, at dit muman sa ing cabandayan tamu, asaul na catang é sumala. Queti manibatan qñg ing bie ning taùo, cabang queti ya qñg yatu, anti ing amanu nang Job, pauangang pamaquipamuc: *militia est vita hominis super terram*, at tutu nang caministilan igugul ing queang sicanan, bantin upayang macapaniaul ya sa.

Paquiramdaman ta ya ngeni, biniñagan, y María, uling anti ing pamanalese nindu tang santa Iglesia, sasabian na quecatamu qñg mal á sulat qñg ing catapangan atiu quea: *mea est fortitudo*, at sucat ta naman

tutung maniuala qñg é no salanan paramayan canita ding anggang maquipamuc lalam ning pamagpatulun nang mayupaya, ba rongan saulan ding casalang da. Y María nganindu tang Santa Iglesia, ya pin ing Torre nang David: *Turris Davidica:* torre ya ping malalam á pangatalacad ampon é malasac capilan man, at quea la macabitbit ding é pabilang á calasag á ipagsandata ra ding mangatapang. ¿Nanu cayang sucat dang icatacut ding sablang magcanlung caniting torre, ampat carin do aquit ding sandatang ipaquilaban da,t, icapaniaul caring casalang da? At lauan yu queni ing mararapat á é micabla caring talasuyu nang tapat niting maragul á Ari: magsandata la pin qñg queang pamagpatulun ampon macabaluti noman qñg pandung ning queang pamamacalulu, tacutan da la rin ding diablos, anti mo ding soldados á mangmang tumacut la naman ampon tumacas, cabud á pamanaquit da caring dacal á casalang dang mangatapang, á macatalatag manga macayadiang maquipamuc.

Iting pamagpatulun nang María caring payampun qñg queang cayupayan yang maguing sangcan na nining aral cu qñg aldo ngeni; pablasang nung itang torre nang David iña megaua ya, ba yang mallaring pagcanlungan da ding anggang macasaut qñg ciudad carin Jerusalen, macanian mu naman iting casantusantusan á Vírgen yang mamampun caring sablang biniñagan á paisacdal qñg pamagpatulun na, ngening paquilumpungan da la ding carelang casalang, at ya naman mo ing patulunan nang mayupaya ning meto Santa Iglesia. Yaduan ta pamu ing gracia ning Dios qñg sadiang panalangin: *Bapu María.*

Hosted by Google

Ñang maquisabi ya ing Aring Salomon qñg queang esposa, anti ing amanu ning mal á sulat, ngānang daralit pupuri queang anti queni: ing batal mu anti mo ing torre nang David, á megauang macapalibut cuta: libu la ding calasag á macabitbit quea, ampon ding anggang sandata ra ding mangatapang, ngāna: *sicut turris David collum tuum, quæ ædificata est cum propugnaculis: mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium.* Indu tang Santa Iglesia maragul ya catuliran qñg pamaniaus nang torre nang David qñg casantusantusan á Vírgen Maríang Guinu tamu; uling anti mo itang torre matas yang dili ampon macalalu caring aliuang bale, at ya naman mo ing lusuc á macapamuti manga macatibe qñg ciudad carin Jerusalen, ampat ngening macapalibut yang cuta ampon dacal neman casangcapan qñg pamaquipamuc, bala ra ding judios é ya palumac, manga é ra neman lupigan ampon sacupan ding casalang da; macanian mu naman y Maríang casantusantusan, á Ari ning banua,t, yatu, macalalu yang é palac caring sablang Angeles ampon Santos ulining cayubuan na,t, gracia manga caganapan; ya naman mo ing pisisimpanan ampon mamiraque qñg bandi ning Dios manga qñg calam á talaga nang ipalabul caring tauong depat na; sangcan uling iting mapamacalulung Señora ilang pabandian na canita ding magdevoto quea ampon ding malsinta qñg Guinu. Ing cayubuan na lalat alang uacas, ing gracia na maragul á é munanu, at qñg ulina nita mamie yang pacalulu caring macasalanan, cabanalan caring banal ampon catutuan á canuanan caring sablasabla; ing caganapan na, nung carin ta ya paquiuri

qñg caganapan da ding sablang tauong banal, marayung é paisip ampon lalat alang angga, anti ing sasabian nang San Juan Damasceno; iñapin ding lalu mang banal pagmulalan da ing queang casantusan; ampat iñang macalalu yang dacal á dacal carelañgan anti yang torreng matas á matas, ampunan nonñgan ding lalacad queting yatu mañga mamie yang miayaliuang paralan carela, ba lang macalaban caring sadia rang casalang, ba ra naman acamtan ing ganap á pamagtagumpe, anti mo uari ya millari neman cutang é palumac caring queang casalang, ulining pamaniaul nang é calaru carela ibat pa qñg camumulan á pañgallari nang tauo.

Matulid pin masaquit á bina ing yalimbaua ta ya y Maria qñg torre nang David, anti qñg maragul ya pamaquiuañgis qñg mesabing torre. Camumulan, ing casantusantusan á Vírgen, anti yang torreng matas ampon masanting á alang cadua, macapamuti ya qñg balean banua, anti mo uari ing torre nang David, iña megaua ya, ba yang macapanagaula qñg ciudad carin Jerusalen. At qñg catutuan, nung dacal la,t, miayaliua ding pacasautan á mayayaquit qñg cayarian banua, anti ing amanu nang Jesucristo qñg Evangelio, é picacunuan qñg y Abrahan yañg matas qñg pacasautan da ding Patriarcas, y Moises qñg pacasautan ding Profetas, y San Pedro qñg pacasautan da ding Apóstoles, y San Estevan qñg pacasautan da ding Mártires, y Santa Catalina qñg pacasautan da ding Vírgenes, anti la uaring torreng matas ampon masanting; dapot ing casantusantusan á Vírgen María ya uari ing torreng lalung matas ampon mayulagang mayayaquit á macapamuti qñg mabilug á cayarian banua.

Hosted by Google

Cadua queta, ing torre nang David megaua ya, ba ya sang mallaring pagsantungan da ding judios ampon pagcanlungan qñg bie ra; anti naman mo carin y María torre yang mapagcanlung, uling macayabut yang gracia ampon capatauaran caring lalung maragul á macasalanan. ¡Mapalad non da detang macabili lalam ning pamagpatulun nang María! Quetang melapupuring torre carin Babilonia, queta mang bale ning mayupayang Job, alang sucat minabitasa; uling ing sicanan ning baguiu mecalasac carelangan; dapot ing payampun cang María bitasa yang lubus miligtas qñg anggang capangganiban lalam na ning pandung ning queang pamagpatulun.

Catlu queta, itang torre nang David iña megaua ya ba la sang macalaban ibat quea ding judios caring carelang casalang, at qñg ulina nita masasabi qñg libu la ding calasag á macabitbit quea ampon ding anggang sandata ra ding mangatapang: anti neman mo caring María ya uari ing calasag á lalung matibe ampon ing sandatang lalung masicanan caring biniñagan; sangcan uling miayalimbaua yang mausta qñg mesabing torre, ampat iting malugud á Indu mayupaya yang pagampunan caring alipan nang macalaban caring casalar.ni dang mayayaquit, at lalu,t, lalu na caring é mayayaquit, ampon é la sumalang magtagunpe ding maquipamuc lalam ning pamagpatulun nang María. Quea re pin aquit ding matas á lub ing calasag ning cababan lub; ding mangaimut ing tandus ning calam; ding malibi ing baluti ning capanitian qñg anti queta; ding palpimua ing paslu ning capibabatan; ding mataco ing sundang ning capalanan; ding mangariria ing pana ning lugud; ding

Hosted by Google

mangatamad ing uyung ning casipagan; nananta alang tucsu ning yatu, ning diablo, ning laman cayang é ra asaulan ding biniñagan, nung maquipamuc la lalam ning pamagpatulun nang María.

Dapot ing lalung matampa ning pamaquialimbaua ta qñg casantusantusan á Vírgen qñg metung á maragul ampon matas á torre, ya pin ing pamagpatulun á binie nang pecasaup qñg meto Santa Iglesiang pisisimpanan qñg catutuan, á delanan nang tinipa quecatamung ibat banua ning Guinu tang Jesucristo, ba yang macalaban qñg é calarung pamamangga na quea ning diablo. ¡Catapang nang macalaban qñg mabilug á infiernos niting mayubung Ari nganang caclis San Bernardo: yang dili nang macapatacut ampon macapagalgal queang dacal pa qñg ing metung á ejercitong macatalatag manga macayadiang maquipamuc: ulina nita ding diablos á marauac é re selangsangan pequilumpungan ing Santa Iglesia, á é re pequiagnanan selangsangan pequilumpungan iting cacamalcamalan á Vírgen, á ya uari ing cutang é palasac á mamampun quea.

Ing casantusantusan á Vírgen Maríang Guinu tamu patulunan ne pin mayupaya ning meto Santa Iglesia, anti mo ing torre nang David qñg meto Jerusalen; uling anti qñg yang pisisimpanan qñg gracia ning Guinu tang Dios, actangan nongan ding sablang biniñagan, nung uari qñg saguin, caring bulung ning maragul nang pacalulu ampon cayapan á lub; at sucat na pin sabian quecatamu niting cacamalcamalan á Señora, anti ing amanu ning mal á sulat ngana: tinubu cung meragul, anti mo ing saguin qñg cagutaran ampon lele ning damun: *quasi platanus exaltata sum juxta aquam in plateis.* Ing casantusantusan á Vírgen mialimbaua

Hosted by Google

yang mausta qñg sintingan na,t, labung ning saguin, ba rang abalu ding biniñagan qñg iting macamal á Guinu yayatag na lang magsantung qñg anino ning mayupayat nang pamagpatulun, anti mo ing saguin pagsantungan na noman mo ding lalacad á magcacasaquit qñg pali ning aldo. Ali mu ita; ding bulung ning saguin calupa ro ding calasag: cayalimbaua na noman mausta ning pamanlualu nang María caring quea payampun, ba rang apangĩnlagan ing mua na carela ning Dios pauli ning casalanan da,t, arasnan da ing mal á gracia ulining mayupaya nang pamagpatulun. Ding anggang macasalilung lalam na niting aninong macapasngo é la sucat tumacut nanuman; at yang meguing sangcan á nung baquet ding Santos maragul la tutu capanaligan qñg pamagampun nang María,t, matulid mu naman ing pamaniuala ra qñg ulining pamanlualu na carela niting casantusantusan á Vírgen apaquiabutan da qñg Dios ing pamandatila ra qñg cabanalan, at mangangas nomang patutu qñg é ra salanan acamtan ing pangacabus dang alanangga ding susuyu queang mayap ampon tapat á lub; bagu é la binang maniuala qñg pamaquiabut da qñg cayarian banua detang biniñagan, á ulining dimla ra pusu gagauan dang mistula ing anggang macatungcul qñg casantusantusan á Vírgen, ampon é ra pacamalan dit man ing pamagdevocion quea, manga é la mingangalip nanuman qñg pamaniuyu ra quea.

Pasalamat ta uaring mamapa, biniñagan, arapan na ning Guinu tamu ulining capalaran tang mibait qñg metung á cayarian, á panangan macatungcul cang María, dapot é ta calinguan capilan man, qñg aguiaman ding Apóstoles balu rang mausta quetang minuna qñg

ala lang icarapat ding mangarauac á judios qñg pamaquilumpung da qñg Santa Iglesia, anti ing pengacu na carela ning cacamalcamalan á Maestru ra, macanian man é la tinucnang menalangin quea, ba nong patapangan á lub ampon pagcalaman qñg pamagtagumpe. Yaduan ta namang mapilit qñg Guinu tamu, ing é na sa paintulut mapda ing sulu ning casalpantayanan qñg caladua ra ding biniñagan, manga paisacdal tang agad cang María qñg anggang tucsung miraras quecatamu, lalu,t, lalu na qñg tucsung macasalangsang qñg mesabing cabanalan, ampon payampun tang mulai caniting torre nang David. uling nung carin ta macacanlung, é ra cata dasnan turan ding paslu ra ding quecatang casalang.

Bapu María; cabang macapalibut que qñg paintunñgulan caring casalang ming mayayaquit ampon é mayayaquit; bala namang picacanglapan ming capanganiban, carin que payampun queca, at queca mi naman panintunan ing cabitasan: ampunan mu que sa, Vírgen á malugud, qñg anggang pamaquilumpung na quecami ning mabilug á infiernos, lalu,t, lalu na qñg macapangganib qñg quequeng casalpantayanan, uling ica pu ing pagsantungan da ding biniñagan, ampon ing torreng matas á macasalangsang caring anggang casalang da; ica pin pu ing cutang é palumac, á macacanlung caring anac mung pacamalan qñg aldo ning carelang cagulanan: bucud pa queta ampunan mu quengan sa qñg horas ning quequeng camatayan, manga paquiabutan mu que sa qñg mabie ampon matibe á casalpantayanan, ba queng mabiasang miadia qñg tauling pamaquipamuc, at canita mi acamtan ing pamaniaul ampon ing pamagtagumpe mangga qñg alanangga carin banua: Yanasa.

Hosted by Google

TURRIS EBURNEA,

ORA PRO NOBIS.

Anti mo ing Mengabus caring tauo, ibat pa qñg pangalalang na niting yatu, yang meguing sangcan na ning capagnasan, ning capangacuan ampon pamanula ra ding Profetas qñg minunang testamento; anti naman mo carin ing canuanuanan á Indu na meguing sangcan na neman ning anti quetang capagnasan, capangacuan ampon pamanula. E ta sa pagmulalan manga pamiglauan, qñg ding anti queta caracal á mangabiasa yang beguian da ing pamibulalag qñg degulan ning Indu ning Mengabus, ampat ing Guinu tang Dios pinuri na neman ibat pa qñg pangalalang na ning yatu. Ing mabilug á minunang testamento paua ya uaring larauan á manalimbaua qñg casantusantusan á Vírgen María, at qñg ulina nita mayayaus yang dutung na ning bie, á memusu qñg catutuan á bunga ning quecatang casngauan; ya naman ing daung nang Noé, á carin la macaquit pagcanlungan á bitasa ding é bisang miritcan qñg casbu ning banua; ya naman ing pinanaring tanda nang maulaga ning quecatang caratunan ampon pamaquisangguni qñg Guinu tang Dios; ya naman ing eran á macapagmulalang iquit na quetang misan Jacob, á piuquiatan ta mangga pa qñg cayarian banua.

Hosted by Google

Lalam da detang alimbauang ibat cung sinabi, ampon lalam da naman ding dacal pang é cu acamin sabian, pauaga na uari quecatamu ning mal á sulat ning Dios ing larauan ning casantusantusan á Vírgen María; dapot canitang queganagana é ya mitauli, anti ing amanan cu, ing cadurucan á pepagaua na ning lalung mangabiasa ampon mabandi caring sablang aring menibala queting yatu, ing aring Salomon pin, á anti ing sasabian na ning mal á sulat, pepagaua yang metung á maragul á cadurucan á garing, manga pemutian neng pemaltacan guintung é munanu sinag; at ngana naman dinugtung ning mal á sulat, qñg alang meaquit dapat á calupa na nita qñg sanumang aliuang cayarian queting yatu. Cayubuan á tapat ning anti quetang mayupayang Ari, á ulining queang cabiasnan, cabandian ampon damla millari neng alimbauang macapagmulala ning catutuan á Salomon, y Jesucristo ping Guinu tamu.

At ¿ninu cayang sucat micacunu qñg itang cadurucan, á pepagaua nang luclucan na nitang ari carin Jerulalen, larauan neng maulaga ning casantusantusan á Vírgen María.? Qñg catutuan, biniñagan, ing pamansag á torreng garing: *Turris eburnea,* á parati tang ipupuri qñg casantusantusan á Vírgen, paganaca ne cabud canacu ing cadurucan nang Salomon; at qñg ulina nita qñg casalesayan á talaga cung yapse quecayu ngeni diquil canitang pamansag, yang samantalanan cung sagmitan ing anggang sasabian na ning mal á sulat qñg pamamuri na qñg mesabing cadurucan nang Salomon, ba yung aquit masala nung nuanti catuliran ing pangayalimbaua na queang María. Paisacdal ta pa caniting matas á Indu tamu, at bantin upayang lu-

guran na catang paquiramdaman, pudiang ta ya qñg amanu ning Arcangel San Gabriel at ngatang gungcas: *Bapu Maria.*

Ñang sasalesayan nang San Pedro Damiano itang amanu ning mal á sulat, á mamalita quecatamu qñg ing aring Salomon pepagaua yang pacasautan nang metung á cadurucan á maragul, á pauang garing ampon pemaltacan neng guintung masinag á é munanu, ngana qñg ing catutuan á Salomon, y Jesucristo ping Guinu tamu ampon mamilatan quecatamu, anti ing palaguiu na quea ning Apostol San Pablo, pepagaua yang pacasautan nang metung á cadurucan, ngacu uari ing atian nang mal ning alang queumanan á Vírgen, á quea ya mecasaut itang alananggang cayubuan á macapagalgal qñg mabilug á sicluban. Ing garing, ngana numang manalese ning mesabing Santo, masinag ya ulining puti nang macapagmulala; tutu naman masias ampon layun marimla yang tagana: canita mialimbaua ing atlung bague á calam, á bucud mung sarili qñg casantusantusan á Vírgen María, á ya pin ing cayalan nang casalanan, ing tepangan na lub ampon ing queang calinisan. At ¿nanu uaring maputi anti mo sa ing queang pangavirgen, á ulining casantingan nang ang caladua pagmumulalan ne ning mabilug á cayarian banua? ¿nanu uaring masias anti mo sa itang tepangan na lub, á qñg ulina ing cayupayan ning Guinu mecapacli ya caring sandata ning casalang tang masicanan, á mecagapus manga mecatalicala quecatamu? ¿nanu naman uaring marimla anti mo sa itang babaing selilungan na ning

cayupayan ning Cacatascatasan, ampon linalu na qñg paling macaruluc ning casalanan ning caganapan ning Dios Espíritu Santong dinatang tinipa quea? Amanu nangan itang San Pedro Damiano.

Nung qñg caputian na ning garing mialimbaua ya ing cayalan nang casalanan ning casantusautusan á Vírgen María, caring dacal ampon miayaliuang calam á mecapanagaula qñg calinislinisan à caladua na, yang macaunang dili ing é na pamicasala, ing é na namang pangatucsu capilan man. Ulinita pilit tang salpantayang matibe á matibe, nganang Santo Tomás de Aquino, qñg é ya mirungisan qñg dinat ning nanumang casalanan, ali mu qñg casalanan á maragul, nun é pa naman qñg casalanan á malati, at muna ya y Jesucristo, é ta sucat sabian ita diquil qñg caninumang Santo. At anti qñg ing casalanan á malati maralas ta yang cacamtan, nun misan ulina ning cayalan tang balu, ngacu uari uling susumpung ya quecatamu ing nanumang gauing é tuntun ning quecatang quelabuaran, ning aliua cayang cayasalan á é mayap, aguiaman é na camalayan ita ning quecatang caisipan; matulid pin mo ing patutuan ta ngeni qñg íng canuannuanan á Vírgen María é ya micasala capilan man qñg casalanan mang malati, uling capilau man é ya mecasubuc qñg gauing macagulugulu ning quelabuaran. At ¿ninu cayang alluang taüong sucat tang piaquitan, anti mo ya canitang cayalan casalanan, canitang cayalan alit á caladuang pagmumulalan da ding Angeles man; canitang tutung masinag á cabanalan, á iñang mecasaut ya queti qñg yatu mitilipan ya uari qñg mabilug nang catauan, at ing pangauili na mecatapuc ya caring pus u ra ding lalaue quea qñg cagalangan á é pasalese?

Nun qñg casias na ning garing macalarauan ya ing tepañgan na lub Maríang Indu ning Meñgabus, ¿ninu cayang macasalese qñg tepañgan nang linacad qñg dalan ning cabanalan, ibat canitang pamangauani na caring peñgari nang inauad nang pilit quea ning Cacatascatasan, canitang iñang puñgul ya pa uari? ¡Caracal á casaquitan á inamiam na, caracal á calungcutan á pibata na, caracal á lasang inacu na! Itang pamicacunu nang San José diquil qñg masuluc á misterio ning pamicatauan nang tauo quea ning Anac ning Dios, á ulining maragul nang caganacan é na peñgañgasan pisiag qñg calinislinisan nang Esposo; itang pamanlacad nang tinuru carin Belen á tutung misnang casaquitan; itang cayalan nang casaupan iñang peñganac ne ing Anac na canitang camalig, á ya pin ing urunñgan á mipaintulut miabie qñg Meñgabus qñg yatu qñg pañgabait na; itang pamanula na ning matuang Simeon diquil qñg sundang á macatalagang managlus qñg caladua nang mapalsinta; itang pamanacas na carin Egiptong macayagum qñg capaitan ampon cayalan, á bunña ning pañgalaco na qñg queang balean; itang pañgalili nang casindacsindac Jesus qñg lub ning atlung aldo; itang anggang capagalan ampon cabayatnan ning bie ning Anac nang cacamalcamalan, iñang manaral ya caring tauo; itang pamisapacat da,t, capamilaitnan ampon pamanapuc dang amanu cang Jesus ding casalang nang mecatiune malalam á malalam qñg pusu nang misnang lugud; yanañgan, itang Cruz á macabañgun arapan da ding mata nang malulunus, at ya man macatalacad ya siping na nitang Cruz, ¡nanu na tang alang catucnañgan á casaquitan á matampang binang masaquit, ba ya sang

malaso magbitquil ing pusu na ning ninumang babay! Antiman carin, qñg calibudtan na ning anti quetang casaquitan mayayaquit ya y Maríang é calarung macasacup ampon mapamintu qñg caburian ning Dios, é calarung maratun ampon é bubulad. ¡Nanu na tang alimbaua ning catapangan á lub, biniñagan!

Nung qñg dimla ning garing macatulad ya ing calinisan ning casantusantusan á Vírgen María, ¿nanu cayang calinisan, ita man sang caring Angeles, sucat yang mipara qñg queang pangavirgen, á qñg ulina mengaintulid yang millaring pacasautan ning Dios Espiritu Santo ampon paglayunan ning Anac ning Dios? Nung ing anggang malagad á nanuman pacamalan ta ita, ¿é ta ya casi sucat pacamalan, lalu pa qñg anggang bague á malagad á mayaquit queting yatu, itang babaing nuan, á ya pin ing minumang migtantung mie queting labuad anti mo ing pangabie ra ding Angeles carin banua? Mayap pin ing pamamunga ra ding babaing talasaua; dapot lalung mayap ing cabilugan da ding dalaga, at lalu pa sang mayap canitang queganagana ing pamamungang é mauman á pangavirgen ampon ing pangavirgen cayang mamunga: anti na pin queta ing calam á bucud mung sarili cang Maríang é miabie caninumang áliuang babai, ampon é naman mauala capilan man quea. E picacunuan qñg alang cadua itang sarili nang calam, dapot é naman pasalese; at anti qñg alang ninumang babaing mipagcalaman canita nun é mu yang dili na, anti naman mo carin alang sucat macasalese qñg anti canitang calam; uling ¿insa cayang dila, ita man sang caring Angeles, macaguju yang macapayubu ampon macapuring tapat caniting Indung Vírgen, Indu na pin, ali ning ninumang

tauo, nun é mu ning Dios? Anti mo qñg casantusantusan á Vírgen María é matampa ing pamanganac, nun é mu qñg Dios; macanian mu naman é matampa qñg Dios ing mallari yang tauo, nun é ya sa mibait qñg metung á Vírgen á calinislinisan. Amanu nangan itang San Bernardo.

Ngana naman ning mal á sulat qñg itang cadurucan á garing, á pepagaua na queang pacasautan ning aring Salomon, maragul ya pin; at ¿nanu cayang bague á lacuas sang maragul, nganang San Pedro Damiano, qñg casantusantusan á Vírgen Maríang mecasaclo qñg casulucan ning queang calinislinisan á atian qñg degulan ning pangadios? Pigunamgunaman yu sa nung nanu la ding Serafines; pibalacbalacan yu naman sa ing cayubuan ning catasan dang é munanu, at aquit yu rin qñg nung nu la man anti dagul ampon catas, macatauli la pin qñg casantusantusan á Vírgen, uling yang dili nang macalalu caniting dapat nang macapagmulala ing Mengaua qñg sablang nanu. Ngana naman layun ning mal á sulat qñg ing cadurucan nang Salomon pemaltacan yang guintu: qñg camalan ning guintu, ngana namang menalese San Pedro Damiano, quilalanan yu ing pangadios ning Guinu tang Jesucristo, á ya uari ing pecaimalan na ning casantusantusan á Indu nang penagaulan nang ganap qñg gracia nang tutung alang casimpara ning mabilug á canuannuanan á Trinidad.

Catataulian, ngana naman ning mal á sulat qñg alang meaquit dapat á calupa na ning cadurucan nang Salomon qñg sanumang aliuang cayarian queting yatu: qñg anti caniting amanu mipasiag quecatamu ing macapagmulala nang degulan ning casantusantusan á

Vírgen María, anti qñg ala nanumang calupa na qñg sablang dapat ning Dios. Tutu cu pin micacunu, biniñagan, ampon é cu balu ing daptan cu, ngening pisipisipan cu ing sasabian da ding Santos Padres, iñang ipapasiag da ing cayalan nang caguiuan ning sicanan dang manalese á tapat qñg cayubuan nang alang caparang María: iñapin pupusan cu ne ining aral cung yuyusuc quecayu ing paquiapusan yu sa ing cayalan nang casalanan ning casantusantusan á Vírgen María, qñg pamangĩnlag yu qñg anggang aguiu ning quecong sicanan, ali mu qñg casalanan á maragul á macamate caring caladua yu, nun é pa naman qñg anino na muman ning casalanan á malating macasalun caring caladua yu,t, macalulam qñg aslag ning graciang macapasinag carela: paquiapusan ya naman sa ing tepangan na lub na ning Indu ning Mengabus quecatamu qñg pamibabata yung alang imicimic qñg anggang casaquitan á talaga nang pariquil quecayu ning Guinu tamu queting yatu, ba yu sang apaquiabutan ing é yu binang pamaniuala qñg sarili yung sicanan, nun é qñg cayupayan na mu ning Dios, ba cong magluat á matibe qñg mayap ulining pamanlaban yu qñg marauac, at ba yu naman tipunan ing é pasalese á pamangaintulid qñg bie á alanangga: catataulian paquiapusan ya naman sa ing calinisan ning casantusantusan á Vírgen María,t, payampun co sa quea, anti qñg metung yang torreng é palumac, manga yaduan yung mapilit quea ing saupan na co sang lumaban qñg anggang tucsu, macasarili qñg tucsung mapamiraya ning laman. Anti na pin carin ing bungang tulid, yung pupulan queting anggang ibat cu nang penaral quecayu.

Hosted by Google

Bapu Maríang Vírgen á mayupaya; papagdalitan da ca pung mipnung capacumbaban, ing paquiabutan mu que sa qñg Anac mung capapalsintan qñg cayalan dang casalanan ding caladua mi, qñg tepañgan á lub, ba ming ayamyam alang buladbulad ing casaquitan, á sui ming pibatan queting yatu, ampon qñg calinisan á matampa qñg cabilian ming talaga. Queca pin pu ,carin mi pagnasang iturung é camasa ing panglalaue mi, anti mo uari qñg Torreng pagcanlungan, á panibatan na sa ning casaupan á ilatan ming macalaban qñg yatu, qñg diablo ampon qñg marauac á caburian ning quetauan mi: ayo saupan mu sa pu ing quequeng catandanan, ba mi yang é calarung pigaganacan ing Dios; aslagan mu sa pu ing quequeng caisipan, ba mi nemang arapan alang palicat, ampon pacatibian mu sa pu ing quequeng calubluban, bantin upayang ulina ning pamagluat mi qñg pamaniapat mayap angga qñg horas ning quequeng camatayan, apaquiabutan mi canita ing bie á alanangga, ba ra cang pudian, cambe ning Anac mung cacamalcamalan, qñg cayarian banua. Yanasa.

Hosted by Google

DOMUS AUREA,

ORA PRO NOBIS.

Sasabian nang San Juan Evangelista qñg carin banua, á ya pin ing cayarian ning Dios, ding bale guintu lang uagas ampon masinag antimo ing bubug á malinis: at ¿macananu caya sang é macanian, nun ding anggang macasaut carin sugui lang é munanu ampon maslag la pa qñg aldo? Balang macasaut carin banua pacasautan no uaring mayulaga ning Dios á mabie, á magari carela mangga qñg mangga, uling paramayan nong é calaru qñg capia na,t, ligaya: at ¿nanu cayang sabian ta diquil qñg Indu ning Dios, á ya pin ing bale á pacasautan nang catutuan, ampon penagaulan nang masaquit qñg capia na t, ligaya lusuc pang dacal qñg caring sablang Santos ampon Angeles á mipamisan? ¿nanu naman cayang sabian ta diquil quea, nun ya uari ing bale á guintung pipanilasan na manga pisisimpanan ning Aring cacatascatasan qñg anggang bandi nang palabul pauli na queting yatu,t, carin man banua?

Catutuan qñg sucat neman sang mipalaguiuan bale á guintu ing pisasamban á pepagaua na quetang minunang panaun ning mabanding Aring y Salomon, ampat numan carin pauang guintu ing panagaulang meaquit qñg mesabing pisasamban. Dapot ¿é ya casi lalung

Hosted by Google

sucat mipalaguiuan naman bale á guintu ing cacamalcamalan á Vírgen María, ulining aslag nang é munanu ning queang cabanalan arapan ning Guinu tang Dios, ulina naman ning cayasalan nang cauagasuagasan arapan ding tauo? Matulid pin mo ing mipalaguiuan ya sa y María bale ning Guinu tang Dios, lusuc pa canitang macasaplalang pisasamban carin Jerusalen: at nun ing guintu yang cabaldugan na ing cabanalan, anti ing amanu ning mal á sulat, carin ta sucat austang masala, nung nuanti catuliran ing pamalaguiu na ning Santa Iglesia cang María qñg pamansag á bale á guintu: *Domus aurea,* uling ing cabanalan na t, casantusan sadsad á é palac qñg caring anggang Santos ampon Angeles banua.

Qñg aldo ngeni, capatad cung cristianos, bantin upayang aquit ta ya ing bale ning Dios, á ya pin ing Guinu tang Santa María, ampon ing maragul á bandi qñg cabanalan á mecapanagaula caniting cacamalcamalan á Vírgen, at layun ba ta yang aquit ing Dios, ing Guinu tang Jesucristo pin, ampat yang bunga ning mal á atian na ampon ing lacuas maragul á bandi quening bale ning Dios, muquiat ya sa ing isip tamu qñg bunduc á matas, qñg banua pin; dapot nun anti carin, picagulanan ta ing dalan na cata ning Dios, anti iñang dela ne ing Evangelista nang y San Juan; uling nun é na cata dalan ning Dios, ala tang aquit nanumang quetang dacal á banding quepanagaula na ning bale na, y Santa María pin: ulinita yaduan ta qñg Dios ing dalan na cata qñg mal á gracia na, manga saupan na catang muquiat quetang bundnc á matas, at ba tang arasnan mangaddi tang metung á *Bapu María.*

Hosted by Google

Ing Aring David, iñang buri nang sabian ing cayap na,t, leguan nitang malagung babaing peñgasaua na ning anac nang y Salomon, ngana qñg carin ya uanan ning anac na,t, ing imalan na dacal á miayaliuang lupa sampat; dapot ing sablang linang na ilaning sablang leguan pauang atiuñgan qñg lub na: *omnis gloria ejus filiæ Regis ab intus.* Caniting amanu ning Aring David sucat yu nang atalastas ing casantusan na mañga cauagasan á caladua ning cacamalcamalan á Vírgen Maríang penalimbauan na nitang malagung babaing peñgasaua na ning Aring Salomon; uling anti qñg peñganac ne ing Dios á Guinu tamu, iñapin quipnuan ne qñg sabiang leguan, cayap, cabanalan ampon gracia. Ing aldo, queracaldacal na ning asacup na qñg aslag na, apapallari nañgan masala, macasarili pa nun ayaslagan na ing nanumang sadiang malino, anti mo ing guintu, ing pilac caya; uling deta paqui aslagan na ning aldo, masaquit la pamiquilapquilap ampon sigla: anti naman mo carin ing Dios á Guinu tamu aldo yang bitasa, ing sablang aslagan na niting é munanung Dios qñg mal á gracia na, sumalañgan sunlag: inaslagan ne niting é munanung aldo y Santa María Magdalena, aguiaman sadiang palpicasala,t, pepallarian neng Santang marãgul á cabanalan: inaslagan ne niting é munanung aldo y San Pablo, aguiaman sadia yang sasalangsang qñg Dios, pepapibalican ne lub, ampon gueua ne pang Apostol mañga talapanaral qñg mal á Evangeliu na: inaslagan na neman niting é munanung aldo Ibpa cung San Agustin, aguiaman sadia yang matas á lub mañga maquiabe caring

casalang ning mal á casalpantayanan; pepapibalican ne pin á lub at millariang batuin á maslag carin banua ampon queti sulip

Deting Santos á deti, mañga anac cu, ali la sadiang malino; sadia la pin macacural qñg palid ning casalanan dang dacal: dapot antiman carin, paqui inaslagan no niting é munanung aldo, y Jesucristong Guinu tamu, qñg mal á gracia na, millari lang malino ampon masiglang maslag. Ayo nun deting Santos, aguiaman é la sadiang malinó, millari lang maslag á maslag, uling miaslagan la qñg aslag ning Guinu tang Dios, á aldo yang bitasa; ¿macananu mo cayang pamigaganaca tamu qñg quepallarian na niting é munanung Vírgen y Santa María, uling baquet sadia yang malino, sadia yang alang palidpalid á ibat qñg casalanan, ali mo ing miaslagan ya qñg aslag na niting masiglang aldo, siam ya pa pin bulan mecasaut qñg atian na iting é munanung aldo á Anac na? Canita pin quipnuan ne qñg sablang cabanalan ampon gracias; canita pin pepacapian ne caladua,t, catauan qñg sablang capia ampon casantusan; uling maquibat cayu, icong mabandi, ¿nu yu ta sisimpan ing bandi yu? ¿nu yu ta yampang ing guintu yu,t, pilac? ¿ali casi carin bale yu? Anti naman mo carin ing Guinu tang Dios; queracaldacal na ning sablang bandi na, ing cabanalan na pin ilaning gracia na sinimpan nañgan bale na, queti ping Vírgen á uagas á sacdal, uling yang bale ning Dios á Guinu tamu, anti ing pamalaguiu na quea ning Aring David: bale pin á é meñgañgas lumapit man quea nanumang marauac, pablasang pacasautan yang pitutulan nang masaquit ning Guinu tang Dios: ing sablang capia ning Guinu tamu,

Hosted by Google

queracaldacal na ning cabanalan na, ngana pin Da, vid, alang é macasimpan queting bale ning Dios, queti ping malino á Vírgen: *gloria et divitiæ in domo ejus.*

Eata, manga anac cu, nun ing casantusantusan á Vírgen María bale ne ning Guinutang Dios, á pacasautan nang pipainauan, anti ing sasabian na ning mal á sulat: *qui creavit me, requievit in tabernáculo meo*, lungub co sa saguli muman qng pamigaganaca yu queting macauiuiling bale; lauan yung miamasamas ing anggang cañiuan na, nun é paua mung guintu, paua mung mayap, paua mung masanting, paua mung cababan lub, paua mung calinisan; lauan ye itang pusu na, nun é milalablab. qng pamalsinta na,t, pangaburi qng Dios: imasdan yu itang é munanung caganacan na qng sablang amanu nang pauang catutuan á alang laramlaram; itang é munanung catuliran na qng anggang dapat nang pauang malinis ampon alang bucutbucut; itang é munanung tepangan na lub qng pamibabata nang alang imicimic qng calucan ampon dacal á casaquitan á ligud na quea ning Dios; itang é munanung capalanan á tintunan na qng pamangan man, qng pangatudtud caya ampon qng sabla nang cayasalan. ¿Asabi cu pa casing cararali ing casantusan na ning Guinutang Santa María? Queni mung cataya saclouan cu ing anggang sucat sabian: mipamisan man sa qng metung á tauo ing sablang cabanalan, camalan manga casantusan da ding anggang Santos ampon Angeles banua, ita man é bala qng cabanalan, camalan manga casantusan na ning Vírgen María.

Dapot nun ing Guinutang Dios macasaut ya carin

banua, ¿baquet bale na neman ing Vírgen á Guinu tamu? Ngeni yu atalastas quening alimbaua: ding ari ampon ding mangaragul á pangatauo maquibale langang masampat qñg balean da, uling carin la maratun; dapot maquibale noman qñg gutad, bantin pipainauan da nung lual lang magmain, mangasu la caya. Anti neman carin ing Guinutang Dios, á Ari banua ampon queti sulip; macasaut ya qñg sampat banua, uling carin ya ing cayarian nang maulangmaula qñg sablang sampat á sucat tang isipan; carin ya maratun macasaut qñg caluclucan nang é munanu; carin de susuyuan ding Angeles; carin de sasamban ding Santos: dapot iñang mine yang migmain queti sulip iting Aring Guinu tamu, uling anti ing guincas na, ing tula na ilaning ligaya na carin ya nung macasaut yang macayabe caring tauo: *delitiæ mæ esse cum filiis hominum*; iñang mine ya queti sulip mengasu ing Anac ning Dios, uling iting yatu cagutaran yang catutuan, ampat queti la ding dacal á baca, ding dacal á usa, ding dacal á damulag, á ila uari ding tauong palpicasalang alang isip, ampon ala lang queliuan caring animal, anti ing amanu ning Aring David: *homines et jumenta salvabis, Domine*; ¿nu ya ta mecasaut? carin ya ping mecasaut qñg atian nang mal ning casantusantusan á Vírgen María; carin ya pepainaua quea, ampat iting é munanung Vírgen bale neng pacasautan ning Guinu tang Dios; uling aguiaman dacal la ding Santos, maquipalid langan qñg palid á ibat qñg casalanan, at é no catulirau layunan: dapot ibat qñg pangabait na niting é munanung Vírgen á Guinu tamu, mal ya qñg dacal á cabanalan, maula ya qñg dacal á gracia; at canita, ampat atin sucat nang layunan am-

Hosted by Google

pon pacasautan á bale á alang palidpalid, bale á cauagasuagasan, cabud ya micatauan tauo ing caduang Personas á Dios Anac iñang tinipa ya queti qñg yatu.

Ba biniñagan, ¿ali casi ing casantusantusan á Vírgen María yang bale nang pacasautan ning Guinu tang Dios? aguiaman bale ne qñg cagutaran niting yatu, dapot é ya bale á mistula, bale ya pin á pauang guintu, uling anti qñg bale ne ning Dios, alang upayang é masampat, alang upayang é maula qñg sablang cabanalan manga qñg sablang gracias. Pemili ne ning Guinu tang Dios ing cacamalcamalan á Vírgen María caring sablang tauo, nganibpa cung San Agustin, pecapian ne qñg sablang gracias, quipnuan ne qñg sablang cabanalan ibat pa qñg atian nang indu na, at anti qñg yang macatalagang mangánac qñg Anac ning Dios ampon mallaring Indu na, ¿nanung upayang é ya malinis, uagas manga mipnu qñg sablang cabanalan?

Lauan yu ngeni, anac cung caluguran, ing maragul á casantusan na ning Guinu tang Santa María; lauan yu ing é munanung cauagasan na ilaning dacal á cabanalan na: guisingan yu ing lub yu, ba yeng igalang palsintan iting é munanung Vírgen, pablasang nung amanu ra ding mangabiasa, nanu ya pa man, nung mayap ya, sucat ta yang caluguran manga palsintan, ¿atin casing lalung mayap caniting Vírgen á é munanu? Iñapin, ngata na uari, caluguran ta ya itingVírgen á mal, palsintan ta ya iting Vírgen á nuan, ampon pamintuan ta ne iting Vírgen á uagas; uling nung aquit ta ya, dasnan tangan quea ing sablang sucat tang palsintan bague á mayap. Macasarili icong tauong palpicasalang micauani qñg Guinu tang Dios ulining casalanan yu, mayap ing é ye

Hosted by Google

cacalinguan iting Ari tang malugud, ing Guinu tang Santa María; uling iting mal á Vírgen ituru na quecayu nung nu ye aquit, ampon nun macananu yeng pamintunan ing mal á Anac nang Dios tamu; ampat canitang melili ya qñg balean Jerusalen, iñang miliban neng atlung aldo, iquit ne qñg pisasamban. Ayo ¿inta caya sang iquit ne cabud ning Vírgen y Santa María ing mal á Anac nang Dios tamu? nanantang penintun ne qñg pisasamban, ampon qñg dacal á luang tatangis na ulining maragul á lungcut ning queang pusu. Iñapin, tauong palpicasala nung mebating co qñg Dios á Guinu tamu. íñapin, tauong lilu, nun miuale ya ing Guinu tang Dios qñg caladua yu uli na ning pamicasala yu, panintunan ye bale na, qñg lua ning mata yung tatangis qñg pamanisi yu qñg lub yu,t, lungcut qñg quecong casalanan; uling nun pamintuan ye bale na, ngacu uari qñg cacamalcamalan á Indu nang y Santa María, aquit yeng alang sala carin; nun aquit yu ya, aquit yu rin ing icabie na ning pusu yu ilaning gracia qñg caladua yu: *qui me invenerit, inveniet vitam.* Dapot calulu nendang tutu ing tauong mebating qñg Guinu tang Dios ulining casalanan na,t, é ne buring panintunan macanian; uling nun ala yu ing Guinu tang Dios qñg caladua na, ing diablo mausta yang macasaut quea.

Bapu Maríang bale á guintu, Indang Ari ampon Guinu mi, nina cami iqueng mebating qñg Dios ulining dacal ming casalanan; saupan mu queng manintun quea, bantin upayang aquit mi ya queti sulip ampon carin banua: ica pung pintacasi ming malugud, balu mu ing buri ming yaduan queca, qñg ampunan mu la manga saupan deting anac mu, ampat yang pagnasan da qñg

Hosted by Google

sablang lub da ing saup mu ampon pamamacalulu, uling balu rang mausta ing dacal á pamagampun mu carela: nğamu na uari, patulunan ning mayupaya, pupusan mu na ing lugud mu careting anac mu; inğatan mu la qñg capanğaniban ampon casaquitan niting yatung mapamiraya, ba lang é calarung pupuri qñg Dios á Anac mu queti sulip, anggang é la miras quean banuang maquinabang qñg tulang alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

FŒDERIS ARCA.

ORA PRO NOBIS.

Nun itang masanting á pisasamban, á pepagaua na quetang minunang panaun ning Aring Salomon, larauan neng mausta ning casantusantusan á Vírgen María; ing lalung mayubung meaqnit qñg mesabing pisasamban, á ya pin ing caban ning tipan, larauan na nemang 'lusuc masala niting cacamalcamalan á Virgen. Itang caban á ita megaua yà qñg dutung á é marurunut capilan man, at ing casantusantusan á Vírgen María, aguiaman palipi re ding tauong macasalanan, é ya meua dit muman qñg dungis ning casalanan á mana, ampon é ya mesacup capilan man qñg pañgarunut á bunga na ning casalanan. Canitang caban á ita mesicap neman ing tucud nang Aarón, á ulining maragul á pagmala memulaclac ya; dapot iting mayubung Vírgen migcamit ya qñg é paselese damla qñg pamañganac nang alang sumbatsumbat qñg Anac nang cabubugtuñgan ning Dios, á micatauan tauo qñg calinislinisan á atian na, ampon mibait neman quea ulining metung á pagmalang lalung masuluc qñg canitang mecapatiñgañgas caring judíos quetang minuna, iñang iquit de ing tucud ua sang malañgin Aarón, á memulung, miñampaga ampon memuñga.

Ing Guinu tang Dios tipuc na canitang balean da

ding judios, at nun misan naman qñg bàlayan da ding tauong é sasamba quea, ing malalam á pamanğalang da qñg caban ning tipan, ulina ning miayaliuang pagmalang depat na qñg mesabing caban. Ding judios canitang panaun á ita sisiclaud lang mipnung capacumbaban qñg arapan na, ba rang acamtan ampon dasnan ing pamanampun na carela ning banua; at ding biniñagan sisiclaud noman qñg panaun nğeni qñg arapan nang María, ba rang apaquiabutan qñg cacamalcamalan á Anac na ing casnğauan á pagdugan da; ampat balu rang matalastas qñg ing Menğabus acatulan nang masaquit ing pamanlabul qñg dacal nang calam caring biniñagan ulining pamamintacasi na carela nindu na.

Lauan yu queni, anac cung caluguran, ing pacsa na ning aral cu qñg aldo nğeni, á é pin aliua nun é mu ing pamipatalastas cu quecayu qñg ing pamagdevocion qñg casantusantusan á Vírgen María sanla uaring matibe ning pamaquicametung ta lub qñg Guinu tang Dios, ampon sandata namang masicanan á ipaquilaban ta caring casalang tamu, anti mo uari ing caban ning tipan caring judios qñg panaun á minuna, cayagpang na ning pamansag á caban ning tipan: *fœderis arca,* á babie nang ipupuri quea nindu tang Santa Iglesia. Saupan yu cu pamung mauad qñg aslag ning Dios Espíritu Santo, ulining pamamintacasi na niting malugud á Señorang pudian tang macasiclaud nğatang gungcas: ***Bapu María.***

Ñang yayausan ne nindu tang Santa Iglesia y María ng caban ning tipan: *fœderis arca,* ipauaga nang

mausta quecatamu nung insa caya ing tanda ning caratunan ampon pamaquicametung á lub qñg Guinu tang Dios, á macapilatan 'quea ampon quecatamu: tandang ipaquialimbaua ra ding biniñagan canitang caban ning tipan, á pepagaua ning Guinu tamu canitang minuna, ba yang mallaı ing sanla ning queang pamamacalulu, at ing pamiarap na numan dacal á pagmala ing depat nang mecasalangsang caring casalang da ding judios, baquet at millari neman carelang caustan á masala ning caratunan da,t, pamaquicametung á lub qñg Guinu tang Dios. Dapot, anti ing sasabian na ning Apostol San Pablo, ing sablasabla merapat ngan canitang panaun á ita, ba nang yalimbaua ing mararapat qñg panaun ngeni: *omnia illis in figura contingebant.* Ulinita ing anggang millari caring judios canita, anino na uari ning catutuan á malallari ngeni quecatamu; at ing caratunan ampon pamaquicametung dang lub qñg Dios, á pauaga na sa carela ning mesabing caban ning tipan, larauan na mu ning caratunan ampon pamaquicametung ta lub qñg Dios, á paquiabutan na quecatamu ning casantusantusan á Vírgen María, nung tapat ta lub susuyu quea. E la pabilang ding pagmalang mararapat aldo aldo ulining pamamilatan nang María, ali mu qñg icacayap na ning catauan ta queting yatu, nun é pa naman qñg icatimaua na,t, icaras banua ning caladua tamu: at ¿nanung canuanan ing é na ipagcalam ning larauan nang casantusantusan caring mayap á biniñagan, á gagalang ampon susuyu quea?

Atin pang aliuang tandang masusi nining anggang sasabian cu. á ya pin itang alang alit á patipating binulus nang Noe, caibat nitang uran dano, ibat qñg daung

á sasacayan na, ba nang abalu nung meaplac na ing mua ning Dios caring tauo. Sinubli ya pin qñg daung itang patipating magdalang metung á sangang oliva qñg tuctuc na, anti ya uaring mamalita qñg mesabing Patriarca qñg ing mua ning Dios queting yatu mepaui nangan pupus. Nio queni, biniñagan, ing cayalimbaua na ning pamagdevocion cang Maríang pauaga quecatamu qñg caratunan ta,t, pamaquisangguni qñg Guinu tang Dios ulining pamaniyu tang tapat á lub quea, anti ing sasalesayan da ding Santos á mangabiasa. Ulinita sasabian nang San Buenaventura cang Maríang anti queni: ica pin pu, ngana quea, itang tapat á lub á patipati, á ulining pamamilatan mu qñg Dios ampon caring tauo, mequiabut cang capatauaran qñg carelang casalanan; ica pin pu ing migdala, caibat ning macalunuslunus á pangasira na ning yatu ulining casalanan, qñg sangang olivang tanda nang masala ning pamamacalulu na quecami ning Guinu tang Jesucristo; ampat anti mo uari ing pamagcamit da ding tauo ulimu qñg caratunan á ibat banua, macanian mu naman ing pamaquisangguni ra qñg Dios ding macasalanan ulining pamamilatan mu.

Dapot atin pang caustan á lalung matibe, ba cung apatalas quecayu, qñg ing pamagdevocion qñg casantusantusan á Vírgen María tanda nang masala ning caratunan ta,t, pamaquiaga qñg Guinu tang Dios, á ya pin qñg iting cacamalcamalan á Vírgen micayan ya qñg dangal á é pasalese ning pangaindu na qñg Anac ning Dios, ulina ning casngauan da ding tauong macasalanan, bantin upayang isubli no sa ulining pamamintacasi na qñg dalan ning pangacabus dang alanangga. Anti na pin carin ing pamaniuala nang San

Hosted by Google

Jnan Crisóstomo, canitang sasabian na qñg iña pinili ne ning Guinu tang Dios ibat na qñg ibat y Maríang mallaring Indu na, ba nong icabus ulining. pamamacalulu nang é munanu, detang é na sa icabius ning Anac nang cacamalcamalan ulining catuliran nang alang pangacabla. Y nuan á San Anselmo ngana naman, qñg ing casantusantusan a Vírgen María millari yang Indu ning Dios, ali mu uli ra ding tauong banal, nun é lalu pa naman uli ra ding tauong macasalanan: at nun iting macamal á Indu maquiutang ya uari caring macasalanan qñg pangaindu nang maligaya, ¿matulid casi ing masira la capanaligan detang maquiabut capatauaran, numan anti caragul ampon caracal ing carelang casalanan? Y nuan á San Justino palaguiuan na neman y María ing sandalan ta qñg quecatang paintungulan; at ¿nanu cayang cabaldugan na nita, nun é mu ing tiu pin qñg gamat nang María ing cayupayan á manlualu quecatangan?

Layun queta, iñang ume la sang maquipamuc ding judios canitang minunang panaun, paquirala reng paquiabe ing caban ningatipan; iñang macagayac no sang maquibangga, itatas de qñg arapan da ding carelang casalang, at ngening macatas ne sang macanian gugulisac ya y Moises anti queni: tumali ca, Guinu mi, ngana, ba la sang mapucsa ding casalang mu: *surge, Domine, et dissipentur inimici tui.* Dapot iting caban, á anti queta caracal á pagmalang babaguian na, t, qñg arapan na tatacas langan ding casalang nitang balean ning Dios, larauan na ya mung María, uling qñg pamaniaus ta muman quea dirinan na catang tepangan maniaul caring salang ning caladua tamu, lalu pa qñg sicanan á babie ra uari quecatamu ding calasag da ding bayani

ampon ding sandata ra ding mañgatapang, ba tang macapaniaul caring salang ning quecatang catauan.

Anti mo ing caban ning tipan, iñang magpasimuna ya caring judios, canitang daralaquit la sa qñg ilug á mipalaguiuan Jordan, tiru na lang linub canitang labuad á peñgacu na carela ning Guinu tang Dios; anti naman mo carin y María tatairan na catang daralaquit alang casasagculan caring alun á macapañganib ning ilug niting bie á iti, anggang é ta milipat qñg sadsaran ning bie á alanangga, ampat millari ya quecatamu ing caban á mabie ning cacatascatasan á Guinu ning banua,t, labuad. Tutu ping mayalaga ing catipanan, á inari nang inalal quetang minunang panaun ning Dios á mayupaya cari Abrahan, Isaac, Jacob mangga na caring aliuang judios; dapot antiman carin anino na mung mistula ita ning catipanan á utang dañgan ding biniñagan qñg Dios Anac, iñang micatauan yang tauo uli ra ding sablang tauo qñg calinislinisan á atian nang María,t, matbus na la qñg daya nang cacamalcamalan, á ing catuliran nang alanangga miabie yang mitapuc qñg caladua tamu pauli ra ding Sacramentos á macapagbanal quecatamu ibat pa qñg pañgabait tamu, á mamie sicanan ampon casñgauan quecatamu caba ning bie ta queting yatu, mañga macasaup ampon macayadia quecatamu, ba tang milub mipnung capanaligan qñg macatacutacut á pasbul ning panaun á alanangga qñg horas ning quecatang camatayan.

Mananu na sa qñg paquit tang anting anac nang tutung María, ba tang aquit caniting mayubung caban ning tipan ing é calarung pamagampun na quecatamu caring quecatang casalang, ampon ing sibul ning ca-

nuanan á ibat banua. Ing é magcalingap qñg pamaniuyu qñg casantusantusan á Vírgen María, nganang San Buenaventura, mipapanganib yang dacal mate qñg queang casalanan; dapot ing gagalang queang tapat á lub magbanal ya,t, dasnan nang é sumala ing canuanan á alanangga: ampat anti ing sasabian nang San Pedro Crisólogo, mapamilatan yang macalma caring tauo ampon qñg Guinu tang Dios, at nun ing catuliran na ning mamauad, ngana pang San Anselmo, é na aguiung paquiabutan ing yayaduan na, ing catuliran na ning Indu ning Dios, á mamilatan quea, apaquiabutan na rin ing anggang buri na.

Ayo, biniñagan, nun itamu palsintan ta ya y María,t, susuyuan ta yang tapat á lub, ya palsintan na na cata man ampon ipanlualu na cata caring anggang casalang tamu: ing Guinu tang Jesucristo binili nang linicas qñg queang gamat ing cayupayan á matul qñg pamaquiamanu ta qñg cacamalcamalan á Anac na ampon qñg catuliran nang alanangga; sangcan uling é ta sucat micacunu dit muman qñg ing pamanatul na carin murin mabaldug qñg icacayap tamu; pablasang anti qñg talaga yang mamampun caring mangaina lub, é na rin paraclan ing cayalan dang palad qñg pamanatul nang macasalangsang carela. At nun anti casi carin, ¿nanu cayang sucat tang icatacut? ¿ita caya sang qñg y María isacuil na cata, uling ing queraclan ning quecatang casalanan macalalu nun misan á bilang qñg buangin á masac queti qñg yatu? Marayu sa quecatamu ing anti quetang pamiisip, á tutung macamura ampon macalibac qñg pamamacalulu nang é munanung María; ampat y nuan á Santa Brígida palaguian neng batubalani ra ding pusu, uling anti

mo uari ing batubalani yayauingan na ing bacal, nu ya man anti casias, macanian mu naman y María yayauingan nongan ping tumurung mibalic qñg Guinu tang Dios ding pusu rang meguing bacal ding tauong macasalanan.

Bapu Maríang Indung mapamacalulu ampon Vírgen á casantusantusan; paquilala mu sang ipalabul ing calam mu carening pacacadulung palpicasalang mamaus queca: nung pamayapan mu ing mampun quecami, ¿nanu cayang sucat ming tacutan? ala; é mi la pin sucat picanglapan ding demonios man qñg infiernos, uling matapang cang dili carelangan: é mi nemang sucat pigalgalan ing Anac mung mimua quecami ulining casalanan ning dacal, ampat ing metung mumang amanung sabian mu quea macaguiu nang macayaplac qñg mua na: ala pin sucat ming tacutan á aliua, nun é mu iqueng mismu, pablasang nung acatamaran ming maus pasaup queca qñg anggang tucsung lulumpung quecami, mabating queng alananga ulining cabandayan mi: dapot ibat qñg aldo ngeni mangacu queng matibe á matibe qñg magsacdal queng agad queca qñg anggang cagulanan mi: daptan mu sa pu ing é mi calinguan capilan man ing anti queting capangacuan, bantin upayang ulining pamagampun mu quecami apaquiabutan mi ing pamagtagumpe caring quequeng casalang qñg horas ning camatayan mi, at canita dasan ming nabangnan ing ligaya banua datang qñg alananga: Yanasa.

JANUA CŒLI,

ORA PRO NOBIS.

Ita sucat magmulala, biniñagan, qñg ing pamagdevocion cang nuan á Vírgen matañgal sang anting tandang mausta ning pañgacabus tang alanangga, anti ing amanu nang San Bernardo; at é mu bucud iting pamagdevocion yang dalan á lalung matulid, ba tang miras qñg cayarian banua, nun é pa naman ing anggang dapat á macariquil canita. Uling ing devocion metung ya uaring usuc ning caladuang tataid quecatamu qñg nanumang bague á mañgaintulid qñg quecatang pamalsinta, ampon ing dapat qñg mesabing devocion ya pin ing dañgal á babie tang papaquit caring pagcasusian tamung caustan na ning lugud ta carela. Nio queni ing sangcan á nung baquet ding Santos, ampon ding mañgabiasang mumusuc quecatamu qñg dalan ning cabanalan, panaligan dang bitasa ing pañgacabus dang alanangga ding mapalsinta cang nuan á Vírgen, pamanaquit da qñg causisan dang tupad qñg miayaliuang casuyuan da quea, lalu,t, lalu na quetang paganaca quecatamu qñg degulan na,t, camalan. At deti, caibat nong liguran mañga seupan María queti sulip, maiguit caring aliuang biniñagan, parañgalan na noman qñg cayarian banua, ampon magdala noman carin qñg tandang macamal, á macayaliua carela caring sa-

Hosted by Google

blang Santos, uling cabang queti la qñg yatu alipan nong mapamintu niting Aring caligaligayan.

Macanian pin, biniñagan; ¿dit la casi ding banal, á é ra sa icuang nebangnan ing banua, nun ing casantusantusan á Vírgen é no sa tinaid inampunan qñg mayupaya nang pamamilatan? Y María yang patindag qñg ligaya ning queang sulung é mapda capilan man, ngacu uari qñg ligaya ra ding talasuyu nang sunlag mangga qñg mangga, qñg pacasautan da ding Santos, á cayablas na sa ning cabanalan á depatan da queti qñg yatu, ulining pamaniuyu ra caniting Ari ra,t, Guinu. Ding anggang manalig qñg pamagampun nang María, nganang San Buenaventura, aquit da rin qñg ing pasbul ning banua mabusni ya, ba la sang matanggap carin. Eata, anti ing sasabian nang San Efren, ing pamagdevocion qñg casantusantusan á Vírgen ya pin ing sulut ning paraiso; at ing mismung Santa Iglesia, qñg pamaniauad na qñg saup nang María yayausan neng pasbul ning banua: *Janua cœli.*

Ya pin ita, biniñagan, ing pacsa cung buring patalastas quecayu queting saguling horas, nun aguiatan yu cung mauad qñg saup ning mal á gracia, ulining pamamilatan na ning casantusantusan á Vírgen, á qñg mipnung cagalangan pudian ta ngeni qñg amanu ning Angel: *Bapu María.*

Bantin upayang apatalastas cu quecayu, biniñagan, qñg ing pamagdevocion qñg casantusantusan á Vírgen María ya pin ing dalan á tumuru banua, macaguju nang ipaganaca cu quecayu ing tulang masisinag daring matitilip qñg lupa ra ding tutung ta

lasuyu na. Iña macanian ita, uling y María maca saut ya carela,t, lalayun neman caring pusu ra, anting buri nang ipauaga quecatamu nindu tang Santa Iglesia, nğening pupudian ne iting macamal á Vírgen qñg amanu ning mal á sulat: caring sablang balean menintun cung metung, á carin cu sa iratun ing pamanlayunan cu, nğana; dapot caring susuyu qñg Guinu tang Dios carin cu macasaut: *in omnibus requiem quæsivi, et in hereditate Domini morabor:* Nuan da pin bina detang pacasautan na pusung María. Ing casantusantusan á Vírgen, ulining maragul á lugud na quecatamu, pagnasan na sang aquit ing pamagdevocion quea qñg pusu ra ding anggang biniñagan; dapot dacal lang tutu ding é migaganaca man canita, é ra caya balu ing pamisane ra canitang maulagang dapat. Mapalad non da detang tatanggap manğa parating migaganaca quea, uling iting casantusantusan á Vírgen matutula yang macasaut qñg pusu ra ding susuyu qñg Guinu tang Dios: *in hereditate Domini morabor.*

Ing Dios Espíritu Santo sasabian na qñg mal á sulat, qñg alang tauo queti sulip, á sucat macabitasa qñg pañgacabus nang alanangga ning caladua na, *nescit homo utrum odio, an amore dignus sit.* Antiman carin, ingguil caniting cutang á tutulicsan nang David qñg Guinu tang Dios: ¿ninu pung manucnañgan qñg pacasautan mu? nğana: *¿Domine, quis habitabit in tabernáculo tuo?* nğanang maquibat San Buenaventurang anti queni: ing siclaud qñg bitis nang María,t, é sa micauani quea anggang é na camtan ing pamagampun na; uling nun iting casantusantusan á Vírgen buri na ing pañgacabus nang alanangga ning

caladua tamu, abibitasa ta na pin ita. Iñapin matulid pin mo, biniñagan, ing pamamuri ra ding Santos cang María qñg lusuc matas ampon macarangal á pamansag, ba rang apatalastas quecatamu qñg ing pamagdevocion ta quea sucat na catang aras qñg cayarian banuang alang catatagcuan namunan. Agpang na nita y San Pedro Damiano yayausan neng pasbul ning banua; uling ngana layun sasabi, qñg iña micatauan yang tauo qñg calinislinisan á atian na ing Anac ning Dios, ba yang tipa queti sulip, at bantin upayang ding tauo ibat queti qñg carinan lua lumipat la sang muquiat pauli na qñg cayarian banua. Ngana namang sasabi queang San Atanasio: ica pin pu, ó Ari queting mabilug á sicluban, quipnuan ca pin qñg gracia, ban icang maguing dalanan na ning quequeng casngauan ampon ing piuquiatan ming pipanican qñg balean banua. Y San Bernardo yayausan na neman ing tataid quecatamung um[illegible] banua. Y nuan á San Juan Geómetra nganang pupuri queang anti queni: ba casuguisuguian á carrosang• magdala caring talasuyu mu angga qñg capupusan ning lacad da. Y San Buenaventura ngana namang sasabi cang María: nuan da nanda ding quiquilala queca, ó Vírgen á Indu ning Dios, uling ing pamangilala queca pamangilala naman uari qñg bie á alanangga, ampon ing pamagcasusi qñg dangal mu pamanintun uari qñg dalan ning casngauan.

Caibat mesabi ita tela ala na cung sucat sabian iragdag ingguil qñg cayupayan ning pamagdevocion qñg casantusantusan á Vírgen María, ba tang ayabut ing cayarian banua: tela ala nang sucat sabian á lusuc matas manga matampa, ba tang magcapilit magpa-

Hosted by Google

rati caniting pamagdevocion ampon ba ta yang isundung ilayun qñg macalucung capilubluban tamu. Macanian man, ipatalastas na naman ning casantusantusan á Vírgen María iting masampat á catutuan canitang amanung sasabian na uari caring susuyu quea, lalu,t, laluna caring magcapilit micalat qñg queang dangal: ding maquiabeng darapat cacu, ngana, é la micasala; at ding pupuring paligaya cacu arasnan da ing bie á alanangga: *qui operantur in me, non peccabunt: qui elucidant me, vitam æternam habebunt.* Nuan nonda pin, nganang San Buenaventura, ding mangaintulid qñg lugud nang María: ding Santos carin banua lalauan da nong anting cayabe ra t. ninumang magdala qñg tanda ning pamaniuyu na cang María, macasulat murin ing laguiu na qñg libro ning bie á alanangga.

Anti na pin queta ing pengacu na ning Guinu tang Jesucristo qñg Evangelista nang y San Juan, iñang sinabi na quea qñg sumulat ya canu qñg canuan na ning mapaniaul aduang laguiu, ing laguiu na pin ning Dios ilaning laguiu ning ciudad nang santa. Iting ciudad á iti ya pin ing casantusantusan á Vírgen, á ing laguiu nang mal macasulat ya uari qñg canuan da ding anggang alipan nang mapaniaul qñg demonio, qñg yatu ampon qñg laman dang talacarunut ulina ning pamamilatan nang mayupaya. Ulining mal á saup na carela ding talasuyu nang María darapat lang maragul ampon dacal á bague ba rang acamtan ing cayarian banua; at ya uari ing cabaldugan na nitang amanu ning aring David quetang minunang panauu: mangaragul ngan ampon quipnuan sampat, ngana, ing sablasablang mesabi tungcul qñg ciudad ning Dios: *gloriosa dicta sunt de te, civitas Dei:* Ngana namang

manalese San Gregorio, qñg ing ciudad ning Dios ya pin ing casantusantusan á Vírgen, á qñg calinislinisan á atian na mecasaut ya ing Ari ra ding sablang ari, micatauan yang tauo carin, at ing catauan nang maligayang macayagum á tune qñg queang pangadios yang macapalad ampon macanuan caring Santos qñg bie á alanangga.

Sucat ya ping micabus, nganang San Dionisio, itang inampunan na ning Indu ning pacalulu, at magari yang é sumala carin banua itang sinuyu queti qñg yatu caniting Ari nang talapaniapat mayap. Qñg ulina magari la ding biniñagan, munang muna caniting bie, ulining pamaniacup da qñg gaui rang é mayap, at saca pota qñg cayarian á alanangga carin banua, á ding anggang macasaut carin ari langan, at carin mu namang manibala yang mumutus anting Guinu y María,t, paluban ne ing balang buri na. At ¿é uari matampa qñg pasilad nang María ing cayupay[illegible]na carin banua, ampat Indu ne ning Guinu tang Dios? Sucat ping sabian qñg ing susuyu cang María,t, qñg ulina nita ampunan ne niting Aring mayupaya qñg pamamilatan na, bitasa neng tutu qñg cayarian banua, anti mo uaring carin na ya: anti naman mo carin ding malmura quea ampon é re pupudian parangal, bitasa lang masira t, é la mangaintulid qñg mayupaya nang saup niting Indu ning Dios, sangcan uling paburian na la ning Anac na,t, é no paluban qñg maligayang pacasautan na.

Iconganng magnasang macayabut qñg banua, suyuan ye y María, pudian ye y María,t, muli cong alang guliguli qñg bie á alanangga, uling ya sadsaran na uari ning pangacabus, á sidia na ning Guinu tang

Dios, ba tang alabasan layagang alang catatagcuan ing mayalun á dayatmalat niting mapamirayang yatu. Deta mang mangai ntulid mabaldug qñg infiernos ulining casalanan da, é la sucat micacunu qñg ayabut dang acamtan ing bie á alanangga, nung laus qñg pusu ra ing pamaniuyu ra queting Vírgen á Ari banua; ampat anti ing sasabian nang San Germang mangamanu cang nuan á Vírgen, ding macasalanan piniangi ra ing carelang cayapan pauli na ning pamamilatan na,t, iquit da na. At bantin upayang apausta na quecatamu iting catutuan nitang metung á mangabiasa, ipatingid na tungcul qñg Vírgen María, qñg quetang librong palaguiuan ming Apocalipsis pepaquit ya quecatamu iting mal á Guinung mamutung batuin, bagu canitang librong palaguian ming Cantar de los Cantares, pepaquit nemang mamutung lasip á mabagsic. At ¿macananu caya ing casalesayan na nita? Nganang maquibat ning mesabing mangabiasa, qñg ding lasip á mabagsic ila uari ding masasalanan á metanggap carin banua qñg ulina ning lugud na,t, pamamintacasing nuan á Vírgen, at macaputung la qñg buntuc na, lalu pa qñg caring maslag á batuin.

Y nuan á Santa María Magdalena de Pazis iquit ne qñg misan á aldo qñg calautan ning dayatmalat ing metung á daung, á pagsantungan da ding anggang devotos nang María, at iting Ari ning banua,t, yatu ya mismung manamuling mitutturu qñg sadsaran. Qñg ulina nita carin na atalastas mausta ning mesabing Santa, qñg ding sablang mabibie lalam ning pamagampun na ning Indu ning Dios, é la sucat tumacut caring aduang catagcuan, ing qñg casalanan pin ilaning qñg cayatulang miparusan alanangga. Daptan ta pin, biniñalgan,

Hosted by Google

ing sucat tang icatanggap canitang mayalagang sacayan ning pamagdevocion cang María, ampon mandatila ta sa quea, antimo qñg metung á carinan á piaquitan qñg tune á cabitasan. Indu tang Santà Iglesia qñg pamamuri na cang María nganang sasabi queang anti queni: bapu Vírgen á casantusantusan; ding anggang macasaut queca acamtan dang nabangnan ing alang salatsalat á ligaya. Iting ligayang iti magmula queti qñg yatu, at miparati naman mangga qñg alanangga qñg cayarian banua.

Bapu María; suyuan da ca sa ding sablang balean queting yatu; pudian da ca sa ding anggang cayarian, mangga iparangal da ca sang igalang ding anggang naciones. Qñg quequeng sarili, ó Vírgen á casantusantusan, yayaduan mi pu queca ing mal á saup mu; ing itapuc mu sa qñg pusu mi ing lusuc masapsap à capalsintan, ampon ing acalat mi sa qñg miayaliuang carinan ing pamangalang da queca ding anggang biniñagan: yayaduan mi naman layun ing pagcalaman mu que sang sicanang lumaban qñg sablang bague, á sucat macapiguil ampon macayambangan qñg quequeng pamagdevocion; bantin upayang nun arapat mi ita queti qñg yatu, ulining ligaya ning macamal á laguiu mu, acamtan da ca namang aquit mangga qñg alanangga quean banua: Yanasa.

Hosted by Google

STELLA MATUTINA.

ORA PRO NOBIS.

Paquialimbaua re ding mangabiasa iting yatung pacasautan tamu qñg metung á dayatmalat á mayalun, á pagcasaquitan dang cacauayan ding sablang tauo. Magcacasaquit ya ping cacaue ing maluca qñg capaitan ning queang cayalan; magcacasaquit ya ping cacaue ing salunan qñg pamaquilaban na quetang saquit na; magcacasaquit nemang cacaue ing malungcut qñg sucal ning lub na; magcacasaquit tangan ping cacaue, maquilaban, ngacu uari, qñg dacal á tucsu ampon silung yuyumang dang parati ding casalang tamu, ding diablos pin, ding para tang tauo ilaning laman tamu: ngatang matiab nun misan ulining carauacan tamu; ngata namang malumud nun misan ulining quelabuaran tamu; ngata naman mong lunto ulining pamanisi tamu ampon saup na quecata ning Guinu tang Dios. ¿Nanu ta uari ngeni ing calma ning quetauan tamu, indat milaco ta qñg paraiso, millari tang sangcan qñg mua ning Dios, alipan ning diablo ampon macabaltang qñg maragul á alun ning dayatmalat á alang caratunan niting mapamirayang yatu, nun ala sang sinlag á talang maningning, nun ala sang sulung pepasala qñg é munanung dalumdum á pacasautan tamu?

Hosted by Google

Macabaltang ta pa uari qñg malalam á dayatmalat ning é munanung caracal á casaquitan, á pepasari na ning indu tang y Eva, é ta sucat miras qñg sadsaran ning pañgacabus, nun é na cata saupan qñg queang cayupayan ning aliuang babaing mapamacalulung é munanu, ampat pinili ne ning Guinn tang Dios, ba ya sang mallaring panulu qñg anti quetang é munanung caracal á casaquitan. Macanian pin, biniñagan; y María ya pin ing quecatang pañgacabus; at nun á sa ya, macasaut ta pa sa qñg caralumduman ning casalanan ampon camatayan: y María ya pin ing quecatang panaligan; at nun é sa ya, ala murin quepapacanan ing anggang sicanan tamu, ba tang dasnan ing cayarian banua.

Agpang na nita ing pacsa na ning aral cu ñgeni, anac cung caluguran, é pin aliua nun é mu ing pabatas cu quecayu qñg ing casantusantusan á Vírgen María yang macatula quecatamu qñg pamagcababa tang lub, ampat ya pin ing talang munagmunag, á macaraco qñg caralumduman ning casalanan tamu: *Stella matutina*, at ya naman mo ing batuin á tuturung matnugut quecatamu qñg sadsaran ning bie á alanangga, unu laus á lub ing pamanalig ta qñg cayupayan nang é munanu ampon ing pamanuqui ta quea qñg dalan ning cabanalan. Yaduan ta pamu ing saup ning Dios qñg sadiang panalangin at ñgatang gungcas: *Bapu María*

Caring batuin, á mayayaquit ampon macapamuti qñg banua, atin metung á lusuc masala ampon mininingning carelangan, á mipalaguiuan tala ning munag.

Cayalimbaua neng bitasa ita ning mayubung Vírgen y Santa María, uling anti mo ngening saslag ya ing tala ning munag, sasalicut la ding lasip manga tuturu la qng urungan dang malarumdum á macatacutacut, anti naman mo carin iñang sisibut ya ing devocion cang María qng lub ding tauo, agad yang tatacas mipnung tacut ing salang ning caladua rang macapadurut carela numan carin, anti ya uaring ganid á lasip, ba nong dacpan ampon asanan, at é ne mangangas lumapit man caring tauong acaquit nang pagpatulunan na,t, aslagan María qng cayupayan na. Ing tala ning munag yang mamalita qng paniatang ning masala, at qng ulina nita macatula yang masaquit caring cababayatnan qng quecaban ning bengi, manga maquiburi qng pangaslag na ning aldo: macanian mu naman y María ya pin ing nuan ampon maulang manimuna qng tutung aldo, y Jesucristo pin, á ing aslag nang é munanu mecapaui qng meguin pisac á caralumduman ning casalanan, á quebabaran na,t, querate ning mabilug á quetauan tamu, manga mecalaco qng macapangilabut á bengi ning carauacan, ampon mecapasngo manga mecaparatun at mecapacayap caring mecasaut qng caralumduman manga capisacan ning camatayan, at ya naman ing tinuru carela qng dalan á masala ning pangacabus dang alanangga.

Ding batuin qng banua matnugut nomang tuturu quetang ayan da ding maglayag qng calautan ning dayatmalat: at ¿nanu uari iting yatung panucluan tamu, nun é mu cadayatmalatan á tutung mayalun manga mipnu qng dacal á capaitan ampon tucsung macatacutacut; cadayatmalatan á pauang pasig ampon ca-

Hosted by Google

pañganiban, uling paua naman tucsu ampon pialit ing macapalibut quecatamu; ampat ding tauong marauac qñg cayasalan dang é tuntun, ding diablos qñg pamanucsu rang alang palicat ampon ing laman tamu qñg caburian nang é mayap malabe ra catang maralas lulumud ampon maçatiab qñg caladua tamu qñg inñernos mangga qñg mangga? Ayo, nung capilitan pin mo qñg atin sang batuin, á manugut turu caring maglayag qñg dayatmalat á acaquit tamu, ba la sang miras alang casasagculan qñg sadsaran á pagdugan da; lalung maragul ing cagulanan tang maquibatuin á turu sa quecatamu qñg cadayatmalatan á paglayagan ra ning caladua tamu, ba ta sang miras, alang pañganib ampon alang salasalingcu, qñg sadsaran á maligaya ning bie á alanangga carin banua. Dapot iting batuin iti, capatad cung cristianos, é pin aliua nun é y María, batuin ya pin á tutung mininingning ampon tala ning munag, anti ing palaguiu na quea nindu tang Santa Iglesia: *Stella matutina.*

Layun queta ninung é maquibalu qñg atin panaun á macapañganib, á balamu malabe yang dalumdum ing aslag ning quecatang isip, ulining miayaliuang pamiuculucul á macasalangsang qñg usuc na qúecatamu ning mal á casalpantayanan; panaun á balamu mitataguinis ing lub tang dapat quetang é na buri,t, sasacuil nang masaquit, ampon ing quecatang caisipan miralacdac at mauiuili qñg é mayap, á casaman na sang bina pota nung meuala na ing tulang alang quepapacanan, ampon misubli ing caratunan á sadia qñg caladua tamu? Canitang panaun á ita, nung caclis tang yayauad pacalulu caniting batuin á nuan, agad na na cata mang pasalan á isip qñg aslag nang macapasnñgo ampon mi-

rarapal nemang misubli quecatamu qñg catajimican. ¿Ninung é maquibalung mecasubuc qñg atin aldo á pauang capaitan ampon calungcutan, aldo á pauang sucal á lub ampon cainan manga pangisnauang malalam, á balamu mabnu neng matiab ing quecatang pusu, nun alang cayupayan á ibat banuang sumap manga saclulu quecatamu? Antiman carin, nun canitang aldo á ita mamaus tang laus á lub cang María, ba na catang saupan, agad na nang aplacan ing caguluan ning caladua tamu; ampat macaguiung tatangalan ta ya muman iting batuin á mapagampun, ba tang acabiusan ing casiran qñg anggang cagutgutan, á sucat miras ampon macapalasa quecatamu, queting bie iti.

Y María, nganang San Bernardo, ya pin itang maslag ampon maragul á batuin, á macatulid qñg dayatmalat niting yatu; saslag pin masaquit ing queang cabanalan, macasala pin é munanu qñg pamamie nang saup caring lalayag qñg calautan ampon caralumduman niting gabun á panucluan tamu. O icang ninumang magcacasaquit lalayag queting yatung mayalun, ngana naman ning mesabing Santo, é mu sa lalaco babalinggui ing mata mu queting batuin á itinan, nun é ca bisang almulan nang icutcut, nung é ca bisang palbug nang tambunan ning mangatas ampon masican ayalun. Nung tiup ing sigua ning tucsu, nung macasumpung cang sayaran mung padparan á casaquitan, talangan me ining batuin, yausan me y María: *respice stellam, voca Mariam.* Nung pibuyunbuyun na ca ning catas mung lub, ning caibugnan mung marauac, ning capalmuran caya, talangan me ining batuin, yausan me y María. Nung pipaspaspaspas ne caya ing daung ning isip mu,

pilubluban ning pamimua mung é matulid, ning catacauan bandi, ning marinat cayang alun ning calibian, talangan me ining batuin, yausan me y María: *respice stellam, voca Mariam.* Nung ulining pamigaganaca mu qñg queraclan ampon caragulan ning casalanan mung depat, mabigla cang misaldac á lub, at mabnu cang masira capanaligan qñg lugud ning Dios, mabnu ca ping micauani qñg pamaniuala mu qñg queang alananggang pacalulu, pasaup ca cang María,t, dasnan mung alang sala,t, liuag ing caratunan ning lub mu. Qñg sablang capangñaniban, qñg sablang calipitan at qñg sablang casaquitan, y María yang pigaganacan mu, y María yang yausan mu; é sa mabalag qñg asbuc mu, é sa mirayu qñg pusu mu,t, ba mu ping ayabut ing bunga ning pamamintacasi na: nun yang tuquian mu, é ca ping malili; nun yang panalangñinan mung parati, é ca ping sumalang manalig; nun yang pigaganacan mung maralas, é ca mabalatung; nun yang tatalan quecа, é ca miragsa; nun yang sasantung quecа, ala cang sucat catagcuan; nun yang tataid quecа, é ca rin matical; nun yang malapit á lub quecа, milapit na ca man alang sala qñg Dios, á painturuan tang paquinabangnan itáng sablang tauo. Amanu nangan itang San Bernardo.

Eata, biniñagan, nun pasalan na co isip niting maligayang tala ning munag; nung macasaut co lalam ning mal á pamagampun niting mayubu ampon mapalayo Indu; nun macasalilung co qñg macamal á anino niting malabung at mapamungang dutung, á pagsalilungan na niting mabilug á yatu, ¿nanung caculangan yu? Nun yang palsintan yu itinang ulu, pun ampon ibatan ning sablang cayap; nun yang mamilatan ampon manlualu quecayu iting Ari banua,t, sulip, ¿nanu

uaring sucat yung picanglapan? ¿Atin uaring casaquitan, cascupan ó dauac caya nanuman, á é na sa alisia,t, arayu quecayu? ¿Ninung é miralacdac á pusung manalig at mauad lugud ampon pacalulu queting malingap á Abogadang sariling sucat tang pulayan qñg nanumang cascupan; dainganan qñg nanumang calipitan manga pagsacdalan qñg nanumang capanganiayan ampon capanganiban á daratang quecatamu? Iñapin é ta sa calarung tatangal caniting batuin á mapamacalulu, lumapit tangan sa caniting uyat ning sablang calam, caniting batis ning sablang cayap, caniting tesorera ning bandi banua, caniting Indung mapamatula; yanangan caniting panulu ning sablang saquit, nun é ta bisang malumud qñg alun á mabagsic niting yatung misnang tucsu, nun é ta ping bisang manabu qñg calalaman ning infiernos.

Panintunan ta sang maralas, biniñagan, ing saup nang María, ampon yaduan ta sang parati quea ing parayu na sa quecatamu ing cayupayan na ning meto infiernos, anti mo ing camumulan á sala ning aslag ning aldo, parayu nong patacasan manga paulian qñg urungan dang sadia ding ganid á lasip: yaduan ta sa queang laus á lub ing ituru na cata sang dumalan á alang catatagcuan qñg mayalun á dayatmalat niting yatu, anggang é ta miras qñg sadsaran á maligaya ning banua. Nun iting maulang Indu matutula yang masaquit mamie saup caring maglayag qñg dayatmalat, á manalig qñg pamagampun na, ampon qñg mipnung capasalamatan matutula nomang mibulalag, mangga pa qñg lalung marayung carinan ning yatu, qñg ligaya na niting maslag á tala ning munag, nu caya anti ing pamitutula nang Maríang saclulu, matnugut ampon

mangabus caring biniñagan, á ali mu ing mamaus la quea qñg calibudtan na ning sigua ampon caralumduman ning caladua ra,t, catauan, nun é pa naman ing manalig lang laus á lub qñg cayupayan nang é munanu, ampon yang paquiungquitan dang apusan tuquian qñg dalan ning cabanalan! ¡nu naman caya anti ing sucat tang paquit á capasalamatan ampon catapatan á lub caniting cacamalcamalan á Patulupan, á nun misan mecatula yang maralas quecatamu qñg salang maligaya ning quea ng pamamintacasi!

Bapu María; ica pin pu ing tala ning mu ag á sucat matnugut quecaming tumuru cang Jesus, ampon ica naman ing sucat macapayabut quecami qñg mal nang pamanaguri, anti mo ing pamaniaul nang Jacob, quetang minunang panaun, qñg Angel á mequipantuc quea, caba ning mabilug é bengi, cabud migmulang sinala. Maralas ya sang mimuang masaquit quecami ing Guinu tang Dios ulining casalanan ming mabayat, ampon belausan na que sang peparusan qñg cabagsican nang é munanu; dapot ica pu, Vírgen á cacamalcamalan, bunga ning pamanlingus mu qñg caladua mi qñg mata mung mipnung pacalulu, inapacan mu ing catuliran nang alanangga, ampon mecayabut ca layun quecami lugud manga panaun á pamanisi. Minuan ya sang é camasa ing cayapan mung lub; quea quengan payampun indat lalayag que qñg mayalun á dayatmalat niting yatung mapamiraya, bantin upayang ulining pamanuqui mi aldo bengi qñg sala ampon aslag ning cabañalan mu, sucat queng miras qñg cauacasan ning bie mi qñg sadsaran ning ligayang alang capupusan quean banuang pagyarian mu datang qñg alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

SALUS INFIRMORUM,

ORA PRO NOBIS.

Anti queta casapsap ing capalsintan ning Apostol San Pablo, qñg bisa ya sang maquirame qñg anggang saquit da ding biniñagan: ulina nita sasabian na carela: ¿ninu caya quecayu, ngana, misalunan ya,t, acu é cu naman misalunan? *¿quis infirmatur, et ego non infirmor*? ngana uari: ¿ninu caya quecayung misalunan ya,t, acu é que sa pagcalungcutan ulining saquit na, ampon é que sa pagcasipitan pacayapan queni muman sang pamanalangin cu? Anti naman mo carin ing casantusantusan á Vírgen María, á ing capalsintan nang é munanu milalalung é palac qñg capalsintan na ning mesabing Apostol, paglunusan na catangan qñg salun tamu, manga sasaupan no layun ding anggang salunan á mamaus quea, nun misan ulining pamamie na carela qñg sadsad á capaldanan, nun misan naman ulining pamaquiabut na muman carela qñg tapat á capibabatan qñg saquit dang macauagas caring kaladua ra: nanuta qñg catuliran pin mo ing pamamuri na quea nindu tang Santa Iglesia qñg bansag á camasmas da ding salunan: *Salus infirmorum.*

Mipnu la ding libros qñg dacal á salitang macapagmulalang patutu quecatamu qñg casngauan, á pepanabang da ding miayaliuang Santos caring tauo qñg

anggang saquit da. At ¿macananu caya sa ing macalalu la cang María detang Santos á deta qñg calam á pamapacayap caring salunan, bagu macalalu yang dili na caring sablang Santos ulining cabanalan na,t, cayupayan? Iting calugudlugud ampon mapamacalulung Señora ya pin ing casngauan na ning mabilug á yatu, ampat ya pin ita ing pagnasan na capilan man, ya pin ita ing paquiungquitan na capilan man, at ya naman pin ita ing paquiabutan nang dasan capilan man; sangcan uling sucat tang tutung sabian diquil cang María itang sasabian na ning aring David quetang minunang panaun diquil qñg Guinu tang Dios, á ya pin ing pacayapan na catangan qñg sablang salun tamu: *qui sanat omnes infirmitates tuas.*

Dapot anti qñg maralas tang misasalunan, ali mu qñg catauan, nun é pa naman qñg caladua tamu, at layun queta anti qñg mabayat yang dacal ing saquit á macapalasa qñg caladua tamu qñg salun á macapagcasaquit qñg catauan tamu, ing caburian cu sa, biniñagan, ing nung nuanti ing pamagcasipit yung manintun qñg camasmas na ning quecong catauan, anti naman mo sa carin ing pamagcapilit yung magdulap qñg icacayap na ning caladua yu; at mayap sa ing milalu co casipitan qñg pamanintun qñg icacayap ning caladua yu, uling ing saquit na masiri yang é palac qñg saquit ning catauan yu. E pin aliua,t, ya mu ita ing talaga cung panaral quecayu qñg. aldo ngeni, anac cung caluguran, bantin upayang abalu yu sang miamasamas nun macananu ing pamagsacdal yu qñg casantusantusan á Vírgen María qñg anggang salun á miraras quecayu. Yaduan ta pa mu ing gracia ilaning saup ning Dios Espíritu Santo qñg sadiang panalangin, at ngatang gungcas: *Bapu María.*

Hosted by Google

¡Masaquit nandang mañganib ing bie tamu queti qñg yatu! mengapnu pin qñg dacal á capagalan ampon casaquitan, at pauangan calalaman na ning lasa, pauangan dalung manga aclis ing araramdam tang parati, ulining dacal ampon miayaliuang saquit á acaquit ta aldo aldo queti qñg carinan ning lua! Ya pin ita ing menan na ning mabilug á quetauan tamu; ya pin ita ing meaquit ibat qñg camumulan ning yatu mangga pa qñg panaun ngeni, at ya naman mo ing mayaquit ibat qñg panaun ngeni angga qñg capupusan ning yatu. Siping na ning metung á anac nang Adan, á lalacad yang alang saquit ampon alang lungcut qñg dalan ning bie, dacal noman ding mayayaquit, á qñg ulining pangababad da qñg salun á mabayat á bina, é man binang mabayat, mabule la ampon maina pamanlacbang lalacad lang mipnung lua qñg dalan á tumuru qñg picutcutan. Caring quecong bale, caring bale ra ding casiping yu ampon caring bale ra naman ding tulid yu aquit yu rin, biniñagan, ing caustan nining anggang sasabian cu ngeni; sangcan uling yang buri cung ibalaus panaral quecayu ing salun á macapasaquit qñg caladua, á lasa é yu agaganaca man. nun misan uling macalijim yang tutu, bistat macayalimbaua yang miamasamas qñg saquit á macapalasa qñg catauan yu.

Eata ding aliuang salunan, á mayayaquit queti qñg yatu, carin qñg buntuc ing saquit da: careti la macayalimbaua ding mangatas á lub ulining é calarung pamiisipisip da qñg caparangalan. Ding aliuang

salunan carin qñg gamat ing saquit da: careti la macayalimbaua ding mangaimut, á parating magpasimbalang qñg bandi ning para rang tauo, bagu nun misan catuliran deng luguran qñg bandi rang tune. Ing saquit da ding aliua carin ya qñg pusu: ila deti ding talandi ampon mangalibi, á é la tutucnang manucsu caring babay, at ala lang pigaganacan á aliua, nun é mu ing pamanusig qñg caligayan ning catauan dang mamulang. Ing saquit da ding aliua carin ya qñg mata: ila deti ding palpimua ampon mapagtaniman, á é ro buring aquit man ding calupa rang tauo ulining sama ra carela. Ding aliua ing panamdaman dang saquit carin qñg asbuc, ulining catacauan da,t, pamagtamasa ampon pamaglasing. Ding aliua ing panamdaman dang saquit carin qñg atdu, ulining sucal dang lub ampon pamandiria qñg é ra bandi. Ding aliua naman, á ila pin ding mangatamad, misaquitan la bitis, uling ing calacbangan man é ra arapat qñg icacayap ning caladua ra, qñg icacayap da caya ding para rang tauo.

Dapot qñg calibudtan ning macalunus á caralungan, á icacaclis na ning mabilug á quetauan tang misasalunan, metung á laguiung mayubu ampon mayumu manga cauiliuili mararamdam yang parati qñg asbuc da ding biniñagan; laguiung macamal, á nung yausan da ya qñg mipnung cagalangan ampon capalsintan, macayaplac ya qñg saquit ning caladdua, pasicnangan na ing queinan ning catauan, manga mayupaya yang macalaco qñg lalu mang macaralamat á cayasalan á marauac, antimo qñg lalung masulit uluan á salun. Iting laguiung itinan ya pin ing qñg casantusantusan á Vírgen María: at ¿insa ca-

yang aliuang pusu, muna ing cang Jesus, ing tulid dang panintunan pagsacdalan ding misasalunan, á sucat maquibalung matalastas ampon macacayap carela qñg saquit da? Ing casantusantusan á Vírgen María pegaralan naug miamasamas ing pamaglunus na caring macasalanan, iñang iquit na ing é munanung pamamacalulu na carela ning Mengabus, ampon pegaralan na naman layun ing pamaglunus na quecatamu qñg quecatang salun, iñang atangalan na ing é pabilang ampon é pasalese á saquit, á pibata nang inamiam ning queang cacamalcamalan á Anac carin qñg Cruz, canitang macatalacad ya siping na t, dimdam nang ibat qñg cayumuyumuan á asbuc nang Jesus ing pangaindu na caring anggang biniñagan, qñg pangaindu na qñg discipulu nang palsintan, anti yang mana nang é sucat mialis ampon mauala quea. Ibat canitang aldo á ita ing pamalsinta nang é munanung María tinggap na catang millaring anac na, ampon cacaulan na catangang uari qñg pamanlingap nang alang cadua quecatamu. ¿Ninu cayang misasalunan, qñg caladdua man, qñg catauan man, ing minaus caniting Indung misnang lugud, at é na sa agad sibucnan qñg ing cayupayan na cayalas na rin ning queang pamamacalulu?

Ing bungang sucat tang pupulan canitang queganaganang sinabi cu, ya pin ing payampun tang agad qñg sabla tang calungcutan caniting matas á Aring tutung biasang mangabus ampon manlualu canita caring queang alipan. ¡Caralas na sa ning pamanlualu na quecatamu qñg sabla tang cagulanan, nung qñg pusung malinis ampon alang alit magsacdal tá,t, payampun qñg queang pamamacalulu! ¡caralas na na-

Hosted by Google

man mamintun tang panulu caring calupa tang tauong maglaram ampon mamiraya quecatamu! bagu nung dinurup ta sa qñg matang mipnung lua, mañga pepaquit ta sa ing quecatang calungcutan canisanumang pisamban qñg casantusantusan á Vírgen María.t, belicdan na cata tang agad niting malugud á Señora. Parati tang mamauad nasi caretang é biasang munie nun é mu balas, mañga cacalinguan ta yang maralas ing é biasang umie nun é mu cayumuan: at nun anti casi carin, ¿macananu caya sang é muling alang cabaldugan ing quecatang capanaligan? Qñg catutuan, biniñagan, ing Indu ning Dios sasaupan na catang é calaru, mañga macayadia yang umie quecatamu qñg sanumang cagulanan, qñg caladua ta man, qñg catauan ta man, qñg lalung sucat macacayap quecatañgan. Paquiramdaman nonñgan ping María ding anggang mámaus quea; at anti ya uaring maquiutang quecatamu, babayaranan na catañgan qñg dacal nang calam; uling alang é na palabulan ning pamamacalulu na, bantin upayang alang é sa tanggap qñg queraclan ning queang calam. Paquiarian ta pin qñg lub tamu, biniñagan, ampon mañgacu ta sang matibe á matibe caniting mapamacalulung Señora, qñg payampun tang agad qñg queang pamagpatulun; qñg pulayan ta yang agad qñg sabla tang casaquitan; ampon é ta sa picacunuan dit muman qñg nun macacayap ita qñg calalua tamu, é na cata salanan paquiramdaman.

Balu cu pin matalastas qñg dacal la quecayu sabian da nun misan qñg lub dang sarili, qñg maralas lang pepayampun pepasaup qñg casantusantusan á Vírgen María, dapot baquet at é no pequiramdaman belicdan qñg yaus da, pepaburian no pa qñg casaquitan dang

sadia. Itang anti canita sabian da rin ding é maquibalu nung namu ing dapat á mayap á macalijim, nung nanu naman ing dapat á mayap á macapasiag: ngening mamaus la ding biniñagan qñg casantusantusan á Vírgen María,t, é na la panabangnan qñg casngauan, á yayaduan da quea qñg carelang saquit. tanda na ping masala ita ning é ra pangabalu qñg matampang pamañauad, tanda na naman caya nun misan qñg itang yayaduan da quea é macacayap caring caladua ra. Nung qñg ganang quea, macayadia yang luminggap parati mangá sumaup quecatamu; at qñg ulina nita catungculan tang payampun quea, ba tang apaquiabutan paulina ing casngauan á yayaduan tamu: dapot abalu yu, biniñagan, qñg maralas macayambangan qñg icacayap ning caladua tamu ing capaldanan á yayaduan ta qñg catauan tamu; at canita sucat tang yaduan qñg casantusantusan á Vírgen María ing ipaquiabut na cata muman sa qñg capibabatan, ba tang ayamyam alang imic ing anggang saquit tamu; dapot ing casngauan ning caladua tamu maibatan pin masaquit, ba tang dasnan ing pacsang quepallari tang tauo, á iya pin ing sumuyu ampon malsinta qñg Dios queti sulip, ampon ing pamaquitutula quea datang qñg alanangga carin banua; at qñg ulina nita ing anggang macacayap qñg caladua tamu capilitan pin ing yaduan tang alang palicat ita, pablasang é sucat macasira dit muman quecatamu.

Pulayan ta ya pin, biniñagan, qñg mipnung capanaligan ing casantusantusan á Vírgen María, qñg anggang casaquitan á paintulut nang miraras quecata ning Guinu tang Dios: paquisamantalanan ta ing

cayupayan na qñg arapan ning cacamalcamalan á Anac nang y Jesucristong Guinu tamu, manga é ta cacalinguan capilan man ing amanu nang San Bernardo, ngening sasabian na quecatamu qñg ing Guinu tang Dios linicas nang binie quea ing cayupayan nang ganap qñg banua t, qñg labuad, ampon binili na naman layun qñg gamat na ing bie ta,t, camatayan. E ta sa lumungcut capilan man qñg quecatang casaquitan; yausan ta ya sang é calaru ing camasmas da ding salunan, ing casantusantusan á Vírgen María pin; at ya, anti mo itang mapamacalulung Samaritanong sasabian na ning Evangelio, itugtug nang ibulus qñg anggang sugat, ali mu qñg catauan, nun é pa naman qñg caladua tamu, ing laru ning casngauan á ibat banua, ampon ing alac ning é munanung pamamacalulu nang macacayap qñg anggang saquit tamu; at nun é matampa qñg icacayap ning caladua tamu ing capaldanan á yayaduan ta quea qñg quecatang catauan, paquiabutan na cata rin qñg graciang caministilan tamu, ba tang ayamyam alang imic ita.

Bapu María; ing cacamalcamalan á laguiu mu, anti ya uaring larung uagas, mecacayap yang maralas á é pabilang qñg lalu mang mabayat á saquit, qñg pamanunggue ra muman sa quea ding malsintang susuyu queca, manga mecalingap yang mecaagap á maralas carela qñg é pabilang á salun ning caladua ra,t, catauan. Anti naman sa carin ing daptan na quecami ning casantusantusan á laguiu mu, ampat qñg mipnung capacumbaban papagdalitan da ca pu, ampon yayaduan mi qñg matactac á capalsintan, ing pamagpatulun mu quecami. Bapu Maríang camasmas da ding salunan, ipanalangin mu queng macasa-

lanan, ba ming ayabut ing pangacayap ning caladua mi qñg horas ning camatayan; at canita acatuliran ming nabangnan ing cayarian banua datang qñg alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

REFUGIUM PECCATORUM,

ORA PRO NOBIS.

Cabalatungan á maragul, biniñagan, anti ing atul na ning Concilio de Trento ing sumabi ampon patutu qñg ing anggang panalangin ampon dapat á mayap, á babaguian na ning tauong macabili qñg casalanan á maragul, casalanan mu naman ita. Ali pin macanian, nganang San Bernardo; uling aguiaman ing pamanalangin é binang tapat qñg asbuc ning tauong macabili qñg casalanan, pablasang é macatambal canita ing pamalsinta na, antiman carin ing anti quetang pamanalangin maibatan murin. Y nuan á Santo Tomas de Aquino tuturu na namang quecatamu qñg ing pamanalangin ning tauo, macasalanan ya man, mayap pin; uling ing sicanan ning pamanalangin, ngana ning mesabing Santo, é macasacdal qñg pamangaintuliran ning tauong maniauad pacalulu, nun é qñg cayapan na lub ning Dios, ampon qñg pamangaintuliran ning Guinu tang Jesucristong patutu quecatamu, qñg é na cata salanang luguran ampon panabangnan qñg anggang yaduan ta quea qñg ulina ning cacamalcamalan á laguiu na.

Antina pin carin ing sucat tang sabian diquil qñg casantusantusan á Vírgen, á qñg laguiu nang mal ala nanumang tatangguian na ning Guinu tang Dios,

Hosted by Google

lalu,t, lalu na nun ing yayaduan ta quea macatungcul qñg pangacabus tang alanangga. Y nuan á San Anselmo sasabian na quecatamu ingguil canita, qñg nun ing maniauad pacalulu é ya mangaintuliran maramdam, damdaman na ya rin ning Guinu tang Dios ulina ning pamagpatulun nang Maríang mañaup quea qñg pamangaintuliran na; ampat ing sablang calam á é ra pangatuliran nabangnan ding macasalanan, miabienган cang María, ba rang acamtan deta paulining pamamilatan na. Y María Indu ne pin ning Dios, Indu ra neman ding macasalanan, at ing catungculan ning mayap á indu, ninuman ya, anti queni: paqui abalu nang mausta qñg atin pamaquisilang á mabayat caring anac na agad nang daraptan ing anggang aguiu na ning queang cayupayan, ba la sang miaga. Ayo anti qñg y nuan á Vírgen Indu ne pin ning Guinu tang Jesucristo, ampon Indu ra neman ding tauo, malulunus yang é munanu, pati acaquit na qñg ding tauo mallari lang casalang ning Guinu tang Jesucristo ulining casalanan da,t, alang é na babaguian, ba nong ipanigapung pasibayung ibalad qñg cacamalcamalan á Anac na.

Dapot ba yung abalung matalastas, biniñagan, nung macananu sa ing pamagsacdal yu qñg pamagampun nang María, salesean cu queco ngeni, qñg nun iting calugudlugud á Señora mamampun yang tune caring macasalanan, capilitan mu naman qñg ding macasalanan picasaman da sa ing casalanan da, bantin upayang ing pamamilatan nang María é sa mallaring anting alang cabaldugan qñg arapan ning Guinu tang Dios. Yaduan ta pa mu ing saup ning Dios Espíritu Santo qñg sadiang panalangin: *Bapu María.*

Hosted by Google

Tapat á bina qñg tauo ing tacut nang dumurup arapan na nitang amanan nang picasalanan na, aguiaman ita muman sang paquit na quea ing pamanisi na ampon pamaniauad pacalulu, lalu.t, lalu na nun ing tauong micasala sacup ya t, ing picasalanan na sugui ya,t, dinapat cayang mayap quea. ¡Nanu na tang capalaran ampon tula ing acamtan na ning micasala, nun atin tauong mayupaya,t, malugud qñg metung at metung, á mamilatan carela.t magcasipit manintun paralan qñg pamibulad da! Dapot ¡nanu na tang tula ampon casngauan ing acamtan na ning anti quetang tauo, nun ing mismung indu ning picasala na yang magcapilit mamaplac qñg mua ning anac nang mapalsinta,t, é ya tutucnang papagdalita quea, anggang é na dasnan ayabut ing pamiaga ra!

Indu tang Santa Iglesiang usucan nang é calaru ning Dios Espiritu Santo, ibubulalag na ing catutuan á macatula quecatamu. qñg y María mapagampun ya caring macasalanan: *Refugium peccatorum.* Dapot capilitan pin mo qñg ding macasalanan magnasa la muman sang micabus qñg casalanan da; uling nun alayu ita, ing casantusantusan á Vírgen é no binang aguiung ipanigapu qñg arapan ning queang cacamalcamalan á Anac. Yapin ita ing sasabian nang Santa Brígidang dimdam na qñg asbuc ning Guinu tang Jesucristong mangamanu qñg casantusantusan nang Indu quetang misan á anti queni: ica. ngana ping Jesucristo cang Indu nang mal, yayaduang mong gamat mu caring anggang bisang jumali,t, talacad qñg pangabaldug da, ba lang misubli qñg Dios, at ala ninuman caring papagdalita mu ca-

cung mamaco sang malungcut qñg arapan cu. Eata magsacdal la sang manalig cang María ding tauong macasalanan; mandatila la sa qñg dapat dang casuyuan caniting malugud á Indu, ampon abalu ra sang matalastas qñg malagaua man, maliuag man, é ra salanan aquit mapatad masira ing talicala ning casalanan á macagapus carela.

Caibat neng lelangan ning Guinu tang Dios ing meto sicluban, lelangan na neman ding aduang sulu, metung á maragul at metung á manisac; ngacu uari ing aldo, qñg ba yang pasala ngening aldo, at ing bulan qñg ba nemang pasala qñg bengi. Qñg aldo maquialimbaua ya ing Jesucristong maquisulung nanabangnan da ding banal, á mabibie qñg cayaldauan na ning gracia ning Dios; at ing bulan cabas na nemang María, ampat qñg uli na misusuluan la ding calulung palpicasalang macasaut qñg maralumdum á bengi ning casalanan. Nun y María, capatad cung cristianos, ya pin iting bulan á malugud caring pacacalulung palpicasala, at nun macasaut la deta qñg maralumdum á bengi ning casalanan, ¿nanu cayang sucat dang daptan? Anti ning binating de ing sulu ning aldo, qñg pamibating da qñg gracia ning Dios ulina ning casalanan, payampun la sa cang María, at ya dinan na lang sulu, qñg ba rang aquilala ing carelang casaquitan, at dinan na nomang sicanan, qñg ba lang milisia qñg tutung macalunus á cabilian da. Mipalaguiuan nemang talang manimuna qñg aldo, ba tang abalu qñg pati mayaquit qñg metung á caladuang palpicasala lunto ing capanaligan caniting Indung mapamacalulu, tandang matalastas ita qñg pangapenandit nabangnan na cabud ing gracia ning Dios á tutung macapanagaula quea.

Hosted by Google

Y María ya pin ing mapagampun caring macasalanan, at anti ya queta pamaglunus qñg casiran da, qñg balamu daramdaman na ita qñg mismung catauan na. Ya pin ita ing mipalaguiuang pamaglunus nang nuan á Vírgen caring macasalanan; pamaglunus á macayalimbaua canitang babaing sasabian na ning Evangeliong dinurup manañgis quetang misan qñg Guinu tang Jesucristo, ampon inauad nang pepagdadalita quea, ing icabus ne sa ing anac nang babaing sasalacayan ning demonio: pacaluluan mu cu, Guinu cu, ngánang caclis nitang indu qñg Guinu tamu, pacaluluan mu cu, Anac nang David: *miserere mei, fili David*. Dapot nun ing anac nitang babay yang dili nang mipapalasan, ¿baquet ing indu é ya mamauad pacalulu qñg anac na, nun é mu quea mismu? Ing sangcan na nita, uling ding indu daramdaman da ing casaquitan ding carelang anac, anti mo uaring ilang mipapalasan.

Pamanaquit nang María qñg tauong macasalanan á macasiclaud qñg arapan nang mal, agad yang luminñgus qñg casantusantusan á Anac na.t, ngána quea: Anac cu.t. Guinu cu ampon Dios co, ngána pin María cang Jesus. balicdan me yang caladuang palpicasalang payampun qñg pacalulu cu; anac que pin, ampat penganac que uari qñg bunduc Calvario, siping ning Cruz á quebating ning mal á daya mu, ba meng inatbus qñg silu ning demonio Ulining quealan nang palad pepaisacmal ya qñg gamat ning casalang nang masañgil; dapot antiman carin yayaduan cu queca ing pacaluluan me qñg calunuslunus nang pañgabili: lauan, mu qñg mipapalasan yang é munanu: *malé torquetur*; at nun ya é na ca apapaglunusan, ba-

meng icabus qñg casiran na, pacaluluan mu cu mumàn sa, uling Indu yu cung parapara: *miserere mei, fili David.*

Caniting macatulang alimbauang pabatas quecatamu nung nuanti ing pamamacalulu nang María caring macasalanan, dagdagan cu pa ngeni ing mababasa caring libros ning banal á Santa Gertrudis: misan á aldo, ngana, iquit ne y nuan á Vírgen, á 'macaimalan qñg maslag nang pandung, ampon lalam na nitang pandung na carin la canu macacanlung ding dacal á animales á miayaliua asque; at iquit na naman qñg ing casantusantusan á Vírgen é no palacuan detang animales á deta, nun é bagcus qñg malugud nang gamat panalanan na la t, panapisan. ¿Ninu, qñg balac yu, detang animales á mecaquit anti quetang masanting á pagcanlungan? Ila pin deti ding pacacalulung palpicasala. Iñapin catuliran ing yusuc na ning metung á banal á mangabiasa caring sablang tauong palpicasala, qñg magcanlung la sa lalam ning pandung nang María: lisia cayo, ngana carela, icong anggang macasalanan, á pepamua manga pepacasbung lub qñg Dios á Guinu yu; lisia cayu at magsacdal co qñg pacalulu nang nuan á Indu na: ¿é yu casi pangabaluan qñg ya ing sariling ciudad á pagcanlungan, at ya naman mo ing bucud dang sariling panaligan ding palpicasala? Anti pin carin ing pamalaguiu na quea ning tutung pantas á mangabiasa nindu tang Santa' Iglesia, Ibpa cung San Agustin; at y nuan á San German yayausan neng tabernaculo ning Dios, á é na liban ning ninuman, nun é mu y Jesus, qñg ba nang atuparan ing matas á misterio ning pamangabus na qñg yatu.

Hosted by Google

Nun anti casi carin, ¿macananu caya sang é la payampun queting malugud á Indu ding anggang macasalanan? catutuan amanan cu qñg ala metung muman, á é na sa acamtan ing capatauaran paulina ning pamamilatan na. Dapot capilitan ing é ra sa calinguan capilan man ing catungculan dang tuparan, á nung alayu ita é ra ayabut ing pamiaga ra qñg Guinu tang Dios paulina ning casantusantusan á Indu na; ngacu uari ing pamanisi rang matactac qñg sabla rang casalanan ampon ing masui rang nasang é micasalang pasibayu, uling nung maculang ita, é na cata sucat luguran María, nun mandatila ta qñg pamaquisalangsang qñg caburian ning Anac nang cacamalcamalan. Capilitan pin mo, biniñagan, qñg nun sabian ta cang María ing paquit ya sa quecatamung anting Indung malugud, sucat ta namang itunglu qñg bisa tang paquit queang anting anac nang tune, ulining asal tang tuntun ampon cabague na ning tauong biniñagan. Ing casantusantusan á Virgen Indu ta yang tutung malugud, dapot mallari yang Indu ning casaquitan, cabang papacu ta ya uaring pasibayu qñg Cruz ing cacamalcamalan á Anac na qñg dapat tang marauac. Ya pin ing mamampun quecatamu; dapot tutung manauang qñg ing payampun quea pasuclanan ne sa lub qñg pamicasala na qñg Anac nang tutung palsintan. Anac na catangan tune María; dapot bantin upayang mangaintuliran tang numabang qñg bunga na niting mayubung pangayanac, catungculan tang milisia qñg dalan ning casalanan; uling é ya manganuliran qñg maulang pamansag á anac neng María ing malmura,t, manljbac quea qñg dapat nang casalanan E sucat picacunuan qñg y María mamampun yang é calaru,

caring macasalanan; dapot careta mung macasalanan á biasang sumisi. Nun alayu ita, capilitan ing maniuala ta qñg y María patulunan yang matutula qñg casalanan, á é ta sucat paniualan capilan man.

Eata payampun langan sa cang María ding anggang macasalanan, numan anti caracal ampon caragul ing casalanan da; magsacdal la sang manalig matibe caniting casantusantusan á Vírgen; daptan da sa ing anggang aguiu ning sicanan da, ba ya sang masirang mapatad ing talicalang macagapus carela qñg pamanalipan ning demonio: y María saupan na la rin qñg mayupaya nang pamagpatulun, ampon é ne tucnangang papagdalitan ing Anac nang cacamalcamalan, anggang é la misubli qñg bacud ning graciang quebatingan da ulining panicasala ra,t, acua rang nabangnan pasibayu ing lugud ampon pamamacalulu ning Guinu tang Dios.

Bapu Maríang Ari ning mabilug á sicluban; queca pu carin ngan macapainturu ing quequeng pamanlalue. Dumurup queng é sumala qñg arapan ning quequeng Ucum, bagu dacal á tutung é pabilang ing casalanan mi. At ¿ninu cayang macayaplac qñg mua na? Ica mu ping dili, Vírgen á nuan, pablasang alang casimpara ing pamalsinta mu quea,t, ala mu namang casimpara ing pamalsinta na queca. Miras sa mangga pa qñg pusu mung malugud ing quequeng yauad ampon pamangisnauang saldac. Bapu Indung mapamacululu; ing pamanampun mu yang yayaduan mi. Aplacan mu sa ing mua na quecami ning casantusantusan á Anac mu, ba sang misubli quecami ing mal á gracia na. Ica é me casaman ing macasalanan, numan anti ing casalanan na, nun laus á lub ing pa-

Hosted by Google

mæniauad nang pacalulu queca ampon ing pamag-sacdal na qñg pamanampun mu: papagdalitan mu que sang aduangan qñg gamat mung mayupaya, manga ipaquibulad mu´ que qñg mucum quecami, ba ming aramdam ing atul á macatalaga caring banal, á ya pin ing pamaquinabang qñg tulang alanangga carin banua: Yanasa.

CONSOLATRIX AFFLICTORUM,

ORA PRO NOBIS.

Alang é bisang tumula queti qñg yatu: ibat pin qñg anac á maintac mangga qñg matua alang é masipag manintun canauan at tula, ampon é sa mapilit manginlag qñg sucat nang icalungcut; dapot ¿dacal la ding macaquit? Isulit yu sang paralan qñg quecong capigaganacan ing anggang delanan yung panaun queting bie iti, nu co man anti catua; tabalu nung metung mumang aldo atin sucat yung atuldung tulang pupus, á é pin misalatanan nanumang lungcut, nanumang sucal á lub, nanumang cascupan, nanumang casaquitan. Bisa tangan ping tumula,t, parapara tangan ping parating panintunan ita t, é ta rin ararasan, é ta ngaling ayayabut, nananta qñg é ta carin panintunan ing canauan qñg sucat tang piaquitan, é ta carin panintunan ing tula quetang tutung carinan na.

Mistula mung tumali co qñg pamagobra yu qñg caralumduman ampon calungcutan ning bengi, ngana ning aring David: *vanum est vobis ante lucem surgere*: é cayu rin tumulang dapat, é cayu rin mituntun galo, nung é na co pa aslagan ning bulan qñg sala na, mistula mung manintun cong tula queting yatung calungcutan, nung é na co aslagan qñg sala na ning

casantusantusan á Vírgen María, ' bulan pin á cacarinan na ning tula tang sablang tauong palpicasalang palipi nang Adan; bulan pin á icatuntun ta qñg queang salang lumacad ampon dapat queting yatung caralumduman. Ing Dios Espíritu Santo carin na ping paquilupa ing sampat na ning casantusantusan á Vírgen qñg sampat na ning bulan: *pulchra ut luna*: uling nung uari qñg bulan patulan no qñg sala na ding sablang tauong macasaut qñg caralumduman á benĝi niting yatu. Bulan ya pin iting cacamalcamalan á Vírgen; ampat ing sala na yang icatuntun tang lalacad ampon darapat anggang macasaut ta queting carinan ning lua, nĝanang San Isidoro, ampon yang icatula ta queting anggang capagalan ta,t, casaquitan: *lunæ lucem habet, ut consoletur homines nocte operantes.*

Iñapin, biniñagan, carin co paisacdal qñg quecong calumbayan qñg casantusantusan á Vírgen Maríang bulan á calinolinauan, nun bisa cong macaquit qñg tutung tula,t, canauan, nun bisa cong macayabut qñg tutung capaldanan queti man qñg yatu,t, carin man banua. At bantin upayang abalu yu sa ing pacsa na nining aral cu qñg aldo nĝeni, yang yulat cu quecayu qñg iting Vírgen á mapamacalulu biasa yang mamatula caring malunĝcut á payampun quea, ulining pamapanabang na carela qñg casnĝauan á alang pasubalian, tutung maibatan ampon miras naman qñg caladua, á ya pin ing patalastas cu quecayu nĝeni, nung aguiatan yu cung mauad qñg saup ning Dios Espíritu Santo, ulining pamamilatan na niyang malugud á Indung pudian ta nĝeni qñg amanu ning Angel: *Bapu María.*

Hosted by Google

Nun Indu tang Santa Iglesia mamaus ya qñg casantusantusan á Vírgen María qñg bansag á mapamatula caring malungcut: *Consolatrix afflictorum*, iña macanian ita, uling acaquit na qñg ding anac na asusubucan da aldo aldo ing bunga nang maulaga ning mapamacalulu nang calingapan. Qñg catutuan, biniñagan, iting Indung malugud pasilad nang alang tucnang caring sablang tauo ing bunga ning mayubu nang capalsintan; ing pamacalulu na ala yang pa subalian, at cabud á miras quecatamu ing casaquitan, agad na catang saupan manga pamatulan; ya pin ing bubulus qñg sugat ning caladua tamu qñg laru ning pamamacalulu na, at ya naman ing patapang quecatamu qñg alac ning catibian, ba tang ayamyam alang imic ing casaquitan, á talaga nang iriquil quecatamu ning cabiasnan nang alanangga ning Guinu tang Dios. Cayagpang na nita sasabian nang San Buenaventura qñg nung maragul ing pamamacalulu nang María caring mealang palad, cabang queti ya qñg yatu, maragul á é palac ing pamamacalulu na ngening macasaut ya banua; uling ibat carin aquiquilala nang matalastas ing quecatang casaquitan, ampon lalu yang mayupaya ba na catang ampunan manga pasngauan; ampat cabang queti ya qñg yatu é binang macapasflad ing cayupayan na,t, ya mu itang acaquit na ing casquitan da ding macalapit quea; dapot ngening macasaut ya banua imumulat na ing panlalaue na qñg mabilug á sicluban á pagyarian na,t, lulucuban no ding anggang mealang palad qñg pagcanlungan nang mapamacalulu.

Ya pin ing sangcan á nung baquet ing casantu-

santusan á Vírgen miálimbaua neman qñg aldo: *electa ut sol;* pablasang anti qñg alang tauong sucat misalicut qñg aslag ning aldo, macanian mu naman ding anggang biniñagan maquirame la qñg aslag ning capalsintan nang María. Ulining causisan nang manlualu quecatangan cayalimbaua na noman detang Angeles, á sasabian na ning mal á sulat ning Dios qñg tipa manic lang é calarung ibat banua,t, queti sulip: anti na pin queta ing babaguian na niting mapamatula caring malungcut, tipa ya uaring ibat banua queting yatu, ba nang isabug ing pamamacalulu na caring mealang palad, at papanic neman banuang ibat queti sulip, ba nang yarap at papaquiramdam qñg Guinu ing cayaduanan tamu, nananta qñg iting malugud á Indu é ya tutucnang manlualu quecatamu queti man qñg yatu at carin man banua.

At qñg catutuan, ing casngauan á panabang na quecatamu ning casantusantusan á Vírgen María, indat magsacdal ta quea qñg anggang pagcalungcutan tamu, ala yang pasubalian, uling ali mu ing macatula ya quecatamu qñg metung, adua cayang bague á pamicalumbe, nun é qñg sabla sabla: at anti qñg queti qñg cacarinan ning lua lasa alang tauong é malulungcut, mausta pin mo qñg ala mu nàmang sucat macapaniangcan qñg é na pamaniauad cang nuan á Vírgen saup qñg casaquitan na. Eáta, biniñagan, nanuman at nanu ing pagcalungcutan tamu, é ta sa picacanglapan ing é na cata saupan mangá pacaluluan; uling ing sabla sabla paglunusan nangan, ing sabla sabla pagnasan nangang ampunan; at é ne ibaliquid ing mal nang lupa caninumang magpatulun quea. E sucat mallari qñg ing casantusantusan á Vírgen, pa-

Hosted by Google

manaquit na qñg tauong malumbe, á manangis macasiclaud qñg mal á arapan nang mamauad pacalulu quea, é ne sa agad paquiramdaman; uling nun misan anti qñg babay ya ampon malambut ya pusu, at nun misan anti qñg malugud ya,t, mapalsinta, alang é na paglunusan: at capilitan pin mo ing qñg é na pamaquiramdam qñg mamaus queang macanian, calinguan na sa ing utus ning capalsintan, mallari ya caya sang bacal ing pusu nang malambut ampon malugud. Layun queta, ing tauong malungcut á manangis qñg mal á arapan, na larauan neng tune ning casantusantusan á Anac nang macapacu qñg Cruz; macatala ya qñg tandang maulaga qñg anac ne ning Santa Iglesia, ampon inatbus na neman qñg cacamalcamalan á daya nang Jesus: ayo ¿macananu caya sa ing é na lingunan María ing lua na ning anti quetang tauo,t, é ne sa pamatulan?

Ing casnganan á panabang na quecatamu ning casantusantusan á Vírgen María tutu namang maibatan. Pisipisipan yu sa. biniñagan, ing anggang pamamatulang depatan da quecayu ding calupa yung tauo, caba ning bie yu queting yatu, at aquit yu rin qñg ing pamamatula ra quecayu, baquet at é mecacayap, mecaragdag pa nun misan qñg sugat yu. E pin macanian nun pamatulan na cata ning Vírgen María; ampat qñg graciang ibat banua payumuan na uari manga babauasnan ing sugat tamu, uling yuyusuc na quecatamu qñg iña tinulut na ning Guinu tang Dios ing miras quecata ing anti quetang calipitan, ba tang acamtan qñg cayarian banua ing ablas nang maragul ning capibabatan tamu; ba ta namang bayaran canitang casaquitan ing lasang macatalaga quecatamu

qñg purgatorio; ba ta naman layung nabangnan queting yatu ing macalalu nang capalsintan Jesucristo, nun aquit na catang mamusan qñg Cruz na ampon tutuqui qñg bacas na. Anggang macanian ya ing biniñagan; anggang maquiasque ya qñg Menğabus qñg pamailasa na carin qñg bunduc Calvario; anggang maquitulad ya qñg casantusantusan á Vírgen Maríang mipalasan masaquit queting yatu; anggang maquirame ya caring maldang Martires ampon aliua pang Santos, á menğaintulid qñg pamalsinta na ning Dios carela ulining tapat dang capibabatan qñg casaquitan, anti na quetang pagnasan ampon catulan ing pamailasa na, qñg yayaduan na qñg Guinu ing dagdagan na pa sa ing queang casaquitan, anti mo ing depatan nang nuan á Santa Teresa de Jesus ila ding aliua pang Santos ampon Santas. Iting pamamatulang iti ya pin ing tutung macapayumu qñg anggang casaquitan tamu, ampat mallaring sangcan á patacaran ta qñg bie á alananggang panayan tamu.

Ing catataulian, biniñagan, ing casnğauan á panabang na quecatamu ning casantusantusan á Vírgen María, miraras ya qñg caladua, bagu ing casnğauan á sucat tang tanggapan caring para tang tauo mamangga ya mu qñg imalan na, nğacu uari qñg panamdam ning catauan tamu. Nung macananu ing saquit á macapalasa quecatamu, anti naman mo sa carin ing casnğauan á sucat tang ilinğan manğa panintunan. Balu yu murin, biniñagan, qñg nun ing casaquitan queting yatu macapalasa ya qñg panamdam ning catauan tamu, lalu yang lusuc macapalasa qñg caladua tamu, ulinita ing caladua yu yang capilitan yung inğatan qñg anggang macayambanğan quea qñg

pangacabus nang alanangga; pablasang nung bitasan yu ing pangaras na ning caladua yu qñg cayarian banua, ala na cong sucat piisipan manga pigaganacan á aliua queting mapamirayang yatu. Ding calupa tang tauo, indat buri ra catang pamatulan qñg anggang pagcalungcutan tamu, anti queta quealang cabaldugan ing sasabian da,t, anti queta naman alang quetunantunan ing pamamatula ra quecatamu, qñg baquet at é ra cata uluan, lalu re pang titiune qñg pusu tamu ing paslung mecasugat quea; dapot ali macanian indat pamatulan na cata niting casantusantusan á Señora, uling papaquit na qñg Anac nang mal carin banua ing casaquitan tamu, bantin upayang ulining maragul nang pamamacalulu uluan na catang agad ning Guinu ampon icabus qñg sablang marauac; at nun é na cata buring uluan manga icabus, patapangan na cata mumạn sa qñg cacamalcamalan á panulu ning gracia na, ali mu ba tang ayamyam alang bulad bulad, nun é pa naman ba tang acatulan ing saquit, á aguiaman macapalasa qñg catauan tamu, antiman carin macacayap at macauagas qñg caladua tamu.

Sabian yu cacu ngeni, biniñagan, nung iting mapamacalulung Indu é ya tutung biasang mamatula caring malungcut á payampun quea, ulining pamapanabang na carela qñg casngauan á alang pasubalian, tutung maibatan ampon miras naman qñg caladua, anti ing ibat yu nang dimdam: abalu yu naman qñg ing calingapan nang María sasaclungan nangan ing anggang casaquitan tamu, ampon é na cata calarung sasaupan, uling cayalimbaua ne ning metung á indung malugud, á magcamatang mimingat parati caring anac na, iñang salunan la ó iña cayang malabe lang ma-

baldug: macanian mu naman ing pamanlingap na quecatamu niting mapamacalulung Indu, ba na catang icabus qñg sablang marauac. Ulinita é co sa magtamad payampun cang María qñg anggang pagcalumbayan yu, manga yaduan yung matalic quea qñg amanu ning Santa Iglesia ing balicdan na cayu caring mata nang mapamacalulu, pablasang anti ing sasabian nang Santa Gertrudis, iting mapamatulang Indu apabaliquid no ding mata nang mapamacalulu ning casantusantusan á Anac na caring anggang mealang calmang mamaus quea. Ing lugud nang María cayalas na ning queang cayupayan: eata magsacdal co caniting Indung mapamatula qñg anggang calumbayan yu, yagyag yu ing quecong capanaligan qñg é munanung pacalulu na, ampon abitasa yu ing pamatulan na cayu cabang lalacad co qñg caralumduman niting yatung calungcutan, anggang miras co qñg maligaya ampon masalang sadsaran ning canuanan á alanangga carin banua.

Bapu María; ¿ninu cayang macapatula queque qñg calungcutan á macapalasa qñg caladua mi, nun é mu ica pung macabie panulung matampa qñg icacayap ning sugat mi? Nina na que manangis qñg mal á arapan mu, ulining dacal á casaquitan á macapalibut quecami queting yatung mapamiraya; nung buri mu nang ampatan ing lua mi, pudian da cang é calaru ulining pamamacalulu mu; dapot nun ulining macacayap qñg caladua mi ing casaquitan á icalungcut mi, é mu buring ampatan ing quequeng lua, pasalamatan da na ca man é camasa ulining pamanlingap mu quecami. E na que bisang manintun tula caring calupa ming tauo, nun é queca mung diling

biasang tutung mamatula caring payampun qñg pamagpatulun mu: qñg pusu mung misnang lugud carin quengan paisacdal qñg sablang calumbayan mi; daptan mu sa pu ing caburian mu, ampat ica, Indu ming mapamacalulu, balu mung matalastas ing macacayap quecami queting bie á iti,t, ba ming acamtam ing tulang alananggang macatalaga caring tapat á talasuyu mu qñg cayarian banua: Yanasa.

Hosted by Google

AUXILIUM CHRISTIANORUM,

ORA PRO NOBIS.

Alang capicacunuan, biniñagan. qñg ing casantu-santusan á Vírgen María mequitulad yang tune qñg Anac nang cacamalcamalan, ampon mequiapus yang tapat qñg anggang cayasalan na. At ¿insanu caya ing cayasalan ning Anac nang mal, nun é mu ing cayumuan ampon pamamacalulu? Qñg catutuan, y Jesucristo Dios yang mapamacalulu ampon malugud: nĝening cay patauaran neng lubus ing metung é babaing salaula; nĝening cay palaguiuan neng cacaluguran ing tacsil á apostol á pepaliuas quèa; numan carin mipasiag yang anting tubud ning banua queti sulip, ali ba nong atulan parusan ding palpicasala, nun é ba nong pacaluluan ampon icabus. Lauan yu quean ing arlayanan ning cacamalcamalan á Indu na qñg sablang dapat na: capilan man macayadia yang maquiramdam qñg cayaduanan tamu, ampon mamatula quecatamu qñg quecatang cayalang palad; é na naman panaluntunan capilan man nun mangaintulid ta, ali ta caya, qñg pamagampun na,t. pamanurup ta quea qñg lubus á pamagnasang tanggap qñg saup na, agad na catang balicdan manga ampunan.

Ing anggang dapat ning Vírgen María, canitang cabang queti ya pa sulip, metung ya uaring caustan

ning maragul á capagnasan na qñg ding tauo macaquit la sang casnĝauan qñg anggang cagulanan da,t, cascupan. Ing sadsad á pamamacalulu ya cabud ing bebaguian na cabang mecasaut ya queti qñg yatu; at nĝening maquipagari ya mangga qñg alanangga qñg cayarian banua, ali mu ing ampunan ne ing balang metung at metung caring biniñagan á pasaup quea, nun é ipasilad na pa naman ing pamagpatulun na caring sablang biniñagan á macapamisan, at alang é na aguiung daptan qñg icacayap da; sangcan uling yang tulid dang pulaian, ba nong saupan qñg anggang cagulanan da.

Lauan yu queni, caluguran cung maquiramdam, nung ñuanti tapat ing mipalaguiuan ya sa y María mapagampun caring biniñagan: *Auxilium christianorum*, at ya pin ita ing buri cung ipanaral quéco nĝeni, nun saupan yu cung mauad qñg mal á gracia ning Dios ulining pamamilatan na niting cacamalcamalan á Vírgen, á pudian ta ya nĝeni qñg amanu ning Angel: *Bapu María.*

Ing Profeta Isaias sasaingsing ya sa quetang cay, qñg indat paquit ning Guinu tang Dios caring tauo ing batbat ning catuliran nang alanangga, alang mamaus qñg laguiu nang macamal, manĝa macacauat qñg tacde nang mayupaya: *non est qui invocet nomen tuum: qui consurgat, et teneat te.* At qñg catutuan, quetang minunang panaun agad yang mamarusa ing Guinu tamu qñg minlunĝang bigsican; dapot qñg panaun nĝeni bala mu ing capibabatan na,t, pamamacalulu caring palpicasala yang macacauat qñg queang

catuliran. E yu sa pagmulalan ita, biniñagan; uling nun y María yang mamilatan qñg Guinu tang Dios ampon caring macasalanan, aplacan nang agad ing cabagsican na,t, ampatan na naman ing mua na: ulining lugud na caniting Vírgen á alang capara é na ibalaus ning Guinu tang Dios ing parusa na quecatang palpicasala; at cacalunĝan na na cata man María qñg bungbung ning pacalulu na, ban é na cata man nanan ning paslu rang papana ding salang ding caladua tamu; parati na na cata man lilinĝunan, at ing pacalulu na ala yang licat yayaus qñg Dios, ba na catang panabangnan qñg queang calam, ampon layun queta papaquit yang matapang anting metung á ejércitong macatatag, á macayadia nang maquipamuc caring demonios cabang pialitnan da catang tucsuan manĝa paquisanggalanĝan.

Qñg Santo Evangelio nĝanang San Lucas, qñg iñang y María iñapa neng pequiquitan y Santa Isabel á pisan na, mirapal yang bina qñg panlacad na; at ita nun misan ba na uaring paquilala quecatamu ing é munanung capagnasan na qñg ya, pati na detang yabe na bale, magcamit la sang agad qñg gracia ampon calam, á talaga nang palabul carin qñg pamanapa na carela: *María abiit in montana cum festinatione:* at tandanan yu qñg iñang minuli ya, é masasabi qñg Evangelio nun mirapal ya, ali ya caya. Ing sangcan na nita maustang tutu: iñang ume ya sang mapa y María qñg pisan nang y Santa Isabel, yang pigsarian na ing capnuan ne sang gracia ya pati na ding yabe na bale; dapot qñg pamanuli na Nazaret alang nanumang saria na.

Sasabian na ning Apostol San Juan qñg queang

apocàlipsis qñg mecaquit ya misan metung á babaing mirinan aduang baguius á maragul á anti mo ding qñg águila. Anti ing sasalesayan da ding mangabiasa, ing cabaldugan da detang baguius ing macalucu pin lugud, á ning Vírgen María é ya tutucnang susulapo lalapit qñg Guinu tang Dios. Iting bague á pamanalese matampa ping bina, at mipatutuan qñg pamiucul á sucat tang pariquil qñg cabanalan nang Maria; dapot lalung matalastas ing sasabian nang nuan á San Amadeo: detang aduang pacpac á maragul, ngana, ipausta ra ing masalusung sulapo, á lalu pa salicsic qñg caring Serafines, á macayagyag cang Maríang magdalang saup caring anac na. Catutuan pin, biniñagan, qñg iting casalesayan maustang bina, uling ing Vírgen á mapagampun caring biniñagan, é mu ing pupulay ya, nun é susulapo ya pa naman, ba na catang patulan; cauangis ne ning Anac nang mal pupulay ya qñg masalusung panlacbang, ba nang asundung agad ing saria nang daptan, á ya pin ing papangatuliran na cata qñg dapat á mayap á talaga nang dela queting yatu. Anti queta dagul ampon casapsap ing capagnasan nang Maríang sumap quecatamu qñg anggang cagulanan tamu, qñg cabud á pamanurup ta qñg pacalulu na, paquiramdaman na ing cayaduanan tamu at maralas na cata pang agapang daranunan. Ya pin ita ing buri nang ipatuyag quecatamu ning mal á sulat ning Dios, canitang amanung ipupurí na ning Santa Iglesia qñg casantusantusan á Vírgen María: agapan nong daranunan, ngana, ding magnasaquea, ba yang paquit carela bayu la dumurup quea: *præocupat qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat.*

Dapot ing lalung macayagyag qñg quecatang ca-

panaligan caniting Vírgen á casantusantusan ya pin ing pamiisip ta qñg ali mu ing bisa ya t. aguiu nang mampun manga manlualu quecatamu nun é pa naman qñg catungculan na uaring daptan ita. Nun ali, lauan ta ngeni ing sangcan ning pamamili na quea ning Dios. ing catungculan á pepatupad na quea queting yatu ampon ing bungang talaga nang ipasari qñg pangallari nang tauo quea ning Anac nang cabubugtungan. Itang queganagana atalas nang mausta ning caisipan nang matilo niting maulang Señora,t, antiman carin bunga ning pamalsinta na caring tauo inacu nangan inamiam maniaman qñg lub na. Balu na sang mausta niting Vírgen á casantusantusan qñg iña pinili ne ning Ibpang alananggang pipallarian nang tauo qñg atian nang calmislinisan ning Anac na, bantin upayang ulina ning catuliran ning pamailasa na t; pangamate, ulina naman ning alaga ning daya nang cacamalcamalan, atbusan nongan ding sablang tauo qñg macamuiang cayupayan ning demonio ampon qñg mabayat nang paud ning casalanan; at aguiaman ing pusu nang malugud macayadia yang é calarung mampun caring mealang palad, dapot ibat qñg pangallari nang tauo quea ning Anac ning Dios, at micayan ya qñg dangal á Indu ning Mengabus ampon Ari na ning pamamacalulu, ibat pin canita milablab ing caladua na qñg macalucu nang pamalsinta caring tauong inacu nang saupan qñg mayupaya nang pamagampun.

Ba, biniñagan, é ta sucat micacunu dit muman qñg causisan na,t, calingapan á ing Vírgen María mirarapal yang mamatula quecatamu qñg quecatang cascupan; uling capalmuran á maragul qñg lugud na.

ampon calambutan ing micacunu canita. Munang masira pa ing banua,t, labuad, nganing metung á mangabiasa, qñg é no sa lingunan María ding yayaus payampun quea. ¡Nanu nanda capalaran qñg atin ta queting carinan ning lua metung á casaupan á lusuc calam ampon sicanan! ¿Macananu ta caya sa, nun alayu iting mayupayang talasaup, qñg calibudtan ning cascupan á macapalibut quecatamu? Y María é mu bucud ing cacanlungan na catamu, ing caluguran na cata pa manga ampunan, nun é pa naman pagdulapan na catamu, ba na catang pacapian qñg calam na. Ulinita Indu tang Santa Iglesiang é na calarung usucan ning Dios Espíritu Santo, ba na catang apilit pasalamat qñg alang palicat á lugud na niting mapamacalulung Vírgen, pabalu na quecatamu ing miayaliuang paralan, ba tang dumurup alang tucnang quea, tuturu na naman quecatamu ing miayaliuang casuyuan á picatsa na pemayapan na caya, ba ta yang igalang y María qñg lusuc á pamangalang; casuyuan á nung tuparan tang tapat, alang aliuang sangcan na ampon bunga, nun é ing pangatuliran ta ing dacal á calam á ibat banua. Ulinita tinatag na ning Santa Iglesia ing bucud á casuyuan á pamarangal ta t, pamamintacasi caniting cacamalcamalan á Vírgen; ulina naman nita lelangan na ing dacal á fiesta qñg quecaban ning pabanua, manga patulduan na neman metung á aldo qñg parumingo qñg capurian qñg mismung Vírgen, ba nang patalastas caring anac na qñg capilan man é la sa sasauang dururup quea, ampon manigapu qñg pacalulu na. Ing mismung Santa Iglesia buri na qñg ding anggang Padres cabang mangaddi la, ipariquil da sa mamisanmi-

san metung á macasariling cayausan qñg Vírgen María, ba ra uaring ibie quea ing bucud á cagalangan á tungcul na,t, pequiungquitan na naman qñg ding anggang biniñagan pangaddian de sa macatatlu qñg patingapun, qñg pamanunggue ra qñg panalangin á bapu María, á paganaca qñg pigmulan ning degulan na t, qñg penibatan na ning quecatang capanaligan ampon casngauan.

Tuquian ta sa, biniñagan, ing nasa nindu tang Santa Iglesia qñg anggang daraptan na,t, patupad caring anac na, ba nang yusuc carela ing capanaligan ampon pamanurup alang pamicacunu qñg cayapan nang lub manga pamagampun niting Indu na ning Dios. Pacamalasmasan yu sa ing pamamirapal nang daing ning mismung Santa Iglesia qñg pamamintacasi nang María, ampon nun macananu ing pamapagpatulun na,t, pamaniaus quea qñg anggang icacayap tamu qñg ulining quipnuan capacumbaban á cayaduanan na: ya pasaup yang parati cang María, manga papaniauad yang pacalulu quea caring anggang biniñagan, ba nang aplacan ing mua na carela ning Guinu tang Dios: ya yayagyag nong dapat novenas ampon maglimbun qñg capurian qñg Vírgen; iparalo no ding queang altares ampon pisasamban; iparangal nong pagalang ding larauan na, at qñg catataulian daraptan nangan ing anggang sucat daptan, ban lalung miningning ing ligaya nang María, at ba nang apapigaganacang parati quecatamu ing degulan na,t, cayupayan, ampon ing sablang lugud na,t, pacalulu, at ba na layun apatalastas pausta quecatamu nung nuanti sampat ampon pangatapat ing pamamuri na quea qñg pamansag á mapagampun caring biniñagan: ***Auxilium christianorum.***

Bapu Maríang babaing nuan caring sablang babay; mipudian ya sang é ca masa ing cayupayan mu ampon ing causisan mung mamampun quecami: lauan mu sa ing nung nuanting cagulanan mi qñg mayubung saup mu: lauan mu sa nung nu la anti caracal ding casalang á managcu quequeng biniñagan: ayo ampunan mu que sa qñg pamamilait da quecami, manga pagcalaman mu que sang tepangan, ba queng mabiasang lumaban carela ampon caring sandatang ipaquilumpung da quecami. Ica pin pu ing mapagampun caring biniñagan ampon ing cacabusan da ding balayan; ica pin pu ing talapamie qñg anggang gracias ampon canuanan. Angga na pu queni ing sablang balu ming sabian qñg pamamuri queca: ulina pu nita ipanigapu mi, ó Indu ning pacalulu, qñg ampunan mu sa pung panaguiu ing caculangan ning quequeng pamamuri at saupan mu na que man qñg anggang casaquitan mi. Itala mu qñg pusu mi ing pamalsinta queca, bantin upayang caibat ming quimtan ing quecang pamagampun queting bie á iti, apudian da naca man palsintan alang capupusan carin banua: Yanasa.

Hosted by Google

REGINA ANGELORUM,

ORA PRO NOBIS.

Ing macamal á misterio ning pamiuli ra banua ding Angeles qñg Guinu tang Santa María, iñang pepaputungan ne ning casantusantusan á Anac na qñg putungan á maligayang macapanagaula quea mangga qñg panaun ngeni, yang meguing sangcan na nitang mayubung pamansag á Ari ra ding Angeles, á ibabie na quea nindu tang Santa Iglesia: *Regina Angelorum.* Ampat mecatipun canitang aldo á ita ing anggang catuliran na niting macapagmulalang Vírgen, ibat pa qñg camumulan ning calinislinisan á pangagli ra quea minangga qñg camatayan na; ampat miagum canitang aldo á ita ing anggang cayubuan na ampon bucud nang sariling calam, ilaning é calarung pamacamal na quea ning casantusantusan á Anac na, ¿ninu cayang é maniuala qñg canitang mismung aldo á ita tinggap na carin banua ing ablas á tapat ning catuliran na t, pepaputungan ne ning queang casantusantusan á Anac qñg putungan á maligaya?

Ing Guinu tang Jesucristong sinabi caring queang discipulos, iñang queti ya pa qñg yatu, qñg ing ablas, á talaga nang ibie carela qñg cayarian banua, casucad na rin ning pangaintuliran ning cabanalan da, pepatutuan na carela qñg é no pagcaitan, bagcus pa-

caganapan no sang bina canitang sucad á ita,t, nun é pa macaguiu, dagdagan na pang masaquit á bina, ba nang apatalastas quetang sabi nang macanian, qñg ing degulan ning ablas á maligayang macatalaga caring banal qñg cayarian banua, milalung tutu qñg sucad ning catuliran ning cabanalan da. At nun anti carin ing daraptan na ning Guinu tamu qñg pamanablas na caring queang alipan, ¿nanu caya sang é na daraptan qñg pamanablas na qñg casantusantusan á Indu na? ¿Ninu cayang sucat macaisip ganap qñg ligaya nang María, anti yang Indu ning Dios, ibat qñg aldo ning pamiuli ra banua quea ding Angeles? ¿Ninu cayang sucat macaucul tapat qñg alananggang cayupayan ning Guinu tang Dios, ilaning qñg caniting cacatascatasan á Señora qñg arapan nang mal?

Qñg catutuan, biniñagan, ing lalung maragul á mayayaquit queting meto sicluban é miras qñg degulan na ning casantusantusan á Vírgen María,t, carin man banua ya mung dili nang macalalu quea ing Meñgaua qñg sablang nanu. Ecasi y María matas ya caring anggang macasaut banua,t, ulina nita Ari reñgan ding sablang Angeles; at lauan yu ñgeni, anac cung caluguran, ing talaga cung panaral quecayu qñg aldo ñgeni: ban mitud ing pamanaral cu, aguiatan yu cu sang mauad qñg saup ning gracia ulining pamamintacasi na niang Vírgen á alang capara, á qñg mipnung cagalangan pudian ta ñgeni, anti mo ing pamamuri na quea qnetang minunang panaun ning Arcangel San Gabriel. *Bapu María.*

Y María Indu ne ning Dios: nio queni, biniñagan, ing tauong macamal, á qñg arapan na mitutula ing banua, migagalgal qñg tacut ing infiernos at ing labuad idaralit neng quipnuan sinta manga pasalamat: nio queni iug macapagmulalang tauo. á ibat qñg pangabait na pigmulan na uari ning panaun ning canauan; ing bie na miayabala qñg dapat á pagmumulalan, at qñg camatayan na metung á pamagtagumpe á maligaya miuquiat quea carin banua mipnung tula mangga pa qñg arap ning tronong cadurucan ning mismung Dios. Y María pin ya itang nuan á babaing sasabian na ning mal á sulat, á macalucluc anting Reina uanan na ning Cacatascatasan; ya itang marangal á babaing pupudian na niug Santa Iglesia quening mapuring amang, ngana pin: bapu Ari ning banua: bapu Guinu ra ding Angeles: *ave, Regina cœlorum: ave, Domina Angelorum.*

Nung nuanti ing cayubuan na ning casantusantusan á Vírgen María, aguiaman é ta ayabut isipan ganap, sucat ta murin abalung alang casulitan ibat qñg mesabing pamansag á Ari ra ding Angeles, á babie nang pupuri quea nindu tang Santa Iglesia. Nung pigunamgunaman ta sa ing é munanung calam á macapanagaula caretang nuan á Espíritu carin banua, aquit ta murin qñg anti la queta licsi, qñg alabasan da saquirap muman ing lalung marayu, ampon sucat lang miras qñg lalung malacue á carinan; anti queta ing macapagmulala rang catalasan, qñg alang nanumang masias man bina, á é ra aguiung taglusan; anti la queta dagul á sicanan, qñg ing metung muman carela

aquimut na rin iting mabilug á yatu, ampon dalan neng alang sulit sulit qñg buri uang piralan; anti na queta cayalang anti ing cabiasnan da, qñg balu rang matalastas ing anggang mayayaquit ampon é mayayaquit qñg mabilug á sicluban; ing sintingan da anti na queta quealang cadua, qñg ing mainsac carelangan milalu yang é palac qñg sintingan ampon aslag ning aldo. Antiman carin maragul pa canita ing calam á mayayaquit qñg casantusantusan á Vírgen María; ampat iñang telaga neng pinili ning Guinu tang Dios, ba ya sang mallaring Indu na, penagaulan neng bina, manga quipnu ne qñg mal á gracia na, sangcan uling milalu ing calam na qñg caring anggang Santos ampon Angeles banua.

Pablasang y María inirang ne ning Dios qñg isip nang talagang Induan na ning Miñaclung, ing Dios moa quitsa na na ing pamaquiagpang na ning pangallari nang tauo ilaning pangaindu nang María quea. Eata y María ipanganac ne qñg panaun ita murin Anac na namang ibat qñg alanangga ning Dios Ibpa, at ing utus á pepatungul náng pepasubali cang nuan á Vírgen qñg mesabing cayubuan, ya naman sucat nang yutus ning Dios qñg Anac nang cabubugtungan diquil qñg pamangilala t, pamaquisanmetung cang Indu na. Eata pala y Jesus ilang María ilapin ding minunang uliran qñg lalung micasuluc á dapat ning Guinu tang Dios: ulinita ing camalan nang Maríang casantusantusan matas dili qñg caring anggang dapat ning Dios, pasubali qñg cang Jesus; iñapin uling y Jesus ya ing sariling Ari qñg sablang nanu, y María moa ya naman ing bucud diling Reina: iñata qñg pamapagari na quea ning Santísima Trinidad qñg sa-

blang dapat na, iñang yuli ra ya ding Angeles carin banua guimpa na mu pin ning Dios canita ing caburian na ibat qñg cangengeanan á alang pigmulan.

Nung queti qñg yatu, nung nu ya migmula ing dangal na niting casantusantusan á Vírgen, ing metung caring lalung matas á Espíritu qñg lusuc á cagalangan pinuri neng mipnung gracia, manga pacasautan na ning Dios Espíritu Santo ampon nuan caring sablang babay; carin mu naman banua é mu ing metung caring Angeles, nun é pa naman ding anggang coros da ding Angeles pagmulalan da ing calam na.t, caganapan, manga pupudian deng é calaru anting Indu nang tune ning miñaul qñg camatayan ampon qñg mabilug á infiernos. At iting queganagana, biniñagan, ¿é na caya apangatuliran nitang nuan á babay, á uling millari yang Indu ning Mengabus qñg yatu, millari ya mu naman ing maulang alulud, á piralanan na ning pangacabus caring alipan, ning pangacayap caring salunan, ning casngauan caring malungcut, ning capatauaran caring macasalanan, ning gracia caring banal, ning tula caring Angeles ilaning ligaya qñg mabilug á canunuanan á Trinidad?

Catutuan yang pangasdan á macapagmulala ing casantusantusan á Vírgen María, nganang San Juan Crisostomo. Nun yang pisipisipan yu ing degulan nang é munanu, é co macaquit numan carin calupa na nita, uling matas ya qñg banua,t, yatu: nun yang pigunamgunaman yu ing maragul nang cayubuan, ali ding Profetas, ali ding Apostoles, ali ding Martires, ali ding Patriarcas, ali ding Angeles, ali ding Tronos, ali ding Dominaciones, ali ding Serafines, ali

ding Querubines, nanuman caya qñg anggang maya-yaquit ampon é mayayaquit, sucat macalalu, macapara man caya quea. Ya Indu neng tutu ning Dios Anac, á Anac na naman ning Dios Ibpa ibat na qñg ibat á alang pigmulan, á sasambán da ding Angeles ampon ding tauo, anti yang Guinu ning sablang nanu. Nun buri yung aquilala ing catasan nang nuan á Vírgen caring sablang Angeles á macasaut banua, abalu yu, qñg deta mipnu lang galang ampon tacut macarungut la qñg arapan ning Guinu tang Dios, manga tatacpan da ing lupa ra caustan ning pamangalang da quea, bagu y María susut nang daraun qñg Anac nang bugtung ing mabilug á quetauan, bantin upayang ulining catuliran nang lalat alang uacas camtan da sa ding tauo ing capatauaran qñg carelang casalanan, ampon ing pangacabus nang alanangga ning caladua ra. Amanu nangan itang San Juan Crisostomo.

Iting cayubuan na ning Indu nang Jesus quilala rang matalastas manga pepatutuan ding Angeles, sangcan uling iñang queti ya pa qñg yatu siyuan deng mipnung causisan. ¡Nuanting cagalangan ing pámamuri na quea ning Arcangel San Gabriel, iñang pepabaluan ne qñg yang macatalagang mallaring Indu ning Mengabus! Metung mu naman caring Angeles ing sinalese qñg queang malinis á Esposo y San José qñg pagmalang lelangan na ning Dios Espíritu Santo qñg atian ning queang calinislinisan á Esposa: metung mu naman caring Angeles ing minutus qñg mesabing San José, ing tumacas la sang munta carin Egipto, ba. la sang miligtas qñg sengilan ning Aring Herodes y Jesus ilaning queang casantusantusan á Indu; at iñang malapit na ing aldo á lacuan

na sa iting yatu ning cacamalcamalan á Indu ning Mengabus, metung mu naman caring Angeles ing migdala quèa canitang mapalad á balita. Cumaba yang bina, biniñagan, ining aral cu nun buri cu sang sabian ing anggang casuyuan á binie ra. cang María detang nuan á Espíritu, iñang queti ya pa sulip, at ngeni mu naman á macasaut ya carin banua. Matutula lang tutu ampon mauiuili manga bibilang dang maragul á damla ra ing pamangalang ampon pamaniuyu rang é calaru caniting macamal á Vírgen, á quilalanan dang anting Indu na ning Mengaua carela, manga bubulalag de,t, pupudian anting Ari rang tune.

Tumula ta naman macanian, biniñagan, ampat nung magcasipit tang sumuyu qñg anggang aguiu tamu caniting Ari ra ding Angeles, sucat tang manalig quea, ampon magsacdal qñg mayupaya nang pamagpatulun; uling é mallaring é na cata pasalamatan niting macapagmulalang Vírgen, á qñg aguiaman mitas ya qñg cayubuan á Ari ra ding Angeles, antiman carin é na quelinguan qñg Indu ra nemang malugud ampon mapamacalulu ding tauo. ¿Ninu casing minaus queang sadsad á capanaligan ampon malinis á pusu, at é ne pequiramdaman? ¿Ninu casing manangis qñg arapan nang mal ulining matactac nang pamanisi qñg queang casalanan, at é ne pamatulan? Ayo, biniñagan, dumurup tangan caniang Ari ra ding Angeles, ampon é ta sa gagauan magcanu ing buri rang sabian ding tauong marauac. á ala lang balung daraptan, nun é mu ing pamanatu caring para rang tauo, uling mayap la pa carela, manga iraun ta ya cang María ing pusu tang malumbe ampon ing caladua tang malungcut ulining pamanangis ta qñg casalanan; at canita

abitasa tang ayabut ing pamagpatulun nang mayupaya, ilaning maragul nang casaupan qñg sabla tang casaquitan.

Bapu Maríang Ari ning banua, bapu Maríang Guinu ra ding Angeles; ibat qñg cacatascatasan á pacasautan mu queang banua é mu la sa calinguan ding susuyung tapat queca queti sulip, bagcus ilingus mo carela ding mata mung malugud ampon mapamacalulu; aduangan mu la caring gamat mung mayupaya, manga palabulan mu la qñg calam mung macapasngo: saupan mu na que man manga sapnuan á é calaru qñg dalan ning cabanalan, angga qñg capupusan ning lacad mi queting yatung misnang tucsu: daptan mu sa qñg ding Angeles á mimingat quecami dalauan da que,t, pamatulan, nun ing catuliran nang alanangga ning cacamalcamalan á Anac mu atulan na que qñg masiring api ning purgatorio, ampon ing dalan da queng agad carin banua, ba ra cang pudian carin cambe ra ding sablang Angeles datang qñg alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

REGINA PATRIARCHARUM,

ORA PRO NOBIS.

Rupudian na ning Apostol San Pablo ing casalpantayanan nang Jacob. iñang sinamba ya qñg danggut ning varas, á tatalanan na qñg queang gamat ning anac nang y José: *adoravit fastigium virgæ ejus.* Ing cabaldugan na nita anti queni: iñang magcasaquit ya y Jacob at mamamate na ya, liban neng pequiquitan ning anac nang y José, á magdalang metung á varas qñg gamat na, nananta magvaras ya, uling calili ne ning ari, cadua ne pin qñg meto cayarian Egiptong pagyarian na: ing varas á daralan na qñg gamat na, ngára ding mangabiasang judios qñg panaun á minuna, maquicambang ya qñg danggut, at iñang aquit nang Jacob ing cambang nitang varas na, aganaca na cabud ing pamicatauan nang tauo ning Anac ning Dios queti qñg yatu, uling mibait ya antimo ing pangatubu na ning cambang qñg varas.

Paqui aganaca nang Jacob ita, minarap ya qñg anac nang y José ampon sinamba yang miamasamas qñg cambang nitang varas na, anti uari qñg yang sasamban na y Jesucristong Guinu tamu, sampaga yang bitasang tumubu qñg labuad á é guelauan, ampon qñg sulul á alang bucubucu qñg casalanan, á ya pin ing casantusaptusan á Vírgen María. Anti na pin queta

ing cabaldugan na nitang pamaniamba na ning Patriarca Jacob, nganang menalese nuan á San Juan Crisóstomo: *adoravit Christum in suo typo*. Ngana uaring Jacob: ampat é cu catuliran aquit ing pamicatauan nang tauo ning Anac ning Dios; ampat é cu na dasnan ing pangabait na queti qñg yatu, uling mamamate na cu, buri que sang samban iting cambang ning varas ning anac cu, tanda qñg ya uaring sasamban cu y Jesucristong Anac ning Ibpang alananggang mibait capilan man qñg cacamalcamalan á Vírgen y Santa Maria: *adoravit Christum in suo typo.*

Lauan yu queni, biniñagan, ing sangcan á nung baquet Indu tang Santa Iglesia mamaus yang maralas cang María qñg pamansag á Ari ra ding Patriarcas: *Regina Patriarcharum*, uling ali mu yang pignasan dang aquit queting yatu ing Anac ning Dios á micatauan tauo qñg calinislinisan á atian na, nun é pa naman uling ilangan, iña miparangal la manga mipudian qñg mal á sulat, pauli na ning casalpantayanan dang quesaplala queting yatu,t, quelalu na naman carelang María. canitang cabanalan; iña pala mengaintulid yang mipalaguiuan qñg mesabing pamansag á Ari ra ding Patriárcas: *Regina Patriarcharum*. Ya pin ita, biniñagan, ing meguing sangcan nining aral cu qñg aldo ngeni; dapot muna ta pang yaduan ing gracia ning Guinu tang Dios ulining pamamintacasi na niang Aring cacatascatasan, á pudian tang anting sadia,t, ngatang gungcas: *Bapu María*.

Ibat quetang ing Patriarca Jacob, á penaral cu nandin quecayu, iñang malapit neng mate, sinabi na

caring anac na, qñg y Jesucristong Guinu tamu yang maguing sangcan na ning pamanaya ra ding sablang tauo queting yatu: *ipse erit expectatio gentium*, ali mu qñg balean da ding judios, á palipi na ning mesabing Jacob, mindatila yang mabie ing pamanalig da qñg Mangabus caring tauo, nun é meaquit mu naman ing anti quetang capanaligan caring aliuang balean queting mabilug á sicluban, aguiaman careting balean á deti macalulam yang tutu ing carelang pamanalig qñg anino ning dacal á cabalatungan á mecabulag qñg isip da. Ding aliua, antimo ding insic, bala ra qñg ibat banua mitubud ya sa ing metung á banal á mabiasa qñg sabla sabla, ampon mayupayang alang uacas qñg banua man queti man qñg yatu. Ding aliua, anti mo ding griegos, manaya la sa qñg metung á mangabiasang tipang ibat banuang turu carela nung macananu ing sucat dang daptan diquil caring dioses ampon caring tauo. Ding aliua, anti mo ding Romanos, bala ra qñg tutu yang malapit lunto queting yatu ing metung á Aring matas, á qñg panaun na magmula la sang milang ding tauo qñg bayung banua, ampon nun tin pa sang mitagan nanumang bacas ning carauacan dang minuna, maualangang é sumala qñg arapan na.t, ibat canita micabus nang tutu iting mabilug á sicluban qñg tacut á mecasacup manga mecapagalgal queang ibat pa qñg anti queta lambat á panaun. Iñapin pala itang Profeta ngean, ing laguiu na y Ageo, pepalaguiuan ne y Jesucristong Guinu tamu ing nasa rang palsintan ding sablang tauo: *desideratus cunctis gentibus.*

Dapot lacuan ta no deting balean, á ing isip damebulag yang pupus ulining é pabilang á cabalatu-

ngan ning carelang pamagdiuata,t. ilingus ta la ding mata tamu qñg balean da ding judios, á ila mu ding sasamba canita qñg Dios á catutuan á mengaua qñg sablang nanu. Ibat qñg pangalalang na ning yatu minangga cang Jesucristo menaya lang menaya ding judios qñg metung á tauong é ugaling mibait carela,t, ulining pamacumbaba na.t, degulan, ulining pamailasa na,t, ligaya, mallari ya cabud ing pangacabus da ding sablang tauo ampon ing panibatan na ning bie caring anggang balean. Ulina pin nita ding sablang Patriarcas ampon tauong banal ngean pilsintan dang binang masaquit ing pamicatauan nang tauo ning Anac ning Dios, ing pamanipa na ping queti qñg yatu ning cabanalbanalan á Anac nang manatbus caring tauo, uling balu rang mausta ing maragul á pamaquinabang da ding tauo qñg pamanipa na: balu ra pin maust a qñg alang dalan á aliuang icacabus na sa ning pangatauo tamu qñg pangayalipan na caring diablos, bantin upayang milub ta carin banua, nun é mu pin qñg ing Dios paipallari yang tauo ampon mimalan ya sa qñg pangatauo tamu. Anti na pin carin ing pamalsinta ra detang Patriarcas ampon tauong banal ngean: ilanangan queracaldacal da pilsintan dang masaquit qñg calalaman ning pusu ra ing pangabait na ning Anac ning Dios; ilanangan alang é bisang macaquit qñg pangallari nang tauo queti qñg yatu ning Guinu tang Jesucristo. Buri re pin sang aquit mibait ing Dios á bingut á bayu qñg cacamalcamalan á atian ning mal á Vírgen á Indu na, y Santa María pin.

Antiman carin, aguiaman ilanangan queracaldacal pilsintan deng masaquit ing pamicatauan nang tauo ning Dios Anac, ing pangabait na ping Jesucristong Guinu

tamu, é muring mibalaus itang pamalsinta ra, uling memate langang manaya qñg mal á aldo, at ya mong mecatula carela ing pamanaya ra qñg capilan man é sumalang miras ing pamicatauan nang tauo ilaning pangabait na ning Dios; capilan man é sumalang mituntunan ing pengacu na ning Dios qñg asbuc da ding Profetas, qñg mallari yang tauo queti qñg yatu ampon ing imalanan na uari ing pangatauo tamu, ba tang matimaua qñg pangayalipan caring diablo, bantin upayang lungub ta carin banua. Iñapin ngana ning Apostol San Pablo: queraçaldacal da ding Santos ngean ila nangan pilsintan dang aquit ing pangabait na ampon pangallaring tauo queti qñg yatu ning Anac ning Dios, á iquit da uaring ibat qñg marayu qñg mata ning carelang casalpantayanan; iñapin mitutula la qñg Guinu tang Dios, uling é na salanang tuparan ing pengacu na carela, aguiaman é ra disnan ing macamal nang aldo ning pangabait nang millaring tauo ning cacamalcamalan á Anac na: *á longe eas aspicientes et salutantes.*

Ding Patriarcas ampon ding tauong banal qñg minunang panaun mengaintulid la pin qñg ing mal á sulat pudian na la sa, ulining pamañalpantaya rang ganap qñg banding é mamamin carin banua, ulining é la menaya qñg pamangaintulid dang macayabut canita, nun é uli namu ning pacalulu ning Dios ilaning catuliran na ning Mengabus á mipangacuan carela. Ilangan mete la qñg casalpantayanan da qñg sablang pangacu na carela ning Dios, manga meniuala la layun matibe á matibe qñg matupad ngan é sumala itang queganagana qñg paintungulan caring palipi ra. Ing pamagnasa ra é murin miritcan qñg bandi que-

ting yatu. nun é bageus mipainturu pang marayu canita; iñapin nun matutula la sa qñg pañgatupad na ning capañgacuan na carela ning Dios diquil canitang labuad, á talaga ra sang pacasautan ding palipi ra, iña macanian ita, uling canitang labuad á tutung masanting ampon mapamunga, lalauan na uari ning casalpantayanan da ing larauan ning cayarian banuang matalaga carelang tutu rang pagnasan manga pañgisnauanan, antimo ding lalacad pagdugan da naman ing pañgaras da qñg carelang balean. Anti na pin carin ing casalpantayanan da ding Patriarcas ampon ding tauong banal ngean, á pupudian nang é munanu ning Apostol San Pablo canitang sulat á pepatad na caring judios qñg panaun na.

At ¿nanu cayang sabian ta ngeni, biniñagan, diquil qñg casalpantayanan nang Maríang macalalung é palac qñg caring Patriarcas ila ding aliuang banal qñg minunang testamento? Ninuman alang mecanabang miguit lalu quetiug yatu,t, ala namang linto á tutuug sucat pagmumulalan qñg cabanalan ning casalpantayanan, antimo ing casantusantusan á Vírgen María. Diquil quea mababasa qñg Evangelio qñg mipalad yang tutu uling sinalpantaya ya,t, qñg ulining casalpantayanan na apapallari nang pupus marapat quea ing sabla sablang pisiag nang pepauaga quea ning Guinu tamu: *beata quæ credidisti, quoniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi á Domino*. At qñg catutuan, biniñagan, ing mabilug á capalaran nang María ampon ing calmang mayap á pepalabul na queting yatu, manibat ngan quening matatag á mula t, nung sucat cung sabian macanian, ya pin ing bunga ning lusuc ganap nang casalpantayanan. Itas na man sa manga pudian ning Apostol San Pablo ing macalusuc á casalpantayanan nang Abrahan,

á qñg ulina ning mesabing cabanalan menğaintulid yang mipalaguian ibpa ra ding sablang sasalpantaya, é sucat mipara qñg casalpantayanan ning casantusantusan á Vírgen María. ¿E uari sadsad á casulitan ing pamañalpantaya qñg ing metung á dalagang alang bacas millari ya sang milamnan, á é sa milulaman ing queang pañgavírgen, at qñg ing metung á pulus tauo maguing sucat yang mallaring Indu ning Dios? Ayo anti na pin queta ing pamañalpantaya nang María diquil qñg masuluc á misterio ning pañgallari nang tauo ning Anac ning Dios, á macarayung tutu qñg sadiang ugali aguiaman atuclip nang alinlin ing sablang caustan, alabag na naman sa ing anggang sangcan á sucat nang isabat canita ning mabilug á cabiasnan ding tauo.

Ngeni pin, biniñagan, ¿nanu cayang sucat tang daptan itañgang mitutulang maguing anac na,t, devotos niting Vírgen á cacamalcamalan, á qñg ulina ning cabanalan ning casalpantayanan menğaintulid yang mipalaguiuan Ari ra ding Patriarcas, nun é ing tuqui tang é calaru quea, ing tuldan ta ing casalpantayanan na ampon ing igalang tang matibe at ganap á lub ing catutuan, á pisiag na quecatamu ninğ Guinu tang Dios, ampon ing daptan ta layun-ing tapat á catuliran ning casalpantayanan tamu? Uling é pin macaguiu ing pamañalpantaya tamu, ba tang maguing banal arapan ning Dios, nun é caministilan á tutu ing daptan ta naman ing tuturu na ning quecatang casalpantayanan: nun é macanian, ing casalpantayanan tamu mayala yang bunğa, ala yang cabaldugan at mate ya uari, antimo ing sasabian na ning Apostol Santiago Ing casantusantusan á Virgen María ulina ning casalpantayanan na millari yang malinis, mababa lub ampon mapibabata; ulina

ning casalpantayanan na mebie yang macalisiang marayung marayu qñg pilait ning yatu; at qñg catataulian ulina ning casalpantayanan na ing mabilug á caisipan na macariquil ngan qñg Dios, ing caburian na macarap ngan qñg Dios ampon ing sablang calingapan na macatagulaling ngan quea, uling ya mung sariling ulian na ing Dios.

Bapu Maríang Ari ra ding Patriarcas; ica pin pung Indu ra ding sablang tauo,t, licuan mu quecami ing tutung dacal á alimbauang sucat ming apusan; ica pin pung mecalarin qñg mabilug á quetauan, lusuc pa canitang banal á Patriarca, y Noe pin, iñang qñg uran dano, canitang penganac meng ibat qñg calinislinisan á atian mu ing catutuan á Mengabus qñg yatu; ica pin pung mecalalu caring sablang Patriarcas qñg panaun á minuna, mangga pa caring banal qñg panaun ngeni, qñg casalpantayanan mu ampon catuliran: nina queng macasiclaud arapan mung sisisi qñg dimla ning pusu mi, ampon dururup quecang manalig qñg pacalulu mu: dagdagan mu sa pu ing pamañalpantaya mi; panabangnan mu que sang saup á masicanan, qñg ba ming arapat ing anggang mayap, ampon atuntunan mi sa ing dalan ning cabanalan cabas ning pamañalpantaya mi: papallarian mu sa pu, Guinu ming malugud, ing macatulad queng mayap qñg alimbaua mung bucud á paralan á icapallari ming mapalad alanangga quean banua: Yanasa.

REGINA PROPHETARUM,

ORA PRO NOBIS.

Aral da ding judios qñg panaun á minuna,t, aral da naman ding biniñagan qñg panaun nĝeni, qñg ding anggang Profetas alang macapasubali, é la menula nun é mu qñg paintunĝulan á panaun ning Mesías. Masasasdan lang tutu ding tauo, iñang babasan do ding miayaliuang pamanulang mayayaquit qñg mal á sulat, á ing minuna careta lalat malapit ya qñg pangalalang na ning yatu, at ing tauli miras ya uari mangga pa qñg picutcutan nang Jesucristo. Ding libro ra ding Profetas anti la queta pangacamal qñg quecaldan da ding judios; anti naman queta pangacasno qñg quecaldan da ding biniñagan, qñg ilang dili rang macaguiung macasulung qñg cabanalan caring sasalpantaya qñg Guinu tang Dios, ampon macaguiu nomang macataguyud qñg pamañamba ra quea caring lalu maing masias á lub á tauo. Ding libro ra ding Profetas mamasiag la qñg casulucan á é pataruc ning cabiasnan ning Dios; paulat la caring malalam á misterio ning caburian nang alanangga ampon paŭaga noman qñg miayaliuang dapat ning Dios; paulat la caring tauong depat na iñang gueua na la, iñang inatbus na la,t, pamanan qñg ligayang alanangga, pauli nang Jesucristong Dios ampon tauong tutung Menĝabus manga mamilatan quecatamu.

Hosted by Google

Ding libro ra ding Profetas pabalu la qñg marapat qñg paintunĝulan, á yang dili nang macapasiag canita ing Dios Espíritu Santong lalaue qñg sabla sabla, ali mu qñg milabas na ampon casalucuyan, nun é pa naman qñg paintunĝulan; at ya naman mo ing menasbuc qñg asbuc da ding Profetas. Caring libru ra carin ta macaquit dacal ampon miayaliuang dapat á macapagmulala manĝa pagmalang macayagyag qñg casalpantayanan tamu, ampon masicang macapabalu qñg cayupayan at cabiasnan ning Dios caring lalu mang masias á lub á é bisang maniuala. Carin ta pin acaquit ing aral á malinis ampon matampang masaquit, ba lang misulung á casalpantayanan ding biniñagan, ampon ba lang mitauan ding caladua ra qñg pamalsinta ra qñg cabanalan ampon qñg pamangisnaua rang saldac qñg bandi banua. Queti manibatan qñg é ta sucat ipasiag caring tauo cabang queti la qñg caralumduman niting yatu ing nanumang bague á lalu sang matibe, ampon ing nanumang catutuan á lacuas sang masala. antimo itang penula ra ding Profetas.

Dapot caring sablang Profetas á sasabian na ning mal á sulat, é picacunuan qñg yang macaunang dili ing casantusantusan á Vírgen Maríang pupudian na nindu tang Santa Iglesia anting Ari rangan ding Profetas: *Regina Prophetarum*, uling anti ing sinabi cunandin, ilangan queracaldacal da menula la qñg paintunĝulan á panaun ning Mesías, at qñg ulina nita ing pangaindu na queang María yang meguing sangcan na ning miayaliuang pamanula ra, ampon layun uling iting casantusantusan á Vírgen menula nemang masalang masala, qñg ing pamangalang da quea ding tauo mandatila mangga qñg capupusan ning yatu, at alang

panaun á é maramdan ing pamámuri ra quea. Ya pin ita, biniñagan, ing talaga cung pausta quecayu queting saguling horas: yaduan ta pang muna ing aslag ning Dios Espíritu Santo ulining pamamilatan na niang Vírgen, á pudian ta ngeni anti mo ing pamamuri na quea quetang misan ning Arcangel San Gabriel: *Bapu María.*

Ing pamanula ra ding Profetas, á ya pin ing maragul á caustan ning catutuan ampon catibayan ning cabiñagan. paulat ya qñg degulan nang alang capara ning casantusantusan á Vírgen María, manga pamayapan na ing pamangalang ta quea, anti mo uari ing pamipausta na qñg catutuan á pangadios ning Guinu tang Jesucristo, ampon pamatuliran nangan ing quecatang pamañalpantaya; uling anti na queta piagum dang sasabian ding Profetas ing sangcan ning pangallari nang tauong María, ilaning pangabait na queting yatu ning Mengabus quecatamu. qñg é ta la mallaring apicauani ilang miindu, nananta qñg nun é ta ya pacagalanggalang y María, é ta neman uari pacagalanggalang y Jesucristo. Layun queta, é cu acamin sabian nun buri cu sang pigaganacan tunggaltunggal ing miayaliuang merapat qñg bie na,t, lalu pa qñg pamailasa na ning Mengabus á penula ra ding Profetas: sinabi ra pin qñg isacuil de ding tauo, payalian de, isumbung de, ilibe re, tampalingan de, palmuran de, pasaquitan deng dacal á dacal, painuman deng atdu, busbusan de gamat ampon bitis, panluran de dupa, patean de, pisugalan da ing imalan na ampon qñg ing queang picutcutan maligaya ya rin.

Hosted by Google

Qñg catut uan, biniñagan, ding Profetas á mayayaquit qñg mal á sulat, ali mu ing papasiag de quecatamu y Jesucristong mangabus caring tauo, anti mo ing Dios yang masicanan, mayupaya ampon Guinu na ning banua,t, yatu, nun é pa naman ing papaquit de anti mo ing metung yang tauong calupa tamu, manga pepailasa ya uli tamu. At ¿matampa uari ing é ta lauan macapauaga qñg pamanula ra ding Profetas ing degulan nang Maríang Indu na ning Mengabus? Iñang sasabian da ing miayaliuang dapat ning bie na queting yatu ning Mengabus, ing dacal á calam á mecapanagaula qñg queang pangatauo, ing pamanaral na caring tauo ampon ing bunga nang macapagmulala ning pamanaral na carela, ¿é re uari atilip canita iting mayubung Indu ning Dios Anac á millaring tauo; iting macapagmulalang Anac nang Eva, á ing pamaniaup na qñg pangayatbus ning yatu balu rang maustang pisiag na ning Guinu tamu, lasa ibat pa qñg camumulan á pangalalang na? E ta sucat picacunuan ita; ing cayubuyubuan á larauan nang María mecapatula yang masaquit maralas carela, iñang susulat da uari ing bie na queting yatu ning Anac nang cacamalcamalan; lalu,t, lalu na detang Profetas, á ulining lusuc á pamanaslag na carela ning Dios Espíritu Santo, iquit da uari ibat canita ing degulan nang é munanu niting Indung Vírgen, ¿dit la casi pamitutula ampon pamiaglasag las?

Dapot ali mu ing matulid yang masaquit á binang mipalaguiuan y Maríang Ari ra ding Profetas, uling deta inula ra ing pangaindu na qñg Mengabus, nun é pa naman uling ya mismu menula nemang masalang masala qñg ing pamangalang da quea ding tauo man

datila mangga qñg capupusan ning yatu, at alang panaun á é maramdam ing pamamuri ra quea: ding sibabalayan ampon ding sablang tauo, ngana ping María, yausan da cung nuan: *beatam me dicent omnes generationes*. At ¿nanu cayang bague á lalung masala ampon lusuc á mausta qñg anti quetang pamanula na? Alang cayarian, alang provincia, alang ciudad ampon balean, numan anti cainsac qñg cabiñagan, á é re sa quiquilalanan ampon igagalang ing casantusantusan á Vírgen Mariang anti mong Indu ning Dios Nung · caministilan cu sa na ing pamipauaga cu quecayu qñg catunayan nitang catutuan á ita, macaguiu sa murin canacu ing palto cu ngeni ing camasalan á mausta ning mabilug á Santa Iglesia ibat pa qñg camumulan á pangatatag na. Anti na pin carin, biniñagan; nun panaluntunan cu sang miamasamas, ibat pa qñg panaun á minuna, ing historia ning Santa Iglesia, sucat co sang saglauayan ding é pabilang á pisasamban á mipatali qñg laguiu nang mal nuan á Vírgen; sucat cu nomang saglauayan ding dacal nang larauan á menan ta caring pipunan tamu, ampon ding Órden á miayaliuang mitatag qñg capurian na; sucat cu nang paganaca quecayu ing lablab ning sinta, ampon ing pamagcapilit dang manlualu ding biniñagan qñg cagalangan á macariquil quea; sucat cu nomang paganaca quecayu ding dacal á panalangin á papangaddi na caring sablang biniñagan qñg pamañauad dang pacalulu ampon qñg pamaniuyu ra quea, yanangan sucat cu sang paganaca quecayu ing pamisanmetung dang lub ding anggang tauo qñg sablang panaun, ulining pamibulalag da qñg maragul á casusian qñg cayubuan nang é munanung María.

Anti qñg iting mayupayang Indu millari yang simpanan ning cayupayan nang alanangga ning Guinu tang Dios, ampon ing sibul á panibatan na ilaning alulud á piraralanan na ning anggang cayap, á pagcalam nang Jesucristo caring tauo, millari neman mong capanaligan dang alang canacana ding sablang biniñagan. Ding mangatas at mababa, ding mabandi ampon maluca, ding macapanucnangan qñg aslagan at albugan, qñg amianan ampon abagatan, ding sabla sabla pupudian de,t, igagalang, yayausan de,t, panagurian. Ing banua,t, ing labuad, ding Angeles ampon ding tauo, idaraun dang miayo ing pamarangal da quea: é la pabilang ding siualang mararamdam aldo aldo qñg sablang carinan, á mamagcat quecatamung muri ampon parangal cang María. Ding sablang tauong sasamba qñg Dios queti sulip, pupudian da naman ing pagmalang depat na ning Guinu cang María, manga masasasdan lang masaquit ulining pamigaganacara qñg bague bague á tantung mangaragul ampon macapagmulalang depat na quea ning Mayupayang alanangga. Ali mu ding balean á alang balung muslac ding pupuri at gagalang quea, nun é pa naman ding sabla sabla: ding Sacerdotes ampon ding Doctores, ding Emperadores ampon ding Ari gagauan dang dangal á maragul carela ing pamaniuyu ra queang anting Ari ra,t, Guinu. Macaguiu ing inulat cu na, qñg ba tang austa ing metupad na ing inula na quecatamu ning casantusantusan á Vírgen María. Ding tutung dacal á tandang piquiquilalanan qñg ligaya na, ding tutung dacal á gamat, á alang palicat susulat qñg capurian na; ding tutung dacal á asbuc, á macabusning parating manaral qñg canuanan na; ding tutung

dacal á aldó, á macatuldu qñg pamagcasusi,t, pamamuri quea; itang queganagana caustan á masalang masala qñg tune á inula na niting Indu ning Dios ampon Guinu tamu, ita sang yausan deng nuan ding sibabalayan ampon ding sablang tauo: *beatam me dicent omnes generationes.*

At ¿buri yu galang abalu ngeni, biniñagan, ing sangcan á catutuan ning angang ligaya nang Maríang inula na ya mismu, at anti ing ibat cu nang penaral quecayu, metupad ngan ganap á pangatupad? Ayo abalu yu qñg ing sangcan á patacaran na ning mabilug nang degulan niting Indu ning Dios ya pin ing macapagmulala nang cababan lub: uling pemayapan nang linaue ning Guinu ing cababan na lub ning queang alipan, ngana naman sinabing María, nio ulinita yausan da cung nuan ding sibabalayan ampon ding sablang tauo: *quia respexit humilitatem ancillæ suæ, ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.* Lauan yu nung macananu yang Anac nang David, á bibilang caring apu na tutung dacal á ari, magbili ya qñg caburian nang dalumdum, at é na picarine ing maquiasaua ya qñg metung á aluaguing pacacalulu: pagumasdan yu ing sablang lacad na, paquiramdaman yu ing sablang amanu na, tuldan yu ing mismung catajimican na, at asanac yu nung nu minanggang miras ing capagnasan nang magpacumbaba. Aguiaman ing metung á Arcangel carin banua pupudian neng quipnuan cagalangan, ampon pamalita na quea ing pangallari nang tauo ning Anac ning Dios qñg calinislinisan á atian na, migalgal ya,t, misdan, at anti ya uaring tatacut magbansag Ari, mamirapal ya uaring pipili qñg tungcul á alipan: aguiaman y Santa Isabel,

Hosted by Google

mipnu yang capagmulalan ulining dacal á pagmalang depat na caniting matas á Vírgen ning Mayupayang alanangga, pupudian na neman alang palicat, ampon palaguiuan neng nuan caring sablang babay, y María caniting tutung dacal á bague, á sucat sang macailo qñg mata ning caladua na, ya mu itang lalauan na ing cababan na ampon cayalan nanumang cabaldugan, at sarili mung sariling ipariquil nañgan qñg Dios ing degulan na,t, cabanalan. Uling pemayapan nang linaue ning Guinu ing cababan na lub ning queang alipan, ngana pin canitang María, nio ulinita yausan da cung nuan ding sibabalayan ampon ding sablang tauo: *quia respexit humilitatem ancillæ suæ, ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.*

Eata, biniñagan, nun ing lalung mayap á pamamuri ampon pamañgalang qñg canuannuanan á Vírgen á Indu ning Dios ya pin ing pamaquiapus qñg queang cabanalan, magcapilit co sang magpacumbabang antimo ya. Ing mumuna ampon macalalung dili caring sablang casalanan ya pín ing catas lub; ing bunga na niting casalanan mapait á alang casimpara qñg sablang panaun, ampat yang mitataque caring anggang tauo qñg mipalalung cayalang calma. Nun ding sablang tauo queting yatu mababa la sa lub manga mapamintung tutupad qñg utus ning Guinu tang Dios, macalma noman sa; dapot nun dacal la ding tauong alang calma, paulina mu pin ita ning catas dang lub, á mitataguinis carela ba rang lapasan ing utus ning Dios. Pigunamgunaman yu sa qñg ing anggang mayap á atiu quecayu, menibat ngan qñg Guinu, at iti mung sangcan á iti macaguiu nang macapacumbaba quecayu: pigunamgunaman yu naman sa ing dapat ning casantusan-

tusan á Vírgen María,t, carin yu aquit ing cayalimbauan á sucat yung apusan. Bistat caniting mál á Guinu macayagum ing pangaindu qñg Dios, macanian man é na inucul ing é macalauc qñg tungcul á pamacumbaba, at qñg macananumang bague é na lusuc pepaquilala ing capacumbaban na nun é mu qñg mapilit á pamamintu na qñg utus ning Dios. Lacuan yu sang pagulutan ing casalanan, lalu,t, lalu na ing catas lub; at nung sasabat ing marauac á sadiang gaui yu, yaduan yu qñg canuannuanan á Vírgen María ing paquiabutan na sa quecayu ibat qñg Anac nang cacamalcamalan ing cababan lub, cabanalan á macapatula qñg Dios anggang queti co qñg yatu, ampon macatas quecayu qñg tauling aldo qñg cayarian banua.

Bapu Maríang Indu na ning Mengabus ampon Ari ra ding Profetas; ica pin pu ing nuan caring sablang babay, ing malinis caring sablang vírgenes, ing Guinu ra ding sablang tauo. Ding sibabalayan ampon ding anggang cayarian yausan da cang nuan. Ibie mu sa quecami ing ibulalag mi ing degulan mu anggang tiu ing sicanan mi; ing palsintan da cang sadsad á pamalsinta, ing yausan da ca qñg anggang panaun ning bie mi, ampon ing igalang da cang sucad ning causisan mi manga cainganan qñg ligaya ning laguiu mung cacamalcamalan. Paquiabutan mu naman sa quecami ing cabanalan ning cababan lub, á meguing sangcan ning catasan mung é munanu, bantin upayang ulining pamaquiapus mi queca qñg mesabing cabanalan, acamtan ming nabangnan ing ligayang é mapupupus, á macatalaga caring mababa lub qñg cayarian banua datang qñg alanangga: Yanasa.

REGINA APOSTOLORUM,

ORA PRO NOBIS.

Nung nuanti ing calumbayan da ding Apostoles iñang quinauani ya carela ing cacamalcamalan á Maestro ra qñg aldo ning maligayang pamaitas na banua, masulit ing ayabut tang talastasan ita, nun alayu quecatamu ing pamalsinta ra cang Jesus ampon ing pamitutula tang maquisabi queang anti mo ila. Dapot y Jesus á mapalsinta caring queang alagad, licuan ne carela ing Indu nang casantusantusan, bistat penĝacu na naman carela ing pituburan nong tipan qñg Dios Espíritu Santong mapamatulang turu carela qñg anggang catutuan, ampon macatapang carela qñg anggang capanĝaniban. ¡Nu caya anti ing dangal á quimtan na libutad da ding Apostoles ibat canitang aldo nitang babaing nuan, á pecagalanggálang dang é calaru anting Indu na ning Maestro rang cacatascatasan! Ibat pin cabud canita quilala re,t, guinalang anting Maestra ra, anting manusuc carela, anting Indu ra ampon Ari pa.

¿Sucat ta casing pagmulalan qñg ding anggang Apostoles paquiramdaman da sang mipnung cagalangan ing amanu na, ampon pamintuan da sang alang liuag liuag ing lalu mang mayan á usuc na carela? ¿Sucat ta casing paniglauan qñg ing Apostol Santo Tomás pinuri ne sang masaquit qñg amanung pauang casitan arapan na ning

queang picutcutan; qñg y nuan á San Bartolomé pañgaddian na sang macarinalan balang aldo, ampon macarinalan naman balang beñgi, itang amanung guingcas nang pinuri quea ning Arcangel San Gabriel, iñang pemalita na quea ing pañgaindu nang maligaya? ¿Sucat ta naman casing pagmulalan qñg ing Apostol Santiago, iñang queti ya pa qñg yatu ing casantusantusan á Vírgen, pepatali ne sang peparañgal quea ing metung á pisasamban qñg cayarian España; qñg ing capatad nang y San Juan Evangelista suyuan ne sa,t, igalang qñg lalung sadsad á causisan; yanañgan qñg ding sablang Apostoles miayo la uaring mipapatlalu qñg pamañgalang ampon pamaniuyu ra caniting Ari rang calugudluguran?

Mipalaguiuan ya ping Ari ra ding Apostoles ing casantusantusan á Vírgen María: *Regina Apostolorum*, uling anti qñg mipagcalaman ya qñg masapsap á pamañgilala qñg anggang misterios ning Dios ila ding tauong depat na,t, anti qñg milalu nemang cabiasnan cang Salomon, tiru na la iñang queti ya pa qñg yatu, qñg usuc na,t, aslag ning queang cabiasnan, qñg aral nang pauang catutuan ampon qñg macapagmulalanang alimbaua ning bie na,t, layun queta uling seupan na lang micalat qñg aral nang Jesucristo, mañga mitali qñg queang Santa Iglesia qñg mabilug á siclúban. At lauan yu queni, biniñagan, ing talaga cung panaral quecayu qñg aldo ñgeni, nung matula co sang maquiramdam cacung matingid á lub, ampon nung aguiatan yu cu sang mauad qñg saup ning gracia ning Dios ufining pamamilatan na niting capantaspantasan á Ari ra ding Apostoles, á qñg arapan na ñgatang gungcas macasiclaud. *Bapu María.*

Hosted by Google

¡Nu caya anti pangaragdag na ning ligaya nang María queti qñg yatu ibat qñg pamaitas na banua ning Anac nang casantusantusan! ¿Sabian ta caya qñg ibat canita migmula yang memasiag qñg ing aslag na anti mo uari ing aslag ning aldo qñg lalu mang catasan ning banua? Anti na pin cabud carin ing sucat tang sabian: balang metung at metung caring Apostoles masinag yang anti mo ing batuin; dapot y María siping na ning balang metung at metung caring Apostoles, ampon libutad da namang ilangan, anti ya queta casinag, qñg macalulam ya uari qñg aslag da t, yang dili nang macalalu, nung uari qñg aldo, caring sablang Apostoles anting Ari rang tune. Y Jesucristo pepalaguiuan nong sulu ning yatu ding Apostoles na; dapot y María ya uari ing aldo á mecapacaslag carela qñg alimbaua na,t, usuc, bantin upayang milusuc pa ing sinag da,t, lacuas pang dagul ing aslag da: ¿Sucat da casi sang ayabut ding Apostoles, ulining alang tucnang á pamanalangin da, ing agad ya sang tipang mitapuc qñg pusu ra ing Dios Espíritu Santo, nun é ya sa mequipanalangin carela ing Indu nang Jesucristo?

Buri na pin ning Guinu tang Dios qñg ing casantusantusan á Vírgen magluat ya pa sa queti qñg yatu, caibat ning maligaya nang pamaitas banua ning Anac nang cacamalcamalan. At iña macanian ita, ngara ding miayaliuang Santos Padres, uling y María ya pin ing macatalagang mallaring Indu na ning bayung Santa Iglesia ampon ing lalung mapamatula caring Apostoles, anti ing pengacu nang Jesucristo, iñang

sinabi na carela qñg é no lacuan mangulila. Tutu ping maragul ing tulang quimtan na ning Vírgen María, pamanaquit na qñg dacal á pagmalang mararapat aldo aldo qñg laguiu ning Anac nang casantusantusan, ampon qñg malagaua ning pangacalat ning cayarian na queting mabilug á sicluban; bistat ing anti quetang tula na macalauc murin qñg capaitan, á inamiam na ulining sengilan á pepasari na ning miayaliuang cayupayan niting marauac á yatu caring judios, ampon caring aliuang tauong tatanggap mibabalic qñg mal á casalpantayanan. Buri re uaring patayan ing Santa Iglesia cabud á pangabait na; dapot y Jesucristo pengacu na carela qñg é bala ing mabilug á sicanan ning demonio ampon ing cayupayan ning meto infiernos, á é muring maniaul capilan man queting bale ning Dios á mabie, á macatalacad qñg batung matibe, at ing casantusantusan á Vírgen balu na namang mausta qñg ing daya ra ding Martires ya uari ing bini caring biniñagan, á mapamunga casucad na ning dacal á tauong leco ra bie ding masangil á ari ulina ning mal á casalpantayanan.

Ding Apostoles titucan deng piraque ing yatu, ba reng apapibalican á lub qñg pamanaral da, ampon ba rang icalat queting mabilug á sicluban ing bayung casuyuan, ing bayung daun ampon ing bayung utus, á macatungcul ngan cang Jesucristong mipacu qñg Cruz qñg balean Jerusalen. At bantin upayang paquiramdaman do sa ding tauo, ngayuna, ngara carela, ngayuna, suyuan ye sa y Jesucristo: ninuman ing cumampi quea minuan ya rin caibat ning camatayan na; dapot cabang mabie ya pa queting yatu, capilitan ing yamyaman nang dacal á lasa. Alang casaquitan, á é

ra delanan ding Apostoles qñg pamangalat da qñg anti queting aral mangga pa qñg camatayan da,t, qñg anti quetang pamanaral alang é ra apasucuan, á pasalpantaya carela, sangcan uling lasa alang tauong é sasamba cang Jesucristo ampon é sa tupad qñg aral ning Evangelio. At ¿nanu cayang pamaquirame nang María qñg anti queting maulagang dapat, ba ya sang mangaintulid mipalaguiuan Ari ra ding Apostoles? uling iting mayubung Vírgen, á bunga na mu ning dangal ning pangaindu na qñg Dios, mengaintulid ya sana qñg mesabing pamansag, dacal á bina ing pamaniaup na caring Apostoles qñg pamitatag da,t, pamanagdag ampon pamanalan qñg Santa Iglesiang bayung mibait.

¿E ta ya casi acaquit ibat pa qñg camumulang macayabe caring Apostoles canitang bale, á nung nu la minurung miadiang tanggap ibat banua qñg cayupayan ning Dios Espiritu Santo, anti ing usuc na carela ning Mengabus? At ¿ninu cayang macaisip, nganang San Antonio, qñg é no sa tinggap María, anti mo ding Apostoles, qñg aldo á pamanipa na ning Dios Espiritu Santo, ding sablang calam á macapagmulalang quepanagaula ra, bantin upayang ala sang culang queang nanumang gracia ampon cayap á macapamuti qñg caladua na? Qñg catutuan, nganang Santo Tomas de Aquino, ing canuanuanan á Vírgen tinanggap yang sadsad á pamananggap qñg calam ning cabiasnan, ning pamagmala ilaning pamanula,t, aguiaman ulining babay ya mu é ya sucat micayan qñg dapat á macatungcul mung sarili caring Apostoles, antiman carin ing anti quetang calam, iña miabiengan quea, ba sang mallaring pecaula na ning é munanung cayubuan ning pangaindu na qñg Dios.

Hosted by Google

Layun queta y María ya pin ing mecapasiag caring Apostoles qñg sablang dapat dapat da ding misterios, á é ra pa iquit, at capilitan da namang ipasiag caring anggang tauo qñg pamanaral da; y María ya pin ing pepabalu carela qñg miayaliuang dapat ning bie nang macalijim Jesucristo; ampat ing sabla sabla sisimpan na qñg catandanan nat, pusu, anti ing amanu ning Evangelio, ba nong pabaluan ding Apostoles ampon ding Evangelistas qñg panaun á paintungulan. Ing casantusantusan á Vírgen á Indu ning Dios, nganang San Ildefonso, sugui re ping abe ding Apostoles, mecasaut yang parati libutad da,t, anti qñg balu nang dacal pa caring sabla ing dapat ampon amanu ning Anac ning Dios á micatauan tauo quea, parati yang mequisabi carela, ba nong turuan ampon palabulan miamasamas qñg catutuan. Iñang muli ne sang paitas banua ing Guinu tang Jesucristo, ngana namang Santo Tomas de Villanueva, pepamana nang licuan cang Indu na ing pipanaralan na, ali qñg ba neng panibalan María ing Santa Iglesia, uling tungcul na mu ping ita ning Apostol San Pedro, nun é ba no sang ituru ding anggang discipulos qñg cabiasnan á ibat banuang pegaralan nang ganap niting cacamalcamalan á Señora ibat pa qñg camumulan. Ayo ¿macananu ta cayang sucat magmulala, anti ing sasabian nang San Ambrosio, qñg y San Juan milalu ya sa caring abe nang Evangelistas, qñg pamamasiag na caring masuluc á misterios ning Dios, nun aldo aldo maquicayupayan yang magparali qñg casantusantusan á Vírgen Maríang pisisimpanan á mabie ning cabiasnan á alanangga?

Ing metung pang sangcan nung baquet mangaintulid neman y Maríang mipalaguiuan Ari ra ding Apostoles,

ya pin ing pamaniaup nang masicanan qñg pangacalat na queting yatu ning Evangelio. Anti qñg larauan neng alang canacana ning cacamalcamalan á Mengabus, ampon salamin á maslag ning mabilug á bie na, anti ing sasabian nang San Lorenzo Justiniano, ing alimbaua na mayupaya ya uaring pamamaral, ampon ing amanu na masican yang macapapibalic á lub caring lalung masias á macasalanan Y María, ulining pangaindu na qñg Anac ning Dios, ya uaring minunang menganac qñg cabiñagan, ulining alang casindagul á pamañalpantaya na; yang minie caratunan caring tauo, anti ing daralit da sa ding Angeles, canitang benging penganac ne ing Mengabus quecatamun; yang minunang pepapamintu qñg caburian ning Dios queting yatu, antimo ing pangapamintu na carin banua, iñang sinabi na ing anti quening amanu: nio queni ing alipan ning Guinu, ngana, mallari cabud canacu anti ing guingcas mung amanu; yang minunang mecasabi qñg ing caladua na paligayan ne ing Guinu; yanangan yang minuna, ali mu caninumang aliuang babay, nun é pa naman caninumang lalaqui ampon caring Angeles man, á millari uaring Apostol, ampon mengaintulid nemang mipalaguiuan Ari ra ding Apostoles.

Paquiapusan ye, biniñagan, y María,t, paquiungquitan yu naman, antimo ya, ing pangaragdag ampon ing pangarangal ning Santa Iglesia, ulining pamaniaup yu uari caring macatalagang micacalat qñg aral ning Evangelio, á ila pin ding quinanlas caring minunang Apostoles. E yu man sa catungculan ing pamanaral qñg piarapan da ding tauo, antimo iqueng Padres á tutung calili ning Guinu tang Jesucristo, anti man queta

carin muman sa bale yu tulid yong panaralan ding quecong anac ampon catubale. Aldo aldo pangaddian yu, ampon papangaddi yu naman nun misan caring anac yu, ing misamban ya sa ing laguiu ning Dios, ing datang quecatamu ing pamagari na, ampon ing mipamintuan sa ing caburian nang mal queti qñg yatu, antimo ing pangapamintu na carin banua: ayo ya sang paquiungquitan yung mituparau catutuan á tutu queta mumang sa bale yu, ban é sa mallaring anting alang cabaldugan ing pamanaral mi quecong maldang cristianos. Catataulian, mallari congan sa uaring Apostoles ulining alimbaua yu, amanu ampon dapat, bantin upayang mirangal ya sa queti sulip pauli yu ing cacamalcamalan á laguiu ning Guinu tang Jesucristo

Bapu María; mengaintulid ca pin tutu qñg anggang casuyuan ampon cagalangan, á binie rang pepaquit queca ding Apostoles ning Anac mung cacamalcamalan; dapot lacuas cang mangaintulid qñg icami igalang da ca,t, suyuan qñg aguiu ning sicanan mi, a:npat ulining pamanaral da quecami ding Santos Apostoles, micayan que qñg pamangilala cang Jesus ampon queca pung Indu nang casantusantusan. Papagdalitan da ca pu, Ari rang maligaya ding Apostoles, ing lauan mu que sang anting alagad mung tune, ing usucan mu que sa manga ituru qñg anggang picacunuan mi, bantin upayang dapat que sa qñg catuliran ampon caganacan: tulduan me sa quecami ing dalan á catutuan, á sucat ming lacarang icaras qñg balean banua; yanangan ituru mu que sang maniaul ampon magtagumpe caring salang ming mayayaquit ampon é mayayaquit, á pilit ming paquipamucan, anggang macasaut cami queting yatu, ba ming acamtan qñg horas

ning quequeng camatayan ing ablas, á telaga nang sidia ning Anac mung casantusantusan caring masicanan á maquipamuc angga qñg capupusan ning biera qñg cayarian banua: Yanasa.

Hosted by Google

REGINA MARTYRUM,

ORA PRO NOBIS.

Anti qñg ing Guinu tang Jesucristo mipalaguiuan yang Ari ra ding Martires, uling linasa ya caba ning bie na maiguit pa caring sablang Martires, macanian mu naman sucat yang mipalaguiuan ing casantusantusan á Vírgen María Ari ra ding Martires, pablasang acamtan na iting marangal á bansag, ulining pamibabata na qñg lalung masangil á pamailasang sucat nang pibatan ning ninumang tauo, macapasubali qñg pamailasang delanan na ning Anac nang cacamalcamalan. Matalastas pin, biniñagan, qñg ing casantusantusan á Vírgen María pibatan na ing metung á catutuan á martirio; uling ba ya sang mangaintuliran mipalaguiuan martir ing ninuman, macaguiu mung mibata ya qñg sanumang saquit á sucat macamate quea, aguiaman é mibalaus ing pangamate na. Martir ya pin ing casantusantusan á Vírgen María, nganang San Bernardo, é ulining sundang ning memalasa quea, nun é ulina mu ning saquit ning pusu na: nun ing catauan nang mal é miragsa qñg pamipasaquit da quea, ing pusu nang mapalsinta mitaglusan ya qñg saquit, pamanaquit na qñg lasa ning queang cacamalcamalan á Anac; at itang saquit á ita macaguiu na sang macamate quea macalibu man.

Hosted by Google

Ibpa cung San Agustin, iñang mangamanu ya diquil qñg Indu ra ding Macabeos, á anti ing sasabian na ning mal á sulat, mecarap yang mecaquit qñg pangalasa rang delanan ding anac na, ngana qñg iting Indu maiguit pa ing lasa na qñg queang pusu, canitang lasa ra ding anac na qñg caralang catauan. Macanian mu nàman ing merapat qñg casantusantusan á Vírgen María: ing anggang lasa, ing batbat, ding sucsuc, ding pacu ampon ing Cruz. á pepasaquit qñg mal á catauan ning Guinu tang Jesucristo, paua langan menagpus qñg pusu nang malugud, ban miuacasan ing queang pamailasa, nanupata qñg ing pusu nang María anti ya uaring salamin ning saquit á daralanan na ning Anac na, á piaquitan dang pipanganinauan ding sablang sugat, late ampon miyaliua pang casaquitan nang Jesucristo. Ding sugat á macalaganap qñg catauan ning Mengabus macatipun langan qñg pusu ning casantusantusan á Vírgen María: ali mu ing carin ya siping ning Cruz, nun é pa naman carin ya qñg mismung Cruz cayabe nang macapacu ning Anac na.

Iñapin ali mu ing martir yang tutu y María, nun é pa naman qñg catuliran sucat yang yausan Ari ra ding Martires: *Regina Martyrum*, uling ing queang pamailasa miniguit qñg caring sablang Martires qñg caluatan na ampon casaquitan. Iti pin, biniñagan, yang buri cung salesayan quecayu caniting saguling horas, caibat tang inauad ulining casaupan na niting magsalbat á Ari ing graciang caministilan cu, ba cung acamin aulat ipasiag quecayu: *Bapu María*.

Hosted by Google

Ing pamailasa na ning Guinu tang Jesucristo, ngánang San Bernardino, migmula ya ibat qñg queang pangabait: *á nativitatis exordio, crucis simul exordium.* Ing casantusantusan á Vírgen María, uling calupa neng tutu qñg sabla sabla ning queang cacamalcamalan á Anac, mibata neman antimo ya metung á maragul á pamailasa caba ning bie na. Ing laguiung María, ing cabaldugan na, bucud qñg miayaliua pa, dayatmalat á mapait; iñapin anti qñg ing dayatmalat mapait yang tutu numan carin, macanian mu naman ing bie nang María misna yang pait qñg pamigaganaca na mu qñg lasa na ning Miñaclung, uling qñg capilan man é mamaco ita qñg isip na. E namang sucat picacunuan qñg anti qñg miaslagan ya y María qñg aslag ning Dios Espiritu Santo maiguit pa caring sablang Profetas, balu nangang matalastas ing sabla sablang macaingguil qñg Mesias, á masasalese qñg mal á sulat.

Qñg pangabalu nang maustang María ing queracaldacal na ning lasang sucat nang dalanan ning Dios Anac qñg pamanatbus na caring tauo, ibat canita, at bayu ya pang mallaring Indu na migmula neng mecalunus á bina qñg Anac nang cacamalcamalan, á paintungul mibata qñg sacdal á pait á camatayan: at ibat naman canita migmula na ing queang pamailasa. Iting saquit na miragdag pin alang cadua canitang millari neng Indu nang tune ning Miñaclung; sangcan uling anti ing sasabian na ning metung á mangabiasa, ing pamigaganaca na mu qñg sablang lasang é na salanang dalanan ning queang Anac, millari ya queang metung á é calarung martirio caba ning bie na.

Hosted by Google

Catutuan pin mo qñg sucat na sang igcas María ining amanung sinabi nang David quetang mimunang panaun: ing bie á queralanan cu. ngana, macabusal ya qñg saquit ampon lua, uling saguli mu mang horas é micauang qñg lub cu ing pait ning camatayan, á paintungul nang pibatan ning capapalsintan cung Anac. Canita mang pepaitas ne banua ing Guinu tang Jesucristo, é milaco qñg caisipan nang María ing pamailasa ning Anac na.t, macalimbag uari qñg pusu na, nanupata qñg ing mabilug á bie na pauang saquit, á é mayampat capilan man. Aguiaman qñg calambatan mapaui murin ing lungcut da ding aliuang magsalbat, dapot marayung bina ita cang María; uling bagcus meragdag pa, pablasang canitang daragul ne ing Anac nang y Jesus, acaquit na neman lalung masanting ampon calugudlugud; at anti qñg milalapit na ing horas ning camatayan na ning Mangabus, miraragdag naman qñg pusu nang María ing pamagcalunus na ulining pangauale na quea. Nung uari qñg pangasapuac na ning sampagang rosas busal ning sucsuc, macanian neman ing casantusantusan á Vírgen María busal ning saquit ampon lasa; at anti ning ing sampagang rosas, cabang daragul ya, daragul noman ding sucsuc á macapalibut quea, anti neman mo carin y María caba na ning bie na, cacaba naman ampon miraragdag ing saquit na.t, lasa. Dapot é mu qñg ing pamailasa nang María meluat dili qñg caring sablang Martires, nun é pa naman milalu neman á saquit ampon capaitan carelangan.

• At qñg catutuan, ¿ninu cayang macaisip qñg degulan ning queang pamailasa? Bala mu qñg ing mismung Profeta Jeremias é na balu nung quenu ne sucat pa-

Hosted by Google

quialimbaua iting Indu na ning lasa, ngening agaganaca na ing é munanung saquit á sucat nang pibata qñg camatayan ning quecang Anac; at nung ing Guinu tang Dios, anti ing amanu nang San Anselmo, é na sa linalu ing bie na ulining metung á maragul á pagmala, ing saquit á pibatan na canita mecamate sa quea qñg balang horas. Ing saquit nang María, nganang San Bernardino de Sena, tutung maragul, á nung uari sang ipamiraque caring sablang tauo queti qñg yatu, macaguiu nang macamate carelangan: *tantus fuit dolor Virginis, quod si inter omnes creaturas, quæ pati possunt, dividiretur, omnes subito interirent.*

Isipisipan ta sa ngeni nung baquet ing pamailasa nang María macaba yang dili ampon maragul qñg caring sablang Martires. Deta pibata ro qñg catauan da ding bacal ampon ing apí; dapot y María mibata ya qñg caladua, na antimo ing inula na quea ning matuang Simeon; at nung nuanti ing pangalalu na sampat manga camalan ning caladua qñg catauan, anti mu naman carin ing pangaiguit ning saquit nang María qñg caring sablang Martires, uling anti ing sasalesayan nang Santa Catalina de Sena, é sucat apaquipara ing saquit ning caladua qñg saquit ning catauan. Qñg pangamate na ning Miñaclung carin qñg bunduc Calvario meaquit lang aduang daun; ing metung qñg catauan nang mal ning Guinu tang Jesucristo, ing metung qñg pusu nang maglunus María, at iñang ing Anac yayain neng susut ing catauan na qñg camatayan, ing Indu na naman yayain neng susut ing pusu na qñg anggang saquit. Ding Martires linasa la quetang inain da ing mismung bie ra qñg camatayan; dapot ing casantusantusan á Vírgen Ma-

Hosted by Google

ría linasa ya quetang inain na qñg camatayan ing bie ning Anac nang lacuas caluguran; at é mu bucud ing pibata na qñg pusu nang malugud ing sablang casaquitan ampon lasang delanan na ning Anac na, nun é pa naman ing panlalaue na mung tatangal quetang lasa at casaquitan, á anti queta pepasindacan neng tutu ing caladua na maiguit lalu pa canitang nung dimpa sana qñg mismung catauan na ing camatayan.

Bucud pa queta, nung nuanti degulan ing sinta ra ding Martires cang Jesucristo, anti naman mo carin ing degulan á icabauas na ning saquit ampon pait ning camatayan da: ing pamigaganaca ra mu qñg Guinu tang Dios macaguiu nang macapatula carela qñg pamailasa ra; dapot ing quecatang calugudlugud á Indu, ¿macananu ne cayang apatulan ning pamalsinta na qñg queang Anac, ngening tatangalan neng lalasa? E pin mallari ing anti carin, uling qñg catutuan á tutu ing mismung Anac nang lalasa ya murin ing mecasangcan qñg saquit na, ampon ing lugud na qñg queang Anac ya naman mo ing mecapalasa queang é munanu. Ing pamailasa nang María atiu mu qñg pamanangal na qñg caluguran ampon alang bacas casalanan á Anac nang mengapnung casaquitan: ecasi nung nuanti dagul ing pamalsinta na quea anti naman mo carin á degulan ing pait ning queang lasa. Ding Martires nun misan macalarauan lang tatalan qñg sundang, nanuman cayang mecabie pamailasa carela: y nuan á San Estevan macalarauan yang tatalan caring batung pemucul da qnea; ing Apostol San Pablo macalarauan yang tatalan qñg calis á pengutud da qñg batal na; y San

Andres macalarauan nemang tatalan qñg cruz á pipacuan da quea; dapot ing casantusantusan á Vírgen María macalarauan yang cacandung qñg bangque ning Anac nang cacamalcamalan, uling ya mu pin y Jesus á mete ing sundang ning queang pamailasa.

Nganang San Basilio, qñg nung uya anti iguit ing aslag na ning aldo qñg aslag da ding batuin, anti naman mo carin á iguit ing pamailasa nang María qñg caring aliuang Martires. Ing saquit á pibata na niting calugudlugud á Indu qñg pamailasa nang Jesus maragul á tutu, á nung uari yang sariling mecapaglunus á tapat qñg camatayan ning Anac ning Dios á micatauan tauo. Dapot ¿nanung casangcanan mebisa yang pepailasa qñg bunduc Calvario y María? ¿é pa uari macaguiu ing pamailasa na carin ning Anac ning Dios á macapacu qñg Cruz ba na catang quinabus? ¿caministilan pa caya qñg ing Indu na maquiabe ya sang maquipacu quea? Qñg catutuan, ing camatayan nang Jesus macaguiu na mung binang macacabus qñg yatu, at é mu iting yatu, nun é libu la paman sa: antiman carin iting mayap á Indung misnang lugud caring tauo tiquis nang dinaun qñg icacayap tamu ing casaquitan á daralanan na qñg bunduc Calvario, ba nemang maquiabe qñg Anac na qñg pamanatbus na quecatamu. Sucat ta ya ping pasalamatan y Jesus, nganang San Albino, uling miacu yang linasa, ba na catang icabus; dapot su cat ta nemang pasalamatan y María, ulining pamailasang cusa nang pibata qñg camatayan ning queang Anac ulining masapsap nang sinta quecatamu. Iting calugudlugud á Indu pemili nang pepalalu ing mibata yang dacal á miayaliuang saquit, qñg canitang lacuan no sa ding caladua

tamu lalam ning cayupayan ning demoniong á alang pangacabus da: ya mu ing macatula cang María busal ning maragul á saquit na ing pamangilala nang matalastas qñg ulining camatayan ning queang Anac mayatbus sa ing yatu manga maquiaga lang maquisanguni ding tauo qñg Guinu tang Dios.

Anti na pin carin, biniñagan, ing alang casimpara cayap á lugud nang María quecatamu: pasalamatan ta sa quea ita, ulina ning pamalsinta ta queang uagas ampon catutuan. Ing lalung macalusuc caring saquit, á pibata na carin qñg Calvario, ya pin ing pamananangal na qñg anggang lasa ampon casaquitan á delanan na ning Anæc ning Dios uli tamu: pageapilitan ta sa qñg sablang acayanan tamu ing mallari tang anabangnan ing bunga na nitang dacal nang capibabatan, banting upayang ing quecatang pamigaganaca quetang lasa ra ding mianac, mamunga sang mayap quecatamu, é mu queting bie á iti, nun é pa naman quetang bie á alanangga.

Bapu María; balu cu nang tutu qñg mibata ca pin maiguit pa caring sablang Martires, ampon qñg delanan mu naman ing queganaganang lasang delanan nang Jesucristo, at maiguit pa qñg sucat nang abata ning quetauan. Bapu María; é cu rin canucanuan ing sangcan na ning lasa mu, á ya pin ing pamanaquit mung lalasa qñg Anac mung y Jesucristong alang bacas man casalanan, ampon ing matactac á pamalsinta mu quea maiguit pa qñg pamalsinta ra ding sablang indu caring carelang anac. Bapu María; aquiquilala cu naman nung macananu ing pamibabata mu, iñang carin ca qñg pun na ning Çruz, qñg lalung maragul á catimtimanan ampon catibian á

lub: ining sablang ini aquiquilala cung mausta; at qñg ulina nita papagdalitan da cang miumanuman qñg yauad mu cu sang capibabatan á lub, ba cung ayamyam alang imic ing sabla sablang casaquitan á miraras canacu. Bapu Maríang Ari ra ding Martires; ipanalangin mu cami, ba ming apibabata qñg lalung catibian á lub ing sablang casaquitan niting yatu, at qñg ulina niting capibabatan mi apaquiabutan mi sa ing ligaya carin banua datang qñg alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

REGINA CONFESSORUM,

ORA PRO NOBIS.

Indu tang Santa Iglesia babie nang parangal ing pamansag á Santos Confesores caretang anggang alipan ning Dios, á aguiaman é ra binating ing daya ra pauli na ning laguiu nang Jesucristo, antiman carin macayadia lang parating mate, nung capilitan, pauli na,t, pepatibian da namang masaquit ing catutuan am pon catunayan ning quecatang cagalanggalang á religion qñg bie rang casantusantusan ampon qñg cabanalan dang macapagmulala. Qñg dacal ampon miayaliuang lugud, á utang ta qñg Guinu tang Dios, tulid tang paquibilang itang queraclan dang é pasalese ding Santos Confesores, á pepalto nang pepaquit queting yatu, ba la sang mallaring alimbauanan tamu, ampon peparangal nang pecatascatas carin banua, ba tang aquit carela ing é calarung bitasang pamagpatulun; ampat cabang queti la qñg yatu tiru ra cata nun macananu ing catungculan tang daptan, at ngening macasaut no qñg cayarian banua, usucan da cata manga sasaupan, ba ta namang ayabut itang ligayang quimtan da.

Ibabie na namang parangal nindu tang Santa Iglesia qñg casantusantusan á Vírgen María ing pamansag á Ari ra ding Confesores: *Regina Confessorum;* at alang

picacunuan, qñg nanuman at nanu ing cabanalan á beguian dang depatan ding mesabing Santos, cabang mecasaut la queting yatu, ilangan queracaldacal da mitauli la rin tutu, nung carin ta buring ipaquiuri ing casantusan da qñg casantusan ning cacatascatasan á Indu nang Jesucristo. At nun anti ing sasabian nang San Gerónimo, mangaintulid la ping mipalaguiuan Confesores ding mamasiag qñg asbuc da qñg casalpantayanan da cang Jesucristo, ampon patutuan da ita qñg carelang dapat, ya man ing lauan ta ing casalpantayanan nang María, ing pamaniapat na cayang mayap, metung muman caring Santos alang sucat mipara quea. Ali ding Apostoles, ali ding aliuang alagad nang Jesucristo, meluat lang mindatila qñg casalpantayanan antimo sa y María, ampat caba na ning pamailasa na ning Mengabus qñg yatu, lalat alang é pepagulut qñg Maestru rang cacamalcamalan; dapot y María, ulining maragul á casalpantayanan na, inabayan neng é guilutan ing Anac nang capapalsintan angga man qñg camatayan na.

Nio queni, biniñagan, ing talaga cung panaral quecayu qñg aldo ngeni, ngacu uari, ing sangcan á matulid, ba ta yang yausan parati ing casantusantusan á Vírgen María qñg pamansag á Ari ra ding Confesores: *Regina Confessorum* At ba cung apausta quecayu ita, yarap cu qñg mata ning quecong caisipan ing miayaliuang dapat da ding mesabing Santos, á carin cu paquiuri qñg dapat nang María, ba yung aquit masala nung nuanti catuliran ing pamaniaus ta quea qñg anti canitang pamansag. Saupan yu cu pamung mauad qñg gracia ning Dios, ulina ning pamamilatan na niting Ari tang mayupayang siclauran tang igalang at ngatang gungcas: *Bapu Maria.*

Ding Santos Confesores, á maquipagari qñg Guinu tang Dios qñg cayarian banua, mangaintulid la pin qñg pudian ta la ngening é ta sucat mabalatung, ampon ilangan é la sucat magparangalan qñg pamamuri ta carela; ngeni pin á ing catuliran da macabili uari qñg carinan á alang panganib, ngeni ta la ping tulid ipayubu detang Santos. á iñang queti la qñg yatu, mequipamuc lang alang tucnang caring carelang casalang, ampon magsandata lang alang pagal qñg calasag ning tacut da qñg Dios, cabang migluat ing pamaquipamuc da, anggang é la sa migtagumpe. ¿Nanu uari ing lacad 'ning mabilug á bie ra queting yatu, nun é mu ing alang palicat á pamaquibangga ra caring casalang dang magcamata? Dangal pin sang maragul ing tulid tang ibie caretang anggang suguing Confesores, á pepatibe qñg mal á casalpantayanan tamu, ampon manganib ya man sang mabating ing bie ra, gueua rang damla rang é munanu ing pamamasiag da qñg alagad nong tutung Jesucristo, arapan da man ding casalang ning casantusantusan á laguiu na: ligaya pin sang maragul ing miabie carela, uling aguiaman ing cabiasnan nang alanangga ning Guinu tang Dios é no sibucnan sinut qñg camatayan, antiman carin pepaquit lang é calarung campi na ning cacamalcamalan á Maestru ra, ulina ning pamaniapat da qñg anggang cabanalan á yuyusuc na ning Evangelio, ulina naman ning sadsad á casantusan ning mabilug á bie ra.

Dapot lacuas ya pang mangaintulid qñg pamamuri ta quea ampon qñg anggang dangal manga ligaya

ing casantusantusan á Vírgen Maríang anting Ari ra ding Confesores: alang capicacunuan qñg detang Santos á deta pepaquit lang é calarung talasuyu nang tapat á lub ning casantusantusan á Mengabus, dapot ¿mitauli ya casi carela y María qñg pamaniuyu na,t, catapatan á lub qñg Anac nang cacamalcamalan? Catutuan pin mo qñg ding Santos Confesores miralacdac la pusu, ulining matactac ampon macalucung pamalsinta ra qñg carelang Maestro; dapot ¿é ya casi meruluc á pupus ing pusu nang María qñg api ning capalsintan á ibat banua,t, tutung é payalimbaua? Detang Santos á deta alang é ra inamiam á capalmuran, capangganiban ampon capanalansangan ulining pamaquiapus da cang Jesucristo; dapot ¿dit casi ing pamaquirame nang María qñg anggang cabayatnan á macapalasa qñg bie ning queang Anac, ampon qñg sablang pamaquisanggalang da quea ding casalang na? ¡Caralas na sa ning pamipalasa na cang María ning cayalang catuliran ilaning catampalasanan á dimpa qñg Anac nal Lauan yu ing pamisunusunu ra uari quea detang é bisang sumalpantaya qñg aral nang Jesucristo, iñang sasabian da ngara: ¿ali casi iti ing Anac na nitang mipalaguiuan María? Paquiramdaman yu noman ding casalang ning Mengabus, á queta man qñg mismung mapait á pamailasa na cailian de,t, bibiruan ampon pamamatapangan á alang tarus: antiman carin y María siping ning Cruz mequirame yang ganap qñg anggang capalmuran ampon casaquitan, á inacu nang inamiam ning Anac nang cacamalcamalan.

Mangaintulid ya pin qñg anggang dangal ampon ligaya ing casantusantusan á Vírgen María, ulining de-

gulan ning queang casalpantayanan queta mang daramdam na ing capalmuran ampon catampalasanan, á pepasari ra qñg Anac nang calugudluguran ding queang casalang. Ding anggang Apostoles, pasubali y San Juan, licuan deng pepagulutan y Jesucristo qñg pamailasa na; y San Pedro man, á ya pin ing pecabuntuc dangan, á mengacung matibe á matibe qñg catapatan á lub quea mangga pa qñg camatayan, pepayalian neng mecatatlu, ampon sinumpa ya layun qñg é ne aquiquilala, bunga ning maragul á tacut na; dapot y María arapan na man ning sengilan ding judios, arapan da man ding memalasang mengapisicanan qñg daya ning Anac na, pepasiag na ing tepangan nang é munanu ning maragul á caladua na, manga mequirame ya qñg Mengabus caring tauo qñg queang pamailasa, ulining alang casindagul á pamalsinta na, ulina naman ning masapsap á pamaquiagum na quea canita man panaun, á balamu licuan neng pepaimburisan ning mismung banua. ¿Ninu cayang sucat mipara cang María, á ing casalpantayanan na qñg Mengabus anti na queta sadsad ampon ganap?

Layun queta, nun anti ing sasalesayan na nindu tang Santa Iglesia mangaintulid la qñg pamansag á Confesores detang gugugul miamasamas qñg calam, á tatanggapan da diquil man qñg catauan da, diquil man qñg caladua ra caya, manga macatipun qñg aliua pang calam á bayu: catutuan pin mo qñg y María tulid yang mipalaguiuan Ari ra ding Confesores, uling é ya sinalansang capilan man qñg gracia ning Dios, á tinggap nang ibat banuang lalu pang dacal qñg caring sablang Angeles ampon Santos, manga ginugul na ing anggang calam, á pepanabang na quea

ning Dios, qñg pamaparangal na qñg Guinu tamu, qñg icacayap na caya ning calupa nang tauo Itáng sablang tauo, capatad cung cristianos, alipan na catangan ning Guinu tang Dios, at peniuala na quecatamu niting é munanung Guinu, dacal man, ditac man, ing bandi na,t, cayupayan caya, ali qñg ba tang siran qñg nanumang bague queti qñg yatu, nun é bagcus qñg ba tang pagtubuan ita anggang é ta dasnan ing cayarian banua. Ala la murin namumang paquinabang ding Santos Confesores qñg anggang calam, á tinggap dang ibat qñg Dios iñang mecasaut la queti sulip, nun é ra sa guinugul itang queganagana qñg icabanal ning caladua ra: dapot anti qñg ing anggang disan dang iquit queti qñg yatu, gueua ra uaring eran á piuquiutan dang pipanican qñg cayarian banua, iñapin mangaintulid la qñg pamamuri ta carela,t, catungculan ta noman layung paquiapusan, ba tang arasnan, antimo ila, ing pacsang quepallari tang tauo. At ¿é na casi lacuas pangaintuliran ing pamamuri ta quea,t, é ta nemang catungculan paquiapusan ing casantusantusan á Vírgen María, uling sigmit nangang guinugul ing sablang calam, á tinggap nang ibat qñg Dios caba ning bie na queting yatu, ba nang paquiabutan iug ligayang é munanung nanabangnan na ngeni carin banua?

Catataulian, ¿ninu cayang mipara capilan man caniting cacamalcamalan á Vírgen, qñg pamaniapat nang ganap qñg sablang cabanalan, á sucat macapayubu caninumang biniñagan queting mabilug á sicluban, at qñg ulina nita ing mabilug á bie na malallari ya uaring pamanaral á maulaga ning Evangelio? ¿ninu naman cayang sucat mipara quea qñg dacal á calam á

tinggap na,t, qñg ulina nita magcamit ya qñg é munanung matas á dangal qñg cayarian banua? Ing calinisan, ing caratunan, ing cababan lub, ing caratnan, ing pamailuca, ing é pangaricat qñg bandi queting yatu, ing macalucung pamalsinta qñg Dios, ing é matating pamalsinta caring tauo, ing maralacdac á calingapan qñg ligaya ning Cacatascatasan, ing ganap á pamamintu qñg utus nang mal, ing lubus á pamagsacdal qñg caburian na, ing pamibabata qñg anggang casaquitan, yanangan ding sablang cabanalan da ding Santos Confesores mcaquit lang mesinag cang María qñg lalu mang sadsad á pangasinag. Iñapin palaguiuan neng San Pedro Crisologo catipunan á mabie ning anggang bandi ning casantusan, at y nuan San Juan Damasceno palaguiuan na neman ing pacasautan da ding sablang cabanalan.

Eata, biniñagan, magaral tangan sa caniting Arirang macapagmulala ding Confesores qñg pamaniacuil ta qñg pamanatu ra quecatamu ding tauong marauac, ba tang mie queti sulip anting alagad nang tune ning Guinu tang Jesucristo. Nun matutula tang mipalaguiuan cristianos, paquiungquitan ta qñg ing quecatang pamaniapat macanayun ngan sa qñg pamañalpantaya tamu. Ipasiag ta uaring alang dine dine ing maulagang tanda ning Santa Cruz, á tela ra qñg quecatang canuan qñg pangabiñag ampon pangacumpil tamu. Ding sablang Santos carin la millaring banal qñg anino nang macapasngo ning macamal á dutung ning Santa Cruz; ayo ya sang icarangal ta libutad na man niting yatung mapamiru; é ta sa gauan magcanu ing casungguitan ampon pamamala ra quecatamu ding marauac á tauong macasaut

quéting labuad á misnang tucsu; uling ing casantusantusan á Vírgen, á ya pin ing salamin á malino ning sablang cabanalan, é no salanang tairan ampunan ding anggang bisang mupul qñg bunga ning bie á alanangga qñg pamaniapat dang mayap, ampat é ra arasnan camtan ita, nun é mu qñg dalan ning pamailasa. Ya sang pigunamgunaman tang parati itang aral nang é micabla ning Guinu tang Jesucristo: ninuman ing patutu qñg laguiu cu qñg arapan da ding tauo, ngana pin qñg Evangelio, patutuan cu neman arapan na nibpa cung macasaut banua, at ninuman ing dumine qñg laguiu cu, acu naman pacarinayan que arapan na nibpa cu. E ta naman sa calinguan itang panabilin nang masui quecatamu ning quecatang cagalanggalang á Maestro, iñang sasabian na qñg ing dapat tang mayap mallari sa uaring sulung macabili arapan ding mata ding tauo, bantin upayang iparangal de sa ing lbpa ta banua ulining quecatang cabanalan.

Bapu Maríang Vírgen á Ari ra ding Confesores; paquiabutan mu uari quecami ing saup á macalaban matibe á matibe qñg pamaquilumpung á macasalangsang qñg quequeng casalpantayanan, libutad na niting yatung misnang capamilaitnan á macapalibut quecami. Icang pepaquit é calarung ganap á cayalimbauan ning sablang cabanalan á tuturu na ning Evangelio, daptan mu sa pu qñg ing quequeng casalpantayanan mipayubuan sa ulining pamaniapat ming mayap, bantin upayang ing laguiu nat, aral ning Anac mung casantusantusan é sa mipanganib mayalang cabalduganbunga na ning casalanan ming dacal, qñg lalauan da ding tauong marauac, nun é bagcus ipaticum mi

la sa uari asbuc qñg pamaniapat mi qñg cabanalan, ampon ing alimbaua ming mayap ya sang maguing sangcan na ning pamiparangal da qñg Dios á Guinu, á qñg arapan nang cacamalcamalan papagdalitan da cang miumanuman qñg luguran mu que sang pamilatanan, ba na queng saupan magluat lumacad qñg dalan ning cabanalan angga qñg capupusan ning bie mi, at canita mi nabangnan ing ablas á macatalaga caring tapat á talasuyu na qñg cayarian banua: Yanasa.

Hosted by Google

REGINA VIRGINUM,

ORA PRO NOBIS.

Yuyutus na quecatamu ning Guinu tang Dios, capatad cung cristianos, qñg magcapilit ta sang mallaring banal antimo ya: *sancti eritis quoniam ego sanctus sum*; at nun buri tang arasnan iting maulagang pamaquicauangis qñg Guinu tang Dios caministilan pin ing daptan ta ing aguiu tamu, ba tang apaquiatinan ing cabanalan ulining saup ning queang mal á gracia, ampon pagcapilitan ta namang apusan tuldan ing macapagmulalang alimbauang binie rang pepaquit quecatamu ding é pabilang á Santos. Dapot nung ing pamaquicayanti ta,t, pamaquiapus caring Santos macasaup quecatang macayabut qñg cabanalan, á depatan dang beguian queti qñg yatu, alang capicacunuan dit man qñg lalu pang lusuc á macapayabung macasaup quecatamu ing pamaquianti ta,t, pamaquitulad qñg casantusantusan á Vírgen María, ba tang arasnan ing cabanalan ning calinisan; ampat ing mesabing cabanalan meaquit queang anti queta casapsap ampon caganapan, qñg macalalu yang é palac qñg anggang ayabut na ning quecatang caisipan.

Masasabi qñg mal á sulat qñg iñang ding judios dinalan lang alang panganib dit man canitang dayatmalat, á sinangi nang pepamalang Moises qñg

maragul á cayupayan ning tucud nang macapagumlala, bunga ning dacal á tula ra t, bilang pamamasalamat qñg Guinu tang Dios, guinale nang Moises ila ding judios á lalaqui itang dalit á masanting, á mababasa qñg mal á sulat, á delit na naman nitang capatad dang dalagang Moises ilang Aaron, á milaguiung Maríang cayabe ra ding anggang babaing judios á mequiapus mequititula quea. Larauan neng mausta itang babaing ita ning casantusantusan á Vírgen María, ali mu qñg laguiu na, nun é uling iting macamal á Vírgen inatag no pa namang guinuyud ding dacal á é pabilang á babaing migtantung miningat qñg calinisan, ulining alimbauang binie nang pepaquit carela qñg mesabing cabanalan.

At lauan yu queni, biniñagan, nung nuanti catuliran ing pamaniaus na nindu tang Santa Iglesia qñg casantusantusan á Vírgen María qñg pamansag á Ari ra ding Vírgenes: *Regina Virginum*, ulining é pasabing pamalsinta na qñg cauagasan ning queang calinislinisan á pangadalaga. Anti na pin queta ing pacsa cung talagang panaral quecayu qñg aldo ngening macapanalig qñg saup na cacu ning gracia ning Dios, á yaduan ta quea qñg sadiang panalangin. *Bapu María.*

Aduang bague ing seria na ning Guinu tang Dios, canitang inusuc na cang María ing pamagtantu na qñg alang dungis dit man á pangadalaga: buri na pin sa ning Guinu tamu qñg ing casantusantusan á Vírgen suyuan ne sa qñg sadsad á pa-

malsintang aguiu na,t, ibie na namang paquit qñg meto Santa Iglesia ing ganap á cayalimbauan ning calinisan; ampon buri na naman qñg y María ya sang manimunang paquit caring tauo caniting masampat á cayalimbauan, á tinulad da ding anti queta caracal á tauong mequiapus quea. Ing Santa Iglesia nang Jesucristong macacalat queting mabilug á sicluban agad yang meaquit á mipanagaulan qñg masampat á cabanalan ning capanitian, ampon qñg calinisan á tintu ra ding é pabilang á tauo, á ing bie ra queting yatu ya uari ing bie rang cauagasuagasan ding Angeles carin banua. Y ñuan á San Ambrosio, Ibpa cung San Agustin ilang San Juan Crisostomo, ampon ding aliua pang Santos Padres, pagsalita ra quecatamu ing masampat ampon macapagmulalang caugalian da detang balean ning cabiñagan, á misaplala ulining cabanalan da qñg calinisan: ding ciudades ampon ding cailangan meñgapnu la canitang panaun caring tauong pepaquit queti sulip qñg caliuanan da detang nuan á Espíritung macasaut carin banua; at catutuan pin mo, biniñagan, qñg picautangan ta ya pin y María caniting macapagmulalang cayalimbauan, uling yang minunang pepasiag qñg yatu qñg cayarlayan ning é mauman á pangadalaga, ngacu uari qñg cayarlayan nitang cabanalan á lalat é ra pa cabaluan ding tauo canita, nita ping cabanalan á tutung macasampat ampon macapanagaula qñg Indu tang Santa Iglesia.

Ing casantusantusan á Vírgen María ya pin ing minunang tauong linto queti qñg yatung mapanialiburi qñg calinisan. Balu ra pin sa ding anggang

tauo qñg balean da ding judios qñg caring palipi nang Abrahan cariń ya mibait ing manatbus qñg yatu; at qñg ulina nita lalauan deng anting alang calma ing babaing é mangaintulid maquirame qñg mayubung capanaligan ning suguing cayapuapuan qñg manatbus qñg yatu. Ya pin iti ing sangcan nà ning luang babating na sa ning ninumang babaing talasaua qñg mesabing balean, á qñg ulining queang cabaugan acaquit nang matalastas qñg sanga ya uaring malanging é mamunga,t, é matulid paquibilang caring cayapuapuan na ning Mengabus, á palsintan da sang panayan ding sablang tauo: iñapin alang tucnang ing lungcut nang Raquel, canitang é ya pa mengánac; iñapin ing indu nang Samuel, bayu ne pengánac; ala naman tucnang ing lua na,t, ya naman mo ing lungcut nang Santa Ana. Queti manibat qñg canitang minunang panaun é ra sa binang pacamalan ding tauo ing malinis á pangadalaga; iñapin itang anac nang dalagang Jepte, bayu ne sa patean iraun qñg Dios nibpa na, miñauad yang mapilit quea qñg paintulutan ne sang sumuba qñg bunduc, ba nang atangisan carin ing queang pangadalaga. Sarili mung sarili ing casantusantusan á Vírgen María yang bucud migtantu canita qñg Guinu tang Dios, ampon tinggap na qñg maragul á tula ning pusu na ing calinisan; uling bistat mequiasaua ya cang nuan á San José, antiman carin pengacu nang matibe qñg lub na qñg ingatan na caba ning bie na ing calinisan, atuan de man sa ding tauo anting babaing alang calma, palmuran de man caya uling qñg bala ra mallari yang capanlibacan caring cayapuapuan na

Iting pamagcapilit nang nuan á Vírgen mingat qñg calinisan, aguiang cabaluan na sa ing capalmuran á sucat miras quea ulining cabalatungan da ding tauong cababalean na, pepaquit na ping mausta qug tubud á ibat banua, uling paqui abalu nang ibat qñg Arcangel San Gabriel qñg cumagli ya,t, mangánac qñg metung á anac, á Anac na naman ning Dios, misdan ya lub ampon mipatingangas qñg anti quetang balita,t, nganang menalese qñg miayaliuang sangcan á macasalansang uari canitang sinabi nang guingcas queang San Gabriel: acu dalaga cu, ngana ping María, at capilan man é cu paintulut masira ing cacung pangadalaga: *¿quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco*? ¿Ninung é magmulala qñg pamananggui nang nuan á Vírgen queting é munanu dagul á lugud á ibat banua, ampon qñg catasan á alang casimparang é meaquit capilan man qñg caninumang tauo? Qñg maragul á pamansag ampon pamarangal na ulining pangaindu na qñg Anac ning Dios, á aniayan na queang San Gabriel, iñang maquicabalu ya qñg caburian na, micacunu ya iting Señora,t, micacunu ya ping dacal, uling Vírgen yang migtantung mingat qñg queang calinisan mangga man qñg mangga. ¿Ninuug é masdan magtingangas qñg lusuc á pamacamal na caniting cabanalan, á qñg talaru na uari ning caisipan niting nuan á Virgen, milalu ya pangacamal ing queang calinisan qñg mayubung calam ning pangaindu na qñg Anac ning Dios?

Maralas malallari qñg ing pangavirgen, á ya pin ing casampatan ning caladua ampon ing ligaya ning catauan, masasaul ya uaring mauiuili qñg pamamuri a quea ding tauo, manga maiilo neman qñg da-

Hosted by Google

ngal á macatas qñg lub na, ampon macataguyud quea qñg caparangalan; dapot ing casantusantusan á Vírgen marayu yang tutu qñg anti quetang casalanan, uling mengacu yang mallaring alipan iñang migtantu yang mingat qñg queang pangadalaga; at canitang tinggap na ing é munanung dangal ning pangaindu na qñg Dios é na bignus binili ing pangayalipan na. Ding anggang Santos Padres nindu tang Santa Iglesia pagmumulalan dang masaquit ing anti quetang cababan nang lub María. Nun ing queang pangavirgen memunga yang é meuman á calinisan, bucud nang sariling calam itang é sucat miabie caninu mang tauo, ampat macapauangis quea qñg Ibpang alanangga: malinis ya pin ampon mapamunga; ing calinisan na pamaquiapus na uari qñg calinisan ning Dios, ampon ing pamamunga na manibat mu naman quea; iñapin Indu ya t, Vírgen ulina ning maragul á pagmalang é meaquit capilan man.

Iñang migtantu ya y nuan á Vírgen mingat qñg queang calinisan carin qñg pisamban Jerusalen, nanuman sang casasagculan á miras quea, é na pa balu canita qñg yang macatalagang induan na ning Anac ning Dios; dapot ing Espiritu Santong maquibalu, qñg ibat pa qñg camumulan ning yatu yang macatalagang mallaring Indu na ning Mengabus, inusuc na quea ing anti quetang capangacuan; bantin upayang ing Anac ning Dios qñg pangallari nang tauo macaquit ya sang tapat nang pacasautan qñg calinislinisan á atian na niting macamal á Señora, antimo uari iñang ibat neng mete ing Guinu tang Jesucristo, tingca na qñg ing cacamalcamalan á bangque na ipuc de sa qñg metung á bayung picutcutan,

á é pa milubanan metung mu man bangque. ¡Antina pala queta ing cayubuan ampon dangal ning casantusantusan á Vírgen, ila ning pangauili na ning Anac ning Dios á millaring tauo qñg calinisan nang ibat banua! Ipaquiuri yu ngeni, biniñagan, ing pamiisip, ing pamangamanu ampon ing pamaniapat nang nuan á Vírgen qñg pamiisip, qñg pamangamanu ampon qñg pamañapat yu. Icayu anac na co ning Dios ulining mal á gracia na; at aguiaman ing calinisan metung yang cabanalan á lusuc macaparangal qñg pangayanac yu qñg Dios, ampon iting cabanalan yang icaparati na,t, icarangal qñg anti quetang é paulat á calam, antiman carin maralas yung sisiran iting calinisan ampon casuguian ulining macarinerine ampon alang quepapacanan á tula ning catauan yu. Qñg calinisan nang María sasalingalngal uari ing banglung anti queta yaman at lasa, qñg é sucat mipara quea ing samiu man ning camangian, á mararuluc miraraun qñg Guinu tang Dios; at ¿nanu uaring mararamdam sisingo qñg anggang cayasalan yu, nun é mu pauang buluc á ibat qñg casalanan ning calibian, ¦á macasalut ampon macamate qñg caladua yu? ¡Caragul á cayalang calma! ¡casadsad á camulangan! ¡camuran á pamiuculucul ing atiu qñg lub yu diquil qñg cabanalan á lusuc macapacamal quecayu!

Pagcapilitan ta pin tuldan, anac cung caluguran, qñg ganang caguiuan tamu ing é munanu dagul ampon sampat á alimbauang ipatuyag nang papaquiapus quecatamung María qñg casantingsantingan á cabanalan ning calinisan. At qñg banting upayang ayapusan tamu ampon aparati ita, munangmuna paca-

ingatingatan tang inlagan ing anggang bague á sucat macarungis caniting mayulagang cabanalan: agapan tang isacuil yugse ing nanumang caburian, ing nanumang pamiisipisip, ing nanumang pamanlalaue ampon pamangamanung macalulam quea: alang picacunuan qñg é ta salanang arasnan ita qñg macaparating pamangau at ta qñg quecatang panamdam ampon qñg marauac tang caniuan; ya sang sagmitan tang maralas ing pamanalangin ampon ing é ta binang pamaniuala qñg sicanan tamu; dayu ta sang lisia qñg anggang macapasali qñg quecatang pamicasala, ampon qñg sanumang capanganiban á sucat macaculimlim caniting mayulagang cabanalan: yananngan ipalusuc tang iparangal ing calinisan, á ya pin ing cabanalan á lalung mayupayang macabalinggui quecatamu caring mapamacalulung mata ning Guinu tang Dios, ampon ing lusuc camal qñg arapan nindu nang casantusantusan, at ya naman uari ing macaparangal quecatamu qñg catasan da man ding Angeles carin banua.

Bapu María; ica pin pu ing camumulan ampon maligayang mitatag minusuc qñg pangavirgen, ampat ica pin pu ing camumulan á pepacamal canitang cabanalan, alamang utus á sucat sang minutus queca, alamang alimbauang minuna quecang sucat mu sang apusan, at qñg ulina nita é la pabilang ding cala duang ataque mung aguyud cang Cristo, á ya pin ing tune rang Esposo ding vírgenes á mequicasi quea, ulining pamagtantu ra qñg calinisan, sangcan ulingngeni pacasusian da uaring piabalanan ing carelang pamaquiasaua carin banua mangga man qñg alanangga. Pagcalaman mu na que man graciang ica-

linis da ding caladua mi qñg dunĝis ning casalanan, bantin upayang nung mapupus na ing bie mi, matanggap la mo sa qñg ligaya banua,t, manĝatuliran queng migale carin qñg pamamuri queca datang qñg datnĝan á alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

REGINA SANCTORUM OMNIUM,

ORA PRO NOBIS.

Tutung mayubu mañga macaguising qñg pamagmulala ra ding tauong mañgabiasa ing pamanaquit da qñg benging maratun mañga masala ulining sadsad á cabilugan ning bulan. ¡Nuanti pañgayubu ning pamipaquit na caring mata ra ding tauo niang sulu ning beñgi, libutad na ning banua, at baguia la mayayaquit, ulining sala nang é munanu, ding lalu mang minininging á tala! Macanian mu naman ing cayasalan ning casantusantusan á Vírgen María qñg cayarian banua; uling antimo uari ing bulan macalalu ya sala caring anggang batuin, anti naman mo carin y María macaiguit ya caring sablang Santos, ulining calam na,t, cabanalan ampon ligaya. Ilañgan balu rang matalastas ing degulan nang alang casimpara; sangcan uling alang é milalapit carela qñg cadurucan nang cacatascatasan, ampon alang é ra ibibiling susut qñg bitis nang cacamalcamalan caring putuñgan da,t, palaspas, Matulid ping pamarañgal da quea ita ding sablang Santos, anting Ari rang mayupaya, á ing cayubuan na,t, catasan, bayu ya pa mang mibait queting yatu, pisiag na ning Dios Espíritu Santo canitang minunang panaun caring Profetas, at licuan dang macasulat ita caring libro rang mal.

Hosted by Google

Ing Profeta Miqueas iquit ne quetang misan ing casantusantusan á Vírgen María, anti yang metung á bunduc á milalu catas caring lalu mang mangatas á bunduc: ing bale ning Guinu tang Dios, ngana pin ning mesabing Profeta, metung ya uaring bunduc á macatalacad qñg cataluctucan da ding aliuang bunduc: *erit mons domus Domini præparatus in vertice montium.* Canitang amanu na ning mesabing Profeta atalastas tang mausta, qñg ing cabanalan na,t, catuliran ning casantusantusan á Vírgen María anti ya quetang macalalu qñg caring Angeles, caring Patriarcas, caring Profetas, caring Apóstoles, caring Martires, caring Confesores ampon caring Vírgenes, á qñg ulining cabanalan da palaguiuan no ning mal á sulat bunduc á mangatas, antimo uari ing pangalalu na catas caring aliuang bunduc ning sanumang bunduc, á matalacad sa qñg cataluctucan na ning lalung matas á bunduc á mayayaquit queting yatu.

Macanian pin, biniñagan; buri cu man sang salesayan ing anggang sasabian na ning mal á sulat ning Dios diquil caniting matas ampon malugud á Señorang inula ra ding Profetas, ing cacuyaran ning panaun á mipaintulut cacu, ba cung macapuri quea ngeni, pipiguilan na cung ganap qñg cacung nasa: antiman carin, ba yung abalung mausta ing sangcan na nining aral cu, yang pauaga cu quecayu qñg ing casantusantusan á Vírgen María Ari rengan pin ding sablang Santos: *Regina Sanctorum omnium*, uling qñg degulan na,t, cabanalan ampon catasan macalalu yang é palac carelangan. Yaduan ta pamu ing saup ning gracia: *Bapu María.*

Hosted by Google

Ding Santos á maquipagari qñg Guinu tang Dios datang qñg alanangga carin banua, iñang queti la pa sulip peparangal de ing Santa Iglesia qñg cabanalan dang maragul ampon tutung macapagmulala, manga pepapagtingangasan de iting yatu qñg degulan ning pamanlingap da,t, catapangan, ning cababan dang lub á é munanu, capibabatan ampon capalsintan, at mengatuliran lang matanggap carin, ulining queraclan ning cabanalan dang inablasanan nang miamasamas ning Guinu tang Dios qñg ablas á é pasalese, ibat na nong pequiisipan ding caladua ra, manga telaruan ing lalu mang mainsac á dapat dang mayap qñg timbangan ning catuliran nang alang cabla. Ila pin ding meaquit caring biniñagan queting yatu, anti la uaring sampagang é munanu banglu ampon sampat, á mecapanagaula qñg mula ning Santa Iglesia; dapot ing casantusantusan á Vírgen María macasaplala ya canitang mulang macapagmulala, anti uaring Ari ra ding sablang sampaga, ulining pamipaquit na qñg mata ra ding tauo qñg aslag nang é munanu ning queraclan ning calam á macapanagaula quea; calam á é pasalese ampon é ra ayabut isipan ding tauo man, ding Angeles man.

Ding Santos á macasaut carin banua miayaliua la talatag ampon cayubuan: munang muna,t, matas pa carelangan mabibilang la ding Santos Angeles, á ulining calinisan dang alang casimpara macarungut lang parati qñg arapan ning Guinu tang Dios; mayayaquit noman carin ding Santos Patriarcas, á qñg maragul á casalpantayanan penayan da ing pamañatang na

queting yatung Jesucristo, manga pupudian no ning mal á sulat; carin la naman macatipun ding Santos Profetas á memula, ulining usuc na carela ning Dios Espíritu Santo, qñg maula ampon masuluc á misteriong merapat qñg panaun á minuna mangga pa qñg panaun ngeni; macasaut la naman carin ding Santos Apostoles, á mepagal menintun qñg icacayap da ding caladua queting mabilug á yatung lecaran dang penaralan qñg maragul á pagal ampon cayabatnan; macatagun noman carin ding Santos Martires, á qñg tepangan dang é munanu mibata la manga minamian ulining ligaya ning Dios qñg dacal á casaquitan ampon lasang pepasari ra carela ding masangil á ari; maquipamisan noman carin ding Santos Confesores, á qñg ulining é calaru rang pamaniapat qñg cabanalan secupan da ing caburian á é tuntun ning quelabuaran; catataulian, carin nomang maquicalda ding Santas Vírgenes, á qñg ulining calinisan ning caladua ra,t, catauan miñaul la qñg tepangan, á tapat mu caring lalaqui, qñg pamamiraya na carela niting yatu, ampon qñg caibugnan ning laman dang talacaranut·

Dapot qñg casantusantusan á Vírgen María meaquit lang macapamisan ding anggang cabanalan, gracia ampon calam da ding sablang Santos, antimo uari ing pamitipun da ding sablang ilug qñg dayatmalat: at qñg catutuan á tutu anti queta ing pangalalu na ning cabanalan nang María qñg caring sablang Santos, qñg anti ing amanu nang San Bernardo, iting Vírgen á maligaya é ya queualan qñg cauagasan da ding Angeles, qñg casalpantayanan da ding Patriarcas, qñg calingapan da ding Profetas, qñg causisan da ding Apostoles, qñg tepangan da ding Martires, qñg capalanan da

ding Confesores ampon qñg calinisan da ding Vírgenes, at maratun yang macasaut qñg caganapan da ding Santos, anti ing amanu ning mal á sulat: *in plenitudine Sanctorum detentio mea.* Ing cayubuan nang María uli. ning pangaindu na qñg Dios tutung alang casindagul; at anti qñg alang matas quea, nun é mu ing Mengaua qñg sablang nanu, masulit á bina ing isipan ta muman sa ing calam á tutung mayulaga, ing graciang bucud mu quea ampon ing cabanalan á sadsad, á mecapanagaulang masaquit caniting Vírgen á macapagmulala.

Y nuan á San Buenaventura palaguiuan neng dayatmalat y María, uling antimo ing dayatmalat capamisanan na ning sablang danum, macanian mu naman y María capamisanan na ning sablang cayap at cabanalan. Ibat langan qñg dayatmalat ding sablang ilug á mamagus queti qñg yatu; ibat mu naman cang María ing sablang lugud ampon cayap á paquinabangnan tamu: batis ya uari ampon panibatan na ning sablang cayap tamu, ning sablang tula tamu, ning sablang bandi tamu, ning sablang picagulanan ning caladua,t, catauan tamu: ya cabud ing tune tang bie, capanaligan ampon yumu: ya naman ing sulu ra ding bulag, ing ligaya ra ding banal, ing pacalulu ra ding macasalanan, ing camasmas da ding salunan, ing sicahan da ding mangaina, ing asias na,t, tucud ning yatu. Ninuman ing bisang manintun qñg sicanan ning catauan na, qñg ulu ning queang panamdaman, qñg capagcal ning marauac nang cañiuan, qñg capa tauaran, qñg sabla nang casalanan, dumurup ya sa caniting mapamacalulung Indu, nganang San Pedro Damiano, at dasngan nang alang capicacunuan ing sablang pagnasan na.

At é yu sa isipan, biniñagan, qñg angga na mu queta ing degulan na,t, camalan niting Ari da ding sablang Santos; uling ing Guinu tang Dios, á bisang sinaplala pauli nang María, peparagul ampon pepasampat quea miguit qñg sablang lelangan na,t, tepucanan ne qñg é pabilang á cayapan, liguran neng maulagang calam ampon dacal á binang gracias manga cabanalan, á quealan nang capante. Mitipun man sa qñg metung mung tauo queting yatu ing cayalan nang alit Abel, ing cabanalan nang Noe, ing casalpantayanan nang Abrahan, ing capamintuan nang Isaac, ing tepangan nang lub Jacob, ing calinisan nang José, ampon ing cabiasnan nang Salomon; miragdag man sa canita ing cabanalan nang Sara, ing leguan nang Raquel, ing cayalan nang tacut Jael, ing caratnan nang Rut, ing cabintian nang Judit, ing caganacan nang Abigail ampon ing pamamacalulu nang Ester, maragul pa canitang queganagana, nganang San Basilio, ing casantusan nang María ibat pa qñg aldo ning pangabait nang mal, anti qñg ya mipnu ya qñg anggang calam, lugud ampon gracia ning Dios Espíritu Santo.

Ding Santos pepaquit da qñg carelang bie ing pamanalimbaua rang ganap, é man binang ganap, ulina ning pamaquiapus da qñg bie na ning Maestro rang cacamalcamalan, manga misaplala langan qñg sanumang cabanalan, á quelalu na ning balang metung at metung carela caring aliuang Santos; sangcan uling anti qñg miayaliua la pin ding pacasautan, ampon ablas qñg cayarian na ning Ibpang alanangga, caria banua pin, anti ing amanu nang Jesucristo qñg Evangelio, tinggap na carin ning balang metung

at metung carela ing pacasautan á tapat na, ampon ing ablas á maligayang pengatuliran na cabang queti ya qñg yatu. Ing cayupayan dang manlualu quecatamu qñg arapan ning Guinu tang Dios tutung macapagmulala: dacal á pagmalang é sucat payalian, patutuan da quecatamu numan carin ing magari la ngeni datang qñg datngan á alanangga canitang ciudad ning Dios, ampon ibat qñg lalung matas ning cadurucan dang mataluctuc magari noman queting yatu ulining cayupayan dang macapagmulala.

Antiman carin ing casantusantusan á Vírgen María yang dili nang mecayabut qñg anggang catuliran, á pequiabutan na ning balang metung at metung caring sablang Santos, ampon meaquit macapamisan quea ing anggang cabanalan dang anti queta sadsad ampon ganap, qñg nun é mu ing casantusan ning Guinu tang Dios, alang mayayaquit, é ta naman sucat aisip aliuang casantusan á maragul sa qñg quea. Ing ligayang macapanagaula quea ngeni qñg cayarian banua cayablas na pin ning catuliran nang é munanu; at nun ipanalangin da cata ding sablang Santos, milalung alang capicacunuan canita ing cayupayan nang María; uling ¿macananu caya sa qñg ing mibait quea macalaban ya qñg macananuman qñg cayupayan á binie nang linicas qñg Indu nang cacamalcamalan? Ing pamanalangin nang María, nganang San Antonio, lasa alang queliuan nang utus, ampon ing yayaduan nang María, nganang dinugtung San Anselmo, marapat murin alang pangacabla.

Eata, biniñagan, ampat é ta sucat payali qñg y María macalalu ya cabanalan caring sablang Santos carin banua, ampon macalalu nemang caganapan caring

sablang banal queting yatu,t, ding Angeles man .pagmumulalan da ing degulan nang tutung macapagtingangas, pablasang ulining cayupayan ampon cayubuan ning pangaindu na cang Jesucristo macalalu ya caring sablasablang lelangan na ning Guinu tang Dios, anti mo ing pangalalu na ning aslag ning aldo caring batuin, ampon anti quetang é paisip ing degulan na,t, damla, qñg carin man banua, queti man qñg yatu, alang balu nang aliuang maragul quea, nun é mu ing Mengaua qñg sablang nanu, ¿é caya matulid á bina qñg ítamu lauan ta ya anting mamilatan á tapat á lub qñg arapan na ning Mengabus quecatamu, ampat qñg gamat na binili na ing cayupayan mamiraque qñg anggang calam, á sucat tang icayabut qñg canuanan á alanangga? ¿é uari matampa ing palsintan ta ya,t, igalang, pudian manga daunan qñg quecatang pamanalangin, ba tang apaquirasngan, ulining pamamilatan nang mayupaya, itang é na ayabut dili na capilan man ning mealang calmang quetauang tamu?

Bapu Maríang Ari rang caligaligaya ding sablang Santos; ibat queang matas á pacasautan mu lauan mu la sa dening pacacalulung anac nang Adan, manga saupan mu la qñg anggang cagulanan da. Ica maquipagari na ca qñg Guinu ming Dios quean banua, at icami daralung que pang macalacuan queti qñg carinan ning lua; ica minquiat na ca qñgcataluctucan ning lalung matas á canuanan, at icami cababayatnan que pa qñg cailangan niting yatung mealang palad; ica miras na cang alang casulitan qñg sadsaran ning ligayang alanangga, at icami maglayag que pa caniting cadayatmalatan á misnang tucsu; ica migtagumpe na ca

caring anggang casalang mu, at icami macapalibut que pa caring é pabilang á casalang, á maquipamuc alang palicat quecami: ¿é mu que uari saupan, Aring mayupaya, ibat queang matas á cadurucan mu? Ilingus mo uari quecami ding mata mung mapamacalulu, manga yaduang mo quecami ding gamat mung malugud, ampon icabus mu que caring é pabilang á salang mi; bantin upayang ulining alang tucnang á pamagtagumpe qñg anggang capirayanan da quecami, ampon ulining pamandatila mi qñg gracia ning Guinu ming Dios mangga pa qñg horas ning camatayan, apaquiabutan mi canita ing pamaquiragdag qñg queraclan da ding Santos quean banua, ilaning pamaquipagari queca datang qñg datngan á alanangga: Yanasa.

Hosted by Google

DAUN.

Bapu Maríang Vírgen á canuanuanan; angganan cu na queni ing pamamuri cu queca, ampat balu cung matalastas qñg itang anggang guingcas cu ilaning aliuang sucat cu pang sabian pauang é matampa pauang marayung masaquit qñg mebiglang camalan mu: iñapin panupaya mu cu sa pu, mayubung Indu, qñg dacal cung caculangan, at tanggapan mu sa, Guinu cu, ining dit á sulat, á idaraun cu queca, bunga ning nasa cung maragul mangalat qñg capurian mu, ampon mitapuc qñg pusu ra ding sablang tauo qñg ganap á pamalsinta ra queca: nun é cu man catuliran ing pamamuri queca ulining alang casindagul á dangal mu, tacpan na sa,t, panaguiu ning é munanung pacalulu mu ining mayan á bunga ning alang quepapacanan á cabiasnan cu. Ibat qñg calam mu panayan cu naman ing ablas ning dit cung capagalan sumuyu queca ampon qñg mal á Anac mu, anggang maglayag cu quening carinan ning lua, ba cung asadsaran ing caratunan ampon ing ligayang é mapupus qñg cayarian banua: Yanasa.

CAUACASAN.

Hosted by Google

PIAQUITAN CARING ANGGANG ARAL,

Á MACAPALAMAN CANITING LIBRO.

	BILUÑGAN.
Sancta María, ora pro nobis	7
Sancta Dei Genitrix	15
Sancta Virgo Virginum	24
Mater Christi.	33
Mater divinæ gratiæ	42
Mater purissima.	51
Mater castissima	60
Mater inviolata	68
Mater intemerata	76
Mater immaculata	85
Mater amabilis	93
Mater admirabilis	101
Mater Creatoris	109
Mater Salvatoris	118
Virgo prudentissima	127
Virgo veneranda	136
Virgo prædicanda	145
Virgo potens.	154
Virgo clemens	163
Virgo fidelis.	172
Speculum justitiæ	180
Sedes sapientiæ.	188
Causa nostræ letitiæ	197
Vas spirituale	206
Vas honorabile	21

Hosted by Google

	BIL. RGAR
Vas insigne devotionis.	223
Rosa mystica	231
Turris Davidica	240
Turris eburnea.	248
Domus aurea.	257
Fœderis arca	266
Janua cœli.	274
Stella matutina	282
Salus infirmorum,	290
Refugium peccatorum.	299
Consolatrix afflictorum	308
Auxilium Christianorum	317
Regina Angelorum	325
Regina Patriarcharum	333
Regina Prophetarum	341
Regina Apostolorum	350
Regina Martyrum	359
Regina Confessorum	368
Regina Virginum	377
Regina Sanctorum omnium	386

Hosted by Google

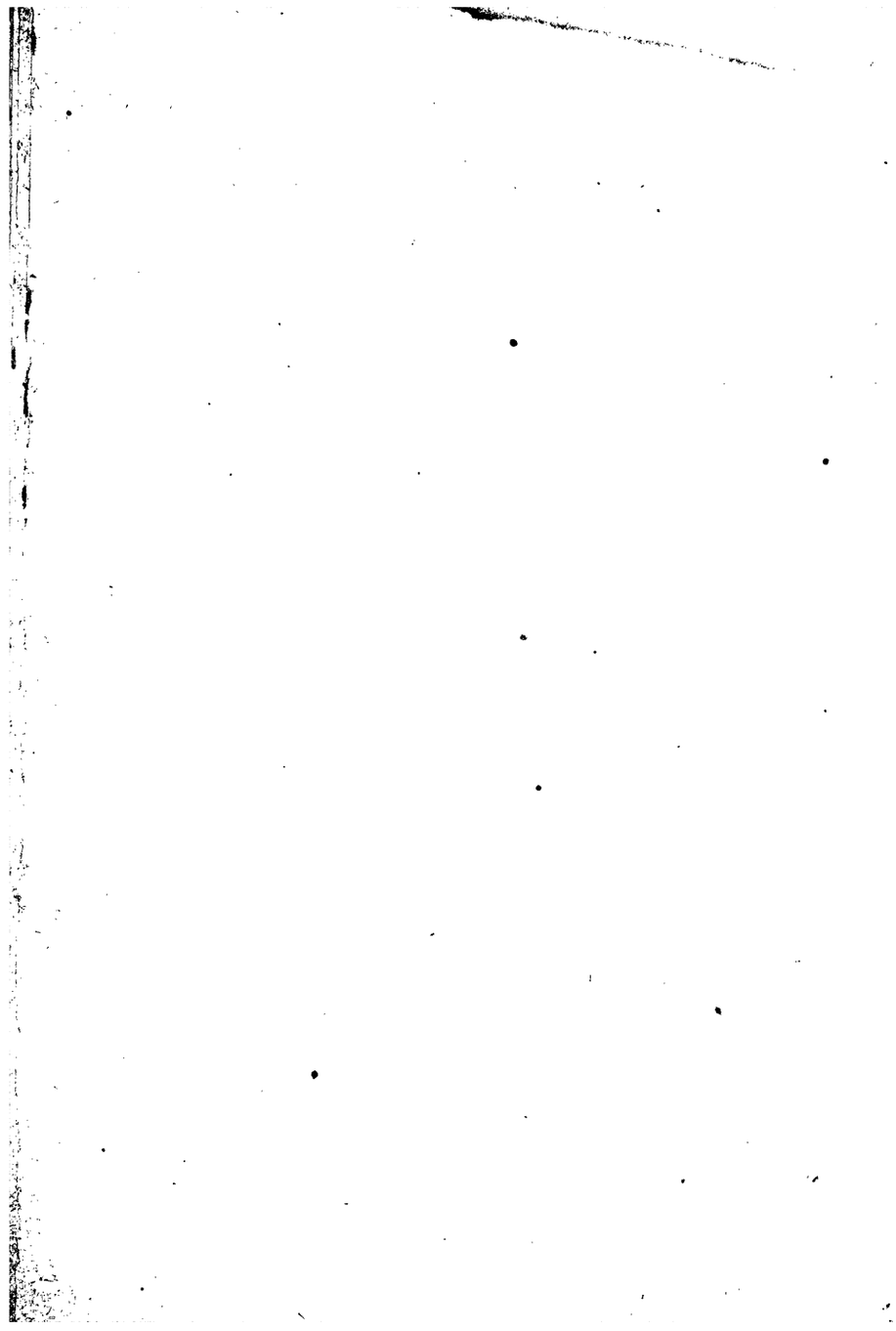

Hosted by Google

CAIUARAN NING CABALATUNGAN,

Á

MEAQUIT QUETING LIBRO CAIBÁT NING PAÑGALIMBAG NA.

Bilungan.	Telatag.	Cabalatungan	Caiuaran.
7	25	casaatusantusan	casantusantusan
8	30	queca	quea
9	16	mung,	nung
9	30	pangari	pengari
10	3	quipunan	quipnuan
10	8	amu;	tamu;
12	9	lagniu	laguiu
16	8	milaln	milalu
19	31	pamipatucnan	pamipatucnang
20	26	naman	neman
22	32	ànggan	anggang
26	26	caluparang	calupa rang
31	18	iufiernos	infiernos
33	9	cung	tang
35	5	itang	ilang
36	20	quipnuanan	quipnuan
36	21	cabianan,	cabiasnan,
36	29	miayalinang	miayaliuang
37	25	manugut	matnugut
38	15	atlung	catlung
42	4	casantasantusan	casantusantusan
45	5	mamanad	mamauad
48	9	tati t,	tati,t,
51	5	tutu yang	tutung

Hosted by Google

Bilungan.	Telatag.	Cabalatungan.	Caiuaran.
52	11	macaquit	mayaquit
54	18	malagu,	malagu
54	20	sa qñg	qñg
55	12	biera,	bie ra,
57	26	namumang	nanumang
60	1	casstisima,	castissima,
64	6	micabius	micabus
67	13	namumang	nanumang
70	29	lalaqui;	lalaqui,
72	6	camamanan	canuanuanan
73	13	mibat	mibait
74	3	balamu	bala mu
77	15	itutungla	itutunglu
77	26	Dapot,	Dapot
79	20	pengabait	pangabait
81	12	pemaitas	pamaitas
81	25	santa	Santa
94	26	naman;	naman,
94	29	Santo	Santo,
98	3	pigcaca-	pigca-
98	19	na	ne
112	28	*redactas*	*redactus*
124	19	micayang	micayan
127	10	naman,	namang
137	30	tan	tang
137	30	Iglesia;	Iglesia,
138	7	nimunang	ninumang
139	9	nang	ning
139	24	cang	cung
142	3	Dios,	Dios.

Hosted by Google

Bilungan.	Telatag.	Cabalatungan.	Caiuaran.
143	11	Dios-	Dios;
143	13	ca;	ca-
147	3	Jesucrirto	Jesucristo
148	23	pin-	ping
149	2	uang	nang
154	7	munanu	munanu,
155	25	queca yu	quecayu
156	7	na;	na,
158	24	Guinutamu:	Guinu tamu:
159	2	Mariu:	María:
159	3	namau	naman
159	5	mipaldang	mipaldan
160	32	gau	gan
161	1	lilingunau	lilingunan
161	1	guing	guing-
164	9	pa,	pa-
165	22	malulunçut	malulungcut
167	28	seuananan.	seuauanan
169	21	alayan	ala yang
173	4	tauo	tauo,
173	5	calam	calam,
173	11	panuquiat	pamanuquiat
177	11	sulat	sulat,
179	12	mausta	maus ta
180	18	ang	tang
185	22	mebal	mebal-
188	5	caring	carin
193	3	Iconang	Icongang
200	11	can	man
202	12	menas	meuas

Hosted by Google

Bilungan.	Telatag.	Cabalatungan.	Caiuaran.
202	21	pipilatan	pipilitan
203	28	Juau	Juan
204	1	alan	alan-
207	18	*vas*	*Vas*
222	25	macatalangang	macatalagang
223	17	calulung	calalung
224	24	sabiang	sadiang
225	20	naman	nemang
231	26	ma	ma-
232	4	sapsap,	sapsap.
232	19	pamaquiangis	pamaquiuangis
232	24	Señora	Señorang
232	24	*rosa*	*Rosa*
233	1	bininñagan,	biniñagan,
233	22	sancang	sangcan
233	25	?	¿
234	10	Pablo ;	Pablo:
235	32	tauo.	tauo,
239	4	banna	banua,
240	10	tamu.	tamu,
241	4	María	María,
245	31	damun:	danum:
248	17	memusu	memunga
249	21	Jerulalen ,	Jerusalen,
250	1	pudiang·	pudian
250	16	numang	namang
250	24	ang caladua	alang cadua
251	24	capilau	capilan
253	16	minumang	minunang
256	8	panglalaue	panlalaue

Hosted by Google

Bilungan.	Telatag.	Cabalatungan.	Caiuaran.
259	13	sabiang	sablang
264	11	palpicasala	palpicasala,
267	23	*arca*,	*Arca*,
267	30	*arca*,	*Arca*,
269	9	pamaniyo	pamaniuyu
270	1	Jnan	Juan
270	4	icabius	icabus
276	1	maca	maca-
276	23	na,	na:
278	32	*Dei:*	*Dei.*
283	23	unu	nun
285	8	manugut	matnugut
289	18	tang	ming
292	6	luá!	lua.
296	2	namu	nanu
301	12	picasala	picasalanan
302	8	neman	noman
305	32	calaru,	calaru
308	24	na,	na;
312	11	arapan, na	arapan na,
313	20	lng	Qñg
319	18	iñapa	inapa
320	5	ning	ing
331	23	manañgis	meñañgis
331	25	pamatulan?	pematulan?
336	31	deng	dang
338	1	yatu	yatu,
338	18	quetiug	queting
343	10	paulat ya	paulat
353	5	malagaua ning	malagaua nang

Hosted by Google

Bilungan.	Telatag.	Cabalatungan	Caiuaran.
355	15	palabulan	pabaluan
356	14	tamun ;	tamu;
357	8	mituparau	mituparan
360	6	caralang	carelang
363	17	caladua, na	caladua na,
366	1	á alang	alang
368	8	am	am-
369	27	María	Maria,
372	27	bayu:	bayu,
378	1	macapagum	macapagmu-
380	15	penganac;	penganac,
380	32	na	na.
382	17	ya t,	ya,t,
384	26	cala	cala-
384	29	uling-	uling
389	21	talacaranut.	talacarunut.
390	28	capa	capa-

Hosted by Google

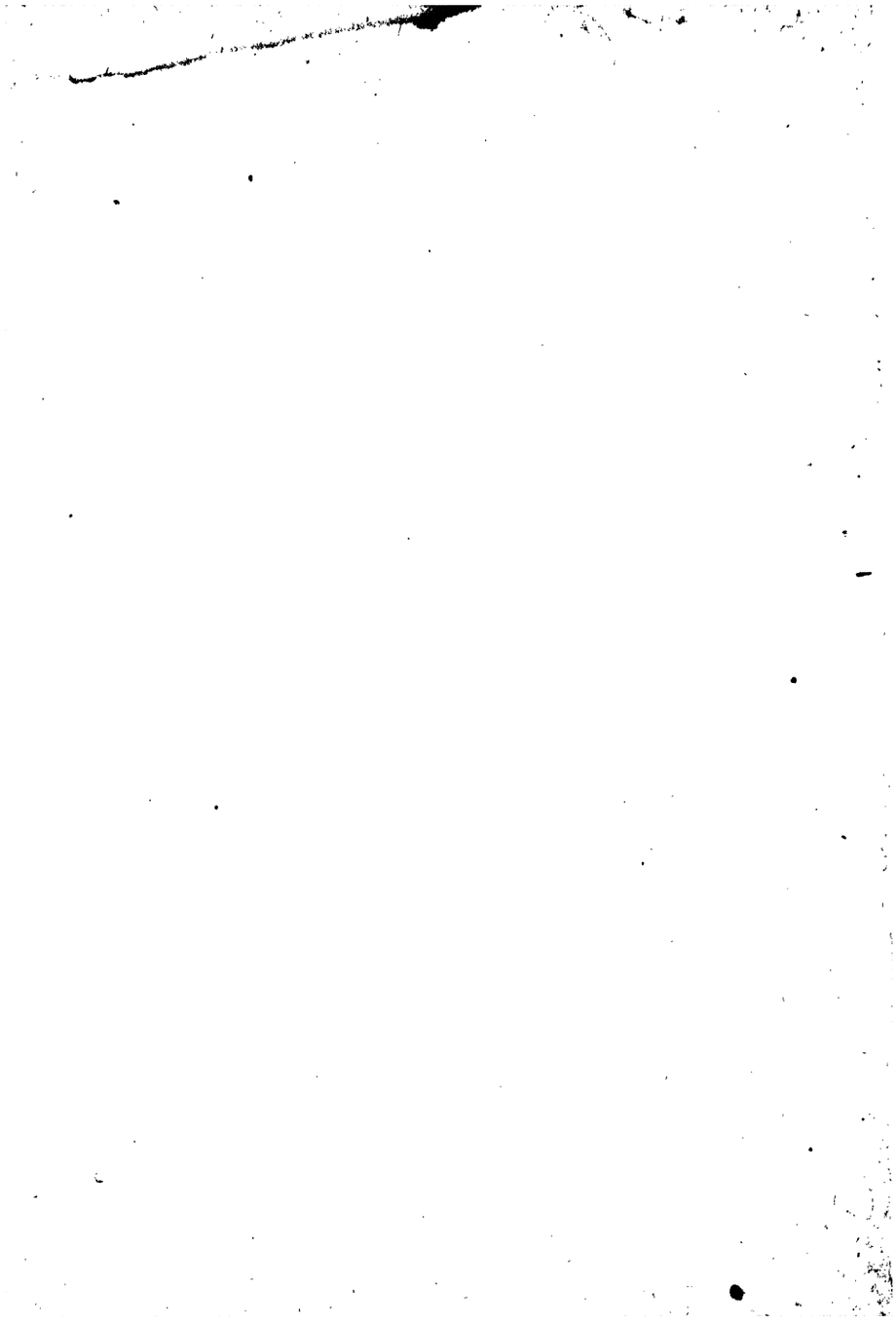

Hosted by Google

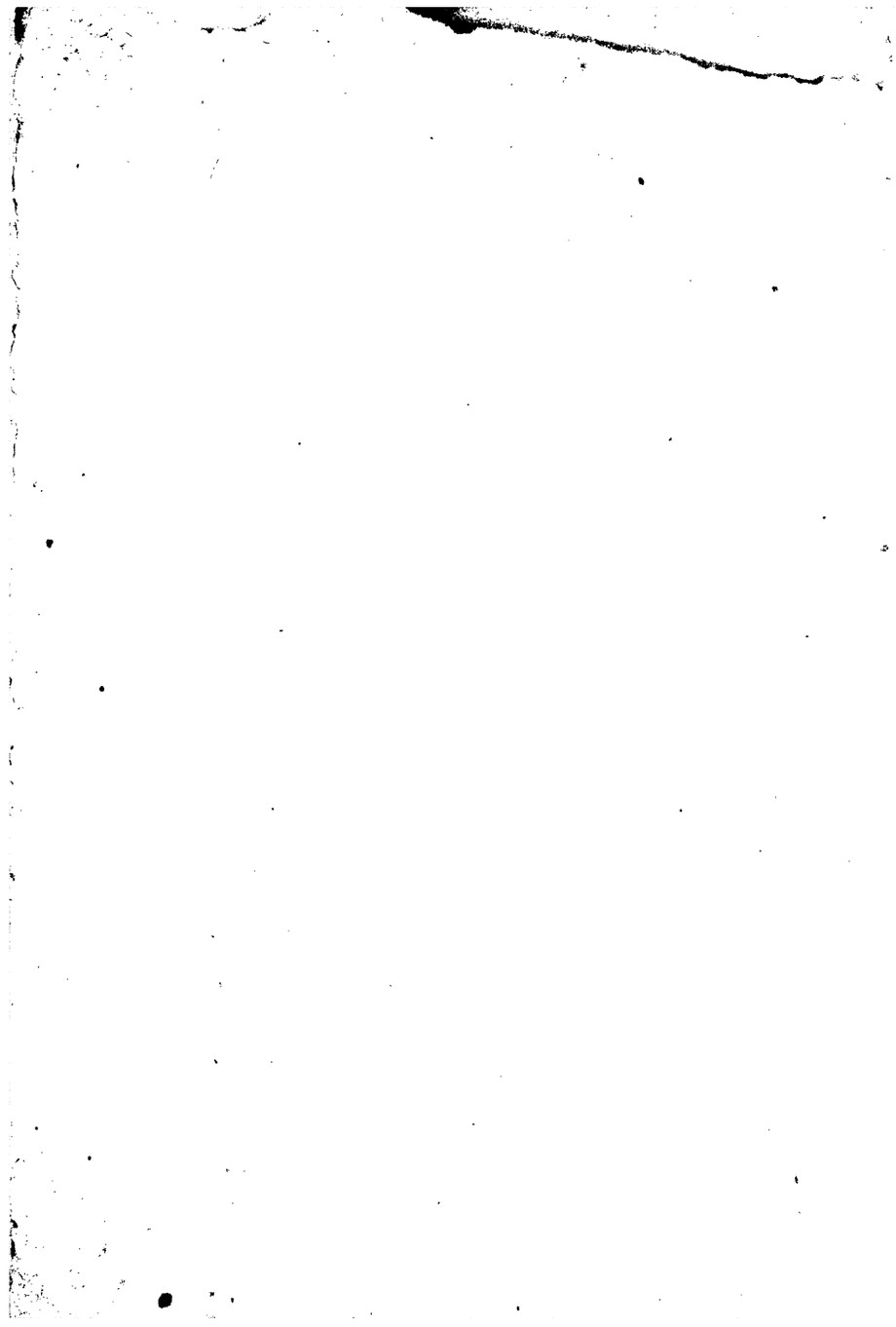

Hosted by Google

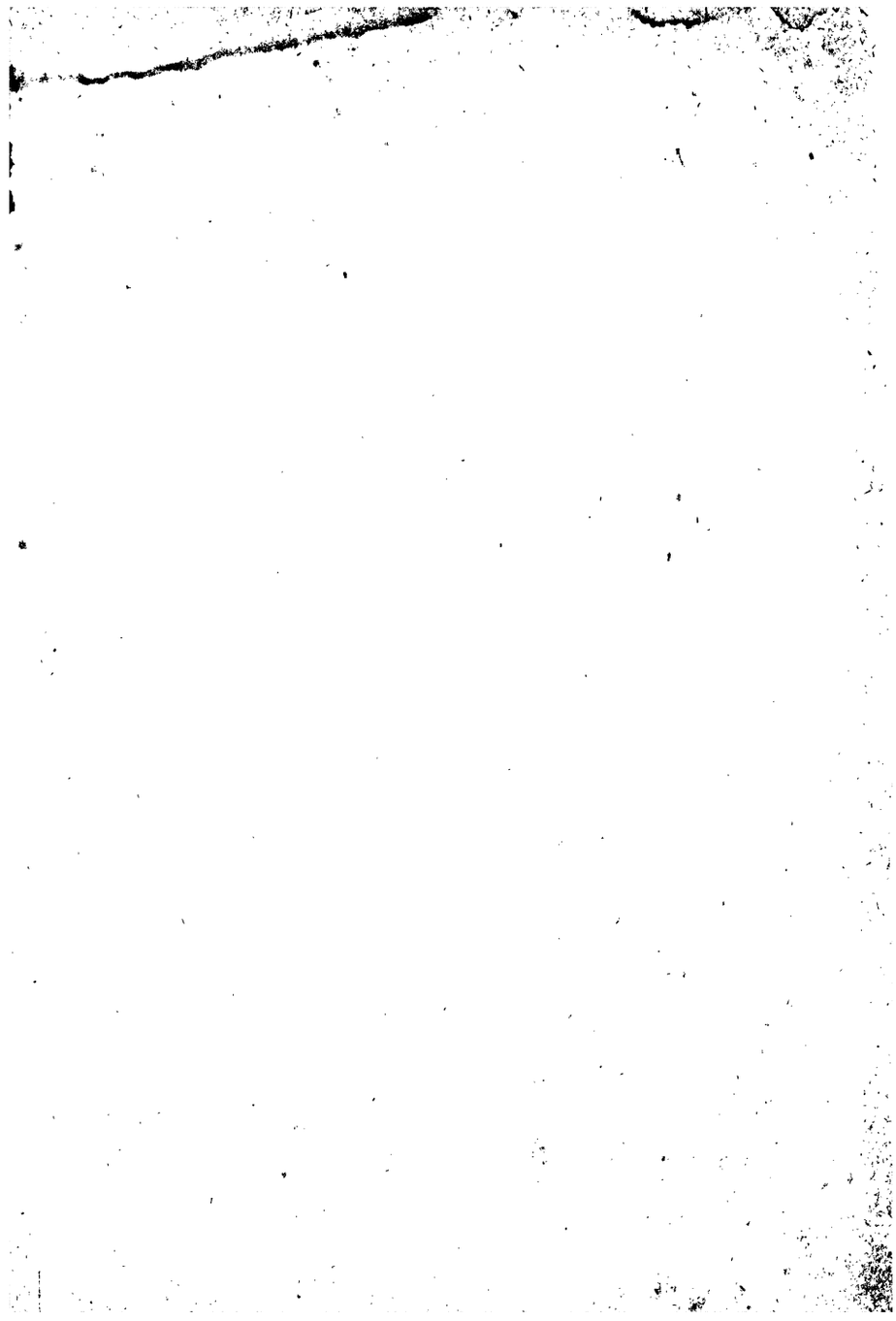

Hosted by Google

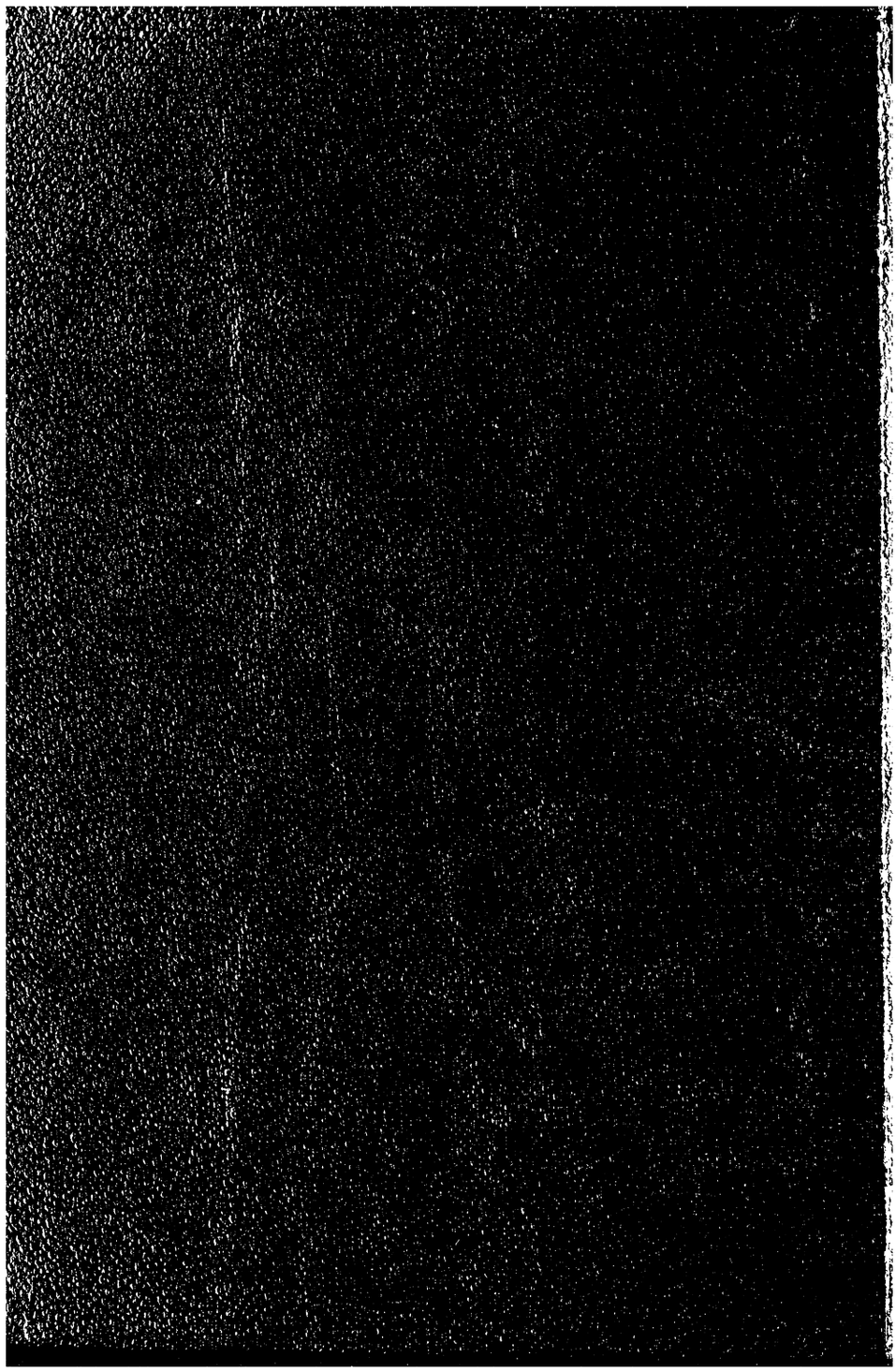

Hosted by Google